

PARLAMENTUL EUROPEAN

2026 - 2027

EXTRAS

DIN DOCUMENTUL „TEXTE ADOPTATE”

DIN PERIOADA DE SESIUNE

09 - 12 martie 2026

CUPRINS

P10_TA(2026)0057.....	5
ARMONIZAREA ANUMITOR ASPECTE ALE NORMELOR DE DREPT ÎN MATERIE DE INSOLVENȚĂ	
P10_TA(2026)0058.....	135
REZERVA DE TALENTE LA NIVELUL UE	
P10_TA(2026)0059.....	243
CREȘTEREA EFICIENȚEI GARANȚIEI PENTRU ACȚIUNEA EXTERNĂ	
P10_TA(2026)0084.....	255
CALCULAREA CREDITELOR DE EMISII PENTRU VEHICULELE GRELE PENTRU PERIOADELE DE RAPORTARE ALE ANILOR 2025-2029	
P10_TA(2026)0085.....	263
PACHETELE DE SERVICII DE CĂLĂTORIE ȘI SERVICIILE DE CĂLĂTORIE ASOCIATE: O PROTECȚIE MAI EFICACE A CĂLĂTORILOR ȘI SIMPLIFICAREA ȘI CLARIFICAREA ANUMITOR ASPECTE	
P10_TA(2026)0064.....	333
CRIZA LOCUINȚELOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ – PROPUNEREA UNOR SOLUȚII PENTRU LOCUINȚE DECENTE, SUSTENABILE ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	
P10_TA(2026)0066.....	379
DREPTUL DE AUTOR ȘI INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ GENERATIVĂ - OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI	
P10_TA(2026)0069.....	395
ACORDUL-CADRU PRIVIND RELAȚIILE DINTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI COMISIA EUROPEANĂ	
P10_TA(2026)0071.....	427
CONVENȚIA-CADRU A CONSILIULUI EUROPEI PRIVIND INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ȘI DREPTURILE OMULUI, DEMOCRAȚIA ȘI STATUL DE DREPT	
P10_TA(2026)0072.....	429
ACORDUL UE-ECUADOR: COOPERAREA DINTRE EUROPOL ȘI AUTORITĂȚILE ECUADORIENE COMPETENTE PENTRU COMBATEREA CRIMINALITĂȚII GRAVE ȘI A TERORISMULUI	
P10_TA(2026)0077.....	431
STRATEGIA DE EXTINDERE A UE	
P10_TA(2026)0080.....	447
PROIECTE EUROPENE EMBLEMATICE DE INTERES COMUN ÎN DOMENIUL APĂRĂRII	
P10_TA(2026)0086.....	461
NEGOCIERI MULTILATERALE ÎN VEDEREA CELEI DE A 14-A CONFERINȚE MINISTERIALE A OMC DE LA YAOUNDÉ, 26-29 MARTIE 2026	

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0057

Armonizarea anumitor aspecte ale normelor de drept în materie de insolvență

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 10 martie 2026 referitoare la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea anumitor aspecte ale normelor de drept în materie de insolvență (COM(2022)0702 – C9-0410/2022 – 2022/0408(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2022)0702),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C9-0410/2022),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 22 martie 2023¹,
 - având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 5 decembrie 2025, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere articolul 60 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri economice și monetare,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A10-0126/2025),
1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare;
 2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în

¹ JO C 184, 25.5.2023, p. 34.

mod substanțial sau intenționează să-și modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 10 martie 2026 în vederea adoptării Directivei (UE) 2026/... a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea anumitor aspecte ale normelor de drept în materie de insolvență

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară²,

¹ JO C 184, 25.5.2023, p. 34.

² Poziția Parlamentului European din 10 martie 2026.

întrucât:

- (1) Obiectivul prezentei directive este de a contribui la buna funcționare a pieței interne *și a uniunii piețelor de capital* și de a îndepărta obstacolele din calea exercitării libertăților fundamentale, cum ar fi libera circulație a capitalurilor și libertatea de stabilire, obstacole rezultate din diferențele dintre normele de drept intern din domeniul insolvenței.

- (2) Procedurile de insolvență asigură **lichidarea** sau restructurarea ordonată a întreprinderilor sau a antreprenorilor aflați în dificultate financiară și economică. În contextul investițiilor financiare, procedurile **respective, inclusiv garanțiile relevante pentru evaluarea cu precizie a valorii activelor acestor societăți și antreprenori**, sunt esențiale, deoarece determină valoarea finală de recuperare a acestor investiții. Diferențele mari dintre normele de drept material în materie de insolvență, recunoscute de Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului³, au contribuit la creșterea insecurității juridice și a imprevizibilității cu privire la **rezultatul** procedurilor de insolvență. Divergențele ample în ceea ce privește valoarea de recuperare și timpul necesar pentru finalizarea procedurilor de insolvență în întreaga Uniune au repercusiuni negative asupra previzibilității costurilor pentru creditori și investitori în situații transfrontaliere pe piața internă. Aceste divergențe între normele statelor membre reduc atractivitatea investițiilor transfrontaliere, creând astfel bariere și având un impact asupra circulației transfrontaliere a capitalurilor în cadrul Uniunii, precum și către și dinspre țări terțe. **În consecință, armonizarea anumitor aspecte ale normelor de drept în materie de insolvență ar putea necesita modificarea legislației anumitor state membre.**
- (3) Integrarea pieței interne în domeniul normelor de drept în materie de insolvență prin intermediul prezentei directive este esențială pentru îmbunătățirea eficienței funcționării piețelor de capital din Uniune, inclusiv prin facilitarea unui acces sporit la finanțarea întreprinderilor. Prin urmare, este necesar să se instituie cerințe minime în domenii specifice vizând procedurile de insolvență, care au un impact semnificativ asupra eficienței și duratei acestor proceduri, în special în cazul procedurilor de insolvență transfrontaliere.

³ Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență (JO L 141, 5.6.2015, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/848/oj>).

- (4) *Prezenta directivă nu aduce atingere drepturilor individuale și colective ale lucrătorilor în temeiul dreptului Uniunii și al dreptului intern în contextul procedurilor de insolvență, în special al Directivelor 98/59/CE⁴ și 2001/23/CE⁵ ale Consiliului, al Directivelor 2002/14/CE⁶, 2008/94/CE⁷ și 2009/38/CE⁸ ale Parlamentului European și ale Consiliului și al legislației naționale de transpunere a acestora. În special, prezenta directivă nu aduce atingere obligațiilor privind furnizarea de informații către lucrători și consultarea acestora și drepturilor lucrătorilor în cazul transferului unei întreprinderi, al unei unități sau al unei părți de întreprindere sau de unitate în temeiul directivelor respective și al dreptului intern de transpunere a acestora, inclusiv în cazul în care normele de drept intern respective conțin norme mai favorabile lucrătorilor sau reprezentanților acestora decât cele prevăzute în directivele respective.*

⁴ Directiva 98/59/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective (JO L 225, 12.8.1998, p. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/59/oj>).

⁵ Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 82, 22.3.2001, p. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/23/oj>).

⁶ Directiva 2002/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2002 de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană (JO L 80, 23.3.2002, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj>).

⁷ Directiva 2008/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului (JO L 283, 28.10.2008, p. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/94/oj>).

⁸ Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară (JO L 122, 16.5.2009, p. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>).

- (5) Pentru a proteja valoarea averii debitorilor în interesul creditorilor, normele de drept intern în materie de insolvență ar trebui să includă dispoziții eficiente **în ceea ce privește acțiunile privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea** actelor juridice, **inclusiv a tranzacțiilor**, care sunt prejudiciabile pentru drepturile creditorilor și care au fost perfectate înainte de deschiderea procedurii de insolvență (denumite în continuare „acțiuni în anulare”)**■** . **■ Pentru a stabili dacă un act juridic este prejudiciabil ■ pentru drepturile creditorilor, este necesar să se țină seama de modul în care sunt definite conceptele de avere a debitorului și creditor participant. Acest lucru este relevant în special în cazul în care anumite drepturi nu fac parte din averea debitorului în temeiul dreptului intern, ci țin de sfera personală a debitorului, de exemplu dreptul de a încheia sau de a desface o căsătorie ori de a adopta un copil. Acceptarea unei moșteniri sau renunțarea la aceasta nu ar trebui să facă obiectul normelor privind acțiunile în anulare prevăzute în prezenta directivă.**

- (6) *Având în vedere că acțiunile în anulare vizează inversarea efectelor prejudiciabile ale unui act juridic asupra averii debitorului, este oportun să se considere că efectele prejudiciabile ale unui act juridic au fost cauzate în momentul perfectării actului juridic, și nu în momentul executării acestuia. În sensul prezentei directive, se consideră că un act juridic a fost perfectat atunci când își produce efectele juridice în conformitate cu dreptul intern. Cu toate acestea, în cazul în care, în temeiul dreptului intern, efectele juridice ale unui act juridic sunt condiționate de înscrierea acestuia într-un registru public, statele membre ar trebui să poată prevedea că actul juridic se consideră perfectat de îndată ce au fost îndeplinite toate celelalte cerințe privind eficacitatea sa, deoarece momentul înscrierii unui act juridic într-un registru public este în afara controlului debitorului și al celorlalte părți la actul juridic.*

- (7) În sensul prezentei directive, noțiunea de „acte juridice” în sensul normelor privind acțiunile în anulare ar trebui să fie *interpretată* în sens larg ■ pentru a acoperi orice comportament *deliberat* care produce efecte juridice și *care este prejudiciabil pentru drepturile creditorilor, indiferent dacă efectele juridice sau prejudiciul au fost intenționate, inclusiv în cazul în care persoana care îndeplinește actul juridic nu are niciun scop fraudulos, în pofida dispozițiilor din alte domenii de drept. Cu toate acestea, actele care sunt îndeplinite de o persoană care nu acționează în mod conștient sau care acționează în alt mod fără a-și exercita libera voință nu ar trebui să fie considerate acte juridice în sensul prezentei directive. Statele membre ar trebui să poată prevedea* că noțiunea de „act juridic” include și omisiunile, deoarece nu *există* nicio diferență semnificativă *între* prejudiciul suferit de creditor ca urmare a unei acțiuni și cel suferit ca urmare a lipsei de acțiune a părții în cauză. *În plus*, normele privind acțiunile în anulare nu ar trebui să se limiteze la actele juridice îndeplinite de debitor, ci ar trebui să includă și actele juridice îndeplinite de cocontractantul *debitorului* sau de o parte terță. ■
- (8) *Prezenta directivă stabilește norme minime privind acțiunile în anulare. Prin urmare, cu unica excepție a termenului de prescripție pentru acțiunile în anulare prevăzut în prezenta directivă, statele membre ar trebui să poată menține sau adopta dispoziții privind acțiunile în anulare care să fie mai favorabile pentru drepturile creditorilor decât cele prevăzute în prezenta directivă. Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată prevedea prezumții sau cerințe care să ușureze sarcina probei în favoarea părții care susține că actul juridic este nul, anulabil sau inopozabil.*

- (9) Pentru a proteja așteptările legitime ale cocontractantului debitorului, orice ingerință, ca urmare a unei acțiuni în anulare, asupra valabilității sau a caracterului executoriu al unui act juridic ar trebui să fie proporțională cu circumstanțele în care a fost perfectat actul juridic respectiv. Aceste circumstanțe ■ includ intenția debitorului, cunoașterea situației de către cocontractant sau **intervalul de timp scurs** între perfectarea actului juridic și inițierea procedurii de insolvență. Prin urmare, este necesar să se facă distincția între o varietate de motive specifice pentru acțiunile în anulare care se întemeiază pe situații de fapt comune și tipice și care completează condițiile prealabile generale pentru acțiunile în anulare. Orice astfel de ingerință ar trebui, de asemenea, să respecte drepturile fundamentale consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”).
- (10) *Acțiunile în anulare ar trebui să vizeze actele juridice perfectate într-o anumită perioadă minimă anterioară datei la care este depusă o cerere de deschidere a procedurii de insolvență sau, în statele membre în care procedura de insolvență poate fi inițiată în urma unei rezoluții a membrilor organului administrativ, de conducere sau de supraveghere al debitorului, înainte de data rezoluției respective. Capacitatea de a introduce o acțiune în anulare nu ar trebui să depindă de perioada de timp care este necesară pentru examinarea de către instanță a unei cereri de deschidere a procedurii de insolvență sau pentru adoptarea unei rezoluții, în temeiul dreptului intern.*

- (11) În sensul acțiunilor în anulare, ar trebui să se facă o distincție între actele juridice în care creanța cocontractantului era exigibilă și opozabilă și a fost satisfăcută **sau garantată** în mod corespunzător (denumită în continuare „**acoperire conformă**”) și cele în care prestația nu a corespuns în întregime creanței creditorului (denumită în continuare „**acoperire neconformă**”). **Printre exemplele de** acoperiri neconforme se numără: plățile premature; stingerea unei datorii prin mijloace de plată neobișnuite; garantarea ulterioară a unei creanțe negarantate anterior, care nu fusese convenită în contractul de credit inițial; acordarea unui drept extraordinar de reziliere sau alte modificări care nu sunt prevăzute în contractul de bază; renunțarea la mijloacele de apărare în justiție; și contestațiile sau recunoașterea datoriilor contestabile. În cazul acoperirii conforme, motivul de anulare a preferințelor ar trebui să poată fi invocat numai dacă creditorul actului juridic **nul, anulabil sau inopozabil** a avut cunoștință de faptul că, la momentul tranzacției, debitorul era insolvent. Atât în cazul acoperirii conforme, cât și al acoperirii neconforme, **termenii „satisfacere” și „garantare” a creanței cocontractantului ar trebui să se interpreteze în sens larg, pentru a include acte precum cele care creează un drept de compensare sau acordă un statut privilegiat creditorilor.**

- (12) Normele privind acțiunile în anulare introduse prin prezenta directivă nu ar trebui să se aplice anumitor acte juridice care constituie o acoperire conformă, și anume actelor juridice care sunt îndeplinite direct în schimbul unei contraprestații echitabile în beneficiul **activelor debitorului**. Actele juridice respective urmăresc să sprijine operațiunile zilnice obișnuite ale întreprinderii debitorului. Pentru a nu li se aplica normele privind acțiunile în anulare, **astfel de** acte juridice ■ ar trebui să aibă o bază contractuală și să impună schimbul direct al prestațiilor reciproce ale părților. ■ În plus, prestația și contraprestația care decurg din aceste acte juridice ar trebui să aibă o valoare **echivalentă**, iar contraprestația ar trebui să fie în beneficiul **debitorului**, și nu al unui terț. Actele juridice cărora nu ar trebui să li se aplice normele privind acțiunile în anulare includ plata promptă a mărfurilor, a salariilor sau a onorariilor pentru servicii ■; plata în numerar sau cu cardul a bunurilor necesare pentru desfășurarea operațiunilor zilnice ale debitorului; livrarea de bunuri, produse sau servicii cu plata la primire; constituirea unui drept de garanție în schimbul plății împrumutului *sau în timpul continuării împrumutului, dacă acest lucru este necesar în contextul normelor interne pentru a menține o echivalență a valorii între prestație și contraprestație*; și plata promptă a taxelor publice în schimbul unei contraprestații, **cum ar fi** accesul în spații sau instituții publice ■. Cu toate acestea, normele privind acțiunile în anulare ar trebui să se aplice acordării de credite. **Ar trebui să fie posibil să se considere că plata salariilor către lucrătorul angajat la debitor, în conformitate cu dreptul intern, reprezintă o prestație directă în cazul în care acestea sunt plătite în termen de trei luni de la prestarea serviciilor de către lucrătorul respectiv.**

- (13) *Plata de către un debitor a unei datorii neachitate către un terț într-o relație tripartită, cum ar fi cazul în care o filială plătește datoria societății-mamă către un terț, nu ar trebui să fie considerată în mod automat un act juridic al debitorului fără nicio contraprestație sau cu o contraprestație vădit insuficientă. În astfel de cazuri, plata de către debitor poate corespunde îndeplinirii de către terț a obligației sale față de societatea-mamă, care este posibil să-i fi conferit debitorului un avantaj direct sau indirect, fără ca terțul să fi avut posibilitatea de a respinge plata de către debitor.*
- (14) *Nu ar trebui să fie posibil să se invoce faptul că îmbogățirea rezultată din actul juridic nul, anulabil sau inopozabil nu mai este disponibilă în patrimoniul părții care a beneficiat de actul juridic respectiv (denumită în continuare „lipsa îmbogățirii”) în cazul în care partea respectivă a avut cunoștință de circumstanțele pe care se întemeiază acțiunea în anulare. Cu toate acestea, întrucât prezenta directivă stabilește norme minime privind acțiunile în anulare, statele membre pot decide să nu permită părții care a beneficiat de actul juridic să invoce argumentul lipsei îmbogățirii chiar și în cazul în care partea respectivă nu a avut cunoștință de circumstanțele pe care se întemeiază acțiunea în anulare.*

- (15) *Finanțarea nouă sau finanțarea intermediară acordată în conformitate cu dreptul intern* în cadrul unei încercări de restructurare, inclusiv în cursul unei proceduri de prevenire a insolvenței în temeiul titlului II din Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului⁹, ar trebui să fie protejată în cadrul unor proceduri de insolvență ulterioare. ■
- (16) *Ca instrument de armonizare minimă, prezenta directivă nu aduce atingere normelor de drept intern privind valabilitatea actelor juridice care fac obiectul acțiunilor în anulare. Prin urmare, rămâne la latitudinea statelor membre să decidă dacă actul juridic prejudiciabil trebuie să fie considerat nul ipso iure sau trebuie să fie declarat ineficace ori inopozabil sau dacă acesta poate fi anulat numai printr-o hotărâre a instanței. În plus, prezenta directivă nu stabilește condițiile în care se consideră că un debitor se află în imposibilitatea de a-și plăti datoriile la scadență. Prin urmare, în sensul prezentei directive, stabilirea măsurii în care un debitor se află în imposibilitatea de a-și plăti datoriile la scadență, inclusiv a măsurii în care pentru a stabili acest lucru este necesar ca debitorul să fie, în general, în imposibilitatea de a-și plăti datoriile la scadență, se face în conformitate cu dreptul intern.*

⁹ Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența) (JO L 172, 26.6.2019, p. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>).

- (17) Principala consecință a faptului că un act juridic este **nul, anulabil sau inopozabil** ca urmare a unei acțiuni în anulare este obligația părții care **beneficiază** de actul juridic respectiv de a **restitui beneficiul** obținut **către averea debitorului**. **Noțiunea de** „beneficiu” în acest context ar trebui să includă retribuii, după caz, și dobânzi, în conformitate cu dreptul intern ■ aplicabil. Beneficiul **ar putea fi considerat ca fiind restituit fie în cazul în care beneficiul efectiv este restituit în natură, fie în cazul în care se plătește valoarea monetară echivalentă a beneficiului respectiv, în conformitate cu dreptul intern. Ar trebui să fie posibil să se introducă acțiuni în anulare împotriva unor succesori individuali ai debitorului în cazul în care, la momentul achiziționării activelor care fac obiectul acțiunii în anulare, aceștia aveau cunoștință de circumstanțele pe care s-au întemeiat acțiunile în anulare.**

- (18) Părțile care sunt strâns legate de debitor, cum ar fi rudele, în cazul în care debitorul este o persoană fizică, sau, în cazul în care debitorul este o entitate juridică, cele care îndeplinesc roluri decisive în raport cu debitorul, beneficiază, de obicei, de un avantaj în ceea ce privește informațiile referitoare la situația financiară a debitorului. Pentru a preveni abuzul de astfel de poziții, ar trebui stabilite garanții suplimentare. În consecință, în contextul acțiunilor în anulare, atunci când cealaltă parte implicată într-un act juridic **nul, anulabil sau inopozabil** este o parte strâns legată de debitor, ar trebui să fie introduse prezumții legale privind cunoașterea de către partea respectivă a circumstanțelor pe care s-au întemeiat acțiunile în anulare. Ar trebui ca prezumțiile **respective** să fie relative și să vizeze răsturnarea sarcinii probei în beneficiul averii debitorului. **În cazul în care partea care a beneficiat de un act juridic nul, anulabil sau inopozabil a transferat între timp beneficiul obținut către un terț, momentul luat în considerare pentru a stabili dacă părțile respective sunt strâns legate ar trebui să fie momentul transferului.**

- (19) Îmbunătățirea *mijloacelor aflate la dispoziția* practicienilor în insolvență pentru a identifica și a urmări activele aparținând averii debitorului, *precum și activele care fac obiectul acțiunilor în anulare* este esențială *pentru a maximiza* valoarea averii debitorului. În exercitarea atribuțiilor care le revin, practicienii în insolvență *pot* accesa informațiile aflate în registrele de date publice, *dintre care unele au fost instituite în temeiul* dreptului Uniunii și *sunt* interconectate la nivel european, cum ar fi sistemul de interconectare a registrelor comerțului (BRIS) menționat în Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁰ *sau* sistemul de interconectare a registrelor de insolvență (IRI) instituit în temeiul Regulamentului (UE) 2015/848. Cu toate acestea, *accesul doar la* informații aflate în bazele de date publice este adesea *insuficient* pentru a identifica și a urmări activele care *fac* sau ar trebui să *facă parte* din averea debitorului. În special, practicienii în insolvență se confruntă cu dificultăți practice atunci când încearcă să acceseze registrele de active *situate în alte state membre decât cel în care au fost desemnați*.
- (20) Prin urmare, este necesar să se prevadă dispoziții care să garanteze că practicienii în insolvență, atunci când își exercită atribuțiile în cadrul procedurilor de insolvență, au, fie direct, fie indirect, acces la informații aflate în baze de date care nu sunt accesibile publicului.

¹⁰ Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale (JO L 169, 30.6.2017, p. 46, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>).

- (21) Accesul **imediat** și direct la **registrele** de conturi bancare este adesea indispensabil **pentru a maximiza** valoarea averii debitorilor. Prin urmare, ar trebui să se stabilească norme care **să prevadă** accesul imediat și direct **al instanțelor sau autorităților administrative** desemnate din statele membre la informațiile aflate în **registrele** de conturi bancare. **În scopul identificării și urmăririi activelor care aparțin** averii debitorilor, **precum și a activelor care fac obiectul acțiunilor în anulare, poate fi necesar accesul nu numai la informațiile privind conturile bancare ale debitorului, ci și la informațiile privind conturile bancare ale unor terți, în cazul în care există motive întemeiate să se considere că aceștia au beneficiat de acte juridice nule, anulabile sau inopozabile.** În cazul în care într-un stat membru accesul la informații privind conturile bancare se face prin intermediul unui sistem central electronic de extragere a datelor, respectivul stat membru ar trebui să se asigure că autoritatea care operează sistemul de extragere raportează instanțelor **sau autorităților administrative** desemnate rezultatele consultării cu promptitudine și fără aplicarea unor filtre.

- (22) Pentru a respecta dreptul la protecția datelor cu caracter personal și dreptul la viață privată, accesul direct și imediat la **registrele** de conturi bancare ar trebui să fie acordat **■** instanțelor *sau autorităților administrative* care sunt desemnate de statele membre în acest scop. Prin urmare, practicienilor în insolvență ar trebui să li se permită să acceseze informațiile aflate în respectivele **registre** de conturi bancare în mod indirect, solicitând instanțelor *sau autorităților administrative* din statul membru în care au fost desemnate să acceseze **registrele și să efectueze** consultările. *Statele membre ar trebui să poată desemna aceleași instanțe sau autorități administrative în scopul accesării registrelor de conturi bancare la nivel atât național, cât și transfrontalier prin intermediul sistemului de interconectare a registrelor de conturi bancare menționat în Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului¹¹(BARIS). Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată prevedea verificarea condițiilor de accesare și de consultări ale informațiilor privind conturile bancare de către alte instanțe sau autorități decât cele desemnate în temeiul prezentei directive. Accesul la informații ar trebui să fie acordat numai de la caz la caz, atunci când este relevant pentru anumite proceduri de insolvență în scopul identificării și urmăririi activelor care aparțin averii debitorului, precum și a activelor care fac obiectul acțiunilor în anulare. Cu toate acestea, întrucât prezenta directivă stabilește norme minime, statele membre pot adopta sau menține norme care prevăd că practicienii în insolvență accesează și consultă direct registrele lor naționale de conturi bancare și sistemele lor electronice de extragere a datelor. În cazurile în care practicienii în insolvență au acces direct și pot efectua consultări directe, statele membre nu sunt obligate să desemneze instanțe sau autorități în scopul accesării și consultării registrelor lor naționale de conturi bancare sau în sistemele lor electronice de extragere a datelor, dar au în continuare obligația de a desemna instanțe sau autorități pentru acces și consultări prin intermediul BARIS.*

¹¹ Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849 (JO L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

- (23) Directiva (UE) 2024/1640 ■ prevede că ■ mecanismele centralizate automatizate, *cum ar fi registrele centrale sau sistemele centrale electronice de extragere a datelor*, trebuie să fie interconectate prin intermediul *BARIS*, care urmează să fie dezvoltat și gestionat de Comisie. Având în vedere importanța tot mai mare a cazurilor de insolvență cu implicații transfrontaliere și importanța informațiilor financiare relevante în scopul maximizării valorii averii debitorului în procedurile de insolvență, instanțele *sau autoritățile administrative* ■ desemnate ar trebui să poată ■ accesa și consulta ■ *direct registrele* de conturi bancare din alte state membre, prin *BARIS*.
- (24) *Accesul instanțelor sau al autorităților administrative desemnate în temeiul prezentei directive la informații transfrontaliere privind conturile bancare prin intermediul BARIS se bazează pe încrederea reciprocă între statele membre care decurge din respectarea de către acestea a drepturilor fundamentale și a principiilor recunoscute la articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și în Cartă, precum și a drepturilor și principiilor fundamentale prevăzute în dreptul internațional și în acordurile internaționale la care Uniunea sau toate statele membre sunt părți, inclusiv Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și în constituțiile statelor membre, în domeniile lor respective de aplicare. Competența de a accesa și a consulta informații privind conturile bancare prin intermediul BARIS prevăzută de prezenta directivă ar trebui să fie exercitată în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern, precum și cu garanțiile procedurale naționale privind protecția datelor cu caracter personal.*

- (25) Orice date cu caracter personal obținute *de instanțele sau autoritățile administrative desemnate sau de practicienii în insolvență* în temeiul prezentei directive ar trebui să fie prelucrate **doar** în cazul în care acest lucru este necesar și proporțional în scopul identificării și al urmăririi activelor aparținând averii debitorului în cadrul procedurilor de insolvență în curs, **în conformitate cu normele aplicabile privind protecția datelor**.
- (26) Directiva (UE) **2024/1640** garantează că persoanelor **care au** un interes legitim li se acordă acces la informațiile privind beneficiarii reali , în conformitate cu normele privind protecția datelor. **În scopul urmăririi activelor în contextul unor proceduri de insolvență în curs, practicienilor în insolvență ar trebui să li se acorde acces în timp util la anumite categorii de informații privind beneficiarii reali, aflate în registrele centrale interconectate ale beneficiarilor reali, ca, de pildă, numele, luna și anul nașterii, țara de reședință și cetățenia beneficiarului real, precum și natura și amploarea interesului generator de beneficii deținut.**

- (27) Pentru a se asigura trasabilitatea ■ **eficientă** a activelor în contextul procedurilor transfrontaliere de insolvență, practicienilor în insolvență ■ ar trebui să li se acorde acces rapid la registrele *și bazele de date naționale, chiar dacă* registrele în cauză se află într-un ■ **alt** stat membru *decât cel în care a fost numit respectivul practician în insolvență. Accesul ar trebui să fie acordat fără implicarea vreunei instanțe sau autorități intermediare, permițând practicienilor în insolvență să comunice direct cu entitățile care gestionează sau întrețin registrele sau bazele de date naționale în cauză. Statele membre ar trebui să poată prevedea efectuarea de consultări directe de către practicienii în insolvență ale seturilor de date conținute de astfel de registre sau baze de date.* Condițiile de acces aplicabile practicienilor în insolvență numiți într-un alt stat membru nu ar trebui să fie mai împovărătoare decât cele aplicabile practicienilor în insolvență naționali. *Statele membre ar trebui așadar să nu aplice condiții de acces diferite doar pe baza faptului că solicitantul este un practician în insolvență numit într-un alt stat membru. Aspectele procedurale referitoare la primirea și aprobarea cererilor depuse de practicienii în insolvență, cum ar fi limba procedurii sau verificarea condițiilor de acces, ar trebui să fie reglementate de dreptul statului membru în care sunt păstrate registrele și bazele de date.*

- (28) *Pentru a institui un sistem eficace și coerent de executare silită a activelor debitorilor, este esențial ca debitorilor să nu li se dea posibilitatea să își ascundă activele, inclusiv prin achiziționarea de instrumente financiare, cum ar fi titlurile de valoare. Diferențele dintre sistemele naționale de decontare, precum și diferitele tipuri de instrumente financiare și diferitele caracteristici ale acestora pot crea dificultăți în accesarea informațiilor și în identificarea beneficiarilor reali ai instrumentelor financiare. Prin urmare, indiferent de tipul de registru, bază de date sau altă sursă de informații utilizată de un stat membru, este necesar ca statele membre să dispună de un cadru care să faciliteze identificarea și urmărirea proprietarilor de instrumente financiare prin punerea la dispoziție, la cerere, a registrelor și bazelor de date naționale respective.*
- (29) În contextul lichidării în cadrul procedurii de insolvență, normele de drept intern în materie de insolvență ar trebui să permită valorificarea activelor **unei** întreprinderi prin vânzarea întreprinderii sau a unei părți a acesteia ca ansamblu independent. În sensul prezentei directive, prin „vânzare ca ansamblu independent” se **înțelege** transferul **unei** întreprinderi, integral sau parțial, către un achizitor, în **asa** fel încât întreprinderea **respectivă** sau o parte **suficient de semnificativă** a acesteia **să poată** funcționa în continuare ca unitate productivă din punct de vedere economic. **Nu** se înțelege că aceasta **include** vânzarea activelor întreprinderii bucată cu bucată (denumită în continuare „lichidare prin vânzarea individuală a bunurilor”).

- (30) În general, se presupune că se poate recupera o valoare mai ridicată în cadrul lichidării prin vânzarea **unei** întreprinderi, sau a unei părți a acesteia, ca ansamblu independent, mai degrabă decât prin vânzarea individuală a bunurilor. Pentru a promova ■ vânzarea unei întreprinderi ca ansamblu independent, normele de drept intern în materie de insolvență ar trebui să **prevadă proceduri în temeiul cărora un** debitor aflat în dificultate financiară, cu ajutorul **sau sub supravegherea** unui ■ supraveghetor, **poate să caute** achizitori interesați și să **pregătească** vânzarea „pre-pack” a întreprinderii ca ansamblu independent (denumită în continuare „**procedura de «pre-pack»**”) înainte de deschiderea în mod formal a procedurii de insolvență. Activele **întreprinderii care face obiectul procedurii de „pre-pack” pot fi apoi** valorificate rapid, la scurt timp după deschiderea **în mod formal** ■ a procedurii de insolvență. **Prezenta directivă ar trebui să stabilească standarde pentru procedura de „pre-pack”, permițând în același timp statelor membre să adapteze standardele respective la normele lor de drept intern existente în materie de insolvență. Pentru a se asigura că procesul de vânzare este echitabil, supraveghetorul ar trebui să fie independent față de debitor și față de orice parte strâns legată de debitor. Statele membre ar trebui să poată prevedea cerințe suplimentare privind independența supraveghetorului față de deținătorii de titluri de capital sau față de creditori. Procedura de „pre-pack” ar trebui să cuprindă două faze, și anume o fază de pregătire și o fază de lichidare.**

(31) Faza de pregătire ar trebui să urmărească găsirea unui cumpărător adecvat pentru întreprinderea debitorului sau pentru o parte a acesteia și ar trebui să fie confidențială, cel puțin în ceea ce privește găsirea unui cumpărător adecvat. Obiectivul fazei de lichidare ar trebui să fie aprobarea și executarea vânzării întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia și distribuirea veniturilor obținute către creditori, în conformitate cu dreptul intern. Faza de lichidare ar trebui să înceapă cu o decizie a unui organism judiciar sau a oricărui alt organism competent de deschidere în mod formal a procedurii de insolvență în temeiul dreptului intern, care conduce deseori la lichidarea debitorului. Debitorul nu ar trebui să fie împiedicat să își continue operațiunile comerciale cu partea rămasă a activității sale după încheierea fazei de lichidare. Faza de lichidare ar trebui să se desfășoare prin intermediul altor proceduri de insolvență decât procedurile de restructurare preventivă. În statele membre în care se aplică Regulamentul (UE) 2015/848, faza de lichidare ar trebui să se desfășoare prin intermediul altor proceduri de insolvență incluse în anexa A la regulamentul respectiv decât procedurile de restructurare preventivă.

- (32) *Procedura de „pre-pack” nu aduce atingere drepturilor lucrătorilor prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern, inclusiv implicarea reprezentanților lucrătorilor. Procedura de „pre-pack” ar trebui să fie reglementată prin acte cu putere de lege sau norme administrative și ar trebui să fie înțeleasă ca o procedură în care transferul total sau parțial al unei întreprinderi să fie pregătit cu ajutorul unui supraveghetor, sub supravegherea instanței sau a autorității competente, înainte de instituirea unei proceduri de insolvență formale în vederea lichidării activelor debitorului. Deși procedura de „pre-pack” are drept obiectiv principal să permită lichidarea activelor debitorului prin vânzarea întreprinderii sau a unei părți a acesteia ca ansamblu independent în contextul unei proceduri de insolvență pentru a satisface în cea mai mare măsură posibilă creanțele tuturor creditorilor, aceasta poate, de asemenea, să constituie un mijloc de menținere a locurilor de muncă.*
- (33) *Prezenta directivă nu aduce atingere Directivei 2001/23/CE a Consiliului. Având în vedere jurisprudența Curții de Justiție, și anume hotărârea din 28 aprilie 2022 în cauza C-237/20, Federatie Nederlandse Vakbeweging¹², faza de lichidare face obiectul excepției prevăzute la articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23/CE, în care procedura de „pre-pack” are ca scop principal satisfacerea în cea mai mare măsură posibilă a creanțelor creditorilor, menținând în același timp, pe cât posibil, locurile de muncă.*

¹² Hotărârea Curții de Justiție din 28 aprilie 2022, *Federatie Nederlandse Vakbeweging*, C-237/20, ECLI:EU:C:2022:321.

- (34) *Introducerea procedurii de „pre-pack” în temeiul prezentei directive nu ar trebui să conducă în niciun fel la restricții vizând competențele practicienilor în insolvență sau vizând posibilitatea de a vinde întreprinderea ca ansamblu independent în cadrul procedurilor de insolvență în temeiul dreptului intern.*
- (35) *Dispozițiile prezentei directive privind procedura de „pre-pack” nu înlocuiesc normele naționale de fond, în special pe cele privind rangul creanțelor creditorilor, distribuirea veniturilor obținute, natura, domeniul de aplicare și forma participării creditorilor sau remunerarea practicianului în insolvență. În cazul în care o instanță sau o autoritate competentă nu autorizează vânzarea unei întreprinderi sau a unei părți a acesteia, astfel cum propune supraveghetorul, procedura de insolvență ar trebui să continue în conformitate cu normele de drept intern aplicabile în materie de insolvență. Începerea fazei de lichidare face obiectul unor cerințe prevăzute în dreptul intern pentru deschiderea procedurii de insolvență, cum ar fi existența unui motiv pentru deschiderea unei astfel de proceduri.*
- (36) *Procedura de „pre-pack” prevăzută în prezenta directivă ar trebui să fie aplicată debitorilor care sunt persoane juridice. Statele membre ar trebui să poată extinde aplicarea procedurii de „pre-pack” la persoanele fizice care sunt antreprenori.*

- (37) *Debitorii ar trebui să aibă posibilitatea să beneficieze de o suspendare temporară a executărilor silite individuale. Suspendarea ar trebui să fie disponibilă fie în faza de pregătire, fie în contextul unui alt tip de procedură de insolvență în care debitorul își păstrează, total sau cel puțin parțial, controlul asupra activelor sale și asupra operațiunilor curente ale întreprinderii sale și în care vânzarea întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia ca ansamblu independent poate fi continuată și încheiată. În cazul în care suspendarea este disponibilă în faza de pregătire, aceasta ar trebui să întrunească condițiile prevăzute la articolele 6 și 7 din Directiva (UE) 2019/1023 și în legislația națională de transpunere a directivei respective.*

- (38) Procedura de „pre-pack” ar trebui să asigure faptul că *cea mai bună ofertă primită în cursul* fazei de pregătire *este înaintată fie instanței sau autorității competente*, în vederea autorizării, *fie creditorilor, în vederea aprobării. Supraveghetorul ar trebui să evalueze și să stabilească dacă* lichidarea prin vânzarea individuală a bunurilor ar **■** duce la recuperarea unei valori mai mari pentru creditori decât prețul de piață obținut *prin vânzarea* întreprinderii, sau a unei părți a acesteia, ca ansamblu independent. *S-ar putea preconiza în mod rezonabil că valoarea unei întreprinderi* ca ansamblu independent *este* mai mare decât valoarea *ei* de lichidare prin vânzarea individuală a bunurilor, la bază existând prezumția că întreprinderea își *va continua* operațiunile cu cea mai mică perturbare posibilă, *va menține* încrederea creditorilor financiari, a acționarilor și a clienților și *va continua* să genereze *venituri*. *Nu ar trebui să se creeze o sarcină inutilă* asupra supraveghetorului *sau asupra procesului de vânzare și, în special, nu ar trebui să fie impusă o evaluare completă în faza de pregătire a procesului, cu excepția cazului în care potențialul cumpărător este o parte strâns legată de debitor. Ar trebui să fie posibil pentru statele membre să impună ca supraveghetorul să ia în considerare alte elemente decât prețul, precum interesul public sau viabilitatea întreprinderii.* Cu toate acestea, ar trebui *să se aplice o cerință privind exercitarea* unui control sporit în cazul în care oferta *care este considerată a fi cea mai bună* este prezentată de o parte strâns legată de debitor. Ar trebui să fie posibil *pentru statele membre să solicite* supraveghetorului *să își justifice concluzia potrivit căreia oferta identificată ca fiind cea mai bună nu îi plasează pe creditori într-o situație mai puțin favorabilă decât cea în care s-ar afla ca urmare a unui mecanism alternativ de soluționare a insolvenței debitorului. Supraveghetorul ar trebui să furnizeze dovezi ale pregătirii procesului de vânzare, astfel încât să ofere o bază adecvată pentru autorizarea sau aprobarea celei mai bune oferte.*

- (39) *Faza de pregătire ar trebui să fie limitată în timp. Statele membre ar trebui să prevadă o durată maximă care poate fi mai scurtă decât durata suspendării executărilor silite individuale prevăzută în Directiva (UE) 2019/1023. În cazul în care, în cursul fazei de pregătire, se constată cu certitudine că obiectivele procedurii de „pre-pack” nu pot fi atinse, statele membre ar trebui să poată prevedea posibilitatea ca procedura de „pre-pack” să fie încheiată. Astfel de situații pot apărea în cazul în care debitorul nu cooperează cu supraveghetorul sau nu acționează cu diligența necesară în faza de pregătire. O altă astfel de situație este aceea în care nu există nicio perspectivă rezonabilă de vânzare a întreprinderii ca ansamblu independent, de exemplu în cazul în care registrele și evidențele debitorului sunt incomplete sau deficitare în așa măsură încât este imposibil să se stabilească situația sa comercială și financiară. În plus, în cazurile în care dreptul intern prevede că procesul de vânzare din faza de pregătire trebuie să fie competitiv, transparent și echitabil și să respecte standardele pieței, acțiunile debitorului care nu se conformează acestor cerințe pot fi considerate o neîndeplinire a obligației de diligență. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibil ca statele membre să prevadă că, chiar dacă debitorul nu cooperează cu supraveghetorul sau nu își îndeplinește obligația de diligență, în cazul în care continuarea fazei de pregătire este în interesul general al creditorilor, instanța sau autoritatea competentă are posibilitatea de a limita drepturile debitorului de a-și administra întreprinderea în conformitate cu normele de drept aplicabile în materie de insolvență, în vederea încheierii procedurii de „pre-pack”.*

- (40) Pentru a *garanta* că o întreprindere este vândută *la* cel mai bun *preț prin* intermediul procedurii de „pre-pack”, statele membre ar trebui ■ să asigure *faptul că procesul de vânzare în faza de pregătire se desfășoară conform* unor standarde înalte de competitivitate, transparență și echitate. *Ca alternativă, statele membre ar trebui să poată* prevedea că, după deschiderea fazei de lichidare *sau prezentarea* celui *mai bun ofertant recomandat, este organizată o licitație publică pentru a selecta cea mai bună ofertă sau creditorii aprobă oferta recomandată de supraveghetor. Este de competența statelor membre să decidă dacă aprobarea creditorilor este dată de către adunarea generală a creditorilor sau de către comitetul creditorilor.*
- (41) *Nu se exclude posibilitatea ca statele membre să prevadă că o instanță sau o autoritate competentă care a stabilit că procesul de vânzare nu este competitiv, transparent și echitabil și nu respectă standardele pieței poate decide să organizeze o licitație publică în faza de lichidare sau să procedeze la lichidarea prin vânzarea individuală a activelor debitorului în cadrul unei proceduri de insolvență deschise în cadrul procedurii de „pre-pack”.*

- (42) *Este necesar ca toți creditorii care dețin creanțe împotriva debitorului insolvent să aibă dreptul de a participa la faza de lichidare a procedurii de „pre-pack”. Ar trebui să fie posibil ca asemenea creanțe să fie înregistrate, examinate și satisfăcute corespunzător, în conformitate cu cadrul aplicabil în materie de insolvență.*
- (43) *În sistemele de insolvență care se bazează pe principiul autonomiei creditorilor, statele membre ar trebui să poată prevedea că este de competența adunării generale a creditorilor sau a comitetului creditorilor să autorizeze vânzarea întreprinderii debitorului, sau a unei părți a acesteia, în conformitate cu dreptul intern.*
- (44) *În cazul în care un stat membru optează pentru a impune standarde înalte în faza de pregătire, supraveghetorul sau, dacă și în măsura în care statele membre decid astfel, debitorul în posesie ar trebui să fie responsabil de asigurarea faptului că procesul de vânzare este competitiv, transparent și echitabil și respectă standardele pieței. Pentru a se asigura conformitatea cu standardele pieței, procesul de vânzare ar trebui să fie compatibil cu ■ normele și practicile standard privind fuziunile și achizițiile din statul membru în cauză, părțile potențial interesate ar trebui să fie invitate să participe la procesul de vânzare, aceleași informații ar trebui să fie divulgate potențialilor cumpărători, permițându-le să exercite diligența necesară, iar ofertele părților interesate ar trebui să fie obținute printr-un proces structurat.*

- (45) ***În cazul în care*** o licitație publică ***este organizată înainte sau*** după deschiderea fazei de lichidare, oferta selectată de supraveghetor în timpul fazei de pregătire ar trebui utilizată ca ofertă inițială (*stalking horse bid* – ofertă inițială strategică) ***în scopurile*** licitației. În faza de pregătire, debitorul ar trebui să fie în măsură să ofere stimulente ofertantului inițial strategic (*stalking horse bidder*), acceptând, în speță, rambursarea cheltuielilor sau a comisioanelor de fragmentare în cazul în care se selectează o ofertă mai bună în cadrul licitației publice. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să se asigure că astfel de stimulente sunt proporționale și nu descurajează alți ofertanți potențial interesați să participe la licitație.
- (46) ***Supraveghetorul ar trebui să documenteze fiecare etapă a procesului de vânzare și să prezinte informații despre aceasta în scris. Documentele și informațiile respective ar trebui să fie puse la dispoziție în timp util în format digital. Statele membre ar trebui să se asigure că supraveghetorul este supus aceluiași cerințe de confidențialitate ca și practicianul în insolvență.***

- (47) *Pentru a nu permite deprecierea valorii unei întreprinderi doar pentru că aceasta face obiectul unei proceduri de insolvență, este important să se asigure că cocontractanții operaționali, cum ar fi furnizorii sau clienții debitorului în cauză, sunt preluați de achizitor și nu sunt afectați de procedura de „pre-pack”. Prin urmare, deschiderea procedurii de insolvență nu ar trebui să conducă la rezilierea anticipată a contractelor în temeiul cărora părțile trebuie în continuare să îndeplinească anumite obligații și care sunt necesare pentru continuarea activității întreprinderii. O astfel de reziliere ar pune în pericol în mod nejustificat valoarea întreprinderii, sau a unei părți a acesteia, care urmează să fie vândută prin procedura de „pre-pack”. Prin urmare, ar trebui să se asigure faptul că astfel de contracte sunt cesionate în favoarea achizitorului întreprinderii debitorului, sau al unei părți a acesteia, chiar și fără consimțământul cocontractantului debitorului cu privire la cesiune. Cu toate acestea, pot fi întâlnite situații în care nu pot exista, în mod rezonabil, așteptări privind transferul anumitor obligații care decurg din astfel de contracte, cum ar fi atunci când achizitorul este un concurent al cocontractantului. Statele membre ar trebui să poată prevedea că, pentru cesiunea obligațiilor contractuale, este necesar consimțământul cocontractantului sau al cocontractanților debitorului, în funcție de tipul de contract, de natura părților sau de interesele întreprinderii în cauză. Statele membre ar trebui să poată impune necesitatea obținerii consimțământului licențiatului pentru a rezilia contracte referitoare la licențe privind drepturi de proprietate intelectuală și industrială pentru care debitorul este licențiator, deoarece protecția drepturilor respective în cazul insolvenței licențiatorului încurajează investițiile în dezvoltarea unor astfel de drepturi.*

- (48) *Dispozițiile prezentei directive privind cesiunea automată a contractelor către achizitor nu aduc atingere dreptului cocontractantului de a rezilia contractul în conformitate cu termenii acestuia sau dreptului cocontractantului de a lua măsuri în temeiul dreptului contractual aplicabil care vizează să asigure îndeplinirea conformă a obligației de către debitor în caz de neexecutare sau de executare defectuoasă, cum ar fi dreptul cocontractantului de a solicita un depozit sau garanții asupra creanței sau dreptul de retenție a executării înainte sau după cesiune.*
- (49) *Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată introduce o garanție suplimentară pentru a proteja interesele legitime ale cocontractantului , acordând cocontractantului dreptul de a rezilia contractul pe baza unei perioade de preaviz de cel puțin trei luni în cazul în care cocontractantul ar fi prejudiciat în mod injust de obligația de a continua executarea contractului până la cea mai apropiată dată până la care ar putea, în caz contrar, să rezilieze contractul în temeiul dreptului intern. Prezenta directivă nu aduce atingere normelor privind sarcina probei în ceea ce privește prejudiciul injust în temeiul dreptului intern.*

- (50) *Pentru a spori atractivitatea tranzacțiilor cu active pentru potențialii cumpărători și, prin urmare, pentru a obține prețuri mai mari în vânzările de întreprinderi ca ansamblu independent, statele membre ar trebui să se asigure că cumpărătorii achiziționează întreprinderi libere de sarcini în ceea ce privește datoriile și pasivele. Prin urmare, creanțele creditorilor ar trebui să fie satisfăcute din veniturile obținute din vânzare și nu ar trebui să fie invocate direct împotriva cumpărătorului unei întreprinderi. Cu toate acestea, obligațiile care decurg din contractele în derulare sau din relațiile de muncă, de exemplu obligațiile legate de drepturile de pensie ocupațională, care sunt transferate achizitorului, rămân la achizitor. În plus, statele membre ar trebui să fie în măsură să introducă sau să mențină norme care prevăd că, la evaluarea răspunderii achizitorului pentru daune, se ține seama de comportamentul debitorului în cazul în care comportamentul respectiv poate fi imputat achizitorului în temeiul normelor de drept aplicabile în materie de insolvență. Astfel de norme se pot aplica daunelor vizate de legislația de mediu sau daunelor legate de deținerea anumitor active sau de controlul asupra acestora.*
- (51) *Eliberarea garanțiilor sau a altor sarcini reale asupra activelor aparținând întreprinderii debitorului ar trebui să fie reglementată în dreptul intern. În cazul în care dreptul unui stat membru impune consimțământul expres al titularului garanțiilor asupra creanței pentru eliberarea garanțiilor respective, statul membru respectiv ar trebui să poată prevedea o derogare de la această cerință, cu excepția cazului în care titularul se opune eliberării.*

- (52) *Cea mai bună ofertă nu ar trebui să fie descalificată în faza de pregătire numai pe baza faptului că este prezentată de o parte strâns legată de debitor. Prin urmare, părților strâns legate de debitor ar trebui să li se permită să prezinte o ofertă și, în cazul în care oferta lor este câștigătoare, să achiziționeze întreprinderea liberă de sarcini în ceea ce privește datoriile și pasivele. Cu toate acestea, eligibilitatea pentru a prezenta o ofertă a părților strâns legate ar trebui să facă obiectul unui control sporit în cadrul procesului de ofertare. Asigurarea egalității de șanse pentru alți ofertanți, în special în ceea ce privește accesul la informații și asigurarea simetriei informațiilor, facilitează rapiditatea și eficiența procedurii de „pre-pack” și permite altor ofertanți să își pregătească ofertele.*
- (53) *În cazul în care oferta prezentată de o parte strâns legată de debitor este considerată cea mai bună ofertă, statele membre ar trebui să poată introduce garanții suplimentare pentru autorizarea și executarea vânzării întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia. Astfel de garanții pot include obligația achizitorului de a asigura continuitatea activității pentru o perioadă minimă de timp sau menținerea contractelor de muncă.*

- (54) Posibilitatea **de a exercita** drepturi de preempțiune în cursul procesului de vânzare ar denatura concurența în cadrul procedurii de „pre-pack”. Potențialii ofertanți s-ar putea abține de la depunerea de oferte **în cazul în care titularii de drepturi ar avea posibilitatea de a respinge, în** mod ■ discreționar, **ofertele respective**, indiferent de timpul și resursele investite sau de valoarea economică a **ofertelor în cauză**. Pentru a se asigura că ■ **ofertele** câștigătoare **reflectă** cel mai bun **preț** de pe piață, nu ar trebui să li se acorde ofertanților drepturi de preempțiune și nici nu ar trebui să se exercite astfel de drepturi în cursul **fazei de lichidare**. **Ar trebui ca** titularii de drepturi de preempțiune care au fost acordate înainte de inițierea procedurii de „pre-pack” ■ să fie invitați să participe la licitație, în loc să își invoce drepturile respective. **Cu toate acestea, statele membre ar trebui să poată asigura exercitarea drepturilor de preempțiune legale care nu sunt afectate de insolvența debitorului.**

- (55) Statele membre ar trebui să permită creditorilor garantați să participe la procesul de ofertare în cadrul procedurii de „pre-pack”, oferind valoarea creanțelor lor garantate drept contraprestație pentru achiziționarea activelor asupra cărora dețin o garanție (denumite în continuare „licitații de credit”). Cu toate acestea, licitațiile de credit nu ar trebui utilizate într-un mod *care să ofere* creditorilor garantați un avantaj necuvenit în cadrul procesului de ofertare, de exemplu *în cazul în care* valoarea creanței lor garantate asupra activelor *unui* debitor este mai mare decât valoarea de piață a *întreprinderii debitorului*. *Ca atare, un creditor garantat nu ar trebui să fie în măsură să ofereze întreaga valoare a creanței sale împotriva întreprinderii debitorului în cazul în care aceasta are o valoare mai mică decât valoarea respectivă, deoarece acest lucru ar putea descuraja potențialii concurenți să participe la procesul de ofertare. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să limiteze suma pe care un creditor o poate oferta în cazurile în care există creanțe negarantate suficient sau neacoperite în totalitate de garanții reale. În astfel de cazuri, creditorului garantat ar trebui să i se permită să ofereze numai o sumă care urmează să fie compensată din prețul de achiziție, fără a depăși valoarea de piață a întreprinderii. Limitarea capacității unui creditor de a oferta întreaga valoare a unei creanțe garantate nu înseamnă că creanța respectivă își pierde garanțiile pentru partea din aceasta care nu poate fi utilizată în procesul de ofertare.*

- (56) Prezenta directivă nu aduce atingere aplicării legislației Uniunii în materie de concurență, în special a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului¹³, ■ și nu împiedică statele membre să pună în aplicare sistemele naționale de control al concentrărilor. Supraveghetorului ar trebui să i se permită, atunci când selectează cea mai bună ofertă, să ia în considerare riscurile de reglementare pe care le prezintă ofertele care necesită autorizarea autorităților de concurență și acesta ar trebui să se poată consulta cu autoritățile respective în conformitate cu normele aplicabile. ***Divulgarea de informații de către autoritatea de concurență nu ar trebui să contravină normelor de drept intern privind protecția secretelor comerciale.*** Ofertanții ar trebui să aibă în continuare responsabilitatea de a furniza toate informațiile necesare pentru a evalua aceste riscuri și de a colabora cu autoritățile competente în materie de concurență în timp util pentru a atenua riscurile respective. Pentru a crește probabilitatea încheierii cu succes a procedurii de „pre-pack”, în cazul în care o ofertă prezintă astfel de riscuri, supraveghetorul ***sau debitorul*** ar trebui să aibă obligația de a-și îndeplini rolul într-un mod care să faciliteze prezentarea de oferte alternative.

¹³ Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice] (JO L 24, 29.1.2004, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj>).

- (57) Directorii supraveghează gestionarea afacerilor unei **întreprinderi** și au cea mai bună perspectivă asupra situației financiare a acesteia. Prin urmare, directorii sunt printre primii care își dau seama dacă o **întreprindere este insolventă**. Depunerea cu întârziere a unei cereri de deschidere a procedurii de insolvență de către directori poate conduce la scăderea valorilor de recuperare pentru creditori. Prin urmare, statele membre ar trebui să introducă obligația directorilor de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență într-o anumită **perioadă**. **În contextul acestei obligații, statele membre ar trebui să poată defini insolvența în mod diferit de evenimentul care declanșează deschiderea procedurii de insolvență. În cazul în care un stat membru are mai multe praguri de insolvență, rămâne la latitudinea statului membru respectiv să stabilească care dintre pragurile respective atrage obligația de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență. În sensul prezentei directive, statele membre ar trebui să precizeze, de asemenea, persoanele cărora le revin obligațiile directorilor, ținând seama de gama de responsabilități pe care le pot avea anumite persoane sau organisme în ceea ce privește deciziile referitoare la administrarea întreprinderii.**

- (58) Cererea de deschidere a procedurii de insolvență ar trebui depusă într-un anumit termen. *Statele membre ar trebui să se asigure că termenul respectiv nu depășește trei luni din momentul în care directorii au luat cunoștință sau se poate presupune în mod rezonabil că au luat cunoștință de faptul că societatea este insolventă. În cazul în care întreprinderea își redobândește solvabilitatea înainte de expirarea termenului respectiv, dar devine din nou insolventă ulterior, statele membre ar trebui să poată prevedea că din acel moment începe să curgă un nou termen.*
- (59) *Atunci când o întreprindere devine insolventă, protecția drepturilor creditorilor poate fi asigurată în diferite moduri. Prin urmare, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea că obligația directorilor de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență poate fi îndeplinită prin informarea publicului cu privire la insolvența întreprinderii printr-o notificare într-un registru public, pentru a asigura faptul că creditorii au posibilitatea să solicite deschiderea procedurii de insolvență. Mai mult decât atât, statele membre ar trebui să aibă, de asemenea, posibilitatea de a suspenda obligația directorilor de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență dacă aceștia iau măsuri în vederea protejării intereselor creditorilor, iar măsurile respective asigură pentru drepturile creditorilor un nivel de protecție care este echivalent celui asigurat prin depunerea unei cereri de deschidere a procedurii de insolvență. Astfel de măsuri pot include, de exemplu, măsurile luate de către proprietarii întreprinderii pentru a reveni la starea de solvabilitate a acesteia.*

- (60) Pentru a se asigura că directorii nu acționează **împotriva intereselor creditorilor** prin întârzierea depunerii unei cereri de deschidere a procedurii de insolvență, în pofida semnelor de insolvență, statele membre ar trebui să prevadă dispoziții care să stabilească răspunderea civilă a directorilor pentru nedeplinirea unei astfel de cereri. În aceste cazuri, directorii ar trebui să despăgubească creditorii pentru **eventualele daune** rezultate din deteriorarea valorii de recuperare a întreprinderii în comparație cu situația care ar fi existat dacă cererea ar fi fost depusă la timp. **În măsura în care prezenta directivă nu prevede norme specifice, toate celelalte aspecte ale răspunderii civile, cum ar fi calcularea daunelor sau sarcina probei, ar trebui să fie reglementate în dreptul intern.** Statele membre ar trebui, **de asemenea**, să aibă posibilitatea de a adopta sau de a menține norme naționale privind răspunderea civilă a directorilor în legătură cu depunerea unei cereri de deschidere a procedurii de insolvență, care să fie mai stricte decât cele prevăzute de prezenta directivă.

- (61) *În cazul în care statele membre permit directorilor să ia măsuri pentru a proteja interesele creditorilor, în afară de îndeplinirea obligației acestora de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență, acestea ar trebui să prevadă, de asemenea, dispoziții care să garanteze că directorii sunt răspunzători pentru orice daune cauzate creditorilor ca urmare a oricărei deteriorări a valorii de recuperare a întreprinderii în comparație cu situația care ar fi existat dacă ar fi fost depusă o cerere de deschidere a procedurii de insolvență. În astfel de cazuri, creditorii ar trebui să fie puși în situația în care s-ar fi aflat dacă cererea de deschidere a procedurii de insolvență ar fi fost depusă de către directori în termenul stabilit de statele membre. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea exonerarea directorilor de această răspundere în cazul și în măsura în care directorii respectivi sunt capabili să demonstreze, pe baza unor circumstanțe obiective și a unor informații verificabile la momentul adoptării măsurilor în cauză, că astfel de măsuri erau în mod rezonabil susceptibile să asigure creditorilor un rezultat echivalent sau mai bun decât rezultatul generat de depunerea unei cereri de deschidere a procedurii de insolvență. În astfel de situații ar trebui să se aplice normele interne referitoare la îndeplinirea obligației privind sarcina probei.*
- (62) *Pentru a promova un cadru de insolvență eficient și incluziv, care să sprijine antreprenoriatul și reînnoirea economică, statele membre ar trebui să poată menține sau introduce proceduri simplificate de lichidare pentru microîntreprinderi.*

- (63) *În cazul în care un antreprenor deține integral sau parțial proprietatea asupra unei întreprinderi și răspunde personal pentru toate datoriile societății, faptul că societatea nu dispune de suficiente active pentru a acoperi costul procedurii de insolvență nu ar trebui să împiedice antreprenorul să obțină remiterea de datorie în conformitate cu Directiva (UE) 2019/1023 și, prin urmare, să beneficieze de o a doua șansă. Deși nu sunt obligate să introducă o nouă procedură pentru remiterea de datorie, statele membre ar trebui să asigure accesul la procedurile de remitere de datorie pentru antreprenorii care sunt persoane fizice, și nu pentru întreprinderi. Prezenta directivă se referă la antreprenorii insolvenți care răspund pentru toate datoriile unei întreprinderi și nu ar trebui să se refere la persoanele care răspund doar parțial pentru datoriile unei întreprinderi, cum ar fi un garant pentru creditul bancar al întreprinderii respective și alte tipuri de garanții acordate unuia dintre creditorii acesteia. Prezenta directivă vizează numai refuzul remiterii de datorie pe motiv că nu poate fi deschisă nicio procedură de insolvență împotriva întreprinderii, deoarece aceasta nu dispune de active suficiente pentru a acoperi costurile unei astfel de proceduri de insolvență. Prezenta directivă nu reglementează alte motive de refuz al remiterii de datorie, cum ar fi cele prevăzute în Directiva (UE) 2019/1023. Atunci când o persoană îndeplinește condițiile pentru remiterea de datorie, se poate aplica data deciziei de a refuza sau de a nu deschide procedura de insolvență împotriva întreprinderii în locul datei menționate la articolul 21 alineatul (1) litera (b) din Directiva (UE) 2019/1023.*

- (64) Este important să se asigure *faptul că creditorii sunt implicați în mod adecvat în procedura de insolvență, astfel încât interesele lor să poată fi luate în considerare în mod corespunzător*. Comitetele creditorilor permit o mai bună implicare a creditorilor în procedurile de insolvență, în special atunci când creditorii ar fi altfel împiedicați să se implice în mod individual, din cauza resurselor limitate, a importanței economice a creanțelor lor sau a lipsei de proximitate geografică. Comitetele creditorilor pot ■ ajuta creditorii transfrontalieri să își exercite mai bine drepturile și să asigure faptul că aceștia sunt tratați în mod echitabil. Statele membre ar trebui să permită instituirea unui comitet al creditorilor după deschiderea procedurii de *insolvență*. *Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată prevedea instituirea unui comitet al creditorilor înainte de deschiderea procedurii de insolvență. Statele membre nu sunt împiedicate să extindă aplicarea dispozițiilor privind instituirea comitetelor creditorilor la procedura de restructurare preventivă*. Ar trebui să fie instituit un comitet al creditorilor *ori de câte ori adunarea generală a creditorilor decide sau solicită acest lucru sau, în cazul în care dreptul intern nu prevede o adunare generală a creditorilor, atunci când creditorii solicită acest lucru în conformitate cu dreptul intern*. Ar trebui ca statele membre să poată *decide că instanțele, autoritățile competente sau practicienii în insolvență pot institui un comitet al creditorilor din proprie inițiativă sau la cererea unuia sau mai multor creditori, a practicianului în insolvență sau a debitorului*.

- (65) **Sarcina** aferentă instituirii și funcționării unui comitet al creditorilor **ar trebui** să fie proporțională **cu beneficiile pe care le generează. Prin urmare, statele membre ar trebui să poată prevedea că** nu se instituie un comitet al creditorilor în cazul în care **sarcina** aferentă instituirii și funcționării acestuia ar fi ■ mai mare decât relevanța economică a deciziilor pe care le-**ar putea** lua. Acest lucru se poate întâmpla în cazul în care există prea puțini creditori, în cazul în care marea majoritate a creditorilor deține o cotă mică din creanța împotriva debitorului, **în cazul în care eventualele întârzieri cauzate de instituirea unui comitet al creditorilor ar duce la deteriorarea situației financiare a debitorului** sau în cazul în care valoarea preconizată a fi recuperată din averea debitorului este ■ mai mică decât costul de înființare și funcționare a comitetului creditorilor. **Astfel de situații apar**, în special, în procedurile de insolvență **care vizează debitori care sunt antreprenori sau întreprinderi mici, precum și în procedurile de remitere de datorie. Statele membre ar trebui să poată prevedea instituirea unui comitet al creditorilor numai pentru întreprinderile mari în sensul articolului 3 alineatul (4) din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului**¹⁴. **În cazul întreprinderilor mai mici, este posibil ca dreptul intern să prevadă deja, în alte moduri, protejarea în mod adecvat a intereselor creditorilor prin intermediul procedurilor de insolvență.**

¹⁴

Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului (JO L 182, 29.6.2013, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

- (66) *Dispozițiile prezentei directive privind instituirea comitetelor creditorilor ar trebui să se aplice debitorilor care sunt persoane juridice. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a extinde aplicarea dispozițiilor respective la persoanele fizice care sunt antreprenori.*
- (67) Statele membre ar trebui să clarifice funcțiile comitetelor creditorilor și cerințele, atribuțiile și procedurile de numire a membrilor acestora ■ . Pentru a evita întârzierile nejustificate în instituirea comitetului creditorilor, membrii acestuia ar trebui să fie numiți cu celeritate, *pentru a asigura eficiența procedurii de insolvență. Statele membre ar trebui să se asigure că creditorii sunt reprezentați în mod echitabil în cadrul comitetelor creditorilor* și că ■ creditorii transfrontalieri care sunt rezidenți într-un alt stat membru decât cel în care este deschisă procedura de insolvență *nu sunt împiedicați să participe la comitetele creditorilor. Atunci când printre creditori se află și lucrători, aceștia sau reprezentanții acestora ar trebui să fie eligibili pentru numirea în comitetele creditorilor, cu excepția cazului în care există un alt mecanism, cel puțin echivalent, prin care pot fi reprezentate interesele lucrătorilor în cadrul procedurilor de insolvență. Această situație ar putea surveni în cazul în care interesele lucrătorilor în cadrul procedurilor colective sunt luate în considerare prin consultări obligatorii cu reprezentanții lor cu privire la direcția procedurilor sau înainte de luarea unor decizii majore, cum ar fi vânzarea activelor sau transferul întreprinderii. Nu sunt creditori lucrătorii ale căror creanțe salariale sunt plătite integral de o instituție de garantare.*

- (68) Reprezentarea echitabilă a creditorilor în comitetele creditorilor este deosebit de importantă în ceea ce privește creditorii negarantați, *inclusiv creditorii cu creanțe* cu valoare redusă. *Statele membre ar trebui să poată prevedea că și alte persoane sau entități decât creditorii, cum ar fi reprezentanții lucrătorilor, organismele publice sau instituțiile de garantare sunt eligibile pentru a fi numite în comitetele creditorilor* ■ .
- (69) ■ Comitetele creditorilor ar trebui să fie *implicate în* procedurile de insolvență *și să se asigure că acestea* se desfășoară într-un mod care protejează interesele creditorilor, *inclusiv prin urmărirea activităților practicianului în insolvență și asigurarea faptului că sunt informate periodic cu privire la acestea, fără a fi necesară subordonarea practicianului în insolvență față de comitete*. Rolul comitetelor creditorilor în monitorizarea echității și a integrității procedurilor de insolvență poate fi îndeplinit în mod eficace numai în cazul în care acestea și membrii lor acționează independent de practicienii în insolvență și răspund numai în fața creditorilor. *Membrii comitetelor creditorilor ar trebui să acționeze cu bună-credință atunci când îndeplinesc funcții în cadrul comitetelor. Creditorii, membrii comitetelor creditorilor și orice profesioniști angajați de comitetele creditorilor ar trebui să păstreze confidențialitatea tuturor informațiilor confidențiale obținute în legătură cu activitățile comitetelor creditorilor.*

- (70) ■ Un comitet al creditorilor ar trebui **să fie** ■ suficient de mare pentru a asigura diversitatea opiniilor și a intereselor creditorilor, dar ar trebui ca dimensiunea lui **să fie** în același timp limitată pentru a putea să își îndeplinească sarcinile în mod eficace și în timp util. Statele membre ar trebui să specifice momentul și modul în care trebuie modificată componența unui comitet al creditorilor, cum ar fi în cazul în care reprezentanții nu mai sunt în măsură să acționeze, inclusiv în interesul creditorilor, sau în cazul în care doresc să se retragă. **Statele membre** ar trebui, de asemenea, să specifice condițiile de revocare a membrilor **care au săvârșit o încălcare gravă a obligației lor de a acționa în interesul creditorilor. Astfel de încălcări pot include situații de conflict de interese.**
- (71) **Metodele de lucru** ale comitetelor creditorilor **ar trebui să fie** transparente și eficace. Prin urmare, statele membre ar trebui ■ să stabilească cerințe privind metodele de lucru ale comitetelor creditorilor, specificând **procedura de votare, inclusiv eligibilitatea pentru vot și cvorumul necesar, precum și ținerea evidenței deciziilor luate**, și modul în care este asigurată imparțialitatea și confidențialitatea lucrărilor acestora. **Statele membre ar trebui să se asigure că metodele de lucru pot fi specificate mai în detaliu de comitetele creditorilor prin intermediul unor protocoale.**

- (72) *Creditorii ar trebui să aibă posibilitatea de a participa și de a vota pe cale electronică sau de a-și delega drepturile de vot unei terțe persoane autorizate în mod corespunzător. Posibilitatea de a delega ar fi deosebit de benefică pentru creditorii rezidenți în alte state membre decât statul membru în care este deschisă procedura de insolvență.*
- (73) Comitetele creditorilor ar trebui să li se acorde drepturi suficiente pentru a-și îndeplini funcțiile în mod eficient și eficace. Statele membre ar trebui să se asigure că comitetele creditorilor **acționează într-un mod transparent și** pot interacționa cu practicienii în insolvență, cu instanțele, cu **debitorul în posesie** și cu creditorii **pe care** îi reprezintă, după caz, pentru a permite comitetelor **creditorilor** să își formeze **punctele de vedere** cu privire la chestiuni care prezintă interes direct și relevanță pentru creditori și să comunice **punctele de vedere respective**, precum și pentru ca acestea să fie luate în considerare în mod corespunzător în cadrul procedurilor. Statele membre **ar trebui să prevadă dreptul** comitetelor creditorilor de a **solicita informații de la practicienii în insolvență și, după caz, de la debitorii în posesie. Statele membre ar trebui să prevadă dreptul comitetelor creditorilor de a fi audiate cu privire la** deciziile **majore**. Statele membre ar trebui să poată permite **adunării generale a creditorilor să delege decizii comitetului creditorilor. Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată prevedea dreptul comitetelor creditorilor de a numi un secretar și de a solicita consiliere externă cu privire la aspecte în legătură cu care creditorii pe care îi reprezintă au un interes.**

- (74) Întrucât funcționarea comitetelor creditorilor implică cheltuieli, statele membre ar trebui *să stabilească norme clare care să indice* cine suportă aceste cheltuieli. Statele membre ar trebui, de asemenea, să stabilească garanții prin care să împiedice costurile comitetelor creditorilor să reducă disproporționat valoarea de recuperare a averii debitorilor.
- (75) Pentru a încuraja creditorii să devină membri ai comitetelor creditorilor, statele membre ar trebui să limiteze ■ răspunderea civilă a acestora pentru exercitarea funcțiilor lor în conformitate cu prezenta directivă. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibilă revocarea membrilor comitetului creditorilor *care și-au încălcat obligațiile în mod intenționat sau cu vădită neglijență* și tragerea la răspundere a acestora pentru încălcarea respectivă. În aceste cazuri, statele membre ar trebui să prevadă că membrii respectivi răspund individual pentru prejudiciul cauzat de abaterea lor. *Statele membre ar trebui să poată să nu aplice o astfel de limitare a răspunderii civile atunci când cheltuielile pentru o asigurare care acoperă răspunderea personală a membrilor unui comitet al creditorilor sunt suportate din averea debitorului. În cazul în care conferă comitetelor creditorilor competențe sporite față de cele prevăzute în prezenta directivă, care le permit, de exemplu, să ia decizii cu privire la activele debitorului sau să accepte tranzacții, statele membre ar trebui să poată prevedea ca membrii comitetelor creditorilor să fie trași la răspundere în același mod ca practicienii în insolvență.*

- (76) Pentru a asigura o transparență sporită a principalelor caracteristici ale procedurilor naționale de insolvență și, în special, pentru a ajuta creditorii transfrontalieri să estimeze ce s-ar întâmpla cu investițiile lor dacă acestea ar fi implicate în proceduri de insolvență, investitorilor și potențialilor investitori ar trebui să li se acorde un acces facil la aceste informații într-un format predefinit, comparabil și ușor de utilizat. Statele membre ar trebui să elaboreze o fișă informativă standardizată cu informații-cheie și să o pună la dispoziția publicului. ***Comisia ar trebui să pună la dispoziția publicului fișele informative cu informații-cheie într-un format multilingv. O fișă informativă cu informații-cheie ar fi un instrument important pentru ca potențialii investitori să facă o evaluare rapidă a normelor dintr-un anumit stat membru privind procedurile de insolvență. Aceasta ar trebui să conțină suficiente explicații pentru a permite cititorului să înțeleagă informațiile din cuprinsul său fără a fi nevoit să recurgă la alte surse de informații. Fișele informative cu informații-cheie ar trebui să includă informații practice cu privire la condițiile care declanșează deschiderea procedurii de insolvență, precum și la măsurile care trebuie luate pentru a solicita deschiderea unei proceduri de insolvență sau pentru a depune o cerere de înregistrare a unei creanțe. Având în vedere că statele membre au deja obligația de a furniza informații cu privire la normele lor naționale referitoare la procedurile de insolvență în temeiul Regulamentului (UE) 2015/848, este important să se asigure faptul că informațiile furnizate în temeiul prezentei directive sunt în concordanță cu informațiile furnizate în temeiul respectivului regulament. În acest scop, statele membre ar trebui să poată furniza informațiile necesare în temeiul prezentei directive prin intermediul Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială instituite prin Decizia 2001/470/CE a Consiliului¹⁵.***

¹⁵ Decizia 2001/470/CE a Consiliului din 28 mai 2001 de creare a unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială (JO L 174, 27.6.2001, p. 25, <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/470/oj>).

- (77) *În cazul unor situații de urgență excepționale generate de dezastre naturale sau de alte evenimente catastrofale care perturbă grav activitățile economice la nivelul unui stat membru sau al regiunilor sale, statele membre ar trebui să poată acționa rapid pentru a reduce la minimum impactul negativ al situațiilor respective asupra economiei. Astfel de situații au apărut în contextul pandemiei de COVID și ar putea apărea în contextul unei crize sistemice, astfel cum este definită în Directiva 2014/59/UE, sau în situații în care ajutoarele de stat sunt compatibile cu piața internă în vederea reparării pagubelor provocate de catastrofe naturale sau de evenimente extraordinare în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În astfel de situații, care implică riscul de insolvență la scară largă, inclusiv pentru întreprinderi care ar fi viabile în circumstanțe obișnuite, statele membre ar trebui să poată prevedea derogări temporare de la anumite dispoziții ale prezentei directive. Derogările ar trebui să fie limitate ca domeniu de aplicare și durată la ceea ce este esențial pentru a răspunde situației excepționale, de exemplu prin limitarea geografică la regiunea din statele membre afectată de o catastrofă naturală. Statele membre ar trebui să notifice Comisiei măsurile care derogă de la prezenta directivă, domeniul lor de aplicare teritorială, durata acestora și o justificare a necesității de a le pune în aplicare. Obligația statelor membre de a notifica măsurile respective nu ar trebui să afecteze intrarea în vigoare și aplicarea acestora. Notificarea, care facilitează monitorizarea de către Comisie a conformității derogărilor cu cerințele relevante, ar trebui adusă la cunoștința altor state membre fără întârzieri nejustificate. Durata maximă a derogării ar trebui să fie de un an și ar trebui să fie posibilă prelungirea acesteia cu perioade de șase luni, sub rezerva unui mecanism de control suplimentar. Statele membre ar trebui să notifice cererea de prelungire cu cel puțin trei luni înainte de expirarea derogării, pentru a oferi Comisiei posibilitatea de a i se opune dacă este necesar.*

- (78) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentei **directive**, Comisiei ar trebui să i se acorde competențe de executare. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁶.
- (79) ***Prezenta directivă nu aduce atingere protecției know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate, cunoscute și sub denumirea de „secrete comerciale”, împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale în temeiul Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului***¹⁷.

¹⁶ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁷ ***Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale (JO L 157, 15.6.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>)***.

- (80) Întrucât obiectivele prezentei directive nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre deoarece diferențele dintre cadrele naționale de insolvență ar continua să ridice obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și a libertății de stabilire, dar acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor respective.
- (81) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Cartă, în special dreptul la respectarea vieții private și de familie, dreptul la protecția datelor cu caracter personal, libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă, libertatea de a desfășura o activitate comercială, dreptul de proprietate, dreptul lucrătorilor la informare și la consultare, precum și dreptul la un proces echitabil.

- (82) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸ se aplică în cazul prelucrării de date cu caracter personal în sensul prezentei directive. Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁹ se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele Uniunii în sensul prezentei directive.
- (83) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 și a emis un aviz la 6 februarie 2023²⁰,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

¹⁸ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹⁹ Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

²⁰ JO C 89, 10.3.2023, p. 10.

Titlul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

- (1) Prezenta directivă stabilește norme comune cu privire la:
- (a) acțiunile în anulare;
 - (b) urmărirea activelor aparținând averii debitorilor;
 - (c) procedura de „pre-pack”;
 - (d) obligațiile directorilor de a *depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență*;
- I**
- (e) comitetele creditorilor;
 - (f) fișele informative cu informații-cheie.
- (2) *Titlurile II, III și VI din prezenta directivă se aplică procedurilor colective, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) 2015/848, care se bazează pe normele privind procedura de insolvență, cu excepția procedurii de restructurare preventivă.*

Titlul II nu se aplică procedurilor provizorii.

- (3) Prezenta directivă nu se aplică **în cazul în care** debitorii **■** sunt:
- (a) întreprinderi de asigurare sau întreprinderi de reasigurare, astfel cum sunt definite la articolul 13 punctele 1 și 4 din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului²¹;
 - (b) instituții de credit, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului²²;
 - (c) firme de investiții sau organisme de plasament colectiv, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctele 2 și 7 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - (d) contrapărți centrale, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului²³;
 - (e) depozitari centrali de titluri de valoare, astfel cum sunt definiți la articolul 2 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului²⁴;
 - (f) alte instituții financiare și entități enumerate la articolul 1 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului²⁵;

²¹ Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) (JO L 335, 17.12.2009, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

²² Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

²³ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

²⁴ Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (JO L 257, 28.8.2014, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj>).

- (g) organisme publice constituite în temeiul dreptului intern;
 - (h) persoane fizice **care nu sunt** antreprenori ■ .
- (4) *Statele membre pot exclude din domeniul de aplicare al prezentei directive debitorii care sunt entități financiare, altele decât cele menționate la alineatul (3), care prestează servicii financiare care fac obiectul unor mecanisme speciale în temeiul cărora autoritățile naționale de supraveghere sau de rezoluție au competențe ample de intervenție, comparabile cu cele referitoare la entitățile financiare menționate la alineatul (3). Statele membre comunică Comisiei respectivele mecanisme speciale.*
- (5) *Titlurile IV și VI se aplică debitorilor care sunt persoane juridice.*
- (6) *Statele membre pot decide să aplice titlul VI din prezenta directivă numai debitorilor care sunt întreprinderi mari în sensul articolului 3 alineatul (4) din Directiva 2013/34/UE.*

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (a) „practician în insolvență” înseamnă ***o persoană sau un organism care are una sau mai multe dintre funcțiile enumerate la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2015/848 și la articolul 2 alineatul (1) punctul 12 din Directiva (UE) 2019/1023;***
- (b) „instanță” înseamnă **un** organism judiciar al unui stat membru;
■
- (c) „**registre** de conturi bancare” înseamnă **■** mecanisme centralizate automatizate, cum ar fi **registre** centrale sau sisteme centrale electronice de extragere a datelor, instituite în conformitate cu articolul **16 alineatul (1)** din Directiva (UE) **2024/1640;**
- (d) „registre **centrale** ale beneficiarilor reali” înseamnă registre centrale naționale care **conțin** informațiile privind beneficiarii reali **și sistemele de interconectare a registrelor respective** menționate la **articolul 10** din Directiva (UE) **2024/1640;**

- (e) *„informații privind conturile bancare” înseamnă informații enumerate la articolul 16 alineatul (3) din Directiva (UE) 2024/1640;*
- (f) *„act juridic” înseamnă, în sensul titlului II, orice comportament uman deliberat* ■ *care produce efecte juridice;*
- (g) *„contract în derulare” înseamnă un contract între un debitor și unul sau mai mulți cocontractanți în temeiul căruia părțile au încă obligații de îndeplinit la data deschiderii procedurii de insolvență în faza de lichidare prevăzută în titlul IV, cu excepția acordurilor de compensare, inclusiv a acordurilor de compensare cu exigibilitate imediată, pe piețele financiare, pe piețele energiei și pe piețele de mărfuri, în cazul în care astfel de acorduri sunt executorii în temeiul dreptului intern în materie de insolvență, precum și cu excepția contractelor financiare;*
- (h) *„criteriul respectării intereselor creditorilor” înseamnă un criteriu care este îndeplinit dacă niciun creditor nu s-ar găsi, prin lichidarea în contextul procedurii de „pre-pack”, într-o situație mai puțin favorabilă decât ar fi cazul dacă s-ar aplica ordinea normală a priorităților de lichidare în caz de lichidare prin vânzarea individuală a bunurilor sau, atunci când statele membre prevăd acest lucru, decât în scenariul următoarei alternative optime;*

- (i) „finanțare intermediară” înseamnă orice asistență financiară nouă, acordată de un creditor existent sau de un creditor nou, care include cel puțin asistență financiară pe durata procedurii de „pre-pack” și care este rezonabilă și imediat necesară pentru ca întreprinderea debitorului sau o parte a acesteia să poată funcționa în continuare sau pentru ca valoarea respectivei întreprinderi să fie păstrată sau sporită;

■

- (j) „comitet al creditorilor” înseamnă un organism reprezentativ al creditorilor ■ instituit în conformitate cu **titlul VI**;
- (k) „procedură de «pre-pack»” înseamnă *o procedură, constând într-o fază de pregătire și o fază de lichidare, care face posibilă vânzarea integrală sau parțială a întreprinderii debitorului ca întreprindere în activitate către cel mai bun ofertant în cursul procedurii de insolvență*;
- (l) „fază de pregătire” înseamnă *faza din cadrul procedurii de „pre-pack” care vizează găsirea unui cumpărător adecvat pentru întreprinderea debitorului sau pentru o parte a acesteia*;
- (m) „fază de lichidare” înseamnă *faza din cadrul procedurii de „pre-pack” care vizează aprobarea și executarea vânzării întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia și distribuirea veniturilor obținute din vânzare către creditori*.

- (2) *În sensul prezentei directive, conceptele de „insolvență” și „directori” trebuie să fie interpretate astfel cum sunt definite în dreptul intern.*

Articolul 3

Parte strâns legată de debitor

- (1) *În sensul titlului II, părțile strâns legate de debitor includ:*
- (a) *în cazul în care debitorul este o persoană fizică:*
 - (i) *soțul/soția sau partenerul/partenera debitorului;*
 - (ii) *ascendenții, descendenții și frații/surorile debitorului sau cei ai soțului/soției sau ai partenerului/partenerii debitorului și soții/soțiile sau partenerii/partenerii acestor persoane;*
 - (iii) *persoanele care locuiesc în gospodăria debitorului;*
 - (iv) *persoanele care au acces la informații fără caracter public privind afacerile debitorului și care au posibilitatea de a controla operațiunile debitorului, inclusiv în cazul în care lucrează pentru debitor în temeiul unui contract de muncă sau se află într-un raport de muncă cu debitorul;*

- (v) *entitățile juridice în care debitorul sau una dintre persoanele menționate la punctele (i)-(iv) este membru al organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale debitorului sau*
 - (vi) *entitățile juridice în care debitorul sau una dintre persoanele menționate la punctele (i)-(iv) îndeplinește sarcini care asigură accesul la informații fără caracter public privind afacerile debitorului;*
- (b) *în cazul în care debitorul este o persoană juridică:*
- (i) *orice membru al organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale debitorului;*
 - (ii) *deținătorii de titluri de capital cu o participație care asigură controlul în cadrul debitorului;*
 - (iii) *persoanele care îndeplinesc funcții similare celor îndeplinite de persoanele menționate la punctul (i);*
 - (iv) *persoanele care sunt strâns legate, în conformitate cu litera (a), de persoanele enumerate la punctele (i), (ii) și (iii) de la prezenta literă.*
- (2) *În sensul titlului IV, părțile strâns legate de debitor includ persoanele enumerate la alineatul (1) și orice alte persoane, inclusiv persoane juridice, care au acces preferențial la informații fără caracter public privind afacerile debitorului.*

(3) Legătura strânsă dintre o parte și debitor se stabilește în funcție de:

- (a) în sensul titlului II, ziua în care actul juridic care face obiectul unei acțiuni în anulare a fost perfectat sau ***o perioadă de*** trei luni anterioară perfectării actului juridic;
- (b) în sensul titlului IV, ziua în care începe faza de ***lichidare a procedurii de „pre-pack”*** sau ***o perioadă de cel puțin șase*** luni anterioară ***începerii*** fazei ***de lichidare***.

Alineatul (1) și alineatul (3) litera (a) de la prezentul articol se aplică mutatis mutandis persoanelor strâns legate de părțile care au beneficiat de un act juridic nul, anulabil sau inopozabil, astfel cum se menționează la articolul 12 alineatul (2) al doilea paragraf.

Articolul 4

Drept intern și armonizare minimă

- (1) *Fără a aduce atingere articolului 10 alineatul (3), statele membre pot adopta sau menține legi care să prevadă un nivel de protecție a drepturilor creditorilor mai ridicat decât cel prevăzut la titlurile II și V.*
- (2) *Statele membre pot adopta sau menține legi referitoare la înființarea, funcționarea, atribuțiile și membrii comitetelor creditorilor care să prevadă o participare mai mare a creditorilor la procedurile de insolvență decât cea prevăzută la titlul VI.*
- (3) *Statele membre pot adopta sau menține legi care să faciliteze accesul practicienilor în insolvență la informații privind conturile bancare aflate în registrele lor de conturi bancare, la informații privind beneficiarii reali și la registrele și bazele de date naționale într-o măsură mai mare decât normele prevăzute în titlul III.*

- (4) *Statele membre se asigură că antreprenorii insolvenți sau alte persoane fizice care, în calitate de deținători de titluri de capital, răspund personal pentru datoriile unei societăți cu răspundere nelimitată au acces la o remitere completă de datorie în conformitate cu Directiva (UE) 2019/1023, chiar și în cazurile în care nu poate fi deschisă nicio procedură de insolvență în conformitate cu dreptul intern cu privire la debitor pe motiv că debitorul nu are active sau activele sale nu sunt suficiente pentru a acoperi costul procedurii sau costurile legate de implicarea practicianului în insolvență.*
- (5) *Statele membre pot adopta sau menține legi care stabilesc proceduri simplificate de lichidare pentru microîntreprinderi.*

Articolul 5

Protejarea lucrătorilor

Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului Uniunii și dreptului intern privind drepturile lucrătorilor în legătură cu aspectele reglementate de prezenta directivă, inclusiv dreptului Uniunii și dreptului intern privind implicarea reprezentanților lucrătorilor și măsurile adecvate de informare și consultare a reprezentanților lucrătorilor, în special:

- (a) drepturilor garantate de Directivele 98/59/CE, 2001/23/CE și 2008/94/CE;***
- (b) dreptului la informare și la consultare în conformitate cu Directivele 2002/14/CE și 2009/38/CE.***

Titlul II

ACȚIUNILE ÎN ANULARE

Capitolul 1

Dispoziții generale ■

Articolul 6

Condiții prealabile generale pentru acțiunile în anulare

Statele membre se asigură că actele juridice care au fost perfectate înainte de deschiderea procedurii de insolvență în detrimentul drepturilor creditorilor **sunt nule, anulabile sau inopozabile** în condițiile prevăzute în capitolul 2 ■ .

Statele membre pot dispune că un act juridic ale cărui efecte sunt condiționate de înscrierea sa într-un registru public este considerat perfectat de îndată ce au fost îndeplinite toate celelalte cerințe privind eficacitatea sa.

Capitolul 2

Condiții specifice ■

Articolul 7

Preferințe

- (1) Statele membre se asigură că actele juridice **prejudiciabile** de care beneficiază un creditor sau un grup de creditori prin satisfacere **sau** constituire de garanții **sunt nule, anulabile sau inopozabile** în cazul în care au fost perfectate:
- (a) în decursul celor trei luni anterioare depunerii cererii **care a condus la** deschiderea procedurii de insolvență **sau, în absența unei astfel de cereri, în decursul celor trei luni anterioare datei rezoluției de inițiere a procedurii de insolvență, cu condiția** ca debitorul să fi fost în imposibilitatea de a-și plăti datoriile ■ **la scadență în conformitate cu dreptul intern** sau
 - (b) după depunerea cererii **sau după data rezoluției menționate la litera (a) și înaintea** deschiderii procedurii de insolvență.
-
- (2) Dacă o creanță exigibilă a unui creditor a fost satisfăcută sau garantată **în mod corespunzător**, statele membre se asigură că actele juridice **prejudiciabile sunt nule, anulabile sau inopozabile cel puțin** în cazul în care:
- (a) sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1) și

- (b) creditorul respectiv ■ avea cunoștință de faptul că debitorul nu era în măsură să își plătească ■ datoriile *la scadență în conformitate cu dreptul intern*, că *fusesse* depusă o cerere de deschidere a procedurii de insolvență *sau că, în absența unei astfel de cereri, fusesse formulată o rezoluție de inițiere a procedurii de insolvență*.

În sensul primului paragraf litera (b), o astfel de *cunoaștere* este prezumată în cazul în care creditorul era o parte strâns legată de debitor. *Prezumția respectivă este relativă*.

(3) ■ Alineatele (1) și (2) *nu se aplică* următoarelor acte juridice ■ :

- (a) actele juridice îndeplinite direct în schimbul unei contraprestații echitabile în beneficiul *activelor debitorului*;
- (b) plățile aferente cambiilor sau cecurilor, în cazul în care legea care reglementează cambiile sau cecurile interzice creanțele beneficiarului care decurg din cambie sau cec față de alți debitori de cambii sau cecuri, cum ar fi avalistul, trăgătorul sau trasul, în cazul în care beneficiarul refuză plata debitorului;
- (c) actele juridice care nu fac obiectul unor acțiuni în anulare în conformitate cu Directiva 98/26/CE și cu Directiva 2002/47/CE;

- (d) *dacă este cazul, în conformitate cu dreptul intern, actele juridice care au ca scop satisfacerea sau garantarea creanțelor de către autoritățile de securitate socială;*
- (e) *încheierea de acorduri de compensare, inclusiv de acorduri de compensare cu exigibilitate imediată, pe piețele financiare, pe piețele energiei sau pe alte piețe de mărfuri, precum și actele juridice care sprijină funcționarea unor astfel de acorduri.*

În sensul primului paragraf litera (b), *statele membre se asigură că* suma plătită pe cambie sau cec ■ este restituită de ultimul avalist sau, în cazul în care acesta din urmă a avalizat cambia în numele unei părți terțe, de către această parte terță, dacă ultimul avalist sau partea terță avea cunoștință ■ de faptul că debitorul nu era în măsură să își plătească ■ datoriile *la scadență în conformitate cu dreptul intern* sau că *fusesse* depusă o cerere de deschidere a procedurii de insolvență în momentul avalizării cambiei sau al asigurării avalizării acesteia. O astfel de cunoaștere *este* prezumată în cazul în care ultimul avalist sau partea terță era o parte strâns legată de debitor. *Prezumția respectivă este relativă.*

Articolul 8

Acte juridice fără nicio contraprestație **sau** cu o contraprestație vădit insuficientă

- (1) Statele membre se asigură că, în cazul în care acte juridice ale debitorului sunt îndeplinite fără nicio contraprestație **sau** cu o contraprestație vădit insuficientă, actele juridice respective **sunt nule, anulabile sau inopozabile** în cazul în care au fost perfectate:
 - (a) în decursul █ celor 12 luni anterioare depunerii cererii **care a condus** la deschiderea procedurii de insolvență **sau, în absența unei astfel de cereri, în decursul celor 12 luni anterioare datei rezoluției de inițiere a procedurii de insolvență** sau
 - (b) după depunerea cererii **sau după data rezoluției menționate la litera (a) și înaintea deschiderii procedurii de insolvență.**
- (2) Alineatul (1) nu se aplică în cazul cadourilor și al donațiilor cu valoare simbolică.

█

Articolul 9

Acte juridice în mod intenționat prejudiciabile pentru creditori

Statele membre se asigură că actele juridice prin care debitorul a cauzat în mod intenționat un prejudiciu drepturilor creditorilor sunt **nule, anulabile sau inopozabile** atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele două condiții:

- (a) actele respective au fost perfectate fie în decursul celor **doi** ani anteriori depunerii cererii **care a condus la** deschiderea procedurii de insolvență **sau, în absența unei astfel de cereri, în decursul celor doi ani anteriori datei rezoluției de inițiere a procedurii de insolvență**, fie după data depunerii unei astfel de cereri sau data unei astfel de rezoluții **și înaintea deschiderii procedurii de insolvență**;
- (b) cealaltă parte la actul juridic avea cunoștință **■** de intenția debitorului de a cauza **■** un prejudiciu drepturilor creditorilor. **■**

În sensul primului paragraf litera (b), o astfel de **cunoaștere** este prezumată în cazul în care cealaltă parte la actul juridic era o parte strâns legată de debitor. **Prezumția respectivă este relativă.**

■

Capitolul 3

Consecințele acțiunilor în anulare

Articolul 10

Consecințe generale

- (1) Statele membre se asigură că creanțele, drepturile sau obligațiile care rezultă din acte juridice ***care sunt nule sau inopozabile ori*** care au fost ***anulate*** în temeiul capitolului 2 ***nu pot*** fi invocate pentru a obține satisfacerea creanțelor din averea debitorului în cauză.
- (2) Statele membre se asigură că partea care a beneficiat de actul juridic nul, anulat sau inopozabil este obligată să ***restituie în natură beneficiile efective sau să plătească echivalentul lor monetar***.

Faptul că îmbogățirea rezultată din actul juridic ***nul, anulat sau inopozabil*** nu mai este disponibilă în patrimoniul părții care a beneficiat de actul juridic poate fi invocat doar în cazul în care partea respectivă ***nu*** avea cunoștință de circumstanțele pe care se întemeiază acțiunea în anulare.

- (3) Statele membre se asigură că termenul de prescripție pentru toate creanțele rezultate dintr-un act juridic **nul, anulabil sau inopozabil** ■ împotriva celeilalte părți este de **cel mult** trei ani de la data deschiderii procedurii de insolvență. **Statele membre pot dispune că termenul de prescripție se calculează de la data la care practicianul în insolvență a luat cunoștință de faptele care au dat naștere creanței împotriva celeilalte părți.**

Prezenta directivă nu aduce atingere normelor de drept intern care reglementează suspendarea sau întreruperea termenului de prescripție menționat la primul paragraf.

- (4) Statele membre se asigură că o creanță **privind restituirea în natură a beneficiilor efective sau plata echivalentului lor monetar** în temeiul alineatului (2) **poate** fi cesionată unui creditor sau unei părți terțe.
- (5) Statele membre se asigură că partea care este obligată să **restitue în natură beneficiile efective sau să plătească echivalentul lor monetar** în temeiul alineatului (2) ■ nu poate **compensa această** obligație cu creanțele sale **pe care, altfel, ar trebui să le invoce în cadrul procedurii** de insolvență.
- (6) Prezentul articol nu aduce atingere acțiunilor introduse în temeiul dreptului civil și comercial pentru compensarea prejudiciilor suferite de creditorii ca urmare a unui act juridic **nul, anulabil sau inopozabil**.

Articolul 11

Consecințe pentru partea *care* a beneficiat de un act juridic ***nul, anulabil sau inopozabil***

- (1) În cazul și în măsura în care partea *care* a beneficiat de actul juridic ***nul, anulabil sau inopozabil*** restituie în natură beneficiile efective sau plătește echivalentul lor monetar în conformitate cu articolul 10, statele membre se asigură că orice creanță a părții respective care a fost satisfăcută prin actul juridic respectiv se reactivează în conformitate cu dreptul intern.
- (2) Statele membre se asigură că orice contraprestație ■ efectuată de partea care a beneficiat de actul juridic ***nul, anulabil sau inopozabil*** după prestația debitorului sau în momentul schimbului de prestații cu debitorul în temeiul actului juridic respectiv este rambursată din averea debitorului în măsura în care beneficiile furnizate cu titlu de contraprestație încă sunt disponibile în averea debitorului sub o formă care poate fi diferențiată de restul averii debitorului sau în măsura în care averea debitorului încă este îmbogățită cu valoarea contraprestației.

În cazurile care nu intră sub incidența primului paragraf, partea care a beneficiat de actul juridic ***nul, anulabil sau inopozabil*** ■ poate prezenta o cerere de compensare a contraprestației. ■

Articolul 12

Răspunderea terților

- (1) Statele membre se asigură că **articolele 10 și 11 sunt aplicabile oricărui** moștenitor sau altui succesor universal al părții **care** a beneficiat de actul juridic **nul, anulabil sau inopozabil**.

Întinderea răspunderii moștenitorilor este reglementată în dreptul intern.

- (2) Statele membre se asigură că ■ articolul 10 **este aplicabil** oricărui succesor individual al celeilalte părți la actul juridic **nul, anulabil sau inopozabil** dacă ■ succesorul avea cunoștință ■ de circumstanțele pe care se întemeiază acțiunea în anulare. ■

Cunoașterea faptului menționat la primul paragraf este prezumată dacă succesorul individual este o parte strâns legată de partea care a beneficiat de actul juridic **nul, anulabil sau inopozabil**. ***Prezumția respectivă este relativă.***

Articolul 13

Relația cu alte instrumente

■ Prezentul titlu nu aduce atingere **Directivelor 98/26/CE, 2002/47/CE și** ■ (UE) 2019/1023.

În cazul în care, în cursul procedurii de restructurare preventivă în temeiul Directivei (UE) 2019/1023, debitorul intră în imposibilitatea de a-și plăti datoriile la scadență, iar beneficiul unei suspendări este menținut în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din directiva respectivă, statele membre pot dispune că, în ceea ce privește actele juridice îndeplinite în timpul suspendării, cunoașterea de către o parte a faptului că debitorul nu era în măsură să își plătească datoriile la scadență în conformitate cu dreptul intern nu dă naștere unor acțiuni în anulare în temeiul articolului 7 alineatul (2) din prezenta directivă.

Titlul III
URMĂRIREA ACTIVELOR APARTINÂND AVERII DEBITORULUI

Capitolul 1

Accesarea de către instanțele și autoritățile administrative desemnate a informațiilor privind conturile bancare

Articolul 14

Instanțele *și autoritățile administrative* desemnate

- (1) Fiecare stat membru desemnează **■** instanțele *sau autoritățile administrative care sunt autorizate* să acceseze și să consulte **registrele** sale naționale **■** de conturi bancare *și instanțele sau autoritățile administrative care sunt autorizate să acceseze și să consulte informații privind conturile bancare la nivel transfrontalier în conformitate* cu articolul 15 **alineatul (2)** (denumite în continuare „*instanțe sau autorități administrative* desemnate”).
- (2) Fiecare stat membru notifică Comisiei denumirile instanțelor *sau autorităților sale administrative* desemnate **până la ...** [36 de luni de la **data intrării în vigoare a prezentei directive**] și notifică Comisiei **fără întârzieri nejustificate** orice **modificări** în acest sens. Comisia publică notificările respective în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și pe **portalul european e-justiție**.

Articolul 15

Accesarea și consultarea informațiilor privind conturile bancare de către instanțele și
autoritățile administrative desemnate

- (1) Statele membre se asigură că ■ instanțele sau *autoritățile administrative* desemnate au competența de a accesa și de a consulta, în mod direct și imediat, informațiile privind conturile bancare ■ atunci când *sunt îndeplinite următoarele condiții:*
 - (a) *practicianul în insolvență numit în cadrul procedurii de insolvență în curs, inclusiv al procedurilor provizorii, solicită informații privind conturile bancare și*
 - (b) *informațiile privind conturile bancare sunt necesare în scopul identificării și al urmăririi activelor aparținând averii debitorului în cadrul unor proceduri astfel cum sunt menționate la litera (a), precum și a activelor care fac obiectul unor acțiuni în anulare.*
- (2) *În vederea facilitării accesului transfrontalier,* statele membre se asigură că ■ instanțele sau *autoritățile administrative* desemnate au competența de a accesa și de a consulta, în mod direct și imediat, informațiile privind conturile bancare din alte state membre disponibile prin intermediul *sistemului de interconectare* a registrelor de conturi bancare *menționat la* articolul 16 alineatul (6) din Directiva (UE) 2024/1640 (BARIS) *în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:*

- (a) *practicianul în insolvență numit în cadrul procedurii de insolvență în curs, inclusiv în cadrul procedurilor provizorii, solicită informații privind conturile bancare din alte state membre și*
- (b) *informațiile privind conturile bancare sunt necesare în scopul identificării și al urmăririi activelor aparținând averii debitorului în cadrul unor proceduri astfel cum sunt menționate la litera (a), precum și a activelor care fac obiectul unor acțiuni în anulare.*
- (3) Alte *informații* decât *cele menționate la alineatele (1) și (2)* de la prezentul articol, pe care statele membre le *consideră* esențiale și le includ în *registrele* ■ de conturi bancare în temeiul articolului **16 alineatul (5)** din Directiva (UE) **2024/1640**, nu pot fi accesate și consultate de către instanțele sau *autoritățile administrative* desemnate.
- (4) *Statele membre se asigură că instanțele sau autoritățile administrative desemnate ori alte instanțe sau autorități competente verifică dacă au fost îndeplinite condițiile menționate la alineatele (1) și (2). În cazul în care condițiile respective au fost îndeplinite, statele membre se asigură că instanțele sau autoritățile administrative desemnate transmit informațiile relevante privind conturile bancare obținute prin accesarea și consultarea informațiilor privind conturile bancare în temeiul alineatelor (1) și (2) practicianului în insolvență care le-a solicitat.*

- (5) *Accesarea și consultarea efectuate în temeiul alineatelor (1) și (2) nu aduc atingere garanțiilor procedurale naționale și nici normelor Uniunii și naționale privind protecția datelor cu caracter personal. Statele membre se asigură că informațiile privind conturile bancare obținute în temeiul alineatelor (1) și (2) sunt prelucrate numai în scopurile pentru care au fost obținute, inclusiv în cazul în care sunt prelucrate de practicieni în insolvență.*
- (6) *Statele membre se asigură că practicienii în insolvență, atunci când prelucrează informații privind conturile bancare obținute în temeiul alineatelor (1) și (2), dispun de proceduri interne relevante pentru gestionarea adecvată a informațiilor confidențiale.*
- (7) În *sensul* alineatelor (1) și (2), accesarea și consultarea *informațiilor privind conturile bancare* sunt considerate a fi directe și imediate, printre altele în cazul în care autoritățile naționale care gestionează ■ **registrele** de conturi bancare transmit instanțelor *sau autorităților administrative* desemnate informațiile privind conturile bancare cu promptitudine printr-un mecanism automatizat, cu condiția ca nicio instituție intermediară să nu poată influența datele solicitate sau informațiile care urmează a fi furnizate.

Articolul 16

Condiții pentru accesarea și ■ consultarea *informațiilor privind conturile bancare* de către instanțele *și autoritățile administrative* desemnate

- (1) *Statele membre se asigură că* informațiile privind conturile bancare sunt accesate și consultate în conformitate cu articolul 15 numai în baza unei analize de la caz la caz de către membrii personalului fiecărei instanțe *sau autorități administrative desemnate care a fost* numită și autorizată în mod specific pentru a îndeplini sarcinile respective.
- (2) Statele membre se asigură că:
 - (a) membrii personalului *menționați la alineatul (1)* respectă standarde profesionale înalte în materie de confidențialitate și de protecție a datelor, au un grad înalt de integritate *și ■* sunt calificați în mod corespunzător;
 - (b) sunt instituite măsuri tehnice și organizatorice care asigură securitatea datelor în conformitate cu standarde tehnologice înalte în scopul exercitării de către instanțele *și autoritățile administrative* desemnate a competenței de accesare și consultare a informațiilor privind conturile bancare în conformitate cu articolul 15.

Articolul 17

Monitorizarea accesării și consultării *informațiilor privind conturile bancare* de către instanțele *și autoritățile administrative* desemnate

- (1) Statele membre prevăd ca autoritățile care gestionează **registrele** de conturi bancare să asigure păstrarea unor evidențe ale fiecărei accesări și consultări a informațiilor privind conturile bancare de către o instanță *sau autoritate administrativă* desemnată. Aceste evidențe ale accesărilor includ, în special, următoarele:
- (a) numărul de referință al dosarului;
 - (b) data și ora interogării sau a consultării;
 - (c) tipul de date utilizate pentru lansarea interogării sau a consultării;
 - (d) datele unice de identificare ale rezultatelor;
 - (e) denumirea instanței *sau a autorității administrative* desemnate *care a accesat sau consultat registrul*;
 - (f) identificatorul de utilizator unic al membrului personalului din cadrul instanței *sau autorității administrative* desemnate care a efectuat interogarea și, după caz, al judecătorului *sau al funcționarului* care a dispus interogarea sau consultarea, precum și, *dacă este disponibil*, al *practicianului în insolvență solicitant*.

- (2) Autoritățile care gestionează **■ registrele** de conturi bancare verifică cu regularitate evidențele menționate la alineatul (1).
- (3) Evidențele menționate la alineatul (1) se utilizează numai pentru **monitorizarea** respectării prezentei directive și **a dreptului** aplicabil al Uniunii privind protecția datelor **■** . Evidențele respective sunt protejate prin măsuri corespunzătoare împotriva accesului neautorizat și se șterg după o perioadă de cinci ani de la data la care au fost create, cu excepția cazului în care sunt necesare pentru procedurile de monitorizare în curs.

Capitolul 2

Accesul practicienilor în insolvență la informațiile privind beneficiarii reali

Articolul 18

Accesul practicienilor în insolvență la informațiile privind beneficiarii reali

■ Statele membre se asigură că, **în scopul** identificării și al urmăririi activelor relevante pentru procedurile de insolvență pentru care sunt numiți, **practicienii în insolvență** au acces în timp util la **următoarele** informații **privind beneficiarii reali ai entităților juridice și ai construcțiilor juridice** păstrate în registrele **centrale interconectate** ale beneficiarilor reali **și că acest acces este asigurat fără a alerta entitatea, construcția juridică sau beneficiarul real în cauză:**

- (a) **numele beneficiarului real;**

- (b) *luna și anul nașterii beneficiarului real;*
- (c) *țara de reședință și cetățenia sau cetățeniile beneficiarului real;*
- (d) *în cazul beneficiarilor reali ai unor entități juridice, natura și amploarea interesului generator de beneficii deținut;*
- (e) *în ceea ce privește beneficiarii reali ai unor trusturi exprese sau ai unor construcții juridice similare, natura structurii beneficiarilor reali ai acestora.*

Capitolul 3

Accesul practicienilor în insolvență la ■ registrele și bazele de date naționale

Articolul 19

Accesul practicienilor în insolvență la ■ registrele și bazele de date naționale

- (1) Statele membre se asigură că practicienii în insolvență, indiferent de statul membru *în care* au fost numiți, au acces direct și rapid la *informațiile necesare în scopul identificării și al urmăririi activelor aparținând averii debitorului, precum și a activelor care fac obiectul acțiunilor în anulare, care se află în* registrele ■ *și bazele de date* naționale *existente* enumerate în anexă, *în conformitate cu condițiile prevăzute în dreptul intern.*

- (2) În ceea ce privește accesul la registrele **și bazele de date** naționale ■ enumerate în anexă, **fiecare** stat membru se asigură că practicienii în insolvență numiți în alte state membre nu trebuie să îndeplinească condiții de acces **de fond** care sunt *de jure* sau *de facto* mai puțin favorabile decât **cele aplicabile** practicienilor în insolvență numiți în statul membru respectiv.
- (3) *Statele membre notifică Comisiei registrele și bazele de date naționale existente enumerate în anexă până la ... [36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive] și îi notifică orice modificare a acestora.*

Comisia publică informațiile notificate de statele membre în temeiul primului paragraf în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și pe portalul european e-justiție.

Capitolul 4

Accesul la instanțe al practicienilor în insolvență dintr-un alt stat membru

Articolul 20

Accesul la instanțe al practicienilor în insolvență dintr-un alt stat membru

În ceea ce privește dreptul de a iniția proceduri sau de a se prezenta în fața instanțelor sau a autorităților pentru a solicita active în beneficiul averii debitorului, fiecare stat membru se asigură că practicienii în insolvență numiți în alte state membre nu trebuie să îndeplinească condiții mai puțin favorabile decât cele aplicabile practicienilor în insolvență numiți în statul membru respectiv.

Titlul IV
PROCEDURA DE „PRE-PACK”

Capitolul 1
Dispoziții generale

Articolul 21

Procedura de „pre-pack”

- (1) Statele membre se asigură că procedura de „pre-pack” este *disponibilă cel puțin pentru debitorii care sunt susceptibili de a deveni insolvenți în conformitate cu dreptul intern.*

Statele membre pot dispune că faza de pregătire nu poate fi inițiată în cazul în care debitorul se află în imposibilitatea de a-și plăti datoriile la scadență în conformitate cu dreptul intern.

- (2) *Procedura de „pre-pack” poate fi, în conformitate cu dreptul intern, o procedură separată sau poate face parte din procedura de insolvență existentă.*
- (3) *Statele membre se asigură că debitorii care recurg la procedura de „pre-pack” își păstrează total, sau cel puțin parțial, controlul asupra activelor lor și asupra operațiunilor lor curente în timpul fazei de pregătire.*

- (4) *În ceea ce privește aspectele care nu sunt reglementate de prezentul titlu ■ , inclusiv rangul creanțelor, distribuirea veniturilor obținute, **responsabilitățile și răspunderea debitorului și ale directorilor debitorului, remunerarea practicianului în insolvență și natura, nivelul și forma participării creditorilor, se aplică dreptul intern, cu excepția, după caz, a aprobării vânzării.***

Articolul 22

Relația cu alte acte juridice ale Uniunii

- (1) Faza de lichidare ■ *se desfășoară prin intermediul altor proceduri de insolvență decât procedura de restructurare preventivă.*

În statele membre în care se aplică Regulamentul (UE) 2015/848, faza de lichidare se desfășoară exclusiv prin intermediul procedurilor de insolvență astfel cum sunt prevăzute în anexa A la Regulamentul (UE) 2015/848, altele decât procedura de restructurare preventivă.

- (2) *Prezenta directivă nu aduce atingere Directivei 2001/23/CE și nici normelor de drept intern de transpunere a acesteia.*

În sensul articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23/CE, atunci când are loc în cadrul unor proceduri care s-ar putea încheia cu lichidarea debitorului, faza de lichidare se consideră a fi o procedură de faliment sau o procedură de insolvență analoagă instituită în vederea lichidării activelor cedentului sub supravegherea unei autorități publice competente.

Capitolul 2

Faza de pregătire

Articolul 23

Numirea supraveghetorului

- (1) *Statele membre se asigură că, la inițiativa unui debitor, faza de pregătire începe atunci când este numit un supraveghetor. Procedura de numire a unui supraveghetor este stabilită în dreptul intern.*

- (2) *Statele membre se asigură că supraveghetorul este independent față de debitor și față de orice parte strâns legată de debitor. Statele membre pot prevedea cerințe suplimentare privind independența supraveghetorului față de deținătorii de titluri de capital sau față de creditori.*
- (3) Statele membre se asigură că numai ■ persoanele care ■ îndeplinesc criteriile de eligibilitate aplicabile practicienilor în insolvență în statul membru în care **are loc** procedura de „pre-pack” **pot fi numite supraveghetori.**

Articolul 24

Principii aplicabile fazei de pregătire

- (1) *Statele membre se asigură că procesul de vânzare desfășurat în faza de pregătire este competitiv, transparent, echitabil și respectă standardele pieței.*
- (2) Statele membre se asigură că supraveghetorul, **dacă este necesar cu sprijinul debitorului:**
- (a) justifică motivele pentru care consideră că **cerințele prevăzute la alineatul (1) sunt îndeplinite;**
 - (b) recomandă cel mai bun ofertant ca achizitor „pre-pack” al întreprinderii debitorului sau al unei părți a acesteia, în conformitate cu articolul 33;
 - (c) furnizează o declarație ■ potrivit căreia, **pe baza evaluării sale**, cea mai bună ofertă nu constituie o ■ încălcare a criteriului respectării intereselor creditorilor.

■

Supraveghetorul documentează fiecare etapă a procesului de vânzare și prezintă informații despre aceasta în scris. Documentele și informațiile respective sunt puse la dispoziție în timp util în format digital. Statele membre se asigură că supraveghetorul este supus aceluiași cerințe de confidențialitate ca și practicianul în insolvență.

- (3) *Statele membre pot prevedea desfășurarea unei licitații publice în conformitate cu articolul 29 alineatul (3) pentru a asigura obținerea unui preț de piață echitabil. Statele membre pot prevedea desfășurarea unei astfel de licitații publice, în special, în situații în care unul sau mai mulți creditori demonstrează că există o îndoială justificată cu privire la faptul că cea mai bună ofertă recomandată de supraveghetor reflectă prețul pieței echitabil. În cazul în care se desfășoară o astfel de licitație publică, statele membre pot dispune că obligațiile prevăzute la alineatul (1) și la alineatul (2) litera (a) nu i se aplică supraveghetorului.*
- (4) *Statele membre pot dispune că, în cazul în care recomandarea menționată la alineatul (2) litera (b) este aprobată de creditori în conformitate cu dreptul intern, alineatul (1) și alineatul (2) litera (a) nu se aplică.*

(5) Statele membre se asigură că:

- (a) *dacă* nu urmează o fază ulterioară de lichidare, ***supraveghetorul este remunerat de debitor;***
- (b) *dacă* urmează faza de lichidare, ***remunerarea supraveghetorului este suportată din averea debitorului.***

Articolul 25

Suspendarea executărilor silite individuale

Statele membre se asigură că, în timpul fazei de pregătire, atunci când debitorul se află într-o situație de probabilitate a insolvenței sau este insolvent în conformitate cu dreptul intern, debitorul poate beneficia de suspendarea executărilor silite individuale în conformitate cu articolele 6 și 7 din Directiva (UE) 2019/1023, ***fie în faza de pregătire, fie în contextul unui alt tip de procedură de insolvență în care debitorul își păstrează, total sau cel puțin parțial, controlul asupra activelor sale și asupra operațiunilor curente ale întreprinderii sale și în care vânzarea întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia ca ansamblu independent poate fi continuată și încheiată.***

Articolul 26

Suspendarea deschiderii fazei de lichidare

Statele membre pot dispune că, atunci când un creditor depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență în timpul fazei de pregătire, deschiderea fazei de lichidare poate fi suspendată în cazul în care, ținând seama de circumstanțele cazului, nu ar fi în interesul general al creditorilor să se deschidă faza de lichidare.

Articolul 27

Încheierea fazei de pregătire

- (1) *Statele membre dispun că faza de pregătire trebuie să fie limitată în timp.*
- (2) *Statele membre pot dispune că faza de pregătire poate fi încheiată în cazul în care:*
 - (a) *debitorul nu furnizează asistența necesară în conformitate cu articolul 24 alineatul (2);*
 - (b) *debitorul nu acționează cu diligența necesară în faza de pregătire sau*
 - (c) *faza de pregătire nu are perspective rezonabile de succes.*

Capitolul 3

Faza de lichidare

Articolul 28

Faza de lichidare

■ Statele membre se asigură că faza de lichidare **începe atunci când se ia o decizie privind deschiderea procedurii de insolvență** menționate la articolul 22 alineatul (1), în conformitate cu dreptul intern.

Articolul 29

Principii aplicabile fazei de lichidare

- (1) Statele membre se asigură că, la deschiderea fazei de lichidare, instanța **sau autoritatea competentă** autorizează vânzarea întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia, **cel puțin în unul dintre următoarele cazuri:**
- (a) *achizitorul este propus de către supraveghetor, cu condiția ca supraveghetorul să fi emis un aviz prin care să confirme că procesul de vânzare care a avut loc în faza de pregătire a respectat cerințele prevăzute la articolul 24 alineatul (1), iar instanța sau autoritatea competentă să se fi asigurat că cerințele prevăzute la articolul 24 alineatele (1) și (2) au fost respectate;*
 - (b) *achizitorul este selectat în cadrul unei licitații publice, în cazul în care statele membre prevăd o astfel de licitație în conformitate cu alineatul (3) de la prezentul articol; sau*

(c) vânzarea către achizitor este aprobată de creditorii, astfel cum se menționează la articolul 24 alineatul (4).

(2) Statele membre pot prevedea ca vânzarea întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia în temeiul alineatului (1) litera (c) să fie aprobată de creditorii fără autorizarea instanței sau a autorității competente în cazul în care, în temeiul dreptului intern, vânzarea întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia necesită consimțământul creditorilor.

*(3) ■ Licităția publică menționată la articolul 24 alineatul (3) durează cel mult **trei luni**.*

Oferta selectată de supraveghetor se utilizează ca ofertă inițială în cadrul licitației publice.

Statele membre se asigură că măsurile de protecție acordate ofertantului inițial în faza de pregătire ■ sunt corespunzătoare și proporționale ■ .

(4) Statele membre prevăd că instanța sau autoritatea competentă poate decide să se efectueze o evaluare a întreprinderii debitorului ca ansamblu independent pe motiv că cea mai bună ofertă ar putea să nu îndeplinească criteriul respectării intereselor creditorilor.

În cazul în care, în temeiul dreptului intern, vânzarea întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia necesită acordul creditorilor, statele membre pot dispune că decizia menționată la primul paragraf poate fi luată de creditori fără implicarea instanței sau a autorității competente.

Articolul 30

Cesiunea sau rezilierea contractelor în derulare

- (1) Statele membre se asigură că achizitorului întreprinderii debitorului sau al unei părți a acesteia îi sunt cesionate contractele în derulare care sunt necesare pentru continuarea activității întreprinderii **respectiv** și a căror suspendare ar duce la oprirea acesteia. Cesiunea nu necesită consimțământul cocontractantului sau al cocontractanților debitorului.

Primul **paragraf** nu se aplică în cazul în care achizitorul întreprinderii debitorului sau al unei părți a acesteia este un concurent al cocontractantului sau al cocontractanților debitorului.

- (2) *Statele membre pot dispune că este necesar consimțământul cocontractantului sau al cocontractanților debitorului, în funcție de tipul de contract, de natura părților sau de interesele întreprinderii.*

- (3) *Fără a aduce atingere altor drepturi de reziliere, statele membre pot dispune că cocontractantul sau cocontractanții pot rezilia contractele în derulare cesionate în conformitate cu alineatul (1), sub rezerva unei perioade de preaviz de cel puțin trei luni de la data cesiunii, cu condiția ca cesiunea contractului să prejudicieze în mod injust cocontractantul sau cocontractanții.*
- (4) *Statele membre pot dispune că contractele în derulare referitoare la licențe privind drepturi de proprietate intelectuală și industrială pentru care debitorul este licențiator nu se reziliază fără consimțământul licențiatului.*

Articolul 31

Datoriile și pasivele întreprinderii achiziționate prin procedura de „pre-pack”

- (1) *Fără a aduce atingere articolului 30 și articolului 38 alineatele (1) și (2) și nici obligațiilor care decurg din relații de muncă afectate de vânzarea unei întreprinderi sau a unei părți a acesteia*, statele membre se asigură că achizitorul achiziționează întreprinderea debitorului sau o parte a acesteia liberă de datorii și pasive, cu excepția cazului în care achizitorul consimte în mod expres să suporte datoriile și pasivele întreprinderii sau ale unei părți a acesteia.
- (2) *Alineatul (1) nu aduce atingere normelor de drept intern care prevăd că, la evaluarea răspunderii achizitorului pentru daune, se ține seama de comportamentul debitorului în cazul în care comportamentul respectiv poate fi imputat achizitorului în temeiul normelor de drept aplicabile.*

Articolul 32

■ Efectul suspensiv al căilor de atac

Statele membre *pot dispune că, în cazul în care dreptul intern prevede* căi de atac *împotriva* hotărârilor instanței *sau ale autorității competente* referitoare la autorizarea sau executarea vânzării întreprinderii debitorului sau a unei *părți* a acesteia, *aceste căi de atac nu* au efect suspensiv *decât* în cazul în care *se iau măsuri adecvate* pentru a acoperi eventualul prejudiciu care ar putea fi cauzat de o suspendare *nejustificată* a executării vânzării, *cum ar fi cerința ca apelantul sau apelantul vinovat de un astfel de prejudiciu să furnizeze o garanție.*

■

Capitolul 4

Dispoziții comune ■

Articolul 33

Criterii de selectare a celei mai bune oferte

Statele membre *stabilesc* criteriile *de selectare* a celei mai bune oferte în cadrul procedurii de „pre-pack”. *Statele membre se asigură că criteriile respective* sunt aceleași ca criteriile *de selectare* între ofertele concurente în cadrul procedurii de *insolvență*.

Statele membre pot include menținerea locurilor de muncă printre criteriile menționate la primul paragraf.

Articolul 34

Răspunderea civilă a supraveghetorilor și a practicienilor în insolvență

Statele membre se asigură că supraveghetorii și practicienii în insolvență răspund pentru daunele *cauzate creditorilor prin* nerespectarea *intenționată sau din neglijență* a obligațiilor care le revin în temeiul prezentului titlu ■ .

Articolul 35

Părți strâns legate de debitor în procesul de vânzare

- (1) Statele membre se asigură că părțile strâns legate de debitor sunt eligibile pentru a achiziționa întreprinderea debitorului sau o parte a acesteia, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:
- (a) *părțile strâns legate de debitor* informează supraveghetorul ■, *în cadrul ofertei lor*, cu privire la relația lor cu debitorul;
 - (b) ■ părțile, *altele decât cele menționate la litera (a)*, primesc informații adecvate cu privire la existența unor părți strâns legate de debitor și la relația lor cu debitorul;
 - (c) *în cazul prevăzut la articolul 29 alineatul (1) litera (a), se efectuează o evaluare a întreprinderii ca ansamblu independent în scopul declarației supraveghetorului menționate la articolul 24 alineatul (2) litera (c);*
 - (d) părților care nu sunt strâns legate de debitor li se acordă suficient timp pentru a prezenta o ofertă.

Statele membre prevăd că, în cazul în care *se dovedește că o parte strâns legată de debitor nu a respectat condițiile prevăzute la* primul paragraf litera (a), ■ instanța sau autoritatea competentă poate revoca beneficiile menționate la articolul 31 alineatul (1).

- (2) În cazul în care oferta prezentată de o parte strâns legată de debitor este **considerată cea mai bună** ofertă, statele membre **pot** introduce garanții suplimentare pentru autorizarea și executarea vânzării întreprinderii debitorului sau a unei părți a acesteia.

Articolul 36

Finanțare intermediară

- (1) În cazul în care este necesară o finanțare intermediară, statele membre se asigură că:
- (a) ***finanțarea intermediară nu este declarată nulă, anulabilă sau inopozabilă și***
 - (b) ***nu este angajată răspunderea civilă, administrativă sau penală a persoanelor care oferă finanțare intermediară pe motiv că o astfel de finanțare este prejudiciabilă pentru drepturile creditorilor, cu excepția cazului în care dreptul intern prevede alte motive pentru angajarea unei astfel de răspunderi.***
- (2) ***Statele membre pot dispune că persoanele care oferă finanțare nouă sau intermediară au dreptul ca, în contextul unei proceduri de insolvență ulterioare, să aibă prioritate la plată față de alți creditori care, altfel, ar avea creanțe superioare sau egale.***

- (3) *Sub rezerva rangului de prioritate al creanțelor apărute în cursul procedurii de insolvență, statele membre pot dispune că:*
- (a) *pentru a garanta rambursarea, persoanelor care oferă finanțare intermediară li se pot acorda garanții reale asupra veniturilor obținute din vânzare și*
 - (b) *finanțarea intermediară este eligibilă pentru a fi compensată cu prețul care urmează să fie plătit în cadrul ofertei atribuite, atunci când este furnizată de ofertanți interesați.*
- (4) *Statele membre pot dispune că alineatul (1) se aplică numai finanțării intermediare care a făcut obiectul unui control ex ante.*

Articolul 37

Drepturi de preempțiune și licitații de credit

- (1) *Fără a aduce atingere articolului 38 alineatul (1), statele membre se asigură că ofertanților nu li se acordă niciun drept de preempțiune. Statele membre pot dispune că drepturile de preempțiune legale care nu sunt afectate de insolvența debitorului se mențin și sunt executorii.*

- (2) Statele membre se asigură că, în cazul în care întreprinderea care face obiectul procedurii de „pre-pack” este grevată de garanții reale, creditorii care sunt beneficiari ai garanțiilor reale respective își pot compensa creanțele *din prețul de achiziție numai până la o valoare care nu depășește* valoarea de piață a întreprinderii.

Articolul 38

Protecția intereselor creditorilor

- (1) Statele membre se asigură că garanțiile reale *sau alte sarcini reale* sunt eliberate *în cursul* procedurii de „pre-pack” în conformitate cu aceleași cerințe care s-ar aplica în cadrul procedurii de *insolvență prevăzute în dreptul intern*.
- (2) Statele membre *în dreptul cărora se condiționează* eliberarea garanțiilor reale *de consimțământul deținătorilor de creanțe garantate în cadrul unei proceduri de insolvență pot dispune că* un astfel de consimțământ *nu este obligatoriu în cursul* procedurii de „pre-pack”.

Articolul 39

Impactul procedurilor bazate pe dreptul concurenței asupra momentului sau rezultatului pozitiv al ofertei

- (1) Statele membre se asigură că, în cazul în care există un risc considerabil de întârziere ca urmare a unei proceduri bazate pe dreptul concurenței sau a unei decizii negative a unei autorități de concurență în legătură cu o ofertă prezentată în cursul fazei de pregătire, supraveghetorul *sau debitorul ia măsuri corespunzătoare pentru a se prezenta* oferte alternative.
- (2) Statele membre se asigură că supraveghetorul poate primi informații cu privire la procedurile aplicabile bazate pe dreptul concurenței și la orice rezultate ale unor astfel de proceduri care ar putea afecta momentul sau rezultatul pozitiv al ofertei, **cu condiția ca** divulgarea informațiilor de către ■ autoritatea de **concurență să nu contravină normelor de drept intern privind protecția secretelor comerciale**. În această privință, supraveghetorul este supus obligației de ■ confidențialitate **în conformitate cu dreptul intern**.

- (3) Statele membre se asigură că o ofertă poate fi ignorată în cazul în care implică un risc considerabil de întârziere, astfel cum se menționează la alineatul (1), cu condiția să se aplice cumulativ următoarele două condiții:
- (a) oferta nu este singura ofertă ■ ; și
 - (b) întârzierea încheierii **vânzării** către ofertantul în cauză ar avea ca rezultat ■ un prejudiciu **pentru** întreprinderea debitorului sau pentru o parte a acesteia.

Titlul V

OBLIGAȚIA DIRECTORILOR DE A SOLICITA DESCHIDEREA PROCEDURII DE INSOLVENȚĂ ȘI RĂSPUNDEREA CIVILĂ

Articolul 40

Obligațiile directorilor

- (1) Statele membre se asigură că directorii unei **întreprinderi** care devine insolventă **în conformitate cu dreptul intern au obligația de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență, cu excepția procedurii de restructurare preventivă.**

În statele membre în care se aplică Regulamentul (UE) 2015/848, obligația de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență se referă la procedurile prevăzute în anexa A la regulamentul respectiv, cu excepția procedurii de restructurare preventivă.

- (2) *O cerere astfel cum este menționată la alineatul (1) este înaintată instanței sau autorității competente pentru procedurile de insolvență în termen de trei luni de la data la care directorii au luat cunoștință sau la care se poate presupune în mod rezonabil că au luat cunoștință de faptul că întreprinderea este insolventă în conformitate cu dreptul intern.*

Articolul 41

Neaplicarea sau suspendarea obligației de a depune o cerere de deschidere a procedurii de insolvență

- (1) *Statele membre pot dispune că obligația menționată la articolul 40 alineatul (1) nu se aplică directorilor care sunt persoane fizice și care răspund personal pentru întreaga datorie a întreprinderii.*
- (2) *Statele membre pot dispune că obligația menționată la articolul 40 alineatul (1) poate fi îndeplinită prin informarea publicului cu privire la insolvența întreprinderii printr-o notificare într-un registru public, înainte de expirarea termenului menționat la articolul 40 alineatul (2), pentru a se asigura că creditorii pot solicita deschiderea procedurii de insolvență.*
- (3) *Statele membre pot dispune suspendarea obligației menționate la articolul 40 alineatul (1) în cazul în care directorii iau măsuri care sunt concepute pentru a evita prejudicierea creditorilor societății insolvente și care asigură un nivel de protecție pentru drepturile creditorilor care este echivalent protecției oferite de obligația menționată la articolul 40 alineatul (1).*

Articolul 42

■ Răspunderea civilă a directorilor

- (1) Statele membre se asigură că **directorii unei întreprinderi insolvente** sunt răspunzători, **în conformitate cu dreptul intern, pentru prejudiciile cauzate creditorilor ca urmare a neîndeplinirii de către aceștia a obligației menționate la articolul 40.**
- (2) *Statele membre, în cazul în care au făcut uz de opțiunea prevăzută la articolul 41 alineatul (3), se asigură că directorii care iau măsurile menționate la articolul respectiv sunt răspunzători, în conformitate cu dreptul intern, pentru prejudiciile cauzate creditorilor care altfel nu ar fi fost cauzate dacă s-ar fi solicitat deschiderea procedurii de insolvență în conformitate cu articolul 40 alineatul (1).*
- (3) *Statele membre pot dispune că răspunderea astfel cum este menționată la alineatul (2) de la prezentul articol este exclusă în cazul și în măsura în care directorii pot demonstra, pe baza unor circumstanțe obiective, că măsurile erau în mod rezonabil susceptibile să asigure creditorilor un rezultat echivalent sau mai bun decât cel generat de obligația menționată la articolul 40 alineatul (1).*

Articolul 43

Relația cu alte instrumente

Prezentul titlu nu aduce atingere articolului 7 din Directiva (UE) 2019/1023.

Titlul VI

COMITETUL CREDITORILOR

Capitolul 1

Înființarea și membrii comitetelor creditorilor

Articolul 44

Înființarea comitetelor creditorilor

- (1) Statele membre se asigură că se înființează un comitet al creditorilor ***după deschiderea procedurii de insolvență*** dacă adunarea generală a creditorilor decide sau solicită acest lucru ori, în cazul în care dreptul intern nu prevede o adunare generală a creditorilor, dacă creditorii solicită acest lucru în conformitate cu dreptul intern.

- (2) ■ Statele membre pot **dispune** că ■ comitetul creditorilor poate fi înființat **înainte** de deschiderea procedurii de insolvență **în conformitate cu dreptul intern**.

Statele membre se asigură că **se ia o decizie asupra componenței comitetului creditorilor în momentul** ■ înființării acestuia.

- (3) Statele membre pot **dispune că nu se înființează** un comitet al creditorilor **în cazul în care acestea stabilesc că, din cauza unor circumstanțe legate de natura și domeniul de activitate al întreprinderii debitorului, sarcina înființării comitetului creditorilor ar depăși beneficiile**. Statele membre se asigură că **circumstanțele respective, care pot include** relevanța economică scăzută a averii debitorului, ■ numărul scăzut de creditori, **dimensiunea redusă a debitorului sau efectul negativ asupra situației financiare a debitorului cauzat de posibilele întârzieri în înființarea unui comitet al creditorilor, sunt stabilite în mod clar în dreptul intern**.

■

Articolul 45

Numirea și componența comitetelor creditorilor

- (1) *În cazul în care se înființează un comitet al creditorilor în temeiul articolului 44, statele membre se asigură că membrii comitetului creditorilor sunt numiți **fără întârzieri nejustificate** fie în cadrul adunării generale a creditorilor, fie printr-o hotărâre a instanței* ■ .

■

- (2) Statele membre se asigură că **componența** comitetelor creditorilor reflectă în mod echitabil, *în măsura posibilului*, diferitele interese ale creditorilor.

Atunci când printre creditorii se numără și lucrători, statele membre se asigură că lucrătorii respectivi sau reprezentanții acestora sunt eligibili pentru numirea în comitetul creditorilor, cu excepția cazului în care există cel puțin un alt mecanism echivalent pentru reprezentarea intereselor lucrătorilor în cadrul procedurilor de insolvență.

Statele membre pot dispune că și alte persoane și entități decât creditorii sunt eligibile pentru a fi numite în comitetele creditorilor.

■

- (3) Statele membre se asigură că [] creditorii transfrontalieri sunt [] eligibili pentru a fi numiți în comitetele creditorilor.
- (4) Statele membre se asigură că, *în cazul în care dreptul intern prevede căi de atac*, orice parte interesată *definită în conformitate cu dreptul intern* poate contesta în instanță numirea unuia sau a mai multor membri ai comitetului creditorilor pe motiv că numirea nu a fost efectuată în conformitate cu dreptul aplicabil.

[]

Articolul 46

Revocarea și înlocuirea membrilor

- (1) Statele membre stabilesc norme care specifică [] motivele și *procedurile de* revocare și de înlocuire a membrilor comitetelor creditorilor []. Normele respective *prevăd*, de asemenea, situația în care membrii comitetului creditorilor demisionează sau se află în imposibilitatea de a-și îndeplini *obligațiile*.
- (2) Motivele de revocare *astfel cum sunt menționate la alineatul (1)* includ cel puțin *încălcarea cu intenție* sau din vădită neglijență [] a [] obligațiilor considerate importante în ceea ce privește *interesele creditorilor, cum ar fi situațiile de conflict de* interese.

Capitolul 2

Metode de lucru și funcția comitetelor creditorilor

Articolul 47

Metoda de lucru a comitetelor creditorilor

- (1) Statele membre ■ stabilesc *norme care specifică următoarele aspecte ale metodelor de lucru ale comitetelor creditorilor:*
- (a) *procedura de vot, inclusiv eligibilitatea de a vota și cvorumul necesar;*
 - (b) *conflictele de interese;*
 - (c) *confidențialitatea informațiilor;*
 - (d) *ținerea evidenței deciziilor luate.*
-
- (2) Statele membre asigură faptul că comitetele creditorilor pot *să își detalieze metodele de lucru prin intermediul unor protocoale, cu condiția ca protocoalele respective să respecte normele menționate la alineatul (1). Protocoalele respective sunt puse la ■ dispoziția cel puțin a instanței și a practicianului în insolvență.*

- (3) Statele membre *prevăd că membrii comitetelor creditorilor pot participa și vota fie personal, fie prin mijloace electronice. Statele membre pot dispune* că membrilor comitetelor creditorilor li se oferă posibilitatea de *a vota în scris*.
- (4) Statele membre asigură faptul că membrii comitetelor creditorilor *pot* fi reprezentați de o *persoană autorizată în mod corespunzător*.

■

Articolul 48

Funcția, drepturile și obligațiile ■ comitetelor creditorilor

- (1) Statele membre se asigură că comitetele creditorilor au ■ drepturi *care le garantează implicarea în procedurile de insolvență și le permit să examineze activitățile practicienilor în insolvență sau, în cazul în care un debitor rămâne în posesie, ale debitorului, inclusiv:*
- (a) dreptul de a audia și *a fi audiate de către* practicienii în insolvență *cu privire la chestiuni de interes pentru drepturile creditorilor, incluzând decizii majore, precum vânzarea de active în afara cursului normal al activității;*
 - (b) dreptul ■ de a fi audiate în cadrul unei proceduri de insolvență;

■

- (c) **dreptul** de a solicita **și a primi** informații relevante și necesare din partea **creditorilor reprezentați** și a practicienilor în insolvență **sau, în cazul în care un debitor rămâne în posesie, din partea debitorului.**

Statele membre pot dispune că comitetele creditorilor au dreptul de a numi un secretar și de a solicita consiliere externă cu privire la aspecte în legătură cu care creditorii pe care îi reprezintă au un interes.

- (2) *Statele membre se asigură că comitetele creditorilor, pe parcursul activităților lor, reprezintă interesele masei credale și acționează independent de practicienii în insolvență.*

Statele membre se asigură că membrii comitetelor creditorilor reprezintă interesele tuturor creditorilor și acționează cu bună-credință atunci când îndeplinesc funcțiile comitetului.

- (3) **■** Statele membre **pot** încredința comitetelor creditorilor competența de a aproba anumite decizii sau acte juridice. **Într-un astfel de caz**, statele membre precizează în mod clar aspectele pentru care este necesară o astfel de aprobare, care **pot include toate deciziile de importanță specială pentru procedură.**

- (4) *Statele membre se asigură că creditorii, membrii comitetelor creditorilor și orice profesioniști care oferă asistență comitetelor creditorilor păstrează confidențialitatea informațiilor confidențiale obținute în legătură cu activitățile comitetelor.*

Articolul 49

Cheltuieli și remunerare

- (1) Statele membre precizează cine suportă cheltuielile efectuate de comitetele creditorilor **sau membrii lor individuali** în exercitarea funcției menționate la articolul 48.
- (2) În cazul în care cheltuielile menționate la alineatul (1) sunt suportate din averea debitorului, statele membre se asigură că comitetele creditorilor **sau membrii individuali ai acestora țin** o evidență a acestor cheltuieli, iar instanța **sau autoritatea competentă** ori practicianul în insolvență au autoritatea de a limita cheltuielile nejustificate **sau** disproporționate.
- (3) În cazul în care statele membre permit remunerarea membrilor unui comitet al creditorilor, iar această remunerare este suportată din averea debitorului, statele membre se asigură că remunerarea este proporțională cu funcția îndeplinită ■ .

Articolul 50

Răspundere

- (1) *Statele membre se asigură că se aplică cel puțin una dintre următoarele reguli:*
- (a) *membrii comitetelor creditorilor sunt exonerati de răspunderea **personală** pentru acțiunile lor în calitate de membri ai comitetului, cu excepția cazului în care s-a **constatat că și-au încălcat obligațiile față de interesele creditorilor în mod intenționat sau din** vădită neglijență;*
 - (b) *răspunderea personală a membrilor comitetelor creditorilor pentru acțiunile lor în calitate lor de membri ai comitetului este acoperită de o asigurare care este suportată din averea debitorului în conformitate cu articolul 49 alineatul (2).*
- (2) *În cazul în care statele membre încredințează comitetelor creditorilor competența de a aproba anumite decizii sau tranzacții, ele pot dispune că membrii comitetelor creditorilor au aceeași răspundere ca un practician în insolvență.*

Titlul VII
MĂSURI DE SPORIRE A TRANSPARENȚEI NORMELOR DE DREPT INTERN ÎN
MATERIE DE INSOLVENȚĂ

Articolul 51

Fișă informativă cu informații-cheie

- (1) *Fără a aduce atingere alineatului (10), până la ... [39 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive],* fiecare stat membru întocmește o fișă informativă cu informații-cheie referitoare la elemente *esențiale* ale dreptului intern privind procedurile de insolvență *(denumită în continuare „fișă informativă cu informații-cheie”)* și o transmite *Comisiei prin intermediul* portalului european e-justiție.
- (2) Fișele informative cu informații-cheie se întocmesc într-o limbă oficială a instituțiilor Uniunii.
- (3) Conținutul fișelor informative cu informații-cheie este *concis*, precis, clar și *fără caracter tehnic* și este prezentat *într-un mod factual*.

- (4) Fișele informative cu informații-cheie **includ** următoarele secțiuni, în următoarea ordine:
- (a) condițiile de deschidere a procedurii de insolvență;
 - (b) normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor;
 - (c) normele care reglementează rangul creanțelor creditorilor și distribuirea veniturilor obținute din valorificarea activelor rezultate din procedura de insolvență;
 - (d) durata medie raportată a procedurii de insolvență, astfel cum se menționează la articolul 29 alineatul (1) litera (b) din Directiva (UE) 2019/1023.
- (5) Secțiunea menționată la alineatul (4) litera (a) **include**:
- (a) lista persoanelor care pot solicita deschiderea procedurii de insolvență;
 - (b) lista condițiilor care declanșează deschiderea procedurii de insolvență;
 - (c) **modul și locul de depunere a unei** cereri de deschidere a procedurii de insolvență **■** ;
 - (d) modul și momentul în care debitorul este notificat cu privire la **decizia de deschidere** a procedurii de insolvență.

- (6) Secțiunea menționată la alineatul (4) litera (b) **include**:
- (a) lista persoanelor care pot depune cerere de înregistrare a unei creanțe;
 - (b) lista condițiilor **pentru** depunerea cererii de înregistrare a unei creanțe;
 - (c) termenul **pentru** depunerea cererii de înregistrare a unei creanțe;
 - (d) **modul în care se obține** formularul **pentru** depunerea cererii de înregistrare a unei creanțe, **dacă** este cazul;
 - (e) modul și locul în care se depune o cerere de înregistrare a unei creanțe;
 - (f) modul în care se verifică și se validează creanța.

I

- (7) Statele membre actualizează informațiile menționate la alineatul (4) în termen de **o** lună **de la** intrarea în vigoare a **eventualelor** modificări relevante aduse dreptului intern. Fișele informative cu informații-cheie conțin următoarea declarație: „Prezenta fișă informativă cu informații-cheie este exactă la data de ... [data transmiterii informațiilor către Comisie sau data actualizării]”.

- (8) Comisia *se asigură* că fișele informative cu informații-cheie sunt puse la *dispoziția* publicului în *limbile engleză, franceză și germană și în limba originală, dacă aceasta este diferită*, pe portalul european e-justiție în cadrul secțiunii „Insolvență/faliment” pentru fiecare stat membru.
- (9) Comisia este împuternicită să modifice formatul fișei informative cu informații-cheie **■** prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 53 alineatul (2).
- (10) *Statele membre în care se aplică Regulamentul (UE) 2015/848 furnizează fișa informativă cu informații-cheie menționată la alineatul (1) din prezentul articol prin intermediul Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială instituită prin Decizia 2001/470/CE într-un mod conform cu articolul 86 din regulamentul respectiv.*

Titlul VIII
DISPOZIȚII FINALE

Articolul 52

Măsuri de urgență

- (1) *Statele membre pot deroga de la aplicarea dispozițiilor interne de transpunere a titlurilor II, V și VI în cazul unor situații extraordinare care perturbă grav activitățile economice la nivelul statelor membre sau al regiunilor acestora, în cazul și în măsura în care aplicarea dispozițiilor interne de transpunere a titlurilor respective ar implica un risc de insolvență la scară largă, inclusiv pentru întreprinderi care ar fi viabile în circumstanțe obișnuite.*
- (2) *Derogarea menționată la alineatul (1) și durata acesteia sunt proporționale și limitate la ceea ce este esențial pentru limitarea, atenuarea, soluționarea sau prevenirea perturbării grave menționate la alineatul respectiv.*
- (3) *Statele membre notifică Comisiei orice derogare astfel cum este menționată la alineatul (1) în termen de o lună de la intrarea sa în vigoare.*

Atunci când Comisia este informată în conformitate cu primul paragraf, statele membre enumeră dispozițiile prezentei directive de la care au derogat, natura și amploarea circumstanțelor excepționale pe care se bazează derogarea, durata derogării și motivele pentru care derogarea este considerată esențială pentru limitarea, atenuarea, soluționarea sau prevenirea perturbării grave a activităților economice menționate la alineatul (1). Comisia informează celelalte state membre cu privire la aceasta fără întârzieri nejustificate.

- (4) *O derogare astfel cum este menționată la alineatul (1) poate avea o durată maximă de un an.*

În cazul și în măsura în care situația extraordinară care perturbă grav activitățile economice persistă, derogarea poate fi prelungită cu perioade de până la șase luni, cu condiția ca statul membru să informeze Comisia în acest sens cu cel puțin trei luni înainte de expirarea perioadei de derogare anterioare. Această prelungire produce efecte cel târziu cu o lună înainte de expirarea respectivei perioade de derogare anterioare, cu excepția cazului în care Comisia obiectează, pe baza faptului că prelungirea nu respectă cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2).

Articolul 53

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de Comitetul pentru restructurare și insolvență înființat prin articolul 30 din Directiva (UE) 2019/1023. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 54

Revizuire

Cel târziu până la ... [șapte ani și nouă luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive] ***și, ulterior, la fiecare cinci ani***, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport de evaluare a aplicării și a impactului prezentei directive. ***Pe baza evaluării respective, Comisia prezintă, după caz, o propunere legislativă.***

Articolul 55

Transpunere

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la ... **[33 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive]**. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolelor 15, 16 și 17 din prezenta directivă, în măsura în care acestea se referă la BARIS, până la data menționată la primul paragraf de la prezentul alineat sau până la 10 iulie 2029, luându-se în considerare data care survine mai târziu.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.

- (2) *Titlul II se aplică numai actelor juridice perfectate începând cu data intrării în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive menționate la alineatul (1) primul paragraf.*
- (3) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 56

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 57

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la ...,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele

ANEXĂ

Registrele **și bazele de date** ■ naționale menționate la articolul 19

1. registre cadastrale;
2. registre funciare;
3. registre de bunuri mobile, inclusiv registre de vehicule, nave și aeronave, **în cazul în care drepturi de proprietate sunt înregistrate în astfel de registre** ■ ;
4. registre de donații;
5. registre de ipoteci;
6. ■ registre sau baze de date care conțin informații privind proprietatea asupra titlurilor de valoare, cum ar fi depozitarii centrali de titluri de valoare, astfel cum sunt definiți la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014;
7. registre de angajamente, inclusiv contracte de leasing, și de contracte de vânzare-cumpărare cu păstrarea dreptului de proprietate;
8. registre care conțin acte de punere sub sechestru a bunurilor;
-
9. registre de drepturi de proprietate intelectuală, inclusiv registre de brevete și mărci.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0058

Rezerva de talente la nivelul UE

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 10 martie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a rezervei de talente la nivelul UE (COM(2023)0716 – C9-0413/2023 – 2023/0404(COD))
(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2023)0716),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 79 alineatul (2) litera (a) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C9-0413/2023),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 25 aprilie 2024¹,
 - având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 28 noiembrie 2025, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere articolul 60 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere avizele Comisiei pentru dezvoltare, Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale și Comisiei pentru cultură și educație,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A10-0045/2025),
1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare;
 2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în

¹ JO C, C/2024/4067, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4067/oj>.

mod substanțial sau intenționează să-și modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 10 martie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei Rezerve de talente a UE

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 79 alineatul (2) litera (a),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară²,

¹ JO C, C/2024/4067, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4067/oj>.

² Poziția Parlamentului European din 10 martie 2026.

întrucât:

- (1) Uniunea și fiecare stat membru în parte se confruntă cu deficite de forță de muncă și de competențe într-o gamă largă de sectoare și ocupații, inclusiv în cele relevante pentru tranziția verde și cea digitală. ***Pentru a remedia aceste deficite, ar putea fi necesari lucrători calificați la toate nivelurile.*** Există de mult timp deficite considerabile în sectorul construcțiilor, al îngrijirilor de sănătate, al ospitalității, al transporturilor, al tehnologiei informației și comunicațiilor, precum și în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Deficitele respective au fost accentuate de pandemia de COVID-19 și de accelerarea tranziției verzi și a celei digitale. Se preconizează că deficitele de forță de muncă și de competențe vor persista și s-ar putea agrava în contextul provocărilor demografice.

- (2) Abordarea deficitelor de forță de muncă și de competențe necesită o soluție ***ambicioasă și*** cuprinzătoare la nivelul Uniunii și la nivel național, care să includă ca prioritate crearea condițiilor care să permită persoanelor subreprezentate pe piața forței de muncă să își valorifice mai bine întregul potențial. ***Abordarea respectivă ar putea include*** recalificarea și perfecționarea forței de muncă existente, ***în concordanță cu obiectivele Anului european al competențelor instituit prin Decizia (UE) 2023/936 a Parlamentului European și a Consiliului***³, facilitarea mobilității forței de muncă în interiorul UE, ***inclusiv prin mai buna utilizare a Directivei 2003/109/CE a Consiliului***⁴ ***și a Directivei (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului***⁵ ***și prin promovarea rețelei EURES***, precum și îmbunătățirea condițiilor de muncă și a atractivității anumitor ocupații. Având ***însă*** în vedere amploarea actuală a deficitelor de pe piața forței de muncă și tendințele demografice, măsurile care vizează exclusiv forța de muncă de la nivel național și forța de muncă din Uniune sunt susceptibile de a fi insuficiente pentru a aborda deficitul actual și viitor de forță de muncă și de competențe. ***Potrivit estimărilor Comisiei, populația Uniunii va scădea semnificativ. În plus, se preconizează că numărul persoanelor în vârstă de muncă va scădea și mai mult.*** Prin urmare, migrația legală ***și ordonată*** este esențială pentru completarea măsurilor respective și trebuie să facă parte din soluția adoptată ***pentru a asigura calitatea sistemelor de protecție socială, competitivitatea și creșterea economică susținută în Uniune și pentru a sprijini pe deplin tranziția verde și pe cea digitală.***

³ ***Decizia (UE) 2023/936 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 privind Anul european al competențelor (JO L 125, 11.5.2023, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/936/oj>).***

⁴ ***Directiva 2003/109/CE a Consiliului din 25 noiembrie 2003 privind statutul resortisanților țărilor terțe care sunt rezidenți pe termen lung (JO L 16, 23.1.2004, p. 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/109/oj>).***

⁵ ***Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate și de abrogare a Directivei 2009/50/CE a Consiliului (JO L 382, 28.10.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).***

- (3) ***Pentru a mări atractivitatea Uniunii pentru talente din țări terțe***, pentru a facilita recrutarea ***echitabilă*** la nivel internațional, ***pentru a remedia deficitele de forță de muncă și de competențe*** și pentru a le oferi resortisanților țărilor terțe posibilitatea de a lucra în sectoare cu deficit de forță de muncă ***la nivelul Uniunii***, ar trebui să fie instituită o rezervă de talente a UE. Rezerva de talente a UE ar trebui să ia forma unei platforme la nivelul Uniunii care să reunească și să faciliteze corelarea profilurilor persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care își au reședința în afara Uniunii cu posturile vacante propuse de angajatorii ***participanți*** stabiliți în statele membre participante și ***de alte entități participante stabilite în acele state membre***. ***În rezoluția sa din 25 noiembrie 2021 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la politicile și legislația privind migrația legală, Parlamentul European a solicitat crearea unei rezerve de talente a UE***⁶.
- (4) Recomandarea (UE) 2020/1364 a Comisiei⁷ încurajează statele membre să instituie și să promoveze căi complementare de încadrare în muncă pentru persoanele care au nevoie de protecție internațională ■ . Rezerva de talente a UE ar putea contribui, de asemenea, la operaționalizarea acestor căi complementare.

⁶ JO C 224, 8.6.2022, p. 69.

⁷ ***Recomandarea (UE) 2020/1364 a Comisiei din 23 septembrie 2020 privind căile legale de acces la protecție în UE: promovarea relocării, a admisiei umanitare și a altor căi complementare (JO L 317, 1.10.2020, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1364/oj>)***.

- (5) Rezerva de talente a UE ar trebui să aibă drept obiectiv **sprijinirea** statelor membre participante în **abordarea** deficitelor existente și viitoare de forță de muncă și de competențe prin recrutarea de resortisanți ai **țărilor terțe**, în măsura în care activarea forței de muncă de la nivel național și mobilitatea în interiorul UE nu sunt suficiente pentru atingerea obiectivului **respectiv**. Ca instrument voluntar de facilitare a recrutării internaționale, Rezerva de talente a UE ar trebui să ofere statelor membre interesate sprijin suplimentar la nivelul Uniunii. În scopul **respectiv** ar trebui să se asigure complementaritatea și interoperabilitatea **platformei informatice a Rezervei de talente a UE (denumită în continuare „platforma informatică”)** cu inițiativele și platformele **de la nivelul Uniunii și** de la nivel național existente. Pentru a se asigura o participare cât mai largă cu putință, ar trebui să se țină seama de nevoile specifice ale statelor membre în faza de creare a Rezervei de talente a UE. Prin urmare, „talent” este un termen cuprinzător care se referă la întreaga gamă de **aptitudini** și competențe care ar putea fi necesare pe piețele forței de muncă din diferite state membre.

- (6) *Având în vedere caracterul voluntar al Rezervei de talente a UE, statele membre participante ar trebui să aibă și posibilitatea de a se retrage din Rezerva de talente a UE. În acest scop, statele membre ar trebui să notifice secretariatului Rezervei de talente a UE (denumit în continuare „secretariatul”) intenția lor de a se retrage din Rezerva de talente a UE. Pentru a permite secretariatului și statelor membre să ia toate măsurile tehnice și practice necesare pentru o astfel de retragere, precum și pentru a asigura suficientă stabilitate și previzibilitate pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, angajatorii participanți și alte entități participante, retragerea ar trebui să producă efecte la nouă luni de la notificarea intenției de retragere. De la data notificării respective, pe platforma informatică nu ar trebui să mai fie puse la dispoziție noi posturi vacante ale angajatorilor participanți și ale altor entități participante din statul membru în cauză.*

- (7) Rezerva de talente a UE urmărește să furnizeze informații **persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe**, angajatorilor **participanți stabiliți legal în statele membre participante și altor entități participante** stabilite legal în statele membre participante. **În sensul prezentului regulament, se consideră că un angajator sau o altă entitate este stabilită legal într-un stat membru în cazul în care desfășoară o activitate economică substanțială reală în conformitate cu dreptul intern și cu cerințele administrative ale statului membru respectiv.** Noțiunea de „altă entitate participantă” înseamnă un agent de muncă temporară, o agenție privată de ocupare a forței de muncă sau un intermediar de pe piața forței de muncă. Prin termenul „agent de muncă temporară” se înțelege termenul definit la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁸. Termenul „agenție privată de ocupare a forței de muncă” trebuie înțeles ca fiind termenul definit în Convenția privind agențiile private de ocupare a forței de muncă din 1997 (nr. 181) a Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

⁸ Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind munca prin agent de muncă temporară (JO L 327, 5.12.2008, p. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/104/oj>).

- (8) *Se consideră că persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe înregistrate pe platforma informatică au fost selectate pentru un post vacant din Rezerva de talente a UE atunci când li s-a oferit un loc de muncă care le permite să intre într-un raport de muncă în statul membru participant în care este stabilit legal angajatorul participant sau altă entitate participantă și în care persoana aflată în căutarea unui loc de muncă va munci în mod obișnuit.*
- (9) *Parteneriate solide și cooperarea bilaterală cu țările terțe contribuie la gestionarea eficace a migrației. Cooperarea poate viza creșterea la maximum a impactului pozitiv al migrației și reducerea consecințelor negative pentru țările de origine ale resortisanților țărilor terțe, cum ar fi riscul de „exod al creierelor”, de exemplu prin facilitarea migrației circulare. Rezerva de talente a UE ar trebui să sprijine punerea în aplicare a unor parteneriate pentru atragerea de talente, a unor acorduri bilaterale și a cadrelor naționale de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță. Parteneriatele pentru atragerea de talente reprezintă unul din aspectele-cheie ale dimensiunii externe ale comunicării Comisiei din 23 septembrie 2020 referitoare la un nou Pact privind migrația și azilul și sunt operaționalizate în conformitate cu comunicarea Comisiei din 27 aprilie 2022 intitulată „Atragerea de competențe și de talente în UE”. ■ Participarea unui stat membru la un parteneriat pentru atragerea de talente, la un acord bilateral sau la un cadru național de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță nu afectează decizia sa de a participa la Rezerva de talente a UE.*

- (10) Pentru a se garanta că autoritățile statelor membre sunt reprezentate în mod adecvat în Grupul de coordonare pentru Rezerva de talente a UE (denumit în continuare „Grupul de coordonare”), fiecare stat membru participant ar trebui să numească câte doi reprezentanți, dintre care unul să fie *expert în domeniul ocupării* forței de muncă *și unul în domeniul imigrației. Statele membre sunt încurajate să se asigure că pentru reprezentanții respectivi există doi supleanți care îi pot reprezenta în absență. Grupul de coordonare ar trebui să includă și doi reprezentanți ai Comisiei și șase reprezentanți ai organizațiilor interprofesionale ale partenerilor sociali la nivelul Uniunii, cu o reprezentare egală a organizațiilor sindicale și patronale. Ar trebui, de asemenea, să existe posibilitatea invitării unui expert din partea Parlamentului European. Totodată, ar trebui să fie posibil ca și alți reprezentanți ai Comisiei să participe la reuniunile Grupului de coordonare, dacă este necesar. Ar trebui să fie posibil, de asemenea, ca la reuniunile Grupului de coordonare să fie invitați pentru a-și prezenta punctele de vedere reprezentanți ai organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, ai organizațiilor internaționale, ai țărilor terțe care participă la parteneriate pentru atragerea de talente, la acorduri bilaterale sau la cadre naționale de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță, precum și alte părți interesate relevante. Printre aceste organizații și părți interesate s-ar putea număra, de exemplu, Autoritatea Europeană a Muncii, Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale, Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă, Fundația Europeană de Formare, OIM, Organizația Internațională pentru Migrație, autoritățile locale și regionale și organizațiile societății civile.*

- (11) Platforma informatică ar trebui să fie dezvoltată utilizându-se, în măsura posibilului, infrastructura informatică de care Comisia dispune deja. Infrastructura informatică creată pentru portalul EURES ar putea fi parțial reutilizată pentru platforma informatică, inclusiv canalul coordonat unic și instrumentul de corelare automată cu adaptările relevante. *Este important ca platforma informatică să asigure navigarea intuitivă și să fie ușor de utilizat și de accesat de către persoanele cu dizabilități, în conformitate cu Directivele (UE) 2016/2102⁹ și (UE) 2019/882¹⁰ ale Parlamentului European și ale Consiliului.*

⁹ *Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public (JO L 327, 2.12.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj>).*

¹⁰ *Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (JO L 151, 7.6.2019, p. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).*

- (12) Ar trebui să se creeze sinergii, după caz, între platforma informatică și alte instrumente și servicii relevante de la nivelul Uniunii, inclusiv în ceea ce privește accesul la materiale didactice, cum ar fi cele furnizate de EU Academy și Interoperable Europe Academy. Platforma informatică ar trebui să fie adaptată rapid și periodic la noile practici tehnologice și să furnizeze servicii informatice de ultimă generație prin introducerea unor caracteristici și instrumente inovatoare. **În aceste scopuri, Comisia ar trebui să efectueze un studiu de fezabilitate care să evalueze posibilitatea integrării mai multor algoritmi de corelare în platforma informatică. În respectul studiului de fezabilitate, Comisia ar trebui să analizeze temeinic implicațiile bugetare, riscurile în materie de protecție a datelor și riscurile legate de respectarea Regulamentului (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului¹¹. Rezultatele studiului de fezabilitate ar trebui să fie prezentate Grupului de coordonare și ar trebui să stea la baza discuțiilor privind evoluțiile viitoare ale Rezervei de talente a UE.**

¹¹ **Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială) (JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).**

- (13) Formatul profilurilor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și al posturilor vacante ar trebui să fie stabilit folosindu-se clasificarea europeană a aptitudinilor, competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO), astfel cum a fost dezvoltată de Comisie în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/589 **al Parlamentului European și al Consiliului**¹², care conține o terminologie standardizată pentru aptitudini, competențe, calificări și ocupații și facilitează transparența acestora. Clasificarea ESCO ar trebui să sprijine persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, angajatorii **participanți și alte entități participante** și punctele naționale de contact pentru Rezerva de talente a UE (denumite în continuare „punctele naționale de contact”) să furnizeze informații comparabile privind **experiența** profesională, ocupațiile care fac obiectul unui post vacant, precum și competențele de care dispun persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și care sunt solicitate de angajatorii **participanți și de alte entități participante**, permițând astfel realizarea unui proces de corelare de înaltă calitate.

¹²

Regulamentul (UE) 2016/589 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2016 privind o rețea europeană de servicii de ocupare a forței de muncă (EURES), accesul lucrătorilor la servicii de mobilitate și integrarea mai bună a piețelor forței de muncă și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 492/2011 și (UE) nr. 1296/2013 (JO L 107, 22.4.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/req/2016/589/oj>).

*Recomandarea (UE) 2023/2611 a Comisiei¹³ prevede că procedurile naționale de recunoaștere a competențelor și a calificărilor ar trebui să pună accentul pe talentul și potențialul deplin al unei persoane. Ar putea fi luate în considerare toate tipurile de calificări și competențe, cum ar fi educația și formarea profesională, diplomele, certificatele specifice („microcertIFICATE”), precum și aptitudinile și competențele dobândite în contexte nonformale și informale. După caz, punctele naționale de contact ar trebui să utilizeze formatul clasificării ESCO pentru **transmiterea** posturilor vacante către platforma informatică. Statele membre care nu adoptă clasificarea ESCO pentru posturile vacante la nivel național ar trebui să elaboreze tabele de corespondență care să stabilească interoperabilitatea între clasificarea utilizată în sistemele naționale și clasificarea ESCO. Tabelele respective ar trebui să fie puse la dispoziția Comisiei și utilizate pentru transcodarea automată a informațiilor privind posturile vacante sau profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe în scopul corelării automate prin intermediul platformei informatice.*

¹³

Recomandarea (UE) 2023/2611 a Comisiei din 15 noiembrie 2023 privind recunoașterea calificărilor resortisanților țărilor terțe (JO L, 2023/2611, 24.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2611/oj>).

- (14) Pentru garantarea funcțiilor de căutare și de corelare ale platformei informatice, ar trebui să se atribuie sarcini secretariatului și punctelor naționale de contact. Sarcinile respective ar trebui să fie considerate sarcini de interes public pentru a căror îndeplinire este necesară prelucrarea datelor cu caracter personal, astfel cum se menționează la articolul 6 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁴ și la articolul 5 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁵. Prelucrarea datelor cu caracter personal ar trebui să fie efectuată în conformitate cu articolul 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”) și cu Regulamentele (UE) 2016/679 și (UE) 2018/1725.

¹⁴ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹⁵ Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- (15) Prelucrarea datelor personale pentru funcțiile de căutare și de corelare ale platformei informatice ar trebui să se limiteze la datele cu caracter personal necesare pentru identificarea persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, **a angajatorilor** participanți *și a altor entități participante*, pentru a permite căutarea și corelarea pe platforma informatică și pentru colectarea de date în vederea îmbunătățirii funcționării Rezervei de talente a UE, ceea ce nu ar trebui să necesite prelucrarea unor categorii speciale de date cu caracter personal astfel cum se menționează la articolul 9 din Regulamentul (UE) 2016/679 și la articolul 10 din Regulamentul (UE) 2018/1725.

- (16) Persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ar trebui să aibă dreptul de a-și **modifica** datele cu caracter personal, **a le șterge sau** a limita accesul la ele, de exemplu prin limitarea accesului la datele lor de contact. Profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ■ pe platforma informatică care nu au fost **accesate de acestea** timp **de un an ar trebui să fie eliminate**. Ar trebui să fie **trimisă o notificare cu o lună înainte de eliminarea profilurilor acestora, acordând persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă un termen rezonabil pentru a reacționa**. Atunci când se elimină profilurile respective, ar trebui să fie posibil ca un set limitat de date anonimizate să continue să fie stocate pe platforma informatică în scopuri statistice și de cercetare, inclusiv în scopul producerii de statistici europene și al asigurării calității acestora.
- (17) Fără a aduce atingere obligației lor de a informa persoanele vizate cu privire la prelucrarea datelor lor cu caracter personal și la drepturile lor în calitate de persoane vizate în conformitate cu articolele 12 și 13 din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu articolele 14 și 15 din Regulamentul (UE) 2018/1725, secretariatul și punctele naționale de contact ar trebui, de asemenea, să informeze persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, angajatorii **participanți și alte entități** participante cu privire la dreptul lor de a limita, din punct de vedere tehnic, accesul la datele lor cu caracter personal și de a solicita în orice moment ștergerea sau modificarea datelor lor cu caracter personal.

- (18) Rezerva de talente a UE ar trebui să contribuie la îndeplinirea obiectivului de descurajare a migrației ilegale, inclusiv prin facilitarea accesului la căile legale existente. Persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care fac obiectul unei hotărâri judecătorești sau al unei decizii administrative prin care li se refuză intrarea sau șederea într-un stat membru, sau al unei interdicții de intrare astfel cum ***se menționează*** în **■** Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁶ nu ar trebui să li se permită să se înregistreze pe platforma informatică, având în vedere că nu ar avea drept de intrare sau de ședere în Uniune. În acest scop, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ar trebui să aibă obligația, înainte de a se înregistra pe platforma informatică, să declare că în prezent nu fac obiectul ***unei hotărâri judecătorești sau al unei decizii administrative naționale prin care li se refuză*** intrarea sau șederea într-un stat membru sau al unei interdicții de intrare astfel cum ***se menționează în Directiva 2008/115/CE***. ***Pe platforma informatică ar trebui să fie furnizate informații prin care persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe să fie informate că, în cazul în care fac obiectul unei astfel de hotărâri sau decizii ori interdicții de intrare, admiterea pe teritoriul statelor membre este interzisă și, ca urmare, acestea nu ar trebui să își creeze un profil pe platforma informatică.***

¹⁶ Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, 24.12.2008, p. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

De asemenea, ar trebui să fie furnizate informații cu privire la consecințele unei declarații false în acest sens, *în special că profilurile lor ar fi eliminate de pe platforma informatică. Faptul că anumiți resortisanți ai țărilor terțe nu au dreptul de intrare sau de ședere în spațiul Schengen ar putea fi revelat atunci când se efectuează verificările de securitate necesare în bazele de date relevante de la nivelul Uniunii și de la nivel național, cum ar fi Sistemul de informații Schengen, ca parte a procedurilor de imigrație ale statelor membre. În cazurile în care autoritatea națională pentru imigrație emite o decizie de respingere a unei cereri de intrare a unei persoane aflate în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță pe baza unei decizii administrative prin care se refuză intrarea sau șederea într-un stat membru sau a unei interdicții de intrare, astfel cum se menționează în Directiva 2008/115/CE, și în cazul în care autoritatea națională pentru imigrație ia cunoștință de faptul că persoana aflată în căutarea unui loc de muncă în cauză a fost selectată pentru un loc de muncă vacant prin intermediul Rezervei de talente a UE, autoritatea națională pentru imigrație ar trebui să transmită informațiile respective punctelor naționale de contact în scopul eliminării profilului persoanei respective de pe platforma informatică. Pe platforma informatică ar trebui să fie disponibile informații care fac cunoscut persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe faptul că înregistrarea în Rezerva de talente a UE nu este o garanție că au fost efectuate controale de securitate necesare în cadrul procedurilor naționale de imigrație.*

- (19) *Pentru a se garanta că toți angajatorii participanți și alte entități participante respectă dreptul și practica relevantă ale Uniunii și dreptul intern și practica națională relevantă în ceea ce privește protecția împotriva recrutării inechitabile, a condițiilor de muncă inadecvate, a discriminării, a tratamentului nefavorabil și a traficului de persoane, statele membre se pot baza pe informațiile existente privind angajatorii și alte entități care nu respectă normele. În plus, punctele naționale de contact ar trebui să țină un registru al angajatorilor și al altor entități care au fost excluse definitiv din Rezerva de talente a UE sau al căror acces la Rezerva de talente a UE a fost refuzat sau suspendat. Statele membre participante ar trebui, de asemenea, să poată introduce, cu respectarea dreptului Uniunii, condiții suplimentare pentru participarea angajatorilor și a altor entități la Rezerva de talente a UE, în conformitate cu practicile naționale relevante, cu contractele colective de muncă și cu principiile și orientările stabilite de OIM.*

Punctele naționale de contact ar trebui să poată refuza accesul la Rezerva de talente a UE. Din motive de transparență, punctele naționale de contact ar trebui să partajeze registrul angajatorilor participanți și al altor entități participante cu Grupul de coordonare. De asemenea, este important ca autoritățile naționale competente să fie în măsură să identifice angajatorii participanți și alte entități participante din fiecare stat membru. Pentru a facilita o astfel de identificare și pentru a asigura transparența, ar trebui să fie posibil să se partajeze registrul angajatorilor participanți și al altor entități participante cu autoritățile naționale relevante. În vederea creșterii transparenței, ar trebui să fie posibil, de asemenea, ca registrul angajatorilor participanți și al altor entități participante să fie pus la dispoziția altor părți interesate din afara Grupului de coordonare. De această transparență ar putea beneficia și sindicatele, organizațiile neguvernamentale și alte părți interesate.

- (20) *În cazul în care autoritățile naționale competente notifică punctului național de contact o încălcare a legislației și a practicilor relevante de către un angajator participant sau de către o altă entitate participantă, accesul angajatorului participant sau al altei entități participante la Rezerva de talente a UE ar trebui să fie suspendat, iar anunțurile lor de posturi vacante ar trebui să fie eliminate de pe platforma informatică. Suspendarea ar trebui să înceteze după ce autoritățile naționale competente notifică punctului național de contact faptul că încălcarea legislației sau a practicii relevante a fost remediată.*
- (21) Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care doresc să se înregistreze pe platforma informatică ar trebui să aibă posibilitatea de a-și crea un profil utilizând funcționalitatea de creare a profilului Europass, instituită prin Decizia (UE) 2018/646 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁷, care permite utilizatorilor crearea unui profil gratuit și menționarea aptitudinilor, a calificărilor și a altor experiențe relevante într-un singur loc securizat online. ***Alte instrumente relevante existente la nivelul Uniunii și la nivel național ar putea să conțină un link direct către modulul de CV al platformei informatice.***

¹⁷ Decizia (UE) 2018/646 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018 privind un cadru comun pentru furnizarea unor servicii mai bune pentru aptitudini și calificări (Europass) și de abrogare a Deciziei nr. 2241/2004/CE (JO L 112, 2.5.2018, p. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/646/oj>).

- (22) Atunci când este necesar, recunoașterea calificărilor și validarea competențelor persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, indiferent dacă respectivele calificări și competențe **provin din educația formală, din cea informală sau din experiența profesională**, se desfășoară în statele membre participante la cererea persoanei înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță, a angajatorului **participant** sau **a altei entități participante**, în conformitate cu dreptul intern și practica națională și cu orice acord internațional relevant, inclusiv cu acordurile de recunoaștere reciprocă a calificărilor profesionale. Pe platforma informatică ar trebui să fie disponibile ■ informații online privind procedurile existente de recunoaștere și validare la nivel național, **iar persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au fost selectate pentru un post vacant din Rezerva de talente a UE, precum și angajatorilor participanți și altor entități participante** ar trebui să li se pună la dispoziție **informații specifice**.
- (23) În cadrul parteneriatelor pentru atragerea de talente, resortisanții anumitor țări terțe ar putea primi sprijin pentru dezvoltarea și validarea competențelor ■ . Competențele dezvoltate sau validate în cadrul unui parteneriat pentru atragerea de talente **ar putea fi atestate în conformitate cu condițiile stabilite de** ■ statele membre ■ în cadrul parteneriatului pentru atragerea de talente **la care acestea participă**. ■

- (24) *Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pot primi sprijin și prin intermediul acordurilor bilaterale și al cadrelor naționale de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță. În ceea ce privește recunoașterea calificărilor și validarea competențelor dobândite într-o țară terță în contextul unui astfel de acord sau cadru, se aplică legislația națională a statului membru respectiv.*
- (25) *Statele membre care participă la un parteneriat pentru atragerea de talente sau care au instituit acorduri bilaterale sau cadre naționale de dezvoltare și validare a competențelor într-o țară terță ar trebui să fie în măsură să se bazeze pe Rezerva de talente a UE pentru a facilita recrutarea de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ale căror aptitudini și competențe au fost dezvoltate în cadrul respectivului parteneriat pentru atragerea de talente, acord sau cadru. În acest scop, astfel de aptitudini și competențe ar trebui să fie vizibile pe platforma informatică, permițându-li-se persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au beneficiat de sprijin specific în cadrul unui astfel de parteneriat pentru atragerea de talente, acord sau cadru într-o țară terță să indice aptitudinile și competențele dezvoltate în contextul respectiv prin plasarea unui marcaj (denumit în continuare „marcajul”) pe profilurile lor. Marcajul va consta într-un reper vizual care semnalează angajatorului că persoana aflată în căutarea unui loc de muncă a participat la un astfel de parteneriat pentru atragerea de talente, acord sau cadru. Includerea unui marcaj în profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe nu aduce atingere normelor Uniunii și normelor naționale privind recunoașterea diplomelor și a calificărilor profesionale sau privind accesul la profesii reglementate. De asemenea, marcajul nu aduce atingere drepturilor de intrare și de ședere.*

- (26) *Secretariatul ar trebui să publice pe platforma informatică lista țărilor terțe și a statelor membre care participă la parteneriate pentru atragerea de talente ■ .*
Secretariatul ar trebui, de asemenea, să publice, pe baza informațiilor furnizate de statele membre, o listă a acordurilor bilaterale și a cadrelor naționale de dezvoltare și validare a competențelor din țările terțe, inclusiv din țările terțe care participă la aceste acorduri și cadre, precum și informații cu privire la sprijinul concret acordat în contextul respectiv.
- (27) *Angajatorii participanți și alte entități participante ar trebui să aibă posibilitatea de a filtra profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au furnizat în cadrul marcajului informații care indică faptul că au beneficiat de sprijin specific în cadrul unui parteneriat pentru atragerea de talente, al unui acord bilateral sau al unui cadru național de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță. Acest lucru ar putea să încurajeze angajatorii participanți și alte entități participante să ofere un loc de muncă în Uniune.*

- (28) **■** Toate activitățile desfășurate în contextul Rezervei de talente a UE *ar trebui să respecte* **■** dreptul la un tratament echitabil și egal în ceea ce privește condițiile de muncă, salariile minime, accesul la protecție socială, formarea și protecția tinerilor la locul de muncă. *De asemenea, în concordanță cu* **■** principiile *Pilonului european al drepturilor sociale*, Rezerva de talente a UE ar trebui să asigure locuri de muncă de calitate și concurență loială. *În plus, este important să se asigure că persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe au acces la organisme de promovare a egalității în conformitate cu Directiva (UE) 2024/1500 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁸ și cu Directiva (UE) 2024/1499 a Consiliului¹⁹, după caz.*

¹⁸ *Directiva (UE) 2024/1500 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității de tratament și a egalității de șanse între femei și bărbați în materie de încadrare în muncă și de ocupare a forței de muncă și de modificare a Directivelor 2006/54/CE și 2010/41/UE (JO L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).*

¹⁹ *Directiva (UE) 2024/1499 a Consiliului din 7 mai 2024 privind standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității în domeniul egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, în domeniul egalității de tratament în materie de încadrare în muncă și de ocupare a forței de muncă, indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală și în domeniul egalității de tratament între femei și bărbați în materie de securitate socială și în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii și de modificare a Directivelor 2000/43/CE și 2004/113/CE (JO L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).*

- (29) În „Principiile generale și orientările operaționale pentru o recrutare corectă”, **OIM** a stabilit o serie de standarde privind protecția adecvată a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe împotriva recrutării inechitabile. Angajatorii **și alte entități care participă sau au participat la Rezerva de talente a UE** ar trebui să respecte dreptul și practicile aplicabile ale Uniunii. De asemenea, angajatorii **participanți și alte entități participante trebuie** să asigure egalitatea de tratament a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe în raport cu resortisanții statelor membre participante, în conformitate cu **Directivele** 2011/98/UE²⁰, **2014/36/UE**²¹, **(UE) 2016/801**²², **(UE) 2021/1883**²³ și **(UE) 2024/1233**²⁴ **ale Parlamentului European și ale Consiliului**.

²⁰ Directiva 2011/98/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru (JO L 343, 23.12.2011, p. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/98/oj>.

²¹ Directiva 2014/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe în scopul ocupării unui loc de muncă în calitate de lucrători sezonieri (JO L 94, 28.3.2014, p. 375, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj>).

²² **Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair (JO L 132, 21.5.2016, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).**

²³ Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate și de abrogare a Directivei 2009/50/CE a Consiliului (JO L 382, 28.10.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

²⁴ **Directiva (UE) 2024/1233 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru (JO L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).**

În conformitate cu Directiva **(UE) 2019/1152 a Parlamentului European și a Consiliului**²⁵, în momentul angajării angajatorii **trebuie** să furnizeze **lucrătorilor** informații scrise cu privire la drepturile și obligațiile lor care decurg din raportul de muncă. Informațiile **respective** trebuie să includă aspectele esențiale ale relației de muncă, cum ar fi, locul unde se desfășoară munca și tipul de muncă, durata angajării, remunerarea, programul de lucru, numărul de zile de concediu plătite și, după caz, alte condiții de muncă relevante. **În plus, în conformitate cu Directiva (UE) 2023/970 a Parlamentului European și a Consiliului**²⁶, angajatorii **trebuie să furnizeze persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă informațiile necesare pentru a asigura negocieri în cunoștință de cauză și transparente cu privire la remunerare.** Angajatorii **participanți sau o alte entități participante** nu ar trebui să perceapă ■ **taxe** de recrutare sau **costuri nedivulgate**, nici să interzică **unei persoane aflate în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță** să lucreze pentru alți angajatori ■ în afara programului de lucru stabilit cu angajatorul respectiv și nici să aplice unei astfel de persoane un tratament nefavorabil din acest motiv.

²⁵ Directiva (UE) 2019/1152 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană (JO L 186, 11.7.2019, p. 105, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1152/oj>).

²⁶ **Directiva (UE) 2023/970 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii (JO L 132, 17.5.2023, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>).**

Angajatorii *participanți* și *alte entități* participante *trebuie să* respecte, *în toate situațiile, Directivele* 96/71/CE²⁷ și (UE) 2020/1057²⁸ *ale Parlamentului European și ale Consiliului* atunci când detașează lucrători în cadrul prestării de servicii, în special în ceea ce privește condițiile de muncă și de încadrare în muncă stabilite *în respectivele directive*. De asemenea, *angajatorii participanți și alte entități participante trebuie să respecte cerințele care decurg din jurisprudența relevantă a Curții de Justiție*, în special din hotărârea acesteia în cauza C-43/93²⁹, precum cerința ca *resortisanții* unei țări terțe să poată fi detașați într-un stat membru doar dacă aceștia sunt angajați legal și în mod obișnuit *în statul membru în care își are sediul întreprinderea de origine a detașării, precum și să țină seama de dreptul relevant al* statului membru *gazdă*.

²⁷ Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii (JO L 18, 21.1.1997, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj>).

²⁸ *Directiva (UE) 2020/1057 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2020 de stabilire a unor norme specifice cu privire la Directiva 96/71/CE și la Directiva 2014/67/UE privind detașarea conducătorilor auto în sectorul transportului rutier și de modificare a Directivei 2006/22/CE în ceea ce privește cerințele de control și a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 (JO L 249, 31.7.2020, p. 49, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/1057/oj>).*

²⁹ Hotărârea Curții de Justiție din 9 august 1994, *Raymond Vander Elst/Office des Migrations Internationales*, C-43/93, ECLI:EU:C:1994:310.

- (30) *Angajatorii sau alte entități care au fost excluse definitiv de pe platforma informatică sau al căror acces la platforma informatică a fost refuzat sau suspendat nu ar trebui să poată utiliza platforma informatică, inclusiv prin intermediul altor entități participante. Punctele naționale de contact ar trebui să se asigure că locurile de muncă vacante ale acestor angajatori sau ale altor entități nu sunt puse la dispoziție pe platforma informatică. Înainte de a pune la dispoziție un post vacant, punctele naționale de contact ar trebui să verifice dacă angajatorul sau altă entitate interesată să participe la Rezerva de talente a UE nu este înregistrată în registrul angajatorilor sau al altor entități care au fost excluse definitiv de pe platforma informatică sau al căror acces la platforma informatică a fost refuzat sau suspendat, pentru a se asigura că acești angajatori sau alte entități nu utilizează platforma informatică. Când efectuează astfel de verificări, punctele naționale de contact ar trebui să se poată baza și pe informațiile existente privind angajatorii și alte entități care nu respectă normele, în conformitate cu practicile naționale. Aceste informații ar putea include, de asemenea, liste întocmite în conformitate cu Directivele 2009/52/CE³⁰ și 2011/36/UE³¹ ale Parlamentului European și ale Consiliului.*

³⁰ *Directiva 2009/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 168, 30.6.2009, p. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>).*

³¹ *Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului (JO L 101, 15.4.2011, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).*

Astfel de verificări, efectuate pe baza informațiilor existente privind angajatorii și alte entități care nu respectă normele din statele membre, ar putea contribui la eficacitatea mijloacelor de refuzare a accesului la Rezerva de talente a UE, din prima zi de participare a unui stat membru, pentru angajatorii și alte entități care au încălcat dreptul și practica relevantă ale Uniunii sau dreptul intern și practica națională relevantă. Statele membre ar trebui să se asigure că alte entități participante care, în conformitate cu dreptul intern, și-au îndeplinit obligațiile de diligență în ceea ce privește respectarea de către angajatorii participanți a dreptului și practicii relevante ale Uniunii și a dreptului intern și practicii naționale relevante privind protecția împotriva recrutării inechitabile, a condițiilor de muncă inadecvate, a discriminării, a tratamentului nefavorabil și a traficului de persoane nu ar trebui să fie excluse de pe platforma informatică și că nu li se refuză sau suspendă accesul la platforma informatică în cazul în care un angajator participant încalcă dreptul sau practica relevantă a Uniunii sau dreptul intern sau practica națională relevantă.

- (31) *Secretariatul ar trebui să convoace periodic rețeaua punctelor naționale de contact, compusă din punctele naționale de contact din fiecare stat membru participant. Rețeaua punctelor naționale de contact ar trebui să servească drept mijloc prin care punctele naționale de contact să poată face schimb de informații și de bune practici în legătură cu punerea în aplicare a prezentului regulament, de exemplu în legătură cu practicile punctelor naționale de contact atunci când se confruntă cu nerespectarea de către angajatorii participanți și alte entități participante a obligațiilor sau a condițiilor prevăzute în prezentul regulament.*
- (32) Pentru a asigura o corelare de înaltă calitate, angajatorii *participanți și alte entități* participante ar trebui *să poată avea* acces la o listă cu profilurile sugerate ale persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ar trebui să poată avea acces la o listă cu posturile vacante sugerate. Listele respective, generate de instrumentul de corelare automată al platformei informatice, ar trebui să se bazeze pe relevanța pentru postul vacant a competențelor, a calificărilor și a *experienței* profesionale ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe. *Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ar trebui, de asemenea, să poată indica în ce state membre ar prefera să lucreze, precum și disponibilitatea lor de a începe să lucreze. Informațiile despre statele membre preferate ale unei persoane aflate în căutarea unui loc de muncă nu ar trebui să fie utilizate în scopul corelării.*

- (33) *Este important ca angajatorii participanți și alte entități participante să urmărească să asigure o selecție riguroasă a candidaților, o evaluare inițială a profilurilor acestora, inclusiv a calificărilor acestora, precum și o evaluare a adecvării acestora, în conformitate cu principiile recrutării echitabile.*

- (34) Rezerva de talente a UE ar trebui să răspundă nevoilor stabilite pe piața forței de muncă și nu ar trebui să servească deplasării forței de muncă existente sau să aibă un efect negativ asupra forței de muncă existente ori să submineze în alt mod munca decentă sau concurența loială. Pentru a sprijini mai bine eforturile statelor membre de a aborda deficitul existente și viitoare de forță de muncă și de competențe **și de a îmbunătăți competitivitatea**, Rezerva de talente a UE ar trebui să vizeze ocupații specifice la nivelurile **relevante** de competențe, pe baza celor mai frecvente ocupații cu deficit de forță de muncă din Uniune și a ocupațiilor cu o contribuție directă la tranziția verde și la cea digitală enumerate în anexa la prezentul regulament. Pentru a adapta posturile vacante la nevoile specifice ale piețelor naționale ale forței de muncă, **precum și la politicile naționale în domeniul migrației** și luând ca punct de plecare lista ocupațiilor cu deficit de forță de muncă **la nivelul Uniunii**, statele membre participante ar trebui să aibă posibilitatea de a notifica secretariatului adăugarea pe lista respectivă sau eliminarea de pe aceasta a anumitor ocupații cu deficit de forță de muncă. **Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a decide cu privire la efectuarea de modificări necesare ale listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă la nivelul Uniunii în așa fel încât aceasta să corespundă nevoilor concrete ale pieței forței de muncă la nivel național sau regional. În cazul unor nevoi regionale specifice ale pieței forței de muncă, statele membre ar trebui să poată decide ca punctul național de contact să fie responsabil de filtrarea posturilor vacante, astfel încât acestea să corespundă dimensiunii teritoriale relevante atunci când sunt puse la dispoziție pe platforma informatică.** Aceste notificări ar trebui să aibă un impact numai asupra corelărilor efectuate cu posturile vacante prezentate de statul membru respectiv. **Este important ca** nici lista ocupațiilor cu deficit de forță de muncă **la nivelul Uniunii**, nici notificările statelor membre să nu afecteze respectarea principiului preferinței pentru cetățenii Uniunii **și, dacă este cazul în temeiul dreptului intern, examinarea situației pieței forței de muncă.**

- (35) *Pentru a promova recrutarea echitabilă și a consolida transparența pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și pentru angajatorii care doresc să recruteze din țări terțe, secretariatul, cu sprijinul punctelor naționale de contact și al Grupului de coordonare, ar trebui să facă ușor accesibile informațiile privind Rezerva de talente a UE și funcționarea acesteia persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și angajatorilor și altor entități interesate în participarea la Rezerva de talente a UE, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii, în special în ceea ce privește informațiile referitoare la autoritățile competente din statele membre participante. Aceste informații ar trebui să includă condițiile, obligațiile și procedurile privind înregistrarea și participarea la Rezerva de talente a UE și ar trebui să sublinieze că utilizarea acesteia este gratuită. Statele membre participante ar trebui să transmită secretariatului informații cu privire la tipurile de entități cărora li se permite să pună la dispoziție posturi vacante pe platforma informatică din statul membru în cauză. Secretariatul ar trebui să publice respectivele informații pe platforma informatică.*

- (36) *Pentru a promova recrutarea echitabilă și a consolida transparența pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, secretariatul, cu sprijinul punctelor naționale de contact, ar trebui să se asigure că pe platforma informatică sunt disponibile informații ușor accesibile. Informațiile respective ar trebui să vizeze procedurile de angajare și de imigrație, recunoașterea calificărilor și validarea competențelor, drepturile și obligațiile resortisanților țărilor terțe, condițiile de viață și de muncă, mecanismele existente de tratare a plângerilor și de exercitare a căilor de atac pentru cazurile de exploatare prin muncă și de practici de recrutare inechitabile, precum și măsurile de sprijin la dispoziția persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă care au nevoie de protecție internațională și care își au reședința în afara Uniunii în contextul căilor complementare de încadrare în muncă. Punctele naționale de contact ar trebui să furnizeze informațiile relevante secretariatului în vederea publicării acestora pe platforma informatică. Punctele naționale de contact ar trebui, de asemenea, să poată îndruma la sursele de informații existente la nivelul Uniunii sau la nivel național. Este important ca secretariatul, în cooperare cu delegațiile Uniunii, să sensibilizeze publicul cu privire la existența, obiectivele și funcționarea Rezervei de talente a UE prin activități de comunicare și campanii de informare, atunci când este posibil și în funcție de resursele disponibile. Pentru a asigura succesul unor astfel de campanii de comunicare, este, de asemenea, important ca punctele naționale de contact să ofere sprijin secretariatului în diseminarea informațiilor relevante în statele membre participante.*

- (37) Este important ca informațiile furnizate pe platforma informatică să fie puse la dispoziție cel puțin în limbile oficiale ale statelor membre participante. ***Secretariatul poate studia posibilitatea integrării în platforma informatică a unor mecanisme de traducere automată a conținutului în alte limbi.***
- (38) Este important ca delegațiile Uniunii să sprijine furnizarea de informații persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe cu privire la Rezerva de talente a UE și la funcționarea acesteia, precum și ***cu privire la*** statele membre participante.

- (39) *Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a decide ca serviciile lor publice de ocupare a forței de muncă să facă parte din punctele lor naționale de contact și să fie responsabile de punerea la dispoziție a posturilor vacante pe platforma informatică prin intermediul canalului coordonat unic. În cazul în care un post vacant este publicat pe portalul EURES, ar trebui să fie posibil, în conformitate cu dreptul intern, ca punctele naționale de contact să pună astfel de posturi vacante la dispoziția persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pe platforma informatică, la cererea unui angajator sau a unei alte entități interesate să participe la Rezerva de talente a UE.*
- (40) *Rezerva de talente a UE nu ar trebui să fie utilizată pentru a recruta stagii sau ucenici. Prin urmare, atunci când pun la dispoziție posturi vacante pe platforma informatică, punctele naționale de contact nu ar trebui să transmită posturi vacante legate de ucenicii sau de stagii.*

- (41) ■ Persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ***care au fost selectate pentru un post vacant***, angajatorii participanți ***și alte entități participante ar trebui să primească informații specifice din partea*** punctelor naționale de contact. ***Informațiile specifice respective*** ar trebui să includă ■ informații privind vizele și permisele de ședere relevante în scopuri profesionale în statul membru participant, inclusiv în ceea ce privește drepturile și obligațiile resortisanților țărilor terțe, cum ar fi accesul la prestații sociale, la asistență medicală, la educație și la locuințe. ***Ar trebui*** să fie oferite și ■ informații specifice cu privire la procedurile de reîntregire a familiei, drepturile membrilor familiei și măsurile existente de facilitare a integrării în statul membru gazdă, cum ar fi cursurile de limbă și formarea profesională. Aceste informații specifice ar trebui să includă și mecanismele existente ***de tratare a plângerilor*** și de exercitare a căilor de atac pentru cazurile de exploatare prin muncă sau de practici de recrutare inechitabilă din statele membre participante. ***Aceste informații ar trebui să fie puse la dispoziție într-un limbaj clar și simplu și să includă, în special, datele de contact ale autorităților competente în conformitate cu practicile naționale și, dacă sunt disponibile, ale organizațiilor care oferă resortisanților din țări terțe sprijin și asistență după recrutare.***

*Persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au fost selectate pentru un post vacant din Rezerva de talente a UE și care sunt eligibile pentru a beneficia de o cale complementară de încadrare în muncă destinată persoanelor care au nevoie de protecție internațională într-un stat membru ar trebui să beneficieze de informații specifice de la punctul național de contact relevant, inclusiv în ceea ce privește obținerea unui document de călătorie și obținerea de sprijin pentru integrare la sosire. Punctele naționale de contact ar trebui să furnizeze angajatorilor **participanți și altor entități participante** informații cu privire la drepturile și obligațiile lor legate de securitatea socială, măsurile active pe piața forței de muncă, fiscalitate, aspecte legate de contractele de muncă, drepturile de pensie și asigurările de sănătate.*

- (42)** *Plângerile referitoare la angajatorii participanți și la alte entități participante care încalcă dreptul și practica relevantă ale Uniunii și dreptul intern și practica națională relevantă ar trebui să fie tratate prin intermediul mecanismelor existente de tratare a plângerilor de către autoritățile naționale competente, în conformitate cu dreptul intern și practica națională. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ar trebui, de asemenea, să poată semnala încălcările punctelor naționale de contact. Punctele naționale de contact ar trebui să transmită aceste semnalări autorităților competente relevante.*

- (43) *Pentru a asigura transparența și previzibilitatea Rezervei de talente a UE, secretariatul, cu sprijinul punctelor naționale de contact, ar trebui să pună la dispoziție pe platforma informatică informațiile privind statele membre care și-au notificat intenția de a se retrage din Rezerva de talente a UE. Informațiile respective ar trebui să fie puse la dispoziția publicului pe platforma informatică fără întârziere după notificarea retragerii și cu suficient timp înainte ca posturile vacante în cauză să fie eliminate de pe platforma informatică. În conformitate cu practica națională, punctele naționale de contact ar trebui, de asemenea, să informeze angajatorii participanți și alte entități participante stabilite în statul lor membru că posturile lor vacante vor fi eliminate de pe platforma informatică.*

- (44) *Punctele naționale de contact ar trebui să furnizeze informații specifice persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au fost selectate pentru un post vacant prin intermediul Rezervei de talente a UE, inclusiv prin trimitere la sursele de informații existente. În plus, punctele naționale de contact ar trebui să poată furniza informații într-un format automatizat și standardizat, inclusiv prin trimitere la sursele adecvate de informații sau la autoritățile competente. Dacă este cazul, punctele naționale de contact s-ar putea baza și pe alte autorități naționale competente pentru a îndeplini sarcinile prevăzute în prezentul regulament.*

- (45) *Informațiile specifice furnizate* persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe *care au fost selectate pentru un post vacant, precum și angajatorilor participanți și altor entități participante ar trebui să includă informații clare, detaliate și cuprinzătoare cu privire la etapele relevante ale* procedurilor *care trebuie urmate pentru obținerea permisului de ședere și de muncă în statul membru relevant. În acest scop, aceste informații ar trebui să includă, de asemenea, informații privind cerințele aplicabile și documentația relevantă care trebuie transmisă autorităților naționale competente, inclusiv datele de contact ale autorităților competente relevante, în conformitate cu practica națională și pe baza modalităților existente de a contacta autoritățile competente relevante. Informațiile furnizate ar trebui să fie actualizate periodic de către punctele naționale de contact, ținând seama de feedbackul furnizat de utilizatorii platformei informatice. Diferitele opțiuni de furnizare a unor informații standardizate și automatizate specifice ar putea fi discutate în cadrul rețelei punctelor naționale de contact.*

- (46) *Principalul scop al Rezervei de talente a UE este de a sprijini angajatorii participanți și alte entități participante în scopul promovării și ocupării posturilor lor vacante. Prin urmare, secretariatul ar trebui să precizeze în mod clar pe platforma informatică că înregistrarea în Rezerva de talente a UE a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și selectarea pentru un post vacant prin intermediul platformei informatice nu garantează că statul membru participant în care este stabilit angajatorul participant sau o altă entitate participantă va elibera un permis de muncă, o viză sau un permis de ședere.*
- (47) *Prezentul regulament nu aduce atingere dreptului statelor membre de a stabili volumul admiterii resortisanților unor țări terțe în conformitate cu articolul 79 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).*

- (48) *Pentru a facilita și a accelera recrutarea de către angajatorii participanți și de către alte entități participante a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe cu reședința în afara Uniunii, statele membre participante ar trebui să aibă posibilitatea de a institui proceduri simplificate sau accelerate de imigrație și recunoaștere. Ar trebui să fie posibil ca respectivele proceduri naționale să vizeze, în special, eliberarea vizelor și a permiselor de ședere în scopuri profesionale, exceptarea de la principiul preferinței pentru cetățenii Uniunii, cerințele de verificare a situației de pe piața forței de muncă și recunoașterea calificărilor și validarea competențelor, precum și procedura prevăzută la articolul 13 alineatul (2) din Directiva (UE) 2021/1883 și posibilitatea de a nu prelungi perioada de evaluare a solicitării de permis unic, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (3) din Directiva (UE) 2024/1233. Între statele membre s-ar putea desfășura un schimb de practici privind punerea în aplicare a respectivelor proceduri accelerate de imigrație în contextul Grupului de coordonare.*

- (49) *Pentru a asigura norme de mobilitate echitabile, ținând seama de orice aspecte specifice legate de activitatea economică a altor entități participante, statele membre sunt în măsură să organizeze mecanisme specifice de monitorizare a activității altor entități participante, la cererea unuia sau mai multor state membre, dacă este necesar, și servicii de inspecție, dacă este necesar, în legătură cu monitorizarea lucrătorilor din țări terțe prezenți pe teritoriul lor.*

- (50) În vederea îndeplinirii obiectivului prezentului regulament de facilitare a unei recrutări internaționale *echitabile*, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea prezentului regulament referitor la anexa care conține lista ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare³². În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

³²

JO L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (51) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei. Respectivetele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului³³.
- (52) Întrucât obiectivul prezentului regulament, și anume instituirea unei platforme la nivelul Uniunii menite să abordeze deficitul de forță de muncă la nivelul Uniunii prin facilitarea recrutării de resortisanți ai țărilor terțe pentru ocupațiile cu deficit de forță de muncă din Uniune, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre din cauza lipsei unor canale eficiente și a vizibilității limitate la nivel mondial, dar, având în vedere amploarea acțiunii, acesta pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului respectiv.

³³ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (53) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Cartă, *inclusiv dreptul de negociere și de acțiune colectivă, principiul nediscriminării pe criterii de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală, dreptul la condiții de muncă echitabile și corecte, protecția tinerilor la locul de muncă și principiul egalității între femei și bărbați*, în conformitate cu articolul 6 din TUE.
- (54) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.

- (55) ■ În conformitate cu articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, Irlanda a notificat ■ , prin scrisoarea din **5 martie 2024**, ■ intenția sa de a participa la adoptarea și la aplicarea prezentului regulament ■ .
- (56) ***Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 și a emis un aviz la 9 ianuarie 2024,***

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezentul regulament instituie o Rezervă de talente a UE, disponibilă pentru toate statele membre, **pentru:**
- (a) **■** a facilita recrutarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care își au reședința în afara Uniunii ***și care posedă competențele și nivelul de calificare relevante pentru a ocupa posturi aferente ocupațiilor cu deficit de forță de muncă din Uniune;***
 - (b) ***a promova standarde de recrutare echitabilă;***
 - (c) ***a consolida capacitatea Uniunii de a atrage talente din afara Uniunii.***
- (2) Prezentul regulament stabilește norme privind:
- (a) autoritățile responsabile cu gestionarea și funcționarea Rezervei de talente a UE și cooperarea dintre aceste autorități;

- (b) funcționarea platformei informatice și furnizarea de informații;
- (c) condițiile și procedurile pentru participarea la Rezerva de talente a UE a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și a angajatorilor, ***precum și a altor entități;***
- (d) facilitarea recrutării persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au beneficiat de sprijin specific în cadrul unui parteneriat pentru atragerea de talente, ***al unui acord bilateral sau al unui cadru național de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță;***
- (e) ***protecția drepturilor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și ale angajatorilor participanți și ale altor entități participante în sensul prezentului regulament.***

Articolul 2

Domeniu de aplicare

Prezentul regulament se aplică persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care își au reședința în afara Uniunii și angajatorilor ***participanți*** care sunt stabiliți în statele membre participante ***și altor entități participante stabilite în statele membre participante.***

Articolul 3

Participarea *și retragerea statelor membre*

- (1) Orice stat membru poate decide în orice moment să participe la Rezerva de talente a UE. Statul membru notifică **secretariatului** intenția sa cu cel puțin 9 luni înainte de data de la care intenționează să participe **și indică tipurile de entități autorizate să pună la dispoziție posturi vacante pe platforma informatică.**

Începând cu prima zi de participare, posturile vacante ale angajatorilor stabiliți în statul membru respectiv **și ale altor entități** stabilite în acel stat pot fi **puse la dispoziție** pe platforma informatică.

Secretariatul pune la dispoziție pe platforma informatică informații privind statele membre participante.

- (2) ***Un stat membru participant se poate retrage din Rezerva de talente a UE. Statele membre participante care intenționează să se retragă din Rezerva de talente a UE notifică acest lucru secretariatului. Notificările retragerilor se transmit în iunie sau în decembrie.***

Retragerea intră în vigoare la 9 luni de la notificare.

Începând de la data notificării, nu se mai pune la dispoziție pe platforma informatică niciun post nou vacant al angajatorilor participanți stabiliți în statul membru care a notificat intenția sa de a se retrage din Rezerva de talente a UE sau al altor entități participante stabilite în acel stat membru. Posturile vacante care sunt deja disponibile pe platforma informatică sunt eliminate de la data la care retragerea intră în vigoare.

Retragerea unui stat membru în primii doi ani de participare la Rezerva de talente a UE are ca rezultat anularea sau recuperarea netă a întregii finanțări relevante din partea Uniunii acordate statului membru până la data intrării în vigoare a retragerii.

Retragerea unui stat membru după al doilea an de participare are ca rezultat anularea sau recuperarea netă a oricărei finanțări din partea Uniunii care a fost acordată statului membru și care corespunde perioadei de după data intrării în vigoare a retragerii.

Secretariatul, cu sprijinul punctelor naționale de contact, pune la dispoziție fără întârziere pe platforma informatică informațiile privind statele membre care și-au notificat intenția de a se retrage din Rezerva de talente a UE.

Articolul 4

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „stat membru participant” înseamnă un stat membru care participă la Rezerva de talente a UE;
2. „persoană aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță” înseamnă o persoană *fizică* cu reședința în afara Uniunii ***care a atins vârsta majoratului în conformitate cu dreptul intern sau practica națională a statului membru participant relevant***, care nu este cetățean al Uniunii în sensul articolului 20 alineatul (1) din TFUE și care caută un loc de muncă în Uniune;
3. „persoană înregistrată aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță” înseamnă o persoană aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță care s-a înregistrat pe platforma informatică în conformitate cu articolul 11;
4. ***„angajator participant” înseamnă un angajator care este stabilit în mod legal într-un stat membru participant și ale cărui posturi vacante sunt disponibile pe platforma informatică, astfel cum au fost transmise de către punctul național de contact din statul membru în care este stabilit angajatorul;***

5. ***„altă entitate participantă” înseamnă un agent de muncă temporară, o agenție privată de ocupare a forței de muncă sau un intermediar de pe piața forței de muncă ale căror posturi vacante sunt disponibile pe platforma informatică, astfel cum au fost transmise de către punctul național de contact al statului membru în care este stabilită în mod legal această altă entitate participantă;***
6. „profil” înseamnă informațiile furnizate de o persoană aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță într-un format standard de date în scopul căutării unui loc de muncă prin intermediul platformei informatice;
7. „canal coordonat unic” înseamnă serviciul informatic destinat transmiterii posturilor vacante din statele membre participante către platforma informatică în conformitate cu un sistem uniform și utilizând infrastructura tehnică necesară;
8. ***„post vacant” înseamnă un post remunerat care i-ar permite persoanei aflate în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță care a fost selectată să încheie un raport de muncă în statul membru participant în care este stabilit angajatorul participant sau o altă entitate participantă și în care persoana aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță va munci în mod obișnuit.***

CAPITOLUL II

ARHITECTURA SISTEMULUI INFORMATIC

Articolul 5

Platforma informatică a Rezervei de talente a UE

- (1) Se instituie platforma informatică, menită să faciliteze recrutarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe.
- (2) Platforma informatică este compusă din:
 - (a) canalul coordonat unic care permite statelor membre participante să **transmită** posturile vacante platformei informatice;
 - (b) infrastructura tehnică care permite platformei informatice să primească posturi vacante din partea statelor membre participante;

- (c) infrastructura tehnică necesară pentru colectarea și stocarea profilurilor persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe;
- (d) infrastructura tehnică menită să permită punctelor naționale de contact, angajatorilor ***participanți și altor entități*** participante să efectueze căutări în lista persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, iar persoanelor înregistrate să efectueze căutări în lista de posturi vacante;
- (e) instrumentul de corelare automată;
- (f) canalul securizat de comunicare care le permite persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, angajatorilor ***participanți și altor entități*** participante să comunice prin intermediul platformei informatice ***și să încarce documente*** pe aceasta.

- (3) *Funcționarea instrumentului de corelare automată este guvernată de principiile nediscriminării, legalității și echității și nu conduce la prejudecăți sau practici inechitabile interzise în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern.*
- (4) *Secretariatul efectuează un studiu de fezabilitate în termen de doi ani de la lansarea platformei informatice, evaluând posibilitatea integrării mai multor algoritmi de corelare în platforma informatică.*
- (5) Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, standardele tehnice necesare pentru schimbul de date, formatul datelor care includ clasificarea europeană a aptitudinilor, competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO), formatul posturilor vacante, **ținând seama de articolul 13 alineatele (4), (5) și (6)**, și formatele pentru profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, **ținând seama de articolele 6, 11 și 12**. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22 alineatul (2).
- (6) Statele membre participante și secretariatul asigură interoperabilitatea tehnică dintre sistemele naționale și platforma informatică. Secretariatul asigură interfața cu alte instrumente și servicii relevante oferite la nivelul Uniunii, după caz.

Articolul 6

Prelucrarea datelor cu caracter personal

- (1) Secretariatul poate prelucra datele cu caracter personal ale persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și ale angajatorilor ***participanți și ale altor entități participante*** numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin în temeiul articolului 8 alineatul (2). Atunci când prelucrează date cu caracter personal în acest scop, secretariatul acționează în calitate de operator, astfel cum este definit la articolul 3 punctul 8 din Regulamentul (UE) 2018/1725.
- (2) Punctele naționale de contact pot prelucra datele cu caracter personal ale persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și ale angajatorilor ***participanți și ale altor entități participante*** numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin în temeiul articolului 10 alineatul (2). Atunci când prelucrează date cu caracter personal în acest scop, punctele naționale de contact acționează în calitate de operatori, astfel cum sunt definiți la articolul 4 punctul 7 din Regulamentul (UE) 2016/679.

- (3) Profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe includ numele, prenumele, datele de contact, data nașterii și cetățenia **sau cetățeniile**, informații privind calificările academice și profesionale, experiența **de voluntariat sau** profesională și alte competențe și cunoștințe lingvistice. ■

Profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pot include și informații privind disponibilitatea persoanei aflate în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță de a începe să lucreze și statele membre de preferință.

- (4) Secretariatul și punctele naționale de contact informează persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și angajatorii **participanți, precum și alte entități participante** cu privire la prelucrarea datelor lor cu caracter personal și la drepturile lor în calitate de persoane vizate, precum și cu privire la drepturile lor prevăzute la alineatele (5) și (6).
- (5) Datele cu caracter personal înregistrate pe platforma informatică sau transmise acesteia în conformitate cu prezentul regulament sunt indexate, stocate și puse la dispoziție pe platformă numai în scopul căutării și al corelării. Persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe au dreptul de a **modifica și șterge** datele lor cu caracter personal **sau** de a restricționa accesul la acestea.

- (6) Profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ***care nu au fost accesate de persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă în cauză în decurs de un an se elimină*** și nu se stochează date cu caracter personal. ***În astfel de cazuri, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă în cauză sunt informate în mod automat cu o lună înainte că profilurile lor vor fi eliminate dacă nu sunt accesate în perioada respectivă.*** Atunci când profilurile sunt eliminate, un set limitat de date anonimizate poate fi stocat în continuare pentru cercetare și statistici și pentru extragerea de date în vederea îmbunătățirii funcționării Rezervei de talente a UE.
- (7) Secretariatul pune la dispoziție pe platforma informatică datele incluse în profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și posturile vacante ale angajatorilor ***participanți și al altor entități*** participante în vederea căutării și a corelării.
- (8) La datele incluse în profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe au acces numai angajatorii ***participanți și alte entități*** participante, precum și punctele naționale de contact. La datele incluse în posturile vacante au acces persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe și punctele naționale de contact.

- (9) *Se interzice prelucrarea datelor privind statele membre de preferință ale persoanei aflate în căutarea unui loc de muncă, astfel cum se menționează la alineatul (4), în scopul corelării în conformitate cu articolul 16.*
- (10) Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, dispoziții suplimentare referitoare la datele cu caracter personal care urmează să fie prelucrate și incluse în posturile vacante și în profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, la responsabilitățile operatorilor, inclusiv la normele care reglementează posibila utilizare a uneia sau a mai multor persoane împuternicite de operator, precum și la condițiile de acces la datele cu caracter personal și opțiunea de care dispun persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe de a restricționa accesul la datele lor cu caracter personal pe platforma informatică. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22 alineatul (2).

CAPITOLUL III GUVERNANȚA

Articolul 7

Structură

Rezerva de talente a UE este formată din:

- (a) secretariatul Rezervei de talente a UE;
- (b) Grupul de coordonare;
- (c) punctele naționale de contact.

Articolul 8

Secretariatul

- (1) Secretariatul este asigurat de Comisie.

- (2) Secretariatul este responsabil cu:
- (a) asigurarea gestionării globale a Rezervei de talente a UE, inclusiv planificarea și coordonarea activităților Rezervei de talente a UE, ***precum și sporirea gradului de informare a publicului cu privire la aceasta prin activități de comunicare și campanii de informare;***
 - (b) crearea și gestionarea platformei informatice și a serviciilor informatice conexe necesare pentru funcționarea acesteia, în special prin utilizarea infrastructurii tehnice disponibile la nivelul Uniunii, după caz;
 - (c) publicarea pe platforma informatică a informațiilor relevante menționate la articolul 3 alineatul (1), la articolul 3 alineatul (2) al cincilea paragraf, la articolul 9 alineatul (5), la articolul 10 alineatul (2) litera (i), la articolul 12 alineatul (4), la articolul 14 alineatul (2), la articolul 15 alineatul (2) și la articolul 17 alineatul (1) al doilea paragraf;
 - (d) convocarea și pregătirea reuniunilor Grupului de coordonare;

- (e) colectarea de date relevante pentru monitorizarea performanței Rezervei de talente a UE în temeiul articolului 20;
- (f) convocarea de reuniuni ale rețelei punctelor naționale de contact menționate la articolul 10 alineatul (3) periodic.

Secretariatul furnizează anual Grupului de coordonare datele menționate la articolul 20 alineatele (1) și (4). În cazul în care astfel de date conțin date cu caracter personal, acestea sunt anonimizate.

Articolul 9

Grupul de coordonare

- (1) Grupul de Coordonare este compus din următorii membri:**
 - (a) doi reprezentanți din fiecare stat membru participant, dintre care un expert în domeniul ocupării forței de muncă și un expert în domeniul imigrației;**

- (b) doi reprezentanți ai Comisiei;**
- (c) șase reprezentanți ai organizațiilor interprofesionale ale partenerilor sociali la nivelul Uniunii, sindicatele și organizațiile patronale fiind reprezentate în mod egal.**

Numai membrii menționați la literele (a) și (b) de la primul paragraf au drept de vot.

- (2) *Un expert al Parlamentului European poate fi invitat să participe la reuniunile Grupului de coordonare. La reuniunile Grupului de coordonare pot participa, de asemenea, reprezentanți suplimentari ai Comisiei, dacă este necesar.***
- (3) *Reprezentanții organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, reprezentanții organizațiilor internaționale, reprezentanții țărilor terțe care participă la parteneriate pentru atragerea de talente, la acorduri bilaterale sau la cadre naționale de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță și alte părți interesate relevante pot fi invitate să participe la reuniunile Grupului de coordonare pentru a-și prezenta punctele de vedere.***

- (4) *Numai reprezentanții statelor membre participante pot fi membri ai Grupului de coordonare. Reprezentanții statelor membre care nu participă la Rezerva de talente a UE pot participa la reuniunile Grupului de coordonare în calitate de observatori.*
- (5) *Reprezentanții menționați la alineatul (1) litera (c) semnează o declarație scrisă în care afirmă că nu se află într-o situație de conflict de interese. Secretariatul publică declarațiile respective și actualizările acestora pe platforma informatică.*
- (6) **■** Grupul de coordonare este responsabil de:
- (a) furnizarea de sprijin secretariatului pentru întocmirea listei de ocupații cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii menționate la articolul 14;
- (b) *facilitarea schimbului de bune practici între statele membre participante în legătură cu modificările naționale sau regionale aduse listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă la nivelul Uniunii în temeiul articolului 15 alineatul (1);*

- (c) furnizarea de sprijin secretariatului pentru planificarea și coordonarea activităților Rezervei de talente a UE;
- (d) facilitarea colectării de date relevante pentru activitățile de monitorizare ale Rezervei de talente a UE menționate la articolul 20;
- (e) *schimbul de bune practici în ceea ce privește* punerea în aplicare a procedurilor accelerate de imigrație menite să faciliteze recrutarea persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe în temeiul articolului 19.
- (f) *furnizarea de sprijin secretariatului în ceea ce privește sporirea gradului de informare cu privire la Rezerva de talente a UE, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (2) litera (a).*

■

- (7) Grupul de coordonare se reunește de două ori pe an și ad-hoc, atunci când este necesar. Reuniunile sunt convocate și prezidate de secretariat.

■

Articolul 10

Punctele naționale de contact

- (1) Fiecare stat membru participant desemnează *o entitate care acționează ca* punct național de contact. Statele membre participante se asigură că *punctul lor național de contact este compus din experți în domeniul* ocupării forței de muncă și al imigrației *din partea* autorităților *naționale* relevante. *Dacă este cazul, punctul național de contact se poate baza pe alte autorități naționale competente pentru a îndeplini sarcinile prevăzute la alineatul (2).*
- (2) Punctul național de contact este responsabil de:
 - (a) facilitarea, la nivel național, a funcționării platformei informatice;
 - (b) punerea la dispoziție a posturilor vacante pe platforma informatică prin intermediul canalului coordonat unic, *în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) ■* ;
 - (c) *eliminarea de pe platforma informatică a posturilor vacante în temeiul articolului 13 alineatul (12) și a profilurilor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe în temeiul articolului 11 alineatul (2) al doilea paragraf, în urma transmiterii informațiilor relevante de către autoritățile naționale competente;*

- (d) *după caz*, notificarea către secretariat a *oricăror* modificări *specifice fiecărei țări* ale listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii în temeiul articolului 15 alineatul (1) al doilea, al treilea și al patrulea paragraf;
- (e) ținerea de registre privind **■** :
 - (i) *angajatorii participanți și alte entități participante;*
 - (ii) *angajatorii și alte entități care au fost excluse permanent din Rezerva de talente a UE sau al căror acces la Rezerva de talente a UE a fost refuzat sau suspendat;*
- (f) *verificarea registrului menționat la litera (e) punctul (ii) înainte de a pune la dispoziție un post vacant pe platforma informatică și refuzul accesului la platforma informatică al angajatorilor sau al altor entități interesate să participe la Rezerva de talente a UE dacă aceștia (acestea) figurează în registrul respectiv sau pe baza altor informații privind încălcări ale dreptului și practici relevante ale Uniunii sau ale dreptului intern și practici naționale relevante care au fost stabilite;*

- (g) *partajarea registrului menționat la litera (e) punctul (i) cu Grupul de coordonare și, în cazul în care statul membru participant decide astfel, partajarea registrului respectiv cu autoritățile naționale relevante;*
- (h) *în cazul în care statul membru participant decide astfel, punerea la dispoziția publicului a registrului menționat la litera (e) punctul (i);*
- (i) *excluderea angajatorilor **participanți** sau a altor entități participante sau suspendarea accesului acestora la* Rezerva de talente a UE *și eliminarea posturilor vacante **afere**nte acestora de pe platforma informatică în conformitate cu articolul 13 alineatele (8) și (9);*
- (j) *furnizarea de informații secretariatului, **astfel cum se menționează la articolul 17 alineatul (1) al doilea paragraf**, și furnizarea de date relevante pentru monitorizarea Rezervei de talente a UE, astfel cum se menționează la articolul 20;*
- (k) *furnizarea de informații **specifice** persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe **care au fost selectate pentru un post vacant** din Rezerva de talente a UE, **precum și angajatorilor participanți și altor entități participante** în conformitate cu articolul 17 alineatul (2).*

- (3) Atunci când secretariatul convoacă o reuniune a rețelei punctelor naționale de contact din fiecare stat membru participant în temeiul articolului 8 alineatul (2) litera (f), reprezentanții punctelor naționale de contact se reunesc pentru a face schimb de informații și de bune practici cu privire la punerea în aplicare a prezentului regulament.

CAPITOLUL IV

ÎNREGISTRAREA PERSOANELOR AFLATE ÎN CĂUTAREA UNUI LOC DE MUNCĂ DIN ȚĂRI TERȚE ȘI PARTICIPAREA ANGAJATORILOR **ȘI A ALTOR ENTITĂȚI** LA REZERVA DE TALENTE A UE

Articolul 11

Înregistrarea și accesul persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe

- (1) Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe își pot crea profilul cu ajutorul creatorului de profiluri Europass pentru a se înregistra pe platforma informatică. ***Linkuri directe către platforma informatică pot fi publicate pe site-urile altor instrumente relevante.***

- (2) Pentru a se înregistra pe platforma informatică, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe au obligația de a declara că nu fac obiectul unei decizii judiciare sau administrative de refuz al intrării sau al șederii într-un stat membru în conformitate cu dreptul său intern sau al unei interdicții de intrare pe teritoriul Uniunii, astfel cum se menționează în Directiva 2008/115/CE.

Profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au făcut o declarație falsă în temeiul primului paragraf sunt eliminate de pe platforma informatică după transmiterea informațiilor relevante de către autoritățile naționale competente. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pot crea un nou profil după ce decizia judiciară sau administrativă sau interdicția de intrare nu se mai aplică.

- (3) Profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe sunt vizibile pentru angajatorii ***participanți și pentru alte entități*** participante.

Articolul 12

Indicarea participării la parteneriate pentru atragerea de talente, ***la acorduri bilaterale sau la cadre naționale de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță***

- (1) Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au beneficiat de sprijin specific în cadrul unui parteneriat pentru atragerea de talente, ***al unui acord bilateral sau al unui cadru național de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță*** ■ pot indica acest lucru în profilurile lor.

- (2) *În sensul alineatului (1), în cadrul platformei informatice se creează un „marcaj” care urmează să fie integrat în profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe în conformitate cu articolul 5 alineatul (5) (denumit în continuare „marcajul”).*

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care își indică participarea la unul dintre parteneriatele pentru atragerea de talente, la acordurile sau la cadrele menționate la alineatul (1) furnizează următoarele informații în cadrul marcajului:

- (a) denumirea parteneriatului pentru atragerea de talente, a acordului bilateral sau a cadrului național de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță; și*
- (b) detalii privind orice formare urmată în contextul literei (a), inclusiv obiectul, durata și tipul de competențe dezvoltate, inclusiv competențele lingvistice relevante.*

Dacă sunt disponibile, documentele justificative pentru informațiile furnizate pot fi atașate profilurilor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pot indica, de asemenea, orice alte informații considerate relevante în scopul recrutării.

- (3) *Marcajul este vizibil în profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe de pe platforma informatică, precizează că a fost creat exclusiv în scop informativ în contextul Rezervei de talente a UE și că nu echivalează cu recunoașterea sau validarea formală a competențelor și calificărilor pe care persoana aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță le-ar fi putut dezvolta prin participarea la parteneriatele pentru atragerea de talente, la acordurile sau la cadrele menționate la alineatul (1). Marcajul nu aduce atingere drepturilor de intrare și de ședere.*
- (4) *Lista țărilor terțe și a statelor membre participante care sunt implicate într-un parteneriat pentru atragerea de talente se publică pe platforma informatică de către secretariat. Secretariatul publică, de asemenea, pe platforma informatică o listă a acordurilor bilaterale și a cadrelor naționale de dezvoltare și validare a competențelor din țări terțe, inclusiv din țările terțe care participă la acordurile și cadrele respective, precum și informații privind sprijinul specific furnizat în contextul acordurilor și cadrelor respective, pe care statele membre participante au ales să le asocieze cu Rezerva de talente a UE.*

I

Articolul 13

Participarea angajatorilor *și a altor entități* la Rezerva de talente a UE

- (1) Angajatorii *și alte entități* interesate să participe la Rezerva de talente a UE *solicită* punctului național de contact din statul membru în care sunt stabiliți (stabilite) să *pună la dispoziție* posturi vacante pe platforma informatică.
- (2) Punctele naționale de contact *pun la dispoziție pe* platforma informatică posturile vacante care:
 - (a) sunt incluse în lista ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii menționată la articolul 14 și în modificările specifice fiecărei țări aduse listei respective în temeiul articolului 15 alineatul (1) sau care sunt relevante pentru **un** parteneriat pentru atragerea de talente, **pentru un acord bilateral sau pentru un cadru național de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță incluse pe platforma informatică;**

- (b) sunt deschise recrutării persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, fără a aduce atingere principiului preferinței pentru cetățenii Uniunii, dacă acest lucru este aplicabil în temeiul dreptului intern.
- (3) *Atunci când pun la dispoziție posturi vacante pe platforma informatică, punctele naționale de contact nu transmit posturile vacante:*
- (a) *care vizează ucenicii și stagii;*
 - (b) *ale angajatorilor și ale altor entități care sunt înregistrate în registrul menționat la articolul 10 alineatul (2) litera (e) punctul (ii).*
- (4) *Posturile vacante puse la dispoziție pe platforma informatică includ cel puțin următoarele informații:*
- (a) *numele și datele de contact ale angajatorului cu care persoana aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță s-ar implica într-un raport de muncă direct și ale oricărei alte entități participante;*
 - (b) *fișa postului;*
 - (c) *durata contractului de muncă; și*
 - (d) *locul de muncă obișnuit.*

- (5) *Posturile vacante puse la dispoziție pe platforma informatică pot include informații suplimentare, cum ar fi remunerația inițială sau intervalul de remunerare oferit.*
- (6) *Pe lângă informațiile menționate la alineatul (4), angajatorii participanți și alte entități participante pot furniza informații suplimentare cu scopul de a prezenta întreprinderea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, inclusiv sectorul în care își desfășoară activitatea, o scurtă descriere a activității sale și, după caz, numărul de înregistrare al societății.*

(7) Angajatorii ***participanți și alte entități*** participante ***respectă*** dreptul și practica relevantă ale Uniunii și dreptul intern și practica națională relevantă ***privind protecția*** resortisanților țărilor terțe ■ împotriva recrutării inechitabile, a condițiilor de muncă inadecvate, a discriminării, ***a tratamentului nefavorabil și a traficului de persoane, după caz. Angajatorii participanți și alte entități participante respectă, de asemenea, contractele colective de muncă aplicabile care protejează dreptul resortisanților țărilor terțe la libertatea de asociere și la negociere colectivă.*** Statele membre participante pot introduce condiții suplimentare pentru participarea angajatorilor ***și a altor entități*** la Rezerva de talente a UE, cu scopul de a asigura conformitatea cu alte practici naționale relevante, cu contractele colective de muncă și cu principiile și orientările OIM, ***cum ar fi principiile generale și orientările operaționale ale acesteia privind recrutarea echitabilă,*** în conformitate cu dreptul Uniunii.

(8) ***În cazul în care o autoritate națională competentă stabilește că un angajator participant sau o altă entitate participantă nu respectă obligațiile și condițiile menționate la alineatul (7), autoritatea națională competentă notifică acest lucru punctului național de contact relevant.***

La primirea unei notificări astfel cum se menționează la primul paragraf, punctul național de contact suspendă accesul la platforma informatică al angajatorului participant sau al altei entități participante în cauză și elimină posturile vacante ale acestora de pe platforma informatică. În astfel de cazuri, nu este permisă utilizarea platformei informatice de către angajatorul participant sau de către o altă entitate participantă, inclusiv prin intermediul altor entități participante.

În cazul în care o autoritate națională competentă notifică punctului național de contact faptul că nerespectarea de către angajator sau de către o altă entitate în cauză a obligațiilor și condițiilor menționate la primul paragraf a fost remediată, punctul național de contact relevant ridică suspendarea accesului la platforma informatică.

(9) *Prin derogare de la alineatul (8) de la prezentul articol, statele membre pot decide să excludă permanent angajatorii participanți și alte entități participante din Rezerva de talente a UE, precum și angajatorii și alte entități interesate să participe la Rezerva de talente a UE în cazul infracțiunilor menționate la articolele 2, 3 și 18a din Directiva 2011/36/UE și în cazul infracțiunilor legate de angajarea de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală, astfel cum se prevede la articolul 9 coroborat cu articolul 3 din Directiva 2009/52/CE.*

În cazul în care un stat membru participant derogă de la alineatul (8), acesta notifică punctul național de contact relevant în acest sens.

La primirea unei notificări, astfel cum se menționează la al doilea paragraf de la prezentul alineat, punctul național de contact exclude permanent angajatorul sau altă entitate vizată din Rezerva de talente a UE și, după caz, elimină locurile de muncă vacante ale acestora de pe platforma informatică.

În cazul în care un angajator sau o altă entitate a fost exclusă permanent de la participarea la Rezerva de talente a UE, acesteia nu i se permite să utilizeze platforma informatică, inclusiv prin intermediul altor entități participante.

(10) *Utilizarea Rezervei de talente a UE este gratuită pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe. Angajatorii participanți și alte entități participante nu percep taxe sau costuri nedivulgate de la persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe în scopul recrutării, nici înainte de finalizarea procesului de recrutare, nici ulterior.*

- (11) Posturile vacante ale angajatorilor *participanți și ale altor entități* participante sunt vizibile pentru persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pe platforma informatică.
- (12) *Posturile vacante sunt eliminate imediat de pe platforma informatică în cazul:*
- (a) *unei cereri adresate punctului național de contact de către angajatorul participant sau de către o altă entitate participantă de a elimina orice post vacant sau toate posturile lor vacante;*
 - (b) *unei notificări adresate punctului național de contact de către angajatorul participant sau de către o altă entitate participantă, în conformitate cu alineatul (13);*
 - (c) *absenței oricărei corelări cu o persoană înregistrată aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță în decurs de un an;*

- (d) *suspendării accesului sau excluderii permanente a angajatorului participant sau a altei entități participante;*
 - (e) *eliminării ocupațiilor relevante în urma modificărilor listei de ocupații cu deficit de forță de muncă la nivelul Uniunii, în conformitate cu articolul 15.*
- (13) Angajatorii *participanți și alte entități participante* semnalează, fără întârzieri nejustificate, pe platforma informatică că au recrutat cu succes o persoană înregistrată aflată în căutarea unui loc de muncă dintr-o țară terță pentru un anumit post vacant. Profilurile acestor persoane înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe sunt eliminate de pe platforma informatică.

Articolul 14

Lista ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii

- (1) În scopul prezentului regulament, în anexă figurează o listă a ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii în conformitate cu Clasificarea internațională standard a ocupațiilor din 2008 a Biroului Internațional al Muncii (ISCO-08) la nivelul cu 4 caractere.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu procedura menționată la articolul 21 pentru a modifica anexa, ținând seama de:

- (a) ocupațiile cu deficit de forță de muncă notificate secretariatului de către punctele naționale de contact în temeiul articolului 15 alineatul (1) al treilea și al patrulea paragraf, care sunt comune unui număr semnificativ de state membre participante;

- (b) ocupațiile care contribuie în mod direct la **competitivitatea Uniunii și la** tranziția verde și la cea digitală și a căror importanță este probabil să crească.
- (2) Secretariatul publică lista ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii pe platforma informatică.

Articolul 15

Modificări ■ ale listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii

- (1) Statele membre participante pot decide să adauge ocupații cu deficit de forță de muncă la nivelul ISCO-08 cu 4 caractere pentru a răspunde nevoilor specifice ale propriei piețe a forței de muncă **și obiectivele lor de politică**. De asemenea, ele pot decide să elimine de pe lista de la nivelul Uniunii ocupațiile cu deficit de forță de muncă în cazul în care respectivele ocupații cu deficit de forță de muncă nu corespund nevoilor specifice de pe propria piață a forței de muncă **la nivel național sau regional sau obiectivelor lor de politică**. Astfel de modificări specifice fiecărei țări afectează numai corelarea posturilor vacante din statul membru în cauză.

Punctul național de contact notifică orice modificare specifică fiecărei țări adusă listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii cu cel puțin 3 luni înainte de data de la care statul membru relevant intenționează să participe la Rezerva de talente a UE menționată la articolul 3 alineatul (1).

Punctele naționale de contact pot notifica secretariatului, *o dată la 6 luni*, modificările suplimentare specifice fiecărei țări aduse listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii.

În cazul în care anexa se modifică în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) al doilea paragraf, punctele naționale de contact notifică secretariatului, în termen de 3 luni, orice modificare specifică fiecărei țări adusă listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii.

- (2) Secretariatul publică pe platforma informatică modificările specifice fiecărei țări aduse listei ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii notificate de punctele naționale de contact.

Articolul 16

Căutare și corelare

- (1) Angajatorii participanți *și alte entități participante* pot căuta profiluri ale persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe *și le pot corela cu posturile vacante disponibile pe platforma informatică*.
- (2) Angajatorii *participanți și alte entități* participante pot utiliza **■** *filtre* specifice disponibile pe platforma informatică pentru a căuta profilurile persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au furnizat informații în cadrul marcajului menționat la articolul 12 alineatul (2) indicând că au *beneficiat de sprijin specific în temeiul unui* parteneriat pentru atragerea de talente, *al unui acord bilateral sau al unui cadru național de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță*.

- (3) *Angajatorii participanți și alte entități participante* pot avea acces la o listă de profiluri propuse *ale persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe* generată de instrumentul de corelare automată și bazată pe relevanța competențelor, *a aptitudinilor*, a calificărilor, a experienței profesionale *și a disponibilității* persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pentru postul vacant.
- (4) Persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe pot căuta posturi vacante pe platforma informatică și pot accesa o listă de sugestii de posturi vacante relevante generată de instrumentul de corelare automată.

CAPITOLUL V

FURNIZAREA DE INFORMAȚII, *FACILITAREA DEPUNERII DE PLÂNGERI* ȘI PROCEDURI ACCELERATE DE IMIGRAȚIE

Articolul 17

Furnizarea de informații ■

- (1) Statele membre participante asigură accesul cu ușurință la informații privind Rezerva de talente a UE și modul de funcționare a acesteia, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități.

Secretariatul, cu sprijinul punctelor naționale de contact, pune la dispoziție următoarele informații pe platforma informatică:

- (a) informații privind procedurile ***echitabile*** de recrutare și de ***angajare, inclusiv privind*** recunoașterea calificărilor și validarea competențelor, ***precum și*** privind condițiile de viață și de muncă din statele membre participante;
- (b) ***informații privind procedurile de imigrație, inclusiv procedurile de obținere a vizelor și a permiselor de ședere în scop profesional;***
- (c) ***informații privind drepturile și obligațiile resortisanților țărilor terțe, inclusiv în ceea ce privește accesul la mecanismele existente de tratare a plângerilor și de exercitare a căilor de atac pentru a asigura accesul efectiv la justiție;***
- (d) explicații care să precizeze în mod clar persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe că, în cazul în care fac obiectul unei decizii judiciare sau administrative de refuz al intrării sau al șederii într-un stat membru sau al unei interdicții de intrare astfel cum se menționează în Directiva 2008/115/CE, le sunt interzise intrarea și șederea pe teritoriul statelor membre;

- (e) *explicații care să precizeze în mod clar că înregistrarea în Rezerva de talente a UE efectuată de către persoane aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, includerea marcajului menționat la articolul 12 alineatul (2) în profilul lor sau selectarea pentru un post vacant prin intermediul platformei informatice nu garantează că li se va acorda intrarea pe teritoriul statelor membre, că li se va elibera un permis de muncă, o viză sau un permis de ședere sau că au fost efectuate controalele de securitate;*
 - (f) *explicații care să precizeze în mod clar că utilizarea Rezervei de talente a UE este gratuită și că angajatorii nu percep taxe sau costuri nedivulgate de la persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe în scopul recrutării.*
- (2) **■** Punctele naționale de contact furnizează **■** *informații specifice* persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe ***care au fost selectate pentru un post vacant***, precum și angajatorilor participanți ***și altor entități participante***, în special în ceea ce privește:
- (a) *procedurile naționale de imigrație pentru obținerea vizelor și a permiselor de ședere în scopuri profesionale, inclusiv cu privire la faptul că vor fi efectuate controale de securitate;*

- (b) ■ procedurile de reîntregire a familiei și drepturile *și obligațiile* membrilor familiei;
- (c) ■ drepturile și obligațiile resortisanților țărilor terțe, inclusiv *în ceea ce privește condițiile de muncă, impozitarea*, accesul la prestații sociale, la asistență medicală, la educație, la locuințe, la recunoașterea *competențelor și a* calificărilor și la mecanismele *existente* de tratare a plângerilor *și de exercitare a căilor de atac*;
- (d) *activitățile de* facilitare *a* integrării *resortisanților țărilor terțe* în statul membru gazdă, cum ar fi cursurile de limbă, educația și formarea profesională, precum și alte măsuri de integrare;
- (e) *datele de contact, în conformitate cu practica națională, ale autorităților naționale competente în domeniul ocupării forței de muncă și al imigrației și*, dacă sunt disponibile, datele de contact ale organizațiilor *naționale competente* care oferă asistență după recrutare resortisanților *țărilor terțe, cum ar fi sindicatele, asociațiile patronale și camerele de comerț*;

- (f) *după caz, serviciile de asistență pentru persoanele cu dizabilități și furnizarea de amenajări corespunzătoare în conformitate cu Directiva 2000/78/CE a Consiliului³⁴;*
 - (g) *dacă este cazul, datele de contact ale altor organisme corespunzătoare la nivel național care sprijină integrarea resortisanților țărilor terțe pe piața forței de muncă.*
- (3) *Punctele naționale de contact sunt responsabile de actualizarea informațiilor menționate la alineatele (1) și (2), dacă este necesar.*
- (4) **■** *Punctele naționale de contact pot decide să furnizeze informațiile menționate la alineatul (2) într-un format automatizat și standardizat, inclusiv făcând trimitere la sursele de informații existente, prin utilizarea instrumentelor digitale.*

³⁴

Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JO L 303, 2.12.2000, p. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj>).

Articolul 18

Facilitarea depunerii de plângeri

- (1) ***Persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe au acces efectiv la mecanismele existente de tratare a plângerilor, în conformitate cu dreptul intern. În cazul oricărei încălcări de către angajatorii participanți sau de către alte entități participante a oricăreia dintre obligațiile ■ prevăzute la articolul 13 alineatul (7), persoanele înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe sau reprezentanții acestora au dreptul de a semnala încălcarea punctului național de contact sau de a depune o plângere la autoritățile naționale competente în conformitate cu dreptul intern.***
- (2) ***În cazul în care o încălcare este semnalată punctului național de contact în temeiul alineatului (1), punctul național de contact o transmite autorităților naționale competente.***

Articolul 19

Proceduri accelerate de imigrație

■ Statele membre participante pot decide, ***în conformitate cu dreptul intern***, să instituie proceduri accelerate de imigrație pentru a permite recrutarea mai rapidă a persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au fost selectate pentru un post vacant din Rezerva de talente a UE.

■

CAPITOLUL VI
DISPOZIȚII FINALE

Articolul 20

Activități de monitorizare *și feedback*

- (1) Performanța *și raportul cost-eficacitate* al Rezervei de talente a UE sunt monitorizate periodic de secretariat. În special, se colectează date privind:
- (a) numărul și tipul profilurilor persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe;
 - (b) *numărul și tipul angajatorilor participanți și al altor entități participante;*
 - (c) numărul și tipul posturilor vacante *puse la dispoziție pe* platforma informatică;

- (d) numărul de accesări ale platformei informatice;
 - (e) numărul și tipul de recrutări facilitate de Rezerva de talente a UE;
 - (f) numărul de *profiluri al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care conțin un marcaj, astfel cum se menționează la articolul 12 alineatul (2)*;
 - (g) numărul de *recrutări* facilitate de *platforma informatică* în contextul parteneriatelor pentru atragerea de talente, al acordurilor bilaterale *sau al cadrelor naționale de dezvoltare și validare a competențelor dintr-o țară terță*;
 - (h) *nivelurile de competențe și calificări ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe care au fost recrutate din Rezerva de talente a UE.*
- (2) Secretariatul organizează colectarea datelor în conformitate cu conceptele și definițiile statistice stabilite și face schimb de informații și date cu Comisia în scopul asigurării calității datelor colectate în temeiul prezentului regulament și al întocmirii și asigurării calității statisticilor europene.

- (3) Secretariatul colectează datele menționate la alineatul (1) cu ajutorul punctelor naționale de contact și al Grupului de coordonare.
- (4) ***Performanța Rezervei de talente a UE este monitorizată periodic de secretariat, luând în considerare feedbackul și experiențele persoanelor înregistrate aflate în căutarea unui loc de muncă din țări terțe, ale angajatorilor participanți și ale altor entități participante, precum și ale organizațiilor societății civile, în special ale celor care lucrează cu resortisanți ai țărilor terțe, inclusiv cu persoane cu dizabilități.***

Articolul 21

Exercitarea delegării

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 14 alineatul (1) se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la ...[data intrării în vigoare a prezentului regulament]. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 14 alineatul (1) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.

- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 14 alineatul (1) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European, nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înainte expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 22

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 23

Raportare

Până la **31 decembrie 2031** și ulterior o dată la cinci ani, Comisia transmite Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport privind aplicarea prezentului regulament.

Raportul evaluează mai ales eficacitatea prezentului regulament în contracararea deficitului de forță de muncă și de competențe din statele membre participante și eficacitatea procesului de recrutare, inclusiv în ceea ce privește asigurarea unor practici de recrutare echitabile, precum și respectarea unor condiții de muncă echitabile și corecte.

Articolul 24

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre ■ în conformitate cu tratatele.

Adoptat la ..., ...

Pentru Parlamentul European

Președinta

Pentru Consiliu

Președintele

ANEXĂ

Lista ocupațiilor cu deficit de forță de muncă de la nivelul Uniunii

Codul ISCO-08	Ocupație
2142	Ingineri constructori
2151	Ingineri electricieni
2211	Medici de medicină de familie/medicină generală
2212	Medici specialiști
2221	Asistenți medicali generaliști
2411	Contabili
2511	Analiști de sistem
2512	Proiectanți de software
2513	Proiectanți de sisteme web și multimedia
2514	Programatori de aplicații
2519	Analiști programatori în domeniul software neclasificați în grupele de bază anterioare
3113	Tehnicienii electricieni și energeticieni
3221	Surori medicale
5120	Bucătari
5131	Chelneri

5321	Îngrijitori în domeniul sănătății
7112	Zidari și asimilați
7114	Muncitori constructori în lucrări de beton și asimilați
7115	Dulgheri și tâmplari
7121	Constructori de acoperișuri
7123	Ipsosari
7126	Instalatori și montatori de țevi
7127	Mecanici pentru instalații de climatizare și refrigerare
7212	Sudori și debitori autogen
7213	Tinichigii-cazangii
7214	Constructori și montatori de structuri metalice
7223	Reglari și operatori de mașini-unelte
7231	Mecanici de autovehicule
7233	Mecanici de mașini agricole și industriale

7411	Electricieni construcții și asimilați
7412	Mecanici și instalatori de echipamente electrice
7511	Măcelari și alți lucrători în prelucrarea cărnii și peștelui
8331	Șoferi de autobuz și conducători de tramvai (vatmani)
8332	Șoferi de autocamioane și mașini de mare tonaj
9112	Personal de serviciu în birouri, hoteluri și alte instituții
3119	Tehnicienii în științe ingineresti neclasificați în grupele de bază anterioare
2143	Ingineri în domeniul protecției mediului
2133	Specialiști în domeniul protecției mediului
2145	Ingineri chimiști
2144	Ingineri mecanici
3115	Tehnicienii mecanici
2141	Ingineri tehnologi și de producție

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0059

Creșterea eficienței garanției pentru acțiunea externă

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 10 martie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/947 în ceea ce privește creșterea eficienței garanției pentru acțiunea externă (COM(2025)0262 – C10-0107/2025 – 2025/0262(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2025)0262),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolele 209 și 212 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0107/2025),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisiile competente în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 4 februarie 2026, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere articolul 60 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere deliberările comune ale Comisiei pentru afaceri externe și Comisiei pentru dezvoltare, desfășurate în conformitate cu articolul 59 din Regulamentul de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe și al Comisiei pentru dezvoltare (A10-0221/2025),
1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare;
 2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să-și modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

P10_TC1-COD(2025)0262

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 10 martie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/947 în ceea ce privește creșterea eficienței garanției pentru acțiunea externă

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 209 și 212,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară¹,

¹ Poziția Parlamentului European din 10 martie 2026.

întrucât:

- (1) *Instrumentele de finanțare externă ale Uniunii, inclusiv Fondul european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului², continuă să fie orientate de obiectivele și principiile acțiunii externe a Uniunii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 3 alineatul (5) și articolele 8 și 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), precum și de politica Uniunii în domeniul cooperării pentru dezvoltare, astfel cum este prevăzută la articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Măsurile de creștere a eficienței garanției pentru acțiunea externă instituită prin Regulamentul (UE) 2021/947 (denumită în continuare „garanția pentru acțiunea externă”) ar trebui să fie urmărite într-un mod pe deplin coerent cu respectivele obiective și principii, asigurând în același timp alinierea între politicile Uniunii și prioritățile proprii ale țărilor partenere.*
- (2) Contextul geopolitic și geoeconomic mondial impune ca Uniunea să își reafirme angajamentul de a stabili parteneriate reciproc avantajoase cu țările partenere, *inclusiv angajamentul său de a consolida instituțiile democratice, de a întări stabilitatea și securitatea regională, de a aborda provocările legate de migrație, de a promova dezvoltarea umană, de a diversifica lanțurile de aprovizionare, de a susține ordinea internațională bazată pe norme și de a aborda consecințele războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.*

² Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului (JO L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (3) *Uniunea și statele sale membre rămân în mod colectiv cei mai importanți furnizori mondiali de asistență oficială pentru dezvoltare și, prin urmare, ambițiile și acțiunile lor strategice necesită o vizibilitate puternică. Ca parte a abordării de tip „Echipa Europa”, politicile de cooperare internațională ale Uniunii și cele ale statelor sale membre ar trebui să se completeze reciproc pentru a îmbunătăți eficacitatea, impactul și valoarea adăugată a asistenței lor colective și pentru a contribui la consolidarea conștientizării și a vizibilității acțiunilor Uniunii și ale statelor sale membre în țările partenere.*
- (4) Raportul Draghi din 2024 privind viitorul competitivității europene recomandă asigurarea unei implicări mai mari a sectorului privat și reducerea dependențelor externe excesive prin asigurarea aprovizionării cu materii prime, energie curată, combustibili durabili pentru transport și tehnologii curate din întreaga lume, și prin modernizarea și mobilizarea strategiei Global Gateway prevăzută în comunicarea comună către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții din 1 decembrie 2021 intitulată „Inițiativa «Global Gateway»” (denumită în continuare „Global Gateway”), precum și planurile de creștere pentru țările implicate în procesul de aderare *și parteneriatele cuprinzătoare cu vecinătatea*, care necesită resurse suplimentare.

■

- (5) Un instrument important de finanțare al Uniunii pentru realizarea obiectivelor Global Gateway și a investițiilor strategice este FEDD+, în special garanția sa bugetară, o componentă a garanției pentru acțiunea externă. Câștigurile în materie de eficiență în ceea ce privește garanția pentru acțiunea externă ar elibera finanțarea priorităților acțiunii externe a Uniunii, inclusiv, eventual, extinderea Global Gateway, ***adoptând în același timp o abordare diferențiată, specifică contextului, față de țările partenere, în special față de cele identificate drept confruntându-se cu situații de fragilitate sau conflict, față de țările cel mai puțin dezvoltate și față de țările sărace puternic îndatorate.***
- (6) ***Ținând seama de riscurile de influență străină și de inițiative concurente, la punerea în aplicare a FEDD+ ar trebui să se acorde atenție asigurării faptului că Uniunea oferă sprijin în cadrul garanției pentru acțiunea externă numai operațiunilor care respectă valorile și interesele Uniunii și asigură condiții de concurență echitabile și o concurență loială pentru întreprinderile din Uniune.***
- (7) FEDD+ se confruntă cu cereri foarte mari din partea Băncii Europene de Investiții (BEI), a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și a altor instituții financiare pentru dezvoltare (IFD), astfel cum a confirmat evaluarea Comisiei privind instrumentele de finanțare externă pentru cadrele financiare multianuale 2014-2020 și 2021-2027.

- (8) Acoperirea garanției FEDD+ ar putea fi majorată până în 2027 prin utilizarea excedentelor din Fondul european pentru dezvoltare durabilă (FEDD), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului³ și prin utilizarea mai eficientă a garanției bugetare a Uniunii prin reducerea de la 65 % la 60 % a pasivelor Uniunii din cadrul componentei investiționale specifice exclusive a BEI pentru operațiunile cu contrapărți suverane și contrapărți subsuverane necomerciale. Respectiva reducere a pasivelor ar intra în vigoare numai după modificarea acordului de garantare corespunzător dintre Comisie și BEI. Alocarea excedentelor din instrumentele încă în curs în beneficiul FEDD+ nu ar trebui să aducă atingere negocierilor privind cadrul financiar multianual post-2027.
- (9) Alocarea excedentelor provenite din garanția FEDD către provizionarea FEDD+ începând cu 31 decembrie 2024 necesită o derogare de la articolul 216 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului⁴.
- (10) ***În interesul unei acțiuni externe echilibrate și favorabile incluziunii, care să reflecte angajamentele geopolitice mai ample ale Uniunii, alocarea excedentelor provenite din garanția FEDD către provizionarea FEDD+ ar trebui să echilibreze finanțarea în toate regiunile eligibile, astfel cum este consacrat în pachetele financiare geografice prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/947, în special cu sumele minime alocate programelor geografice prevăzute la articolul 6 alineatul (2) litera (a) din regulamentul respectiv.***

³ Regulamentul (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 septembrie 2017 de instituire a Fondului european pentru dezvoltare durabilă (FEDD), a garanției FEDD și a Fondului de garantare FEDD (JO L 249, 27.9.2017, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj>).

⁴ Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (11) Pentru a putea utiliza resursele garanției FEDD+ în scopul de a plăti cererile de executare a garanției FEDD începând cu 31 decembrie 2024, este necesară o derogare de la articolul 214 alineatul (6) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.
- (12) Capacitatea BEI, BERD și IFD de a implementa în mod eficient resurse suplimentare ar trebui să fie sporită prin simplificarea cadrului pentru operațiunile de finanțare mixtă, consolidarea acordurilor de garantare și de asistență tehnică cu același partener de implementare și reducerea frecvenței raportării financiare de la obligația de raportare trimestrială la obligația de raportare de două ori pe an. ***Simplificarea este esențială pentru mobilizarea investițiilor private la scară largă, pentru creșterea efectului de levier al fondurilor Uniunii și pentru crearea unui mediu previzibil pentru partenerii privați care doresc să investească împreună în dezvoltarea durabilă.***
- (13) În plus, în ceea ce privește simplificarea, ar trebui să se elimine obligația partenerilor de implementare de a audita informațiile privind operațiunile individuale din cadrul acordurilor de garantare, pe care partenerii de implementare le furnizează în raportul lor anual către Comisie, întrucât aceasta nu este prevăzută în Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.

- (14) *Eficiența și simplificarea ar trebui să fie însoțite de un nivel adecvat de transparență și responsabilitate, în conformitate cu obligațiile de raportare ale Comisiei către autoritatea bugetară în temeiul articolului 41 alineatul (7) din Regulamentul (UE) 2021/947, inclusiv de informații clare cu privire la performanța FEDD și FEDD+, la mobilizarea fondurilor, la alocarea fondurilor pentru programe și proiecte, la excedentele și deficitele totale identificate, la originea eventualelor excedente și la sumele propuse pentru realocare. Comisia ar trebui să furnizeze rapoarte clare și periodice cu privire la adăitionalitatea operațiunilor FEDD+, inclusiv dovezi că portofoliile sprijinite au un profil de risc mai ridicat decât activitățile normale de investiții comparabile ale partenerilor de implementare.*
- (15) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume consolidarea colaborării Uniunii cu țările partenere și reducerea dependențelor sale externe excesive, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1
Modificarea Regulamentului (UE) 2021/947

Regulamentul (UE) 2021/947 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 30, alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Prin derogare de la articolul 212 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului*, rambursările și veniturile generate de un instrument financiar instituit în temeiul prezentului regulament sunt alocate liniei bugetare de origine după deducerea costurilor și onorariilor de gestiune.

Prin derogare de la articolul 216 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, orice excedent de provizioane pentru garanția FEDD în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1601 raportat în 2025, 2026 și 2027 în documentul de lucru anexat la proiectul de buget în conformitate cu articolul 41 alineatul (5) litera (h) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 **este** utilizat pentru provizionarea garanției bugetare sprijinite de FEDD+.

Resursele menționate la primul și al doilea paragraf de la prezentul alineat constituie venituri alocate interne în înțelesul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.

* Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”

2. La articolul 31 alineatul (8), se adaugă următorul paragraf:

„Prin derogare de la articolul 214 alineatul (6) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, resursele FEDD+ legate de provizionarea garanției bugetare sprijinite de FEDD+ și menționate la articolul 214 alineatul (4) primul paragraf literele (b) ■ și (d) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 **sunt** utilizate pentru a acoperi plata cererilor de **peste 10 milioane EUR** de executare a garanției FEDD **în 2025, 2026 și 2027.**”
3. La articolul 36 alineatul (1), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„BEI are exclusivitate pentru operațiunile cu contrapărțile suverane și subsuverane necomerciale din cadrul componentei investiționale specifice exclusive. În cadrul componentei investiționale specifice exclusive, contribuția din resurse proprii se înțelege ca fiind o asumare a riscului rezidual, iar garanția UE acoperă 60 % din suma totală plătită și garantată în cadrul operațiunilor de finanțare ale BEI, din care se scad sumele rambursate și la care se adaugă toate sumele conexe.”
4. La articolul 38, alineatul (6) se elimină.

Articolul 2

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0084

Calcularea creditelor de emisii pentru vehiculele grele pentru perioadele de raportare ale anilor 2025-2029

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 12 martie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1242 în ceea ce privește calcularea creditelor de emisii pentru vehiculele grele pentru perioadele de raportare ale anilor 2025-2029 (COM(2025)0784 – C10-0351/2025 – 2025/0423(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2025)0784),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 192 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0351/2025),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - după consultarea Comitetului Economic și Social European,
 - după consultarea Comitetului Regiunilor,
 - având în vedere articolele 60 și 170 din Regulamentul său de procedură,
1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare;
 2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să-și modifice în mod substanțial propunerea;
 3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 12 martie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1242 în ceea ce privește calcularea creditelor de emisii pentru vehiculele grele pentru perioadele de raportare ale anilor 2025-2029

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

după consultarea Comitetului Economic și Social European,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară⁶⁶,

⁶⁶ Poziția Parlamentului European din 12 martie 2026.

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2019/1242 al Parlamentului European și al Consiliului⁶⁷ stabilește obiectivele privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele grele noi. Respectivele obiective constituie o parte esențială a cadrului Uniunii pentru a reduce emisiile nete de gaze cu efect de seră până în 2030 cu cel puțin 55 % comparativ cu nivelurile din 1990 și pentru a atinge neutralitatea climatică la nivelul întregii economii până în 2050.
- (2) Regulamentul (UE) 2019/1242 stabilește obiective din ce în ce mai stricte de reducere a emisiilor de CO₂ pentru producători. Respectivele obiective oferă certitudine și previzibilitate pe termen lung pentru investitori de-a lungul lanțului valoric și, în același timp, suficient timp de pregătire pentru o tranziție echitabilă către neutralitatea climatică. Prin urmare, este esențial ca nivelul obiectivelor de reducere a emisiilor de CO₂ stabilite în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1242 să rămână neschimbat.

⁶⁷ Regulamentul (UE) 2019/1242 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele grele noi și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 595/2009 și (UE) 2018/956 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivei 96/53/CE a Consiliului (JO L 198, 25.7.2019, p. 202, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/oj>).

- (3) Pentru a facilita respectarea obiectivelor aplicabile începând cu 2030 și având în vedere întârzierea în implementarea infrastructurii publice de încărcare de-a lungul autostrăzilor pentru vehiculele grele, producătorii ar trebui să poată genera mai multe credite de emisii înainte de anul respectiv, ceea ce ar putea stimula, de asemenea, introducerea mai devreme a vehiculelor grele cu emisii zero.
- (4) În perioadele de raportare ale anilor 2025-2029, producătorii ar trebui să colecteze credite de emisii în cazul în care emisiile lor specifice de CO₂ sunt inferioare mai degrabă obiectivului privind emisiile specifice de CO₂, decât traiectoriei de reducere a emisiilor de CO₂.
- (5) Având în vedere faptul că utilizarea autobuzelor urbane cu emisii zero este deja avansată și că utilizarea acestora nu este afectată în mod negativ de o posibilă absență a infrastructurii publice de încărcare de-a lungul autostrăzilor, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice autobuzelor urbane.

(6) Întrucât obiectivele prezentului regulament de a oferi producătorilor de vehicule o flexibilitate suplimentară în ceea ce privește conformitatea lor, menținând în același timp nivelul de ambiție al obiectivelor de reducere a emisiilor de CO₂, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

(7) Prin urmare, Regulamentul (UE) 2019/1242 ar trebui să fie modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (UE) 2019/1242 se modifică după cum urmează:

(1) La articolul 7 alineatul (1), litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) diferența dintre traiectoria de reducere a emisiilor de CO₂ menționată la alineatul (2) pentru perioada de raportare a anului 2025 și media emisiilor specifice de CO₂ ale producătorului respectiv pentru perioadele de raportare ale anilor 2025-2029 și diferența dintre traiectoria de reducere a emisiilor de CO₂ pentru perioadele de raportare ale altor ani decât 2025-2029 și media emisiilor specifice de CO₂ ale producătorului respectiv pentru aceeași perioadă de raportare, dacă diferența respectivă este pozitivă (denumită în continuare „credite de emisii”); sau”;

(2) Anexa I se modifică în conformitate cu anexa la prezentul regulament.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele

ANEXĂ

Anexa I se modifică după cum urmează:

1. Tabelul de la punctul 5.2 se înlocuiește cu următorul tabel:

”

	$2019 \leq Y < 2025$	$2025 \leq Y < 2030$	$2030 \leq Y < 2040$
$cCO_2(NO)_Y$	$\frac{[ET(2025)_Y - CO_2(2025)_Y]}{V_Y} \times$	$\frac{[ET2025(NO)_Y - CO_2(NO)_Y]}{V_Y} \times$	$\frac{[ET(NO)_Y - CO_2(NO)_Y]}{V_Y} \times$
$dCO_2(NO)_Y$	0	$\frac{[CO_2(2025)_Y - T(2025)_Y]}{V_Y} \times$	$\frac{[CO_2(NO)_Y - T(NO)_Y]}{V_Y} \times$
$cCO_2(M)_Y$	0	$\frac{[ET2025(M)_Y - CO_2(M)_Y]}{V_Y} \times$	$\frac{[ET(M)_Y - CO_2(M)_Y]}{V_Y} \times$
$dCO_2(M)_Y$	0	0	$\frac{[CO_2(M)_Y - T(M)_Y]}{V_Y} \times$

”.

2. La punctul 5.2 se adaugă următorul text:

„Unde $ET2025(NO)_Y$ și $ET2025(M)_Y$ sunt definite după cum urmează:

$$ET2025(NO)_Y = \sum_{sg} share_{sg} \times MPW_{sg} \times ET_{sg,2025}$$

$$ET2025(MCO_2)_Y = \sum_{sg} share_{sg} \times MPW_{sg} \times [(1 - pv_{sg}) \times ET_{sg,2025} + pv_{sg} \times ETp_{sg,2025}]$$

$$ET2025(M)_Y = ET2025(MCO_2)_Y + ET(MZE)_Y$$

”.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0085

Pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate: o protecție mai eficace a călătorilor și simplificarea și clarificarea anumitor aspecte

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 12 martie 2026 referitoare la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2015/2302 pentru o protecție mai eficace a călătorilor și pentru simplificarea și clarificarea anumitor aspecte ale directivei (COM(2023)0905 – C9-0436/2023 – 2023/0435(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului [COM(2023)0905],
- având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C9-0436/2023),
- având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 24 aprilie 2024⁶⁸,
- având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 19 decembrie 2025, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere articolul 60 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere avizul Comisiei pentru transport și turism,
- având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A10-0140/2025),

⁶⁸ JO C, C/2024/4058, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4058/oj>.

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare⁶⁹;
2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să-și modifice în mod substanțial propunerea;
3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

⁶⁹ Prezenta poziție înlocuiește amendamentele adoptate la 11 septembrie 2025 (Texte adoptate, P10_TA(2025)0195).

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 12 martie 2026 în vederea adoptării Directivei (UE) 2026/... a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2015/2302 pentru o protecție mai eficace a călătorilor și pentru simplificarea și clarificarea anumitor aspecte ale directivei respective

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară²,

¹ JO C, C/2024/4058, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4058/oj>.

² Poziția Parlamentului European din 12 martie 2026.

întrucât:

- (1) Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului³ a modernizat cadrul juridic pentru pachetele de servicii de călătorie având în vedere evoluțiile pieței și progresele tehnologice. Directiva respectivă și-a propus să abordeze chestiunea noilor modalități de rezervare a serviciilor de călătorie, cum ar fi combinațiile personalizate de servicii de călătorie, care nu erau reglementate de Directiva 90/314/CEE a Consiliului⁴ sau a căror situație juridică era ambiguă, precum și să consolideze, în diferite privințe, drepturile călătorilor. Directiva (UE) 2015/2302 a urmărit, de asemenea, să asigure în mai mare măsură o concurență loială între diferitele tipuri de întreprinderi de turism care își desfășoară activitatea pe piața pachetelor de servicii de călătorie.
- (2) Pentru urmărirea obiectivelor respective, Directiva (UE) 2015/2302 a lărgit definiția termenului „pachet” în comparație cu Directiva 90/314/CEE. Directiva (UE) 2015/2302 a clarificat suplimentar drepturile existente ale călătorilor și s-au introdus alte drepturi, cum ar fi dreptul călătorilor de a rezilia un contract privind un pachet de servicii de călătorie fără a plăti comisioane de reziliere, în anumite condiții, în cazul unor circumstanțe inevitabile și extraordinare. În plus, Directiva (UE) 2015/2302 a introdus conceptul de „serviciu de călătorie asociat”.

³ Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului (JO L 326, 11.12.2015, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj>).

⁴ Directiva 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite (JO L 158, 23.6.1990, p. 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1990/314/oj>).

- (3) Deși, în ansamblu, Directiva (UE) 2015/2302 a funcționat bine, de la 1 iulie 2018, când a început să fie aplicată, și-au făcut apariția mai multe provocări. În mod deosebit, pandemia de COVID-19 și măsurile conexe luate de guverne au avut un impact semnificativ atât asupra sectorului călătoriilor, cât și asupra călătorilor înșiși și au demonstrat că anumite dispoziții ale directivei respective, ***inclusiv cele privind informațiile care urmează să fie furnizate călătorilor, ar trebui*** să fie clarificate.
- (4) Prin urmare, este necesar să se elimine lacunele identificate în normele actuale, precum și să se clarifice și să se simplifice anumite concepte și dispoziții, pentru a se spori astfel eficacitatea Directivei (UE) 2015/2302 în beneficiul călătorilor și al întreprinderilor de turism, printre care există un număr mare de microîntreprinderi și de întreprinderi mici și mijlocii.

- (5) ■ În general, se consideră că actualizarea definiției termenului „pachet” din Directiva (UE) 2015/2302 a produs rezultatele scontate. **În schimb**, normele *privind „serviciile de călătorie asociate”, introduse tot prin directiva respectivă, au complicat considerabil cadrul legislativ, inclusiv în ceea ce privește informațiile care trebuie să fie furnizate călătorilor. Această complexitate suplimentară a generat insecuritate juridică în ceea ce privește diferența dintre pachete și serviciile de călătorie asociate, precum și dintre serviciile de călătorie asociate și serviciile de călătorie de sine stătătoare. Nu există nicio dovadă că aceste norme privind serviciile de călătorie asociate au generat avantaje concrete pentru călători. Prin urmare, este oportun să se simplifice Directiva (UE) 2015/2302 prin eliminarea dispozițiilor privind serviciile de călătorie asociate, prin eliminarea anexei II la directivă, care constă în cinci formulare cu informații aferente serviciilor de călătorie asociate și prin modificarea într-o anumită măsură a definiției termenului „pachet”.*
- (6) La baza definiției termenului „pachet” ar trebui să rămână principiul că între diferitele servicii de călătorie rezervate pentru aceeași călătorie sau vacanță există o strânsă legătură. ■

- (7) *Călătorii ar trebui să primească informații din care să reiasă clar dacă o anumită combinație de servicii de călătorie constituie sau nu un pachet, deoarece, în contextul anumitor rezervări, este posibil ca acest statut să nu fie clar pentru călători. Prin urmare, pentru a crește securitatea juridică, este necesar ca, în contextul rezervărilor în care nu se îndeplinesc condițiile pentru constituirea unui pachet, însă comercianții invită totuși călătorii să cumpere tipuri de servicii de călătorie suplimentare destinate aceleiași călătorii sau vacanțe, să li se impună comercianților să informeze călătorii că serviciile de călătorie relevante nu vor constitui un pachet și că aceștia nu vor fi protejați în temeiul Directivei (UE) 2015/2302. Respectiva cerință ar trebui să se aplice în cazul în care invitația de a cumpăra tipuri de servicii de călătorie suplimentare este făcută înainte ca un călător să fi cumpărat un prim tip de serviciu de călătorie, dar și în cazul în care invitația este făcută după ce un călător a rezervat un prim tip de serviciu de călătorie. În cazurile în care invitația de a cumpăra tipuri de servicii de călătorie suplimentare este lansată înainte ca un călător să fi făcut o primă rezervare, iar acesta rezervă ulterior serviciile de călătorie relevante în termen de 24 de ore folosind același punct de vânzare, există o legătură strânsă între rezervările respective, chiar dacă nu sunt îndeplinite toate condițiile pentru constituirea unui pachet, precum prezentarea unui preț forfetar sau total sau selectarea serviciilor de călătorie înainte de acceptul călătorului de a plăti. Prin urmare, în cazul în care, în astfel de situații, un comerciant nu informează în mod clar călătorul, în momentul lansării invitației, că respectiva combinație de servicii de călătorie nu constituie un pachet, combinația respectivă ar trebui totuși să fie considerată un pachet protejat în temeiul Directivei (UE) 2015/2302, iar comerciantul ar trebui să fie considerat organizatorul pachetului respectiv.*

- (8) *În contextul rezervărilor în care comerciantul invită călătorul să cumpere servicii de călătorie suplimentare, o „invitație” ar trebui să fie înțeleasă ca fiind orice situație în care comerciantul îl încurajează sau îl îndeamnă pe călător să rezerve un tip de serviciu de călătorie suplimentar pentru călătoria sau vacanța avută în vedere. Exemple de astfel de situații pot include un e-mail care conține un link către un serviciu de rezervare, un mesaj de tip pop-up integrat în procesul de rezervare sau un apel telefonic. În astfel de cazuri, comerciantul pune, de regulă, la dispoziția călătorului o selecție de oferte determinate de interesul călătorului față de o anumită destinație și perioadă de călătorie. În cazul în care astfel de oferte iau forma unei invitații de a cumpăra, astfel cum este definită în Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁵, și anume forma unei comunicări comerciale are prezintă caracteristicile produsului sau ale serviciului și prețul aferent, acest lucru ar trebui considerat drept un indiciu puternic că este vorba despre o invitație. Astfel de invitații de a cumpăra includ și cazurile în care un comerciant solicită călătorului să își confirme interesul pentru tipuri de servicii de călătorie suplimentare pentru aceleași călătorii sau vacanțe, în scopul de a-i transmite oferte pentru serviciile de călătorie respective sub forma unei invitații de a cumpăra, astfel cum este aceasta definită în Directiva 2005/29/CE, trimisă simultan cu confirmarea primei rezervări sau la un moment ulterior. Pe de altă parte, simpla punere la dispoziție a unor servicii de rezervare pentru alte servicii de călătorie pe site-ul web sau pe aplicația unui comerciant ori la sediul său comercial, o referire generală la un astfel de serviciu de rezervare sau publicitatea făcută unor servicii de călătorie declanșată de metadatele rezultate din căutările anterioare de servicii de călătorie nu ar trebui să fie considerate suficiente pentru a constitui o invitație de a cumpăra servicii de călătorie suplimentare.*

⁵ Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) (JO L 149, 11.6.2005, p. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj>).

- (9) Una dintre definițiile termenului „pachet” s-a dovedit a fi prea restrânsă, și anume cea menționată la articolul 3 punctul 2 litera (b) punctul (v) din Directiva (UE) 2015/2302, în care numele călătorului, detaliile de plată și adresa de e-mail se transmit de la un comerciant către un alt comerciant sau alți comercianți, iar contractul se încheie cu acest din urmă comerciant . Prin urmare, este oportun să fie considerate **■ drept un singur pachet** rezervările de diferite tipuri de servicii de călătorie destinate aceleiași călătorii sau vacanțe atunci când comerciantul care este parte la un prim contract transferă *datele cu caracter personal ale călătorului care permit identificarea călătorului ca parte contractantă* către un alt comerciant sau alți comercianți care sunt parte la un al doilea contract sau la alte contracte ulterioare *și atunci când contractul sau contractele cu celălalt comerciant sau cu ceilalți comercianți sunt încheiate în cel târziu 24 de ore după confirmarea rezervării primului serviciu de călătorie. Astfel de date ar trebui să le permită comercianților implicați să stabilească că același călător este parte la contractele relevante și ar putea include, de exemplu, numele, detaliile de plată, adresa de e-mail, numărul de telefon al călătorului sau contul său de pe platformele de comunicare socială. Datele care nu permit comercianților implicați să stabilească că același călător este parte la contractele relevante, cum ar fi o adresă IP de identificare a unui dispozitiv, nu ar trebui să fie considerate suficiente. Trimiterea la transferul datelor cu caracter personal ale călătorului este menită să facă definiția mai adaptată exigențelor viitorului.* Un astfel de transfer **■** indică o legătură strânsă între contractele relevante și, în consecință, crearea unui pachet.

■

- (10) În ceea ce privește pachetele în cadrul cărora, de exemplu, cazarea este combinată cu alte servicii turistice, dar care nu includ transportul de călători, criteriul general de „parte semnificativă” din valoarea combinației, care se aplică serviciilor turistice ■ , ar trebui să fie înlocuit cu criteriul mai precis de „cel puțin 25 %” din valoarea combinației, în vederea sporirii securității juridice. ***De asemenea, ar trebui să fie amintit faptul că alte servicii turistice care sunt parte intrinsecă a serviciilor de călătorie, precum alte servicii turistice care sunt legate de cazare, nu sunt considerate servicii de călătorie de sine stătătoare. În consecință, includerea lor nu poate conduce la crearea unui pachet, chiar dacă valoarea lor reprezintă cel puțin 25 % din prețul total. Considerentele Directivei (UE) 2015/2302 conțin exemple de servicii care pot fi considerate ca fiind o parte intrinsecă a serviciilor de călătorie, cum ar fi accesul la anumite facilități locale în hoteluri sau alte tipuri de cazare. În plus, ar trebui să fie amintit faptul că alte servicii turistice, care sunt selectate și cumpărate numai după ce prestarea unui serviciu de călătorie, cum ar fi cazarea, a început deja, nu vor conduce la crearea unui pachet, chiar dacă valoarea lor reprezintă cel puțin 25 % din prețul total .***

- (11) După cum s-a demonstrat mai ales în timpul pandemiei de COVID-19, ■ absența unor norme între întreprinderi privind rambursările către organizatorii pachetelor pentru servicii de călătorie anulate sau neexecutate de furnizorii de servicii, absența unor norme privind voucherele și incertitudinea legată de măsura în care cererile de rambursare și voucherele pentru pachetele anulate beneficiază de protecție în caz de insolvență pot cauza dificultăți în ceea ce privește rambursarea plăților efectuate de călători, în special în cazul unor circumstanțe inevitabile și extraordinare care conduc la numeroase anulări și afectează multiple destinații de călătorie. Prin urmare, este important să se garanteze că plățile efectuate de călători sunt protejate în mod eficace în orice moment, inclusiv în situații de criză. În plus, ar trebui să se asigure că sistemele naționale de protecție în caz de insolvență sunt reziliente și asigură o protecție mai uniformă.
- (12) ***Deși Directiva (UE) 2015/2302 impune organizatorilor să informeze călătorii cu privire la modalitățile de ■ plată, inclusiv cu privire la eventualele avansuri care urmează să fie plătite, aceasta nu prevede norme care să limiteze valoarea unor astfel de avansuri sau care să reglementeze calendarul pentru achitarea soldului. Statelor membre le revine posibilitatea de a reglementa astfel de aspecte, cu condiția ca normele respective să fie în conformitate cu dreptul Uniunii.***

■

- (13) În cazul în care un serviciu de călătorie inclus într-un pachet este anulat sau nu este furnizat și au fost efectuate plăți în avans către furnizorul de servicii respectiv, organizatorii ar trebui să aibă dreptul la rambursarea de către furnizorul de servicii de călătorie, în termen de șapte zile, a sumelor achitate. Scopul respectivului drept la rambursare este să le permită organizatorilor să își respecte obligația de a rambursa călătorilor, în termen de 14 zile, sumele achitate, în cazurile în care se reziliază și contractul privind pachetul de servicii de călătorie în ansamblu. În cazul în care un furnizor de servicii de călătorie anulează sau nu furnizează un serviciu inclus într-un pachet, însă contractul privind pachetul de servicii de călătorie continuă să existe, dreptul la rambursare în termen de șapte zile are drept scop să le permită organizatorilor să asigure servicii alternative.

- (14) În anumite *situații*, voucherele opționale ■ pot servi drept alternativă utilă la rambursări. Voucherele pot oferi mai multă flexibilitate organizatorilor, în special atunci când aceștia sunt nevoiți să efectueze numeroase rambursări într-o perioadă scurtă de timp. În același timp, voucherele pot fi o soluție acceptabilă pentru călătorii care nu au nevoie de o rambursare imediată, cu condiția să existe garanții juridice specifice. Prin urmare, **ar trebui să fie stabilite** norme clare pentru astfel de garanții. Respectivetele garanții ar trebui să includă **informații obligatorii** privind **caracterul opțional și alte caracteristici ale voucherului, inclusiv informații clare cu privire la faptul că dreptul călătorului la rambursare este suspendat numai în cazul în care acesta acceptă în mod expres voucherul. Cerința potrivit căreia călătorul trebuie să accepte în mod expres voucherul înseamnă că acceptul nu poate fi implicit, ci trebuie să fie exprimat în mod activ de către călător. Un astfel de accept ar trebui să fie exprimat folosind un suport durabil. Voucherele ar trebui să fie emise folosind un suport durabil și ar trebui să includă informații privind caracteristicile voucherului și drepturile călătorului. Aceste informații ar trebui să includă cuantumul rambursării la care are dreptul călătorul (denumit în continuare „dreptul de rambursare al călătorului”) și valoarea voucherului.** Organizatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a crește atractivitatea voucherelor, propunând, de exemplu, un voucher de **o valoare** mai mare decât cea a dreptului de rambursare al călătorului. În astfel de cazuri, protecția în caz de insolvență ar trebui să fie limitată la valoarea care corespunde ■ **dreptului de rambursare al** călătorului.

- (15) *Din motive de securitate juridică, ar trebui să fie stabilite norme privind perioada de valabilitate a voucherelor și eventualele posibilități de prelungire a acesteia. De asemenea, este oportun să se prevadă că, pe perioada de valabilitate a unui voucher, dreptul de rambursare al călătorului este suspendat și să se precizeze cazurile în care o astfel de suspendare încetează, iar călătorul își redobândește respectivul drept de rambursare. Întrucât voucherele au o valoare monetară specifică, este oportun să se prevadă că acestea pot fi utilizate pentru orice serviciu de călătorie oferit de organizator, că pot fi folosite eşalonat și că pot fi transferate o singură dată, fără ca organizatorii să poată percepe un comision pentru transfer. Pentru ca un transfer să fie valabil, călătorul care transferă voucherul ar trebui să informeze organizatorul cu privire la identitatea beneficiarului transferului, astfel încât beneficiarul transferului să poată folosi voucherul sau să beneficieze de o rambursare. Ar trebui să fie posibil ca transferul să fie confirmat prin aplicarea unui marcaj pe voucher, fie fizic, fie electronic, pentru a indica în mod clar că transferul a avut loc.*
- (16) Statele membre pot să prevadă mecanisme prin care să asigure rambursarea sumelor plătite de călători, în conformitate cu cerințele legale, în cazurile în care pachetele sunt anulate ca urmare a unor circumstanțe inevitabile și extraordinare și organizatorii nu își pot respecta obligațiile de rambursare. Pentru mai multă transparență, statele membre care introduc sau mențin astfel de mecanisme ar trebui să fie obligate să aducă existența acestora la cunoștința Comisiei și a punctelor de contact centrale ale celorlalte state membre. În mod normal, astfel de mecanisme sunt finanțate exclusiv prin contribuții din partea organizatorilor. Ele pot fi cofinanțate de statele membre numai în circumstanțe excepționale **și justificate în mod corespunzător**, iar introducerea lor nu aduce atingere normelor Uniunii privind ajutoarele de stat.

- (17) **■** Ar trebui să se clarifice faptul că rezilierea unui contract privind pachetul de servicii de călătorie este posibilă în cazul în care se poate preconiza în mod rezonabil că executarea contractului respectiv va fi afectată în mod semnificativ de circumstanțe inevitabile și extraordinare. *Evaluarea măsurii în care circumstanțele inevitabile și extraordinare vor avea efecte semnificative asupra executării pachetului ar trebui să se bazeze pe o previziune, la momentul rezilierii contractului privind pachetul de servicii de călătorie, a probabilității ca circumstanțele inevitabile și extraordinare să aibă consecințe semnificative asupra executării pachetului, ceea ce necesită o evaluare de la caz la caz. În cazul în care un călător reziliază contractul privind pachetul de servicii de călătorie, o astfel de evaluare ar trebui să fie efectuată din punctul de vedere al unui călător obișnuit care este suficient de bine informat și suficient de atent și avizat, pe baza informațiilor disponibile la data rezilierii contractului privind pachetul de servicii de călătorie în cauză. Efectele circumstanțelor inevitabile și extraordinare care se produc la locul de plecare, la locul de destinație sau în vecinătatea imediată a acestuia, ori care afectează călătoria către sau dinspre destinație, inclusiv diferitele locuri legate de călătoria spre destinație și călătoria de întoarcere în cauză, ar trebui să fie luate în considerare în cazul în care afectează semnificativ executarea serviciilor de călătorie incluse în contractul privind pachetul de servicii de călătorie. Prin „loc de plecare” ar trebui să se înțeleagă locul unde începe executarea serviciilor de călătorie, în conformitate cu contractul privind pachetul de servicii de călătorie. Circumstanțele care afectează numai călătoria spre destinație sau călătoria de întoarcere nu ar trebui să fie luate în considerare dacă respectiva călătorie nu face parte din contractul privind pachetul de servicii de călătorie, cum ar fi transportul pasagerului la locul de plecare convenit. Circumstanțele cunoscute deja călătorului sau pe care acesta le poate anticipa la momentul încheierii contractului privind pachetul de servicii de călătorie și care nu s-au înrăutățit semnificativ între timp nu pot constitui temeiul exercitării dreptului de reziliere a contractului respectiv fără plata unui comision de reziliere.*

- (18) *Printre circumstanțele inevitabile și extraordinare se numără situații obiective cum ar fi războaiele, alte probleme grave de securitate precum terorismul, riscuri semnificative pentru sănătatea umană precum declanșarea unei epidemii grave la locul de destinație al călătoriei sau dezastre naturale precum inundațiile, cutremurele sau condițiile meteorologice, care fac imposibilă deplasarea în condiții de siguranță către destinație, astfel cum s-a convenit în contractul privind pachetul de servicii de călătorie. Circumstanțele inevitabile și extraordinare nu ar trebui să includă numai circumstanțele care fac imposibilă, în mod obiectiv, executarea unui pachet, ci și circumstanțele care, fără a împiedica o astfel de executare, înseamnă că pachetul nu poate fi executat fără a expune călătorii în cauză unor riscuri la adresa sănătății și siguranței lor. În acest context, anumite riscuri pot afecta anumite grupuri de călători în mod deosebit de grav, din cauza vulnerabilității lor.*

- (19) *Declarațiile sau recomandările oficiale emise de autoritățile competente ale unui stat membru prin care călătorii sunt sfătuiți să nu călătorească într-o anumită regiune pot avea, prin natura lor, o forță probantă importantă în legătură cu apariția, în țările la care se referă, a unor circumstanțe inevitabile și extraordinare și în legătură cu consecințele acestora pentru executarea pachetului în cauză. Astfel de declarații sau recomandări sau faptul că restricții grave vor fi impuse călătorilor odată ajunși la locul de destinație al călătoriei ori, după întoarcerea din călătorie sau din vacanță, în statul membru de reședință sau de plecare, cum ar fi cerințe de rămânere în carantină pentru o lungă perioadă, pot fi, prin urmare, împreună cu alți factori, elemente importante care trebuie să fie luate în considerare atunci când se determină dacă rezilierea unui contract privind un pachet de servicii de călătorie prin invocarea unor circumstanțe inevitabile și extraordinare este justificată. Relevanța declarațiilor sau a recomandărilor oficiale specifice pentru rezilierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie în cauză ar trebui să fie examinată de la caz la caz, ținând seama, printre alți factori, de natura circumstanțelor respective și de perioada de timp care separă rezilierea contractului respectiv de data la care executarea pachetului era prevăzută să înceapă și, prin urmare, de probabilitatea ca aceste circumstanțe să se fi schimbat semnificativ. Cu toate acestea, existența unor astfel de declarații sau recomandări nu ar trebui să fie o condiție impusă pentru a se putea stabili existența unor circumstanțe inevitabile și extraordinare sau pentru a se determina consecințele unor astfel de circumstanțe asupra executării pachetului.*

- (20) De asemenea, ar trebui să se clarifice faptul că perioada de rambursare de 14 zile declanșată prin rezilierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie se aplică indiferent dacă călătorul solicită sau nu în mod expres rambursarea.
- (21) Pentru a se asigura o protecție eficace și uniformă a călătorilor și condiții de concurență echitabile pentru organizatori, ar trebui să se prevadă că protecția în caz de insolvență a organizatorilor acoperă toate plățile efectuate de călători sau în numele acestora în eventualitatea insolvenței organizatorului, inclusiv cazurile în care un călător avea dreptul la rambursare sau primise un voucher de la organizator înainte de insolvența acestuia.
- (22) *În limitele parametrilor stabiliți în Directiva (UE) 2015/2302, statele membre ar trebui să definească sistemele de protecție în caz de insolvență aplicabile pe teritoriul lor, inclusiv procedurile asociate și metodele de furnizare a informațiilor privind protecția în caz de insolvență prin intermediul celor mai eficiente canale de comunicare disponibile. Este important să se solicite ca, de îndată ce se produce o insolvență, călătorilor să li se furnizeze toate informațiile necesare. În consecință, statele membre ar trebui să desemneze entitatea sau entitățile relevante, responsabile pentru furnizarea informațiilor necesare.*

- (23) Pentru a se asigura în orice moment eficacitatea protecției în caz de insolvență pentru călători, ar trebui să se prevadă că garanția este suficientă pentru acoperirea costurilor de rambursare și, *după caz*, de repatriere. ***O astfel de garanție ar trebui să țină seama de faptul că insolvența ar putea surveni*** într-un moment în care organizatorul deține cel mai mare quantum al plăților. Ar trebui să se țină seama de posibilele creșteri ale quantumurilor respective ca urmare a unui volum ■ mai mare de pachete vândute într-o perioadă dată ***comparativ cu volumul anticipat al vânzărilor***. Este necesar să se clarifice că statele membre ar trebui să supravegheze mecanismele de protecție în caz de insolvență a organizatorilor și să monitorizeze ***disponibilitatea*** soluțiilor de protecție în caz de insolvență ■ . Atunci când este necesar pentru a asigura o protecție eficace în caz de insolvență, statele membre ar trebui să poată impune ***mecanisme suplimentare***, cum ar fi un fond de rezervă, ***pentru a completa, de exemplu, protecția oferită de polițele de asigurare***. În mod normal, astfel de fonduri de rezervă ar trebui să fie finanțate exclusiv prin contribuții din partea organizatorilor și ar trebui ■ să fie cofinanțate de statele membre numai în circumstanțe excepționale ***și justificate în mod corespunzător***. În cazul în care astfel de măsuri implică ajutoare de stat, ***se aplică normele Uniunii privind ajutoarele de stat***.
- (24) În ceea ce privește rambursarea plăților ***efectuate de călători*** în caz de insolvență a unui organizator, ar trebui să se precizeze mai în detaliu termenul în care urmează să fie efectuate astfel de rambursări ***după depunerea documentelor necesare***. ***Informațiile care urmează să fie furnizate călătorilor în caz de insolvență a unui organizator ar trebui să includă informații privind documentele pe care călătorii trebuie să le prezinte pentru a solicita rambursarea plăților lor***. Călătorilor ***ar trebui să li se solicite să prezinte numai*** documentele necesare pentru examinarea cererii ***în conformitate cu prevederile naționale și ținând seama de exigențele entității sau autorității de resort responsabile de prelucrarea sigură și eficientă a cererilor de rambursare***.

- (25) *Este oportun, de asemenea, să se prevadă că statele membre au posibilitatea de a impune și comercianților cu amănuntul, nu numai organizatorilor, să contracteze o protecție în caz de insolvență.*
- (26) Ar trebui să se clarifice faptul că punctele de contact centrale sunt responsabile pentru schimbul de informații legate de protecția în caz de insolvență și de aspectele conexe, inclusiv eventualele mecanisme prin care se asigură rambursarea la timp a sumelor achitate în cazul rezilierii contractelor privind pachetele de servicii de călătorie.

- (27) Este important pentru călători să fie informați în mod corespunzător cu privire la drepturile lor, să poată înțelege informațiile care le sunt furnizate și să aibă acces la respectivele informații când au nevoie de ele. Prin urmare, ar trebui efectuate anumite modificări privind cerințele de informare precontractuală, conținutul contractelor privind pachetele de servicii de călătorie și formularele cu informații standard prevăzute în **anexa I** la Directiva (UE) 2015/2302. De exemplu, **respectivele** formulare cu informații standard ■ ar trebui să precizeze care este comerciantul responsabil pentru efectuarea rambursărilor în cazul rezilierii unui contract privind un pachet de servicii de călătorie. Dreptul la rezilierea unui contract privind un pachet de servicii de călătorie fără plata unui comision de reziliere ca urmare a unor circumstanțe inevitabile și extraordinare ar trebui să fie prezentat în paralel cu posibilitatea de reziliere a contractului respectiv sub rezerva unui comision de reziliere. În plus, organizatorii ar trebui să aibă obligația de a atașa la contractul privind pachetul de servicii de călătorie formularul cu informații standard, astfel încât acesta să fie disponibil călătorilor după încheierea contractului respectiv, împreună cu datele de contact ale comercianților relevanți. ***Informațiile ar trebui să fie furnizate călătorilor într-un mod clar și ușor de înțeles și, după caz, în conformitate cu cerințele de accesibilitate prevăzute în Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului⁶. Ar trebui să fie reamintit faptul că, în situațiile în care serviciile în cauză intră în domeniul de aplicare al Directivei (UE) 2019/882, accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități urmează să fie asigurată în conformitate cu cerințele de accesibilitate prevăzute în anexa I la directiva respectivă.***
-

⁶ Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (JO L 151, 7.6.2019, p. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

- (28) *Pentru a spori eficacitatea Directivei (UE) 2015/2302, organizatorii ar trebui să aibă obligația de a respecta anumite standarde atunci când soluționează plângeri, inclusiv obligația de a confirma recepționarea plângerii în termen de șapte zile și de a furniza un răspuns motivat în termen de 60 de zile. În cazurile în care comunicarea se face prin poștă, ar trebui să se considere că organizatorul a respectat obligațiile respective dacă data ștampilei poștei se încadrează în perioadele respective.*

- (29) *Accesul la mecanisme echitabile și eficiente de soluționare a litigiilor este, de asemenea, important pentru asigurarea respectării drepturilor călătorilor în temeiul Directivei (UE) 2015/2302. Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁷, care stabilește cerințele minime aplicabile organismelor de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) în materie de consum care trebuie să existe în fiecare stat membru, se aplică, de asemenea, litigiilor dintre călători și comercianți reglementate de Directiva (UE) 2015/2302. Directiva (UE) 2025/2647 a Parlamentului European și a Consiliului⁸, care modifică Directiva 2013/11/UE cu scopul de a consolida accesul consumatorilor la SAL, obligă statele membre să promoveze participarea comercianților și a consumatorilor la mecanismele SAL. În considerentele sale se menționează că ar trebui să se acorde o atenție deosebită participării comercianților și consumatorilor la mecanismele SAL în anumite sectoare. Ar trebui să fie în continuare obligatoriu ca contractele privind pachetele de servicii de călătorie să conțină informații privind mecanismele SAL stabilite în temeiul Directivei 2013/11/UE și, după caz, privind entitatea SAL la care este afiliat comerciantul în cauză. Comercianții ar trebui să informeze călătorii cu privire la mecanismele SAL disponibile și atunci când resping o plângere primită de la un călător.*

⁷ Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum) (JO L 165, 18.6.2013, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).

⁸ Directiva (UE) 2025/2647 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2025 de modificare a Directivei 2013/11/UE privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum, precum și a Directivelor (UE) 2015/2302, (UE) 2019/2161 și (UE) 2020/1828 ca urmare a desființării Platformei europene de soluționare online a litigiilor (JO L, 2025/2647, 30.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/2647/oj>).

- (30) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și se conformează principiilor recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prezenta directivă respectă în special libertatea de a desfășura o activitate comercială, prevăzută la articolul 16 din cartă, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a consumatorilor în cadrul Uniunii, în conformitate cu articolul 38 din cartă.

- (31) Comisia ar trebui să înainteze Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentei directive în termen de cinci ani de la intrarea sa în vigoare. Deși s-a evaluat cu atenție impactul prezentei directive asupra întreprinderilor de turism, inclusiv asupra organizatorilor care sunt microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, este oportun ca raportul respectiv să țină seama de impactul aplicării directivei asupra organizatorilor care aparțin acestei categorii. **În plus, raportul respectiv ar trebui să includă o evaluare a aplicării articolului 5a din Directiva (UE) 2015/2302.** Dacă este necesar, raportul ar trebui să fie însoțit de propuneri legislative,
- (32) Întrucât obiectivul prezentei directive, și anume aducerea unei contribuții la funcționarea corespunzătoare a pieței interne în legătură cu pachetele de servicii de călătorie și la atingerea unui nivel ridicat și cât se poate de uniform de protecție a consumatorilor în sectorul respectiv, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele sale, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului respectiv.
- (33) Prin urmare, Directiva (UE) 2015/2302 ar trebui să fie modificată în consecință.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Modificarea Directivei (UE) 2015/2302

Directiva (UE) 2015/2302 se modifică după cum urmează:

1. Titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului”.

2. Articolul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 1

Obiect

„Scopul prezentei directive este de a contribui la funcționarea corespunzătoare a pieței interne și la asigurarea unui nivel ridicat și cât se poate de uniform de protecție a consumatorilor prin apropierea anumitor aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre referitoare la contractele încheiate între călători și comercianți privind pachetele de servicii de călătorie, ■ a anumitor aspecte ale contractelor încheiate între organizatorii de pachete și furnizorii de servicii *de călătorie, precum și a unor cerințe specifice de informare aplicabile în anumite cazuri care nu conduc la crearea unui pachet.*”

3. Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Prezenta directivă se aplică pachetelor oferite spre vânzare sau vândute călătorilor de către comercianți și ***cerințelor specifice de informare aplicabile în anumite cazuri care nu conduc la crearea unui pachet.*** Aceasta se aplică, de asemenea, dreptului organizatorilor de a primi o rambursare din partea furnizorilor de servicii de călătorie în cazul anulării sau nefurnizării unui serviciu care face parte dintr-un pachet de servicii de călătorie.”;

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) ***Prezenta directivă nu se aplică:***

- (a) ***pachetelor care acoperă o perioadă mai scurtă de 24 de ore, cu excepția situației în care acestea includ cazare peste noapte;***
- (b) ***pachetelor oferite ocazional și pe o bază nonprofit și numai unui grup restrâns de călători;***
- (c) ***pachetelor cumpărate în temeiul unui acord general pentru organizarea de călătorii de afaceri, încheiat între un comerciant și o altă persoană fizică sau juridică acționând în scopuri legate de activitatea sa comercială, afacerea, meseria sau profesia sa.”***

4. Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(a) punctul 2 se înlocuiește cu următorul text:

„2. «pachet» înseamnă o combinație a cel puțin două tipuri diferite de servicii de călătorie destinate aceleiași călătorii sau vacanțe, cu condiția ca:

- (a) serviciile respective să fie combinate de un singur comerciant, inclusiv la cererea călătorului sau în conformitate cu selecția acestuia, înainte de a se încheia un contract unic cu privire la toate serviciile; sau
- (b) indiferent dacă se încheie contracte separate cu furnizori individuali de servicii de călătorie, ***serviciile respective*** să fie :
 - (i) ■ cumpărate de la un singur punct de vânzare și ***să fi fost selectate înainte de acceptarea efectuării plății de către călător;***
■
 - (ii) ■ oferite, vândute sau facturate la un preț forfetar sau total, indiferent dacă au fost eventual facturate separat;
 - (iii) ■ promovate sau vândute sub denumirea de «pachet» sau sub o denumire similară;

- (iv) ■ combinate după încheierea unui contract prin care un comerciant acordă călătorului dreptul să aleagă dintr-o selecție de diferite tipuri de servicii de călătorie; sau
- (v) ■ cumpărate de un comerciant diferit sau de la comercianți diferiți prin procese de rezervare online asociate în care ***datele cu caracter personal ale călătorului prin care călătorul poate fi identificat ca parte contractantă se transmit de la comerciantul cu care se încheie primul contract către un alt comerciant sau alți comercianți și se încheie un contract cu acest alt comerciant sau cu acești alți comercianți în termen de cel mult 24 de ore de la confirmarea rezervării primului serviciu de călătorie.***

O combinație de servicii de călătorie în care nu mai mult decât unul dintre tipurile de servicii de călătorie menționate la punctul 1 litera (a), (b) sau (c) este combinat cu unul sau mai multe servicii turistice menționate la punctul 1 litera (d) nu constituie un pachet dacă aceste din urmă servicii:

- (a) nu reprezintă cel puțin 25 % din valoarea combinației, nu sunt promovate drept caracteristică esențială a combinației și nu constituie în niciun alt fel o astfel de caracteristică; sau
- (b) sunt selectate și cumpărate doar după începerea executării unui serviciu de călătorie menționat la punctul 1 litera (a), (b) sau (c);”;

- (b) punctul 5 *se elimină*;

■

- (c) *punctul 7 se înlocuiește cu următorul text:*

„7. «comerciant» înseamnă orice persoană fizică sau orice persoană juridică, indiferent dacă este publică sau privată, care acționează în calitate de organizator, de comerciant cu amănuntul sau de furnizor de servicii de călătorie, inclusiv prin intermediul unei alte persoane care acționează în numele său sau pe seama sa, în scopuri legate de activitatea sa comercială, de afaceri, de meseria sau profesia sa, în legătură cu contractele care fac obiectul prezentei directive;”;

- (d) *punctul 12 se înlocuiește cu următorul text:*

„12. «circumstanțe inevitabile și extraordinare» înseamnă circumstanțe obiective care nu pot fi controlate de partea care invocă astfel de circumstanțe și ale căror consecințe nu ar fi putut fi evitate chiar dacă s-ar fi luat toate măsurile rezonabile;”.

5. La articolul 5, alineatul (1) se modifică după cum urmează:

- (a) *la litera (a), punctul (viii) se înlocuiește cu următorul text:*

„(viii) dacă serviciile de călătorie incluse în pachet sunt, în general, accesibile persoanelor cu mobilitate redusă, indiferent dacă mobilitatea redusă respectivă are drept cauză o dizabilitate sau are alte cauze și indiferent dacă mobilitatea redusă respectivă este permanentă sau temporară, și, la cererea călătorului, informații suplimentare referitoare la accesibilitate sau la gradul de adecvare a pachetului din perspectiva nevoilor specifice comunicate de călător;”;

(b) litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) denumirea comercială și adresa geografică a organizatorului și, după caz, ale comerciantului cu amănuntul, precum și numărul de telefon și, după caz, adresa de e-mail ale acestora, care să permită călătorului să contacteze rapid organizatorul și, după caz, comerciantul cu amănuntul și să comunice efectiv cu aceștia;”;

(c) litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) modalitățile de plată, inclusiv orice puncte de fidelitate existente sau alte beneficii acordate prin sisteme de recompense, precum și orice sumă sau procentaj din preț care urmează să fie achitate sub formă de avans și calendarul pentru achitarea soldului ■ sau garanțiile financiare care urmează să fie achitate sau furnizate de călător;”;

(d) litera (f) se înlocuiește cu următorul text:

„(f) informații generale relevante despre cerințele legate de pașaport și vize, inclusiv termenele aproximative de obținere a vizelor și informații referitoare la formalitățile legate de sănătate în țările de destinație și de tranzit;”;

(e) litera (g) se înlocuiește cu următorul text:

„(g) informații privind dreptul călătorului de a rezilia contractul privind pachetul de servicii de călătorie oricând înainte de începerea executării pachetului, cu plata unui comision de reziliere adecvat și justificabil sau, după caz, a comisionului de reziliere standardizat solicitat de organizator, în conformitate cu articolul 12 alineatul (1), și informații privind dreptul călătorului de a rezilia contractul privind pachetul de servicii de călătorie fără plata unui comision de reziliere în cazul unor circumstanțe inevitabile și extraordinare, în conformitate cu articolul 12 alineatul (2);”.

■

6. Se introduce următorul articol:

„Articolul 5a

■ Informații precontractuale în situații de rezervare specifice

- (1) *Fără a aduce atingere articolului 23, în situațiile de rezervare care nu conduc la crearea unui pachet și în cazul în care un comerciant invită călătorul să cumpere un tip de serviciu de călătorie suplimentar pentru aceeași călătorie sau vacanță, comerciantul informează călătorul, la momentul invitației respective, într-un mod clar, inteligibil și bine evidențiat că, în cazul în care călătorul acceptă ulterior să plătească pentru un tip de serviciu de călătorie suplimentar după ce a acceptat să plătească pentru primul tip de serviciu de călătorie, primul tip de serviciu de călătorie și tipul de serviciu de călătorie suplimentar nu vor constitui un pachet, iar călătorul nu va beneficia de drepturile aplicabile pachetelor în temeiul prezentei directive.*
- (2) *În cazul în care un comerciant face invitația menționată la alineatul (1) înainte de acceptul călătorului de a plăti pentru un prim tip de serviciu de călătorie, dar nu furnizează informațiile menționate la alineatul respectiv, iar călătorul acceptă ulterior să plătească pentru un astfel de tip de serviciu de călătorie suplimentar la același punct de vânzare în termen de 24 de ore de la acceptul său de a plăti pentru primul tip de serviciu de călătorie, serviciile de călătorie în cauză constituie un pachet, iar comerciantul este considerat organizatorul pachetului respectiv.”*

7. Articolul 7 se modifică după cum urmează:

■

(a) la alineatul (2), litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) informații din care să reiasă că:

- (i) organizatorul este responsabil pentru executarea corespunzătoare a tuturor serviciilor de călătorie incluse în contractul privind pachetul de servicii de călătorie în conformitate cu articolul 13, pentru eventualele rambursări datorate ca urmare a rezilierii sau a modificării contractului respectiv și pentru acordarea de asistență, în conformitate cu articolul 16, în cazul în care călătorul se află în dificultate;
- (ii) *după caz*, călătorul poate să contacteze și organizatorul prin intermediul comerciantului cu amănuntul.”;

(b) la alineatul (2), litera (g) se înlocuiește cu următorul text:

„(g) *informații privind modalitățile de soluționare a plângerilor, inclusiv limba sau limbile în care poate fi depusă și va fi soluționată o plângere, și adresa poștală sau de e-mail la care pot fi depuse plângerile, precum și informații privind mecanismele de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) în temeiul Directivei 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului* și, după caz, privind entitatea SAL la care este afiliat comerciantul;*

* *Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum) (JO L 165, 18.6.2013, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).*”;

(c) se introduce următorul alineat:

„(2a) Formularul cu informații relevant prevăzut în anexa I se atașează **la contractul privind pachetul de servicii de călătorie și se pune la dispoziția călătorului pe un suport durabil în momentul încheierii** contractului. Contractul privind pachetul de servicii de călătorie conține o trimitere clară la respectivul formular cu informații. ”

■

8. Articolul 12 se modifică după cum urmează:

(a) *alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:*

„(1) *Statele membre asigură călătorului dreptul de a rezilia contractul privind pachetul de servicii de călătorie în orice moment înainte de începerea executării pachetului. În cazul în care călătorul reziliază contractul privind pachetul de servicii de călătorie în temeiul prezentului alineat, călătorul poate fi obligat să plătească organizatorului un comision de reziliere adecvat și justificabil, cu condiția ca în contract să se prevadă că se poate percepe un astfel de comision.*

Contractul privind pachetul de servicii de călătorie menționat la primul paragraf poate să prevadă :

- (a) comisioane de reziliere standardizate rezonabile, în funcție de data rezilierii contractului înainte de începerea executării pachetului și în funcție de economiile de costuri și de veniturile preconizate, generate de utilizarea alternativă a serviciilor de călătorie, sub formă de sume fixe sau de procentaje din prețul pachetului sau printr-o metodă de calcul similară; sau***
- (b) faptul că valoarea comisionului de reziliere corespunde fie prețului pachetului din care se scad economiile de costuri și veniturile relevante generate de utilizarea alternativă a serviciilor de călătorie, fie unui quantum mai mic, după cum convin părțile.***

În cazul în care contractul privind pachetul de servicii de călătorie prevede că se poate percepe un comision de reziliere, dar nu conține alte precizări, valoarea comisionului de reziliere corespunde fie prețului pachetului din care se scad economiile de costuri și veniturile relevante generate de utilizarea alternativă a serviciilor de călătorie, fie unui quantum mai mic, după cum convin părțile.

La cererea călătorului, organizatorul prezintă o justificare pentru comisioanele de reziliere aplicabile.”;

I

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) În pofida alineatului (1), călătorul are dreptul să rezilieze contractul privind pachetul de servicii de călătorie înainte de începerea executării pachetului fără a plăti niciun comision de reziliere, ■ în cazul în care se poate preconiza în mod rezonabil că executarea contractului privind pachetul de servicii de călătorie va fi afectată în mod semnificativ de circumstanțe inevitabile și extraordinare ***care se produc la locul de plecare, la locul de destinație sau în vecinătatea imediată a acestuia, sau care afectează călătoria călătorului către sau dinspre locul de destinație.*** În cazul în care contractul privind pachetul de servicii de călătorie este reziliat în conformitate cu prezentul alineat, călătorul are dreptul la o rambursare completă a oricărei plăți efectuate pentru pachet, dar nu are dreptul la despăgubiri suplimentare.”;

■

(c) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Organizatorul efectuează orice rambursare necesară în temeiul alineatelor (2) și (3) sau, în ceea ce privește alineatul (1), rambursează orice plată efectuată de către călător sau în numele acestuia pentru pachetul respectiv, din care se scade comisionul de reziliere adecvat și justificabil. Organizatorul efectuează astfel de restituiri sau rambursări către călător fără întârzieri nejustificate și, în orice caz, nu mai târziu de 14 zile de la rezilierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, ***fără a fi necesară o cerere prealabilă din partea călătorului. În cazul în care detaliile de plată ale călătorului nu mai sunt valabile, termenul de rambursare de 14 zile începe să curgă din momentul în care călătorul furnizează organizatorului detaliile de plată corecte.*** ■

În cazul în care, în termen de 14 zile de la rezilierea unui contract privind un pachet de servicii de călătorie în temeiul alineatului (1), (2) sau (3), organizatorul și călătorul convin asupra unui pachet de substituție de o calitate echivalentă sau superioară, călătorul nu are dreptul la restituire sau rambursare. În cazul în care călătorul acceptă un pachet de substituție de o calitate mai scăzută sau cu un cost mai mic, organizatorul rambursează călătorului, în termen de cel mult 14 zile de la acordul asupra pachetului de substituție, suma corespunzătoare diferenței dintre prețul mai mare plătit și prețul mai mic al pachetului de substituție.

Statele membre care introduc sau mențin mecanisme menite să asigure efectuarea rambursărilor către călători în termenul prevăzut la primul paragraf de la prezentul alineat, în urma rezilierii unor contracte privind pachetele de servicii de călătorie în conformitate cu alineatele (2) și (3) de la prezentul articol, informează Comisia și punctele de contact centrale ale celorlalte state membre menționate la articolul 18 alineatul (2), cu privire la mecanismele respective. ■ ”

9. Se introduce următorul articol:

„Articolul 12a

Vouchere

- (1) Statele membre se asigură că, în cazul în care un contract privind un pachet de servicii de călătorie este reziliat în temeiul articolului 10, 11 sau 12, organizatorul are dreptul de a oferi călătorului posibilitatea de a accepta, în locul rambursării, un voucher *care corespunde cel puțin cuantumului rambursării la care are dreptul călătorul (denumit în continuare «dreptul de rambursare al călătorului»)*. Organizatorul poate oferi un voucher de o valoare mai mare decât dreptul de rambursare al călătorului.

- (2) *Călătorul poate utiliza voucherul pentru orice serviciu de călătorie oferit de organizator și, de asemenea, îl poate utiliza eșalonat.*
- (3) *Atunci când rezervă servicii de călătorie, deținătorii de vouchere nu sunt supuși de către organizatori unui tratament mai puțin favorabil decât alți călători.*
- (4) *Atunci când oferă un voucher unui călător și înainte ca acesta să îl accepte în mod expres, organizatorul îl informează pe călătorul respectiv într-un mod clar și bine evidențiat, pe un suport durabil, cu privire la:*
- (a) *faptul că au dreptul la rambursare în termen de 14 zile și că nu sunt obligați să accepte un voucher;*
 - (b) *valoarea voucherului;*
 - (c) *valoarea dreptului de rambursare al călătorului și faptul că suma respectivă beneficiază de protecția împotriva insolvenței organizatorului;*
 - (d) *faptul că voucherul poate fi utilizat în întregime sau eșalonat, că poate fi utilizat pentru orice serviciu de călătorie oferit de organizator și că, în cazul în care voucherul este utilizat pentru rezervarea unui singur serviciu de călătorie, contractul respectiv nu va beneficia de protecția prevăzută în prezenta directivă;*

- (e) perioada de valabilitate a voucherului;
 - (f) *faptul că voucherul poate fi transferat o singură dată și că transferul este gratuit;*
 - (g) *faptul că, în cazul în care voucherul nu a fost utilizat până la sfârșitul perioadei sale de valabilitate până la valoarea totală a dreptului de rambursare al călătorului, călătorului urmează să i se plătească suma restantă din dreptul de rambursare respectiv în termen de 14 zile de la sfârșitul perioadei de valabilitate respective fără a fi necesară o cerere prealabilă.*
- (5) *Voucherul se emite pe un suport durabil și conține informațiile enumerate la alineatul (4) literele (b)-(g), într-un mod clar și ușor de înțeles. Acesta indică, de asemenea, denumirea comercială a organizatorului, informațiile pe care călătorii trebuie să le furnizeze organizatorului pentru ca transferul către o altă persoană să fie valabil, precum și data de începere și data de încheiere a perioadei de valabilitate.*
- I**
- (6) *Voucherul este valabil pentru o perioadă de maximum 12 luni de la data la care călătorul îl acceptă în mod expres în conformitate cu alineatul (4). Respectiva perioadă de valabilitate poate fi prelungită o singură dată, cu până la 12 luni, cu condiția ca ambele părți să își consemneze în mod expres pe un suport durabil acordul pentru prelungirea respectivă.*

- (7) ***Dreptul de rambursare al călătorului se suspendă pe parcursul perioadei de valabilitate a voucherului, cu condiția ca respectivul călător să fi primit informațiile menționate la alineatul (4) și să fi consemnat în mod expres pe un suport durabil faptul că acceptă voucherul în locul unei rambursări. Părțile pot conveni asupra unei rambursări integrale sau parțiale în orice moment înainte de utilizarea sau expirarea voucherului. Dreptul de rambursare al călătorului expiră atunci când voucherul a fost utilizat până la valoarea totală a dreptului de rambursare respectiv.***
- (8) ***Suspendarea dreptului de rambursare al călătorului încetează:***
- (a) ***la expirarea perioadei de valabilitate a voucherului, în cazul în care voucherul nu a fost utilizat până la valoarea dreptului de rambursare al călătorului; sau***
 - (b) ***atunci când, înainte de expirarea perioadei de valabilitate a voucherului, părțile convin asupra rambursării oricărei sume restante din dreptul de rambursare al călătorului; sau***
 - (c) ***în caz de insolvență a organizatorului.***
- (9) ***Organizatorul efectuează rambursarea către călător fără întârzieri nejustificate și, în orice caz, în termen de cel mult 14 zile de la încetarea suspendării dreptului de rambursare al călătorului, în conformitate cu alineatul (8) literele (a) și (b), fără a fi necesară o cerere prealabilă din partea călătorului.***

I

- (10) Călătorii pot transfera voucherul o singură dată. **Transferul este valabil numai în cazul în care călătorul care transferă voucherul informează organizatorul, pe un suport durabil, cu privire la respectivul transfer și furnizează datele cu caracter personal ale beneficiarului transferului care sunt necesare pentru ca beneficiarul transferului să utilizeze voucherul sau să primească o rambursare la sfârșitul perioadei de valabilitate a voucherului. Organizatorul confirmă transferul voucherului, fără întârzieri nejustificate, pe un suport durabil. Organizatorii nu pot percepe nicio taxă pentru transfer.”**

10. **Se introduce următorul articol:**

„Articolul 16a

Soluționarea plângerilor

- (1) **Organizatorul se asigură că poate fi contactat cu ușurință prin intermediul punctelor de contact indicate în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) litera (d) și că este în măsură să răspundă eficient la întrebările adresate de călători sau în numele acestora, în special la cele referitoare la acordarea de asistență în temeiul articolului 16, în cazul în care un călător se află în dificultate, sau referitoare la orice neconformitate care apare în cursul executării pachetului, precum și la măsurile de remediere prevăzute la articolul 13.**

- (2) *Organizatorul dispune, de asemenea, de mecanisme pentru soluționarea efectivă a altor tipuri de plângeri decât cele menționate la alineatul (1). Organizatorul confirmă primirea unor astfel de plângeri, pe un suport durabil, în termen de șapte zile de la recepționarea acestora și oferă călătorului un răspuns motivat, pe un suport durabil, în termen de 60 de zile de la data plângerii.*
- Statele membre pot prevedea termene mai scurte decât cele menționate la al doilea paragraf de la prezentul alineat.*
- (3) *Cu excepția cazului în care admite integral plângerea călătorului, organizatorul îl informează pe acesta, în răspunsul motivat, cu privire la orice mecanisme SAL în temeiul Directivei 2013/11/UE aflate la dispoziția călătorului în chestiunea în cauză.”*

11. Articolul 17 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 17

Eficacitatea și domeniul de aplicare al protecției în caz de insolvență

- (1) Statele membre se asigură că organizatorii stabiliți pe teritoriul lor oferă o garanție pentru rambursarea tuturor plăților efectuate de călători sau în numele acestora, în cazul insolvenței organizatorului. Respectiva garanție include protecția plăților efectuate, în cazul în care pachetul nu este executat fie în întregime, fie parțial, ca urmare a insolvenței organizatorului sau în cazul în care călătorul are dreptul la o rambursare. ***În cazul în care un călător primește un voucher, garanția se limitează la valoarea ■ dreptului de rambursare al călătorului.*** În cazul în care în contractul privind pachetul de servicii de călătorie este inclusă călătoria de întoarcere, organizatorii asigură o garanție și pentru repatrierea călătorului. Se poate oferi continuarea pachetului.

Organizatorii care nu sunt stabiliți într-un stat membru și care vând sau oferă spre vânzare pachete într-un stat membru sau care, prin orice mijloc, își direcționează activitățile către un stat membru au obligația de a furniza garanția în conformitate cu dreptul statului membru respectiv.

- (2) Garanția prevăzută la alineatul (1) trebuie să fie efectivă și să acopere costurile previzibile în mod rezonabil. Aceasta trebuie să acopere cuantumurile plăților efectuate de călători sau în numele acestora în legătură cu pachetele, ținându-se seama de perioada scursă între primirea oricăror plăți și încheierea executării pachetelor, precum și de costul estimat al repatrierilor în caz de insolvență a organizatorului. Garanția trebuie să fie suficientă în orice moment pentru a acoperi costul rambursărilor și, după caz, al repatrierilor ■ . **Garanția** ia în considerare faptul *că ar putea surveni insolvențe atunci când* organizatorii dețin cel mai mare quantum al plăților. De asemenea, garanția ia în considerare eventualele variații ale volumului de pachete vândute.
- (3) Pentru a asigura eficacitatea protecției în caz de insolvență, statele membre supraveghează mecanismele de protecție în caz de insolvență ale organizatorilor stabiliți pe teritoriul lor și monitorizează **disponibilitatea soluțiilor** de protecție în caz de insolvență. ■
- (4) Călătorii beneficiază de protecția în caz de insolvență a organizatorului indiferent de locul lor de reședință, de locul de plecare sau de locul în care se efectuează vânzarea pachetului și indiferent de statul membru în care este situată entitatea responsabilă de protecția în caz de insolvență.
- (5) Atunci când executarea pachetului este afectată de insolvența organizatorului, garanția este pusă la dispoziție gratuit pentru a se asigura repatrierile și, în cazul în care este necesar, plata cazării înainte de repatriere.

- (6) *Călătorilor li se rambursează plățile ■ fără întârzieri nejustificate ■ și, în orice caz, în termen de cel mult șase luni de la depunerea documentelor necesare pentru examinarea cererii lor.*

În cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, inclusiv atunci când entitatea sau autoritatea responsabilă de prelucrarea cererii primește un număr excepțional de mare de cereri într-o perioadă scurtă de timp sau atunci când insolvența organizatorului afectează călători din mai multe state membre, rambursarea plăților se efectuează în termen de nouă luni de la depunerea documentelor necesare.

Statele membre pot prevedea termene mai scurte decât cele menționate la primul și al doilea paragraf.

- (7) *Statele membre se asigură că, în cazul insolvenței unui organizator, călătorii sunt informați fără întârzieri nejustificate, prin canale de comunicare adecvate, cel puțin cu privire la :*

- (a) insolvența organizatorului;*
- (b) denumirea și datele de contact ale entității responsabile de protecția în caz de insolvență sau, după caz, denumirea și datele de contact ale autorității competente;*
- (c) drepturile călătorilor în legătură cu pachetele care deja au început sau care pot fi încă executate; și*
- (d) documentele pe care călătorii trebuie să le depună pentru a solicita o rambursare.*

- (8) *Fiecare stat membru se asigură că listele online în care sunt prezentați toți organizatorii și, după caz, comercianții cu amănuntul stabiliți pe teritoriul său și acoperiți de protecția în caz de insolvență în temeiul dispozițiilor naționale de transpunere a prezentei directive sunt accesibile publicului și sunt actualizate. Statele membre transmit Comisiei linkurile către site-urile cu listele lor atunci când notifică dispozițiile naționale de transpunere a prezentei directive și comunică fără întârziere Comisiei orice modificare a respectivelor linkuri. Comisia publică pe site-ul său o listă a linkurilor primite de la statele membre. Comisia actualizează lista respectivă fără întârzieri nejustificate ori de câte ori un stat membru îi comunică un nou link.*
- (9) În cazul în care este justificat din perspectiva plăților primite de comercianții cu amănuntul, statele membre pot solicita ca, pe lângă organizatori, și comercianții cu amănuntul să contracteze o protecție în caz de insolvență, fără a aduce atingere articolului 13 alineatul (1) al doilea paragraf.”

12. **Articolul 18 se modifică după cum urmează:**

(a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Statele membre desemnează puncte de contact centrale pentru a facilita cooperarea administrativă și supravegherea organizatorilor care își desfășoară activitatea în diferite state membre și pentru a face schimb de informații cu privire la protecția în caz de insolvență și la orice mecanisme instituite pentru a asigura eficacitatea rambursărilor în urma rezilierii contractelor privind pachetele de servicii de călătorie. Statele membre notifică tuturor celorlalte state membre și Comisiei datele de contact ale respectivelor puncte de contact.”;

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Punctele de contact centrale își pun la dispoziție reciproc toate informațiile necesare privind cerințele lor naționale de protecție în caz de insolvență și identitatea entității sau a entităților responsabile de protecția în caz de insolvență pentru anumiți organizatori stabiliți pe teritoriul lor.”;

(c) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Dacă au îndoieli cu privire la protecția în caz de insolvență a unui organizator, statele membre solicită clarificări din partea statului membru în care este stabilit organizatorul. Statele membre răspund solicitărilor din partea altor state membre cât mai rapid posibil, ținând seama de urgența și de complexitatea problemei. În orice caz, un prim răspuns include identitatea organizatorului sau, după caz, a comerciantului cu amănuntul și a entității sau entităților responsabile de protecția în caz de insolvență. Acest prim răspuns se transmite în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării.”

13. Capitolul VI, conținând articolul 19, se elimină.■

■

14. *La articolul 21, primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:*

„Statele membre se asigură că comerciantul răspunde pentru orice erori cauzate de defecțiuni tehnice din sistemul de rezervare care îi sunt imputabile acestuia și, în cazul în care a fost de acord să organizeze rezervarea unui pachet, pentru erorile comise în timpul procesului de rezervare.”

15. Articolul 22 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 22

Dreptul la despăgubiri și dreptul organizatorilor la rambursare

- (1) În cazurile în care un organizator sau, în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf sau cu articolul 20, un comerciant cu amănuntul plătește o despăgubire, acordă o reducere de preț sau îndeplinește alte obligații care îi revin în temeiul prezentei directive, statele membre se asigură că organizatorul sau comerciantul cu amănuntul are dreptul de a pretinde despăgubiri de la orice terț care a contribuit la evenimentul care a generat despăgubirea, reducerea prețului sau alte obligații.
- (2) Statele membre se asigură că, atunci când un furnizor de servicii de călătorie anulează sau nu furnizează un serviciu care face parte dintr-un pachet, respectivul furnizor de servicii rambursează organizatorului, în termen de șapte zile, toate plățile efectuate de organizator pentru serviciul respectiv. Termenul de șapte zile începe să curgă din ziua următoare anulării serviciului sau din ziua în care trebuia să fie prestat serviciul, luându-se în considerare data care survine mai întâi.”

16. *La articolul 23, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:*

„(1) Declarația unui organizator al unui pachet prin care afirmă că acționează exclusiv ca furnizor de servicii de călătorie, ca intermediar sau în orice altă capacitate sau că un pachet nu constituie un pachet nu exonerează organizatorul respectiv de obligațiile care îi revin în temeiul prezentei directive.”

■

17. Anexa I se înlocuiește cu textul prevăzut în anexa ■ la prezenta directivă.

18. Anexa II *se elimină*.

Articolul 2

Raportarea de către Comisie și reexaminarea

Până la ... [cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive de modificare], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentei directive. Acest raport *include, în special, o evaluare a aplicării articolului 5a din Directiva (UE) 2015/2302, introdus prin articolul 1 punctul 6 din prezenta directivă, și ia în considerare impactul asupra organizatorilor care sunt microîntreprinderi sau întreprinderi mici și mijlocii.*

Raportul este însoțit, după caz, de propuneri legislative.

Articolul 3

Transpunere

- (1) Statele membre adoptă și publică, până la ... [28 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive de modificare], dispozițiile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la acestea.

Statele membre aplică dispozițiile respective de la ... [34 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive de modificare].

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.

- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 4

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 5

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la ...,

Pentru Parlamentul European

Președinta

Pentru Consiliu

Președintele

ANEXĂ I

„ANEXA I

Partea A

Formular cu informații standard pentru contractele privind pachete de servicii de călătorie atunci când este posibilă utilizarea de hyperlinkuri

PRINCIPALELE MELE DREPTURI ÎN CALITATE DE CĂLĂTOR

Combinatia de servicii de călătorie pusă la dispoziția dvs. este un pachet în înțelesul Directivei (UE) 2015/2302 privind pachetele de servicii de călătorie.

Prin urmare, veți beneficia de toate drepturile UE care se aplică pachetelor. Societatea XY, în calitate de organizator al acestui pachet, [și (după caz, în temeiul dreptului intern aplicabil) societatea XZ, în calitate de comerciant cu amănuntul,]¹ este [sunt] pe deplin responsabilă [responsabile] de executarea corespunzătoare a pachetului.

În plus, conform legii, plățile pe care le efectuați către societatea XY [și societatea YZ (dacă este cazul)]² sunt protejate și, în cazul în care călătoria de întoarcere este inclusă în pachet, repatrierea vă este garantată dacă această societate [aceste societăți]³ devine [devin] insolventă [insolvente].

Mai multe informații referitoare la principalele drepturi în temeiul Directivei (UE) 2015/2302, inclusiv la modificări contractuale, anulări, rambursări, răspunderea în caz de executare necorespunzătoare și protecția în caz de insolvență, precum și la părțile care trebuie să fie contactate, pot fi obținute aici [a se furniza sub forma unui hyperlink].

Făcând clic pe hyperlink, călătorul va primi următoarele informații:

¹ Alternativa corectă se stabilește de către statele membre ținând cont de transpunerea directivei.

² A se vedea nota de subsol 1.

³ A se vedea nota de subsol 1.

Principalele drepturi în temeiul Directivei (UE) 2015/2302

Informații

- Călătorii vor primi toate informațiile esențiale referitoare la pachet înainte de încheierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, inclusiv informații referitoare la preț și la plățile datorate în momentul rezervării. ■
- După încheierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, călătorii vor primi contractul pe un suport durabil (de exemplu, pe hârtie sau prin e-mail).

Comerciantul răspunzător și punctele de contact

- Există întotdeauna cel puțin un comerciant care răspunde pentru executarea corespunzătoare a tuturor serviciilor de călătorie incluse într-un pachet. Respectivul comerciant este organizatorul pachetului, astfel cum este identificat în textul din caseta de mai sus și în contractul de servicii de călătorie. Contractul trebuie să conțină datele de contact ale organizatorului.
- Când pachetul este vândut prin intermediul unui comerciant cu amănuntul (de exemplu, o agenție de turism), călătorii au și posibilitatea de a contacta comerciantul cu amănuntul în cazul unor probleme sau pentru a transmite mesaje organizatorului. Datele de contact ale comerciantului cu amănuntul sunt furnizate, de asemenea, în contract. În funcție de dreptul intern aplicabil, și comercianții cu amănuntul pot răspunde pentru executarea pachetului.
- Călătorilor li se va pune la dispoziție un număr de telefon de urgență sau datele de contact ale unui punct de contact pentru a putea lua legătura cu organizatorul sau comerciantul cu amănuntul în timp ce se află în călătorie sau vacanță.

Transferul contractului

- Călătorii pot transfera pachetul unei alte persoane, eventual contra unui comision. Călătorul trebuie să înștiințeze dinainte, într-un interval rezonabil, organizatorul sau, **după caz**, comerciantul cu amănuntul.

Majorările de prețuri

- Prețul pachetului poate fi majorat, cu cel puțin 20 de zile înainte de începerea executării pachetului, numai în cazul în care cresc costurile specifice (de exemplu, prețurile carburanților) și dacă posibilitatea de majorare este prevăzută în mod expres în contract. Dacă majorarea depășește 8 % din prețul pachetului, călătorii pot să rezilieze contractul, urmând, în acest caz, să își primească banii înapoi. Dacă organizatorul își rezervă, în contract, dreptul de a majora prețul, călătorii au dreptul la o reducere de preț în cazul unei scăderi a costurilor relevante.

Rezilierea contractului înainte de începerea executării unui pachet

- Călătorii pot rezilia contractul fără plata unui comision de reziliere și pot obține rambursarea completă a tuturor plăților efectuate dacă oricare dintre elementele esențiale ale pachetului s-a modificat în mod semnificativ sau dacă prețul a fost majorat cu peste 8 % din prețul pachetului.
- În cazul în care, înainte de începerea executării pachetului, comerciantul responsabil pentru pachet anulează pachetul, călătorii au dreptul la rambursare și, după caz, la o despăgubire.
- Călătorii pot rezilia contractul înainte de începerea executării pachetului, fără a plăti niciun comision de reziliere, în cazul în care călătoria sau vacanța este afectată în mod semnificativ de circumstanțe inevitabile și extraordinare. Constituie circumstanțe inevitabile și extraordinare, de exemplu, dezastrele naturale, problemele grave de securitate sau riscurile pentru sănătatea publică, care sunt în mod rezonabil susceptibile să afecteze pachetul.

- În plus, călătorii pot rezilia contractul în orice moment înainte de începerea executării pachetului, inclusiv din motive personale, în schimbul achitării unui comision de reziliere adecvat și justificabil. Călătorii trebuie să fie informați cu privire la astfel de comisioane înainte de încheierea contractului și în cuprinsul contractului.

Rambursările

- În toate cazurile în care organizatorul sau călătorul anulează pachetul, călătorilor trebuie să li se ramburseze, în termen de 14 zile, sumele plătite (cu aplicarea eventualelor comisioane de reziliere), **cu excepția cazului în care părțile convin asupra unui pachet de substituție în cadrul respectivului termen de 14 zile**. Organizatorul pachetului este responsabil de efectuarea rambursărilor. În cazul în care este implicat un comerciant cu amănuntul și dacă dreptul intern aplicabil prevede acest lucru, și comerciantul cu amănuntul este responsabil de efectuarea rambursărilor.
- În cazul în care organizatorul oferă un voucher spre utilizare pentru **orice serviciu de călătorie oferit de organizator** în locul unei rambursări în termen de 14 zile, călătorii vor primi informații cu privire la drepturile pe care le au în legătură cu voucherul și pot alege dacă îl acceptă sau nu. ■

Problemele apărute în timpul călătoriei sau al vacanței

- Organizatorul este obligat să remedieze problemele apărute în cursul executării pachetului. Călătorii trebuie să informeze organizatorul cu privire la problemele cu care se confruntă.
- În cazul în care elemente importante ale pachetului nu pot fi executate astfel cum s-a convenit, organizatorul trebuie să ofere servicii alternative corespunzătoare, fără costuri suplimentare. Călătorii pot rezilia contractul fără plata vreunui comision în cazul în care serviciile de călătorie nu sunt executate conform contractului, această situație afectează în mod substanțial executarea pachetului și organizatorul nu remediază problema.

- Sub rezerva condițiilor prevăzute în Directiva (UE) 2015/2302, călătorii au, de asemenea, dreptul la o reducere a prețului sau la despăgubiri pentru daune sau la ambele, în cazul în care serviciile de călătorie nu sunt executate sau sunt executate în mod necorespunzător.
- Organizatorul trebuie să acorde asistență în cazul în care călătorul se află în dificultate, de exemplu prin furnizarea de informații privind serviciile de sănătate, autoritățile locale și asistența consulară și prin oferirea posibilității de a efectua comunicări la distanță.

Protecția în caz de insolvență

- În cazul în care organizatorul devine insolvent, se rambursează sumele plătite de călători. În unele state membre există o protecție în caz de insolvență și pentru plățile către comercianții cu amănuntul. Dacă organizatorul sau, *după caz*, comerciantul cu amănuntul devine insolvent după începerea executării pachetului și dacă în pachet este inclusă călătoria de întoarcere, repatrierea călătorilor este garantată. Societatea XY a contractat protecție în caz de insolvență la societatea WX [entitatea responsabilă de protecția în caz de insolvență, de exemplu un fond de garantare sau o societate de asigurări]. Călătorii pot contacta această entitate sau, *după caz*, autoritatea competentă (datele de contact, inclusiv numele, adresa geografică, adresa de e-mail și numărul de telefon) dacă serviciile de călătorie sunt refuzate din cauza insolvenței societății XY.

Directiva (UE) 2015/2302, astfel cum a fost transpusă în dreptul intern [hyperlink]

Partea B

Formular cu informații standard pentru contractele privind pachete de servicii de călătorie în alte situații decât cele care fac obiectul părții A

PRINCIPALELE MELE DREPTURI ÎN CALITATE DE CĂLĂTOR

Combinția de servicii de călătorie pusă la dispoziția dvs. este un pachet în înțelesul Directivei (UE) 2015/2302.

Prin urmare, veți beneficia de toate drepturile UE care se aplică pachetelor. Societatea XY, în calitate de organizator al acestui pachet, [și (după caz, în temeiul dreptului intern aplicabil) societatea XZ, în calitate de comerciant cu amănuntul,]¹ este [sunt] pe deplin responsabilă [responsabile] de executarea corespunzătoare a pachetului.

În plus, conform legii, plățile pe care le efectuați către societatea XY [și societatea YZ (dacă este cazul)]² sunt protejate și, în cazul în care călătoria de întoarcere este inclusă în pachet, repatrierea vă este garantată dacă această societate [aceste societăți]³ devine [devin] insolventă [insolvente].

Mai jos sunt prezentate mai multe informații referitoare la principalele drepturi în temeiul Directivei (UE) 2015/2302, inclusiv la modificări contractuale, anulări, rambursări, răspunderea în caz de executare necorespunzătoare și protecția în caz de insolvență, precum și la părțile care trebuie să fie contactate.

¹ Alternativa corectă se stabilește de către statele membre ținând cont de transpunerea directivei.

² A se vedea nota de subsol 1.

³ A se vedea nota de subsol 1.

Principalele drepturi în temeiul Directivei (UE) 2015/2302

Informații

- Călătorii vor primi toate informațiile esențiale referitoare la pachet înainte de încheierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, inclusiv informații referitoare la preț și la plățile datorate în momentul rezervării. ■
- După încheierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, călătorii vor primi contractul pe un suport durabil (de exemplu, pe hârtie sau prin e-mail).

Comerciantul răspunzător și punctele de contact

- Există întotdeauna cel puțin un comerciant care răspunde pentru executarea corespunzătoare a tuturor serviciilor de călătorie incluse într-un pachet. Respectivul comerciant este organizatorul pachetului, astfel cum este identificat în textul din caseta de mai sus și în contract. Contractul trebuie să conțină datele de contact ale organizatorului.
- Când pachetul este vândut prin intermediul unui comerciant cu amănuntul (de exemplu, o agenție de turism), călătorii au și posibilitatea de a contacta comerciantul cu amănuntul în cazul unor probleme sau pentru a transmite mesaje organizatorului. Datele de contact ale comerciantului cu amănuntul sunt furnizate, de asemenea, în contract. În funcție de dreptul intern aplicabil, și comercianții cu amănuntul pot răspunde pentru executarea pachetului.
- Călătorilor li se va pune la dispoziție un număr de telefon de urgență sau datele de contact ale unui punct de contact pentru a putea lua legătura cu organizatorul sau comerciantul cu amănuntul în timp ce se află în călătorie sau vacanță.

Transferul contractului

- Călătorii pot transfera pachetul unei alte persoane, eventual contra unui comision. Călătorul trebuie să înștiințeze dinainte, într-un interval rezonabil, organizatorul sau, ***după caz***, comerciantul cu amănuntul.

Majorările de prețuri

- Prețul pachetului poate fi majorat, cu cel puțin 20 de zile înainte de începerea executării pachetului, numai în cazul în care cresc costurile specifice (de exemplu, prețurile carburanților) și dacă posibilitatea de majorare este prevăzută în mod expres în contract. Dacă majorarea depășește 8 % din prețul pachetului, călătorii pot să rezilieze contractul, urmând, în acest caz, să își primească banii înapoi. Dacă organizatorul își rezervă, în contract, dreptul de a majora prețul, călătorii au dreptul la o reducere de preț în cazul unei scăderi a costurilor relevante.

Rezilierea contractului înainte de începerea executării unui pachet

- Călătorii pot rezilia contractul fără plata unui comision de reziliere și pot obține rambursarea completă a tuturor plăților efectuate dacă oricare dintre elementele esențiale ale pachetului s-a modificat în mod semnificativ sau dacă prețul a fost majorat cu peste 8 % din prețul pachetului.
- În cazul în care, înainte de începerea executării pachetului, comerciantul responsabil pentru pachet anulează pachetul, călătorii au dreptul la rambursare și, după caz, la o despăgubire.
- Călătorii pot rezilia contractul înainte de începerea executării pachetului, fără a plăti niciun comision de reziliere, în cazul în care călătoria sau vacanța este afectată în mod semnificativ de circumstanțe inevitabile și extraordinare. Constituie circumstanțe inevitabile și extraordinare, de exemplu, dezastrele naturale, problemele grave de securitate sau riscurile pentru sănătatea publică, care sunt în mod rezonabil susceptibile să afecteze pachetul.
- În plus, călătorii pot rezilia contractul în orice moment înainte de începerea executării pachetului, inclusiv din motive personale, în schimbul achitării unui comision de reziliere adecvat și justificabil. Călătorii trebuie să fie informați cu privire la astfel de comisioane înainte de încheierea contractului și în cuprinsul contractului.

Rambursările

- În toate cazurile în care organizatorul sau călătorul anulează pachetul, călătorilor trebuie să li se ramburseze, în termen de 14 zile, sumele plătite (cu aplicarea eventualelor comisioane de reziliere), **cu excepția cazului în care părțile convin asupra unui pachet de substituție în cadrul respectivului termen de 14 zile**. Organizatorul pachetului este responsabil de efectuarea rambursărilor. În cazul în care este implicat un comerciant cu amănuntul și dacă dreptul intern aplicabil prevede acest lucru, și comerciantul cu amănuntul este responsabil de efectuarea rambursărilor.
- În cazul în care organizatorul oferă un voucher spre utilizare pentru **orice serviciu de călătorie oferit de organizator** în locul unei rambursări în termen de 14 zile, călătorii vor primi informații cu privire la drepturile pe care le au în legătură cu voucherul și pot alege dacă îl acceptă sau nu.

Problemele apărute în timpul călătoriei sau al vacanței

- Organizatorul este obligat să remedieze problemele apărute în cursul executării pachetului. Călătorii trebuie să informeze organizatorul cu privire la problemele cu care se confruntă.
- În cazul în care elemente importante ale pachetului nu pot fi executate astfel cum s-a convenit, organizatorul trebuie să ofere servicii alternative corespunzătoare, fără costuri suplimentare. Călătorii pot rezilia contractul fără plata vreunui comision în cazul în care serviciile de călătorie nu sunt executate conform contractului, această situație afectează în mod substanțial executarea pachetului și organizatorul nu remediază problema.
- Sub rezerva condițiilor prevăzute în Directiva (UE) 2015/2302, călătorii au, de asemenea, dreptul la o reducere a prețului sau la despăgubiri pentru daune sau la ambele, în cazul în care serviciile de călătorie nu sunt executate sau sunt executate în mod necorespunzător.

- Organizatorul trebuie să acorde asistență în cazul în care călătorul se află în dificultate, de exemplu prin furnizarea de informații privind serviciile de sănătate, autoritățile locale și asistența consulară și prin oferirea posibilității de a efectua comunicări la distanță.

Protecția în caz de insolvență

- În cazul în care organizatorul devine insolvent, se rambursează sumele plătite de călători. În unele state membre există o protecție în caz de insolvență și pentru plățile către comercianții cu amănuntul. Dacă organizatorul sau, *după caz*, comerciantul cu amănuntul devine insolvent după începerea executării pachetului și dacă în pachet este inclusă călătoria de întoarcere, repatrierea călătorilor este garantată. Societatea XY a contractat protecție în caz de insolvență la societatea WX [entitatea responsabilă de protecția în caz de insolvență, de exemplu un fond de garantare sau o societate de asigurări]. Călătorii pot contacta această entitate sau, *după caz*, autoritatea competentă (datele de contact, inclusiv numele, adresa geografică, adresa de e-mail și numărul de telefon) dacă serviciile de călătorie sunt refuzate din cauza insolvenței societății XY.

(Site-ul pe care este accesibilă Directiva (UE) 2015/2302, astfel cum a fost transpusă în dreptul intern)

Partea C

Formular cu informații standard pentru cazul în care organizatorul transmite date unui alt comerciant în conformitate cu articolul 3 punctul 2 litera (b) punctul (v)

PRINCIPALELE MELE DREPTURI ÎN CALITATE DE CĂLĂTOR

Dacă încheiați un contract cu societatea AB **în termen de cel mult 24 de ore de la** primirea confirmării de rezervare din partea societății XY, serviciul de călătorie furnizat de XY și AB va constitui un pachet în înțelesul Directivei (UE) 2015/2302.

Prin urmare, veți beneficia de toate drepturile UE care se aplică pachetelor. Societatea XY va fi pe deplin responsabilă pentru executarea corespunzătoare a pachetului.

În plus, conform legii, societatea XY deține protecție pentru a vă rambursa plățile și, dacă transportul este inclus în pachet, pentru a vă asigura repatrierea dacă devine insolventă.

Mai multe informații referitoare la principalele drepturi în temeiul Directivei (UE) 2015/2302, inclusiv la modificări contractuale, anulări, rambursări, răspunderea în caz de executare necorespunzătoare și protecția în caz de insolvență, precum și la părțile care trebuie să fie contactate pot fi obținute aici [a se furniza sub forma unui hyperlink].

Făcând clic pe hyperlink, călătorul va primi următoarele informații:

Principalele drepturi în temeiul Directivei (UE) 2015/2302

Informații

- Călătorii vor primi toate informațiile esențiale referitoare la pachet înainte de încheierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, inclusiv informații referitoare la preț și la plățile datorate în momentul rezervării. ■
- După încheierea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, călătorii vor primi contractul pe un suport durabil (de exemplu, pe hârtie sau prin e-mail).

Comerciantul răspunzător și punctele de contact

- Există întotdeauna cel puțin un comerciant care răspunde pentru executarea corespunzătoare a tuturor serviciilor de călătorie incluse într-un pachet. Respectivul comerciant este organizatorul pachetului, astfel cum este identificat în textul din caseta de mai sus și în contract. Contractul trebuie să conțină datele de contact ale organizatorului.
- Călătorilor li se va pune la dispoziție un număr de telefon de urgență sau datele de contact ale unui punct de contact pentru a putea lua legătura cu organizatorul sau agentul de turism.

Transferul contractului

- Călătorii pot transfera pachetul unei alte persoane, eventual contra unui comision. Călătorul trebuie să înștiințeze dinainte, într-un interval rezonabil, organizatorul sau, ***după caz***, comerciantul cu amănuntul.

Majorările de prețuri

- Prețul pachetului poate fi majorat, cu cel puțin 20 de zile înainte de începerea executării pachetului, numai în cazul în care cresc costurile specifice (de exemplu, prețurile carburanților) și dacă posibilitatea de majorare este prevăzută în mod expres în contract. Dacă majorarea depășește 8 % din prețul pachetului, călătorii pot să rezilieze contractul, urmând, în acest caz, să își primească banii înapoi. Dacă organizatorul își rezervă, în contract, dreptul de a majora prețul, călătorii au dreptul la o reducere de preț în cazul unei scăderi a costurilor relevante.

Rezilierea contractului înainte de începerea executării unui pachet

- Călătorii pot rezilia contractul fără plata unui comision de reziliere și pot obține rambursarea completă a tuturor plăților efectuate dacă oricare dintre elementele esențiale ale pachetului s-a modificat în mod semnificativ sau dacă prețul a fost majorat cu peste 8 % din prețul pachetului.
- În cazul în care, înainte de începerea executării pachetului, comerciantul responsabil pentru pachet anulează pachetul, călătorii au dreptul la rambursare și, după caz, la o despăgubire.
- Călătorii pot rezilia contractul înainte de începerea executării pachetului, fără a plăti niciun comision de reziliere, în cazul în care călătoria sau vacanța este afectată în mod semnificativ de circumstanțe inevitabile și extraordinare. Constituie circumstanțe inevitabile și extraordinare, de exemplu, dezastrele naturale, problemele grave de securitate sau riscurile pentru sănătatea publică, care sunt în mod rezonabil susceptibile să afecteze pachetul.
- În plus, călătorii pot rezilia contractul în orice moment înainte de începerea executării pachetului, inclusiv din motive personale, în schimbul achitării unui comision de reziliere adecvat și justificabil. Călătorii trebuie să fie informați cu privire la astfel de comisioane înainte de încheierea contractului și în cuprinsul contractului.

Rambursările

- În toate cazurile în care organizatorul sau călătorul anulează pachetul, călătorilor trebuie să li se ramburseze, în termen de 14 zile, sumele plătite (cu aplicarea eventualelor comisioane de reziliere), **cu excepția cazului în care părțile convin asupra unui pachet de substituție în cadrul respectivului termen de 14 zile**. Organizatorul pachetului este responsabil de efectuarea rambursărilor. În cazul în care este implicat un comerciant cu amănuntul și dacă dreptul intern aplicabil prevede acest lucru, și comerciantul cu amănuntul este responsabil de efectuarea rambursărilor.
- În cazul în care organizatorul oferă un voucher spre utilizare pentru **orice serviciu de călătorie oferit de organizator** în locul unei rambursări în termen de 14 zile, călătorii vor primi informații cu privire la drepturile pe care le au în legătură cu voucherul și pot alege dacă îl acceptă sau nu. ■

Problemele apărute în timpul călătoriei sau al vacanței

- Organizatorul este obligat să remedieze problemele apărute în cursul executării pachetului. Călătorii trebuie să informeze organizatorul cu privire la problemele cu care se confruntă.
- În cazul în care elemente importante ale pachetului nu pot fi executate astfel cum s-a convenit, organizatorul trebuie să ofere servicii alternative corespunzătoare, fără costuri suplimentare. Călătorii pot rezilia contractul fără plata vreunui comision în cazul în care serviciile de călătorie nu sunt executate conform contractului, această situație afectează în mod substanțial executarea pachetului și organizatorul nu remediază problema.
- Sub rezerva condițiilor prevăzute în Directiva (UE) 2015/2302, călătorii au, de asemenea, dreptul la o reducere a prețului sau la despăgubiri pentru daune sau la ambele, în cazul în care serviciile de călătorie nu sunt executate sau sunt executate în mod necorespunzător.
- Organizatorul trebuie să acorde asistență în cazul în care călătorul se află în dificultate, de exemplu prin furnizarea de informații privind serviciile de sănătate, autoritățile locale și asistența consulară și prin oferirea posibilității de a efectua comunicări la distanță.

Protecția în caz de insolvență

- În cazul în care organizatorul devine insolvent, se rambursează sumele plătite de călători. În unele state membre există o protecție în caz de insolvență și pentru plățile către comercianții cu amănuntul. Dacă organizatorul sau, *după caz*, comerciantul cu amănuntul devine insolvent după începerea executării pachetului și dacă în pachet este inclusă călătoria de întoarcere, repatrierea călătorilor este garantată. Societatea XY a contractat protecție în caz de insolvență la societatea WX [entitatea responsabilă de protecția în caz de insolvență, de exemplu un fond de garantare sau o societate de asigurări]. Călătorii pot contacta această entitate sau, *după caz*, autoritatea competentă (datele de contact, inclusiv numele, adresa geografică, adresa de e-mail și numărul de telefon) dacă serviciile de călătorie sunt refuzate din cauza insolvenței societății XY.

Directiva (UE) 2015/2302, astfel cum a fost transpusă în dreptul intern [hyperlink].”

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0064

Criza locuințelor în Uniunea Europeană – propunerea unor soluții pentru locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile

Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2026 referitoare la criza locuințelor în Uniunea Europeană, cu scopul de a propune soluții pentru locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile (2025/2070(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere decizia sa din 18 decembrie 2024 privind constituirea Comisiei speciale pentru criza locuințelor în Uniunea Europeană, cu scopul de a propune soluții pentru locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile, precum și stabilirea sferei de competență, a responsabilităților, a componenței numerice și a duratei mandatului acesteia¹,
- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 3 alineatul (3), articolul 5 alineatele (1) și (3), precum și Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității,
- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele 9, 14, 114, 151, 153, 160, 168, 174, 175, precum și Protocolul nr. 26 privind serviciile de interes general,
- având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului, în special articolul 1 din Protocolul nr. 1 la aceasta privind protecția dreptului de proprietate,
- având în vedere rezoluția sa din 10 septembrie 2025 referitoare la rolul investițiilor din cadrul politicii de coeziune în soluționarea actualei crize a locuințelor²,
- având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 14 mai 2025 intitulat „Rolul orașelor și regiunilor în planul european pentru locuințe la prețuri accesibile”³,
- având în vedere raportul anual pentru 2024 al ONU-Habitat din 2 iunie 2025 intitulat „Adequate housing for all” (Locuințe adecvate pentru toți),
- având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 17 aprilie 2024 intitulat

¹ JO C, C/2025/1982, 11.4.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1982/oj>.

² Texte adoptate, P10_TA(2025)0187.

³ JO C, C/2025/3475, 16.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3475/oj>.

„Locuințele inteligente, durabile și la prețuri accesibile ca instrument prin care autoritățile locale pot face față multiplelor provocări”⁴,

- având în vedere raportul Comisiei Economice pentru Europa a ONU (CEE-ONU) din 31 august 2024 intitulat „Challenges and priorities for improving housing affordability in the UNECE region” (Provocări și priorități pentru îmbunătățirea accesibilității ca preț a locuințelor în regiunea CEE-ONU),
- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 5 decembrie 2024 intitulat „Locuințe sociale decente, durabile și la prețuri accesibile în UE”⁵,
- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 18 septembrie 2025 intitulat „Un plan european privind locuințele la prețuri accesibile – contribuția societății civile”⁶,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 20 ianuarie 2026 intitulată „Uniunea egalității: Strategia de combatere a rasismului pentru perioada 2026-2030” (COM(2026)0012),
- având în vedere Declarația de la Gijón, „Housing for all in sustainable, healthy, and inclusive built environments” (Locuințe pentru toți în medii construite sustenabile, sănătoase și favorabile incluziunii), semnată la 14 noiembrie 2023 de miniștrii locuințelor și dezvoltării urbane din statele membre ale UE,
- având în vedere raportul din 31 mai 2021 al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) intitulat „Brick by Brick: Building Better Housing Policies” (Cărămidă cu cărămidă: Elaborarea unor politici mai bune în materie de locuințe),
- având în vedere raportul din 18 ianuarie 2021 al OCDE intitulat „Building for a better tomorrow: Policies to make housing more affordable” (Construind pentru un viitor mai bun: Politici pentru a face locuințele mai accesibile),
- având în vedere Orientările Organizației Mondiale a Sănătății privind locuințele și sănătatea din 23 noiembrie 2018,
- având în vedere Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) din 22 septembrie 2020, *Cali Apartments SCI* și *HX/Procureur général près la cour d'appel de Paris* și *Ville de Paris*⁷,
- având în vedere raportul OCDE din 1 mai 2019 intitulat „Under Pressure: The Squeezed Middle Class” (Sub presiune: Clasa de mijloc în suferință),
- având în vedere articolele 1, 4, 16, 17, 21, articolul 21 alineatul (1), articolele 23, 24, 25, 26, articolul 34 alineatul (3) și articolul 36 din Carta drepturilor fundamentale a

⁴ JO C, C/2024/3667, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3667/oj>.

⁵ JO C, C/2025/771, 11.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/771/oj>.

⁶ JO C, C/2026/26, 16.1.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/26/oj>.

⁷ Hotărârea Curții de Justiție din 22 septembrie 2020, *Cali Apartments SCI* și *HX/Procureur général près la cour d'appel de Paris* și *Ville de Paris*, C-724/18 și C-727/18, ECLI:EU:C:2020:743.

Uniunii Europene,

- având în vedere articolul 15 alineatul (3), articolul 16, articolul 19 alineatul (3), articolele 23, 30 și 31 din Carta socială europeană revizuită,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, în special articolul 11 alineatul (1),
- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului, în special articolele 8 și 25,
- având în vedere Directiva (UE) 2024/1275 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind performanța energetică a clădirilor⁸ (Directiva privind performanța energetică a clădirilor),
- având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1028 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind colectarea și schimbul de date referitoare la serviciile de închiriere de locuințe pe termen scurt și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724⁹,
- având în vedere Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) 11, 5, 10 și 3, adoptate de liderii mondiali în septembrie 2015 și aprobate de Consiliu,
- având în vedere rezoluția sa din 21 ianuarie 2021 referitoare la accesul la locuințe decente și la prețuri abordabile pentru toți¹⁰,
- având în vedere rezoluția sa din 26 martie 2019 referitoare la infracțiunile financiare, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale¹¹,
- având în vedere Decizia Comisiei 2012/21/UE din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (C(2011)9380),
- având în vedere Pilonul european al drepturilor sociale (EPSR), inclusiv tabloul de bord social, proclamat și semnat de Parlament, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017, în special principiile 2, 3 și 20, precum și principiul 19 privind locuințele și asistența pentru persoanele fără adăpost,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 1 aprilie 2025 intitulată „O politică de coeziune modernizată: evaluarea intermediară” (COM(2025)0163),
- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 16 septembrie 2020 intitulat „Acces universal la o locuință decentă, durabilă și la un preț accesibil pe termen lung”¹²,

⁸ JO L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>.

⁹ JO L, 2024/1028, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1028/oj>.

¹⁰ JO C 456, 10.11.2021, p. 145.

¹¹ JO C 108, 26.3.2021, p. 8.

¹² JO C 429, 11.12.2020, p. 93.

- având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 21 noiembrie 2024 intitulat „O politică de coeziune reînnoită după 2027 care nu lasă pe nimeni în urmă”¹³,
- având în vedere Orientările pentru punerea în aplicare a dreptului la o locuință adecvată, publicate de raportorul special al ONU la 26 decembrie 2019, în special dreptul la nediscriminare în contextul locuințelor,
- având în vedere Planul de acțiune pentru locuințe accesibile ca preț și sustenabile al Grupului Băncii Europene de Investiții, lansat în iunie 2025,
- având în vedere prezentarea generală din 2020 privind locuințele sociale și la prețuri accesibile, publicată de Grupul Băncii Europene de Investiții la 1 iulie 2020,
- având în vedere Avizul 02/2025 (prezentat în temeiul articolului 322 alineatul (1) TFUE) al Curții de Conturi Europene din 6 mai 2025 referitor la propunerea Comisiei din 1 aprilie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare (COM(2025)0123) și la propunerea Comisiei din 1 aprilie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1057 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice (COM(2025)0164),
- având în vedere Declarația de la Lisabona privind Platforma europeană pentru combaterea fenomenului lipsei de adăpost, adoptată la 21 iunie 2021 de instituțiile Uniunii, statele membre și partenerii sociali,
- având în vedere Carta de la Geneva a ONU privind locuințele sustenabile din 16 aprilie 2015 și obiectivul său de a „asigura accesul la locuințe decente, adecvate, accesibile ca preț și sănătoase pentru toți”,
- având în vedere Planul de acțiune european pentru locuințe lansat de Alianța Primarilor pentru Locuințe și Eurocities în mai 2025,
- având în vedere publicația Eurostat intitulată „Situația locuințelor în Europa – ediția 2024”¹⁴,
- având în vedere cea de-a zecea prezentare generală a excluziunii locative în Europa 2025, publicată în septembrie 2025 de Federația Europeană a Organizațiilor Naționale care Lucrează cu Persoanele fără Adăpost (FEANTSA) și de Fondation pour le Logement des Défavorisés,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 14 octombrie 2020 intitulată „Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai” (COM(2020)0662),
- având în vedere Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de

¹³ JO C, C/2025/285, 24.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/285/oj>.

¹⁴ Eurostat, „Housing in Europe – 2024 edition” (Situația locuințelor în Europa – ediția 2024), site-ul Eurostat, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/housing-2024>.

instituire a unei Garanții europene pentru copii¹⁵,

- având în vedere comunicarea Comisiei din 5 martie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025” (COM(2020)0152) și cea din 7 martie 2025 intitulată „O foaie de parcurs privind drepturile femeilor” (COM(2025)0097),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 3 martie 2021 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030” (COM(2021)0101),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 7 octombrie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor” (COM(2020)0620),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 8 octombrie 2025 intitulată „Uniunea egalității: Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ+ 2026-2030” (COM(2025)0725),
- având în vedere Declarația de la Liège privind locuințe la prețuri accesibile, decente și sustenabile pentru toți, semnată la Conferința europeană a miniștrilor locuințelor, în timpul Președinției belgiene a Consiliului, la 5 martie 2024,
- având în vedere Declarația miniștrilor UE responsabili cu locuințele, adoptată la Nisa la 8 martie 2022,
- având în vedere planul de acțiune privind parteneriatul pentru locuințe din cadrul Agendei urbane a UE, publicat în decembrie 2018,
- având în vedere Declarația de la La Hulpe din 16 aprilie 2024 privind viitorul Pilonului european al drepturilor sociale,
- având în vedere analiza strategică a Autorității Europene a Muncii privind sectorul construcțiilor, publicată în septembrie 2023,
- având în vedere raportul lui Enrico Letta din 17 aprilie 2024 intitulat „Much more than a market” (Mult mai mult decât o piață),
- având în vedere scrisoarea de misiune din 17 septembrie 2024 a Președintei Comisiei, Ursula von der Leyen, către Dan Jørgensen, comisarul desemnat pentru energie și locuințe,
- având în vedere publicația Ursulei von der Leyen din 18 iulie 2024 intitulată „Europa – în fața unei alegeri. Orientările politice pentru următoarea Comisie Europeană 2024-2029”,
- având în vedere studiul din decembrie 2025 solicitat de Comisia specială pentru criza locuințelor în Uniunea Europeană (HOUS) din cadrul Parlamentului, intitulat „Mapping the housing needs in the EU, assessing the impacts of scarcity and providing an overview of relevant EU legislation” (Cartografierea nevoilor de locuințe în UE,

¹⁵ JO L 223, 22.6.2021, p. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj>.

evaluarea impactului penuriei și prezentarea unei imagini de ansamblu asupra legislației relevante a UE),

- având în vedere rezoluția sa din 24 noiembrie 2020 referitoare la combaterea numărului de persoane fără locuință în UE¹⁶,
 - având în vedere angajamentul politic în legătură cu locuințele asumat de Președinta Comisiei Europene în discursul său privind starea Uniunii din 2025 (ținut la 10 septembrie 2025),
 - având în vedere comunicarea Comisiei din 30 iunie 2021 intitulată „O viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE – Către zone rurale mai puternice, conectate, reziliente și prospere până în 2040”, planul său de acțiune și Pactul rural,
 - având în vedere comunicarea Comisiei din 26 februarie 2025 intitulată „Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile” (COM(2025)0079),
 - având în vedere rezoluția sa din 20 mai 2021 referitoare la inversarea tendințelor demografice în regiunile Uniunii utilizând instrumentele politicii de coeziune¹⁷,
 - având în vedere Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CRPD), în special articolul 19, care a intrat în vigoare pentru UE la 22 ianuarie 2011 în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului din 26 noiembrie 2009 privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap¹⁸,
 - având în vedere comunicarea Comisiei din 20 noiembrie 2024 intitulată „Orientări privind viața independentă și incluziunea în comunitate a persoanelor cu handicap în contextul finanțării din partea UE” (C(2024)7188),
 - având în vedere articolele 55 și 213 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei speciale pentru criza locuințelor în Uniunea Europeană (A10-0025/2026),
- A. întrucât o locuință este mai mult decât un adăpost și constituie baza ca familiile, gospodăriile, persoanele și comunitățile să se dezvolte și să prospere¹⁹; întrucât inaccesibilitatea ca preț a locuințelor afectează din ce în ce mai mult nu numai familiile, gospodăriile și persoanele cu venituri mici, ci și pe cele cu venituri medii din întreaga Europă²⁰; întrucât tinerii europeni sunt afectați în mod deosebit, confruntându-se cu dificultăți tot mai mari în a părăsi domiciliul părinților lor, ceea ce, în 2023, avea loc la

¹⁶ JO C 425, 20.10.2021, p. 2.

¹⁷ JO C 15, 12.1.2022, p. 125.

¹⁸ JO L 23, p. 35, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48(1)/oj).

¹⁹ Comitetul Economic și Social European, „Secure access to social and affordable housing for all” (Asigurarea accesului la locuințe sociale și la prețuri rezonabile pentru toți), 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2864/8806922>.

²⁰ Comisia Europeană: Observatorul european al sectorului construcțiilor, „Housing affordability and sustainability in the EU” (Accesibilitatea ca preț și sustenabilitatea locuințelor în UE), noiembrie 2019.

o vârstă medie de 26,3 ani²¹; întrucât reducerea dimensiunii medii a gospodăriilor necesită reprojectarea fondului de locuințe pentru a se asigura că toate grupurile au acces la locuințe; întrucât aceste tendințe evidențiază necesitatea de a implementa pe deplin setul de instrumente demografice al UE; întrucât lipsa locuințelor la prețuri accesibile creează o presiune financiară deosebită și un risc de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile, inclusiv pentru persoanele în vârstă și persoanele fără adăpost; întrucât pentru chiriași și cumpărătorii aflați la prima achiziție, printre alte grupuri, închirierea la un preț accesibil sau deținerea unei locuințe decente a devenit mai dificilă ca niciodată; întrucât investițiile în locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile pentru toți înseamnă construirea unui viitor mai bun pentru Europa; întrucât soluționarea cu succes a crizei actuale a locuințelor contribuie la realizarea unui obiectiv social primordial pentru Uniune;

- B. întrucât articolul 34 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene prevede că „Uniunea recunoaște și respectă dreptul la asistență socială și la asistență în ceea ce privește locuința, destinate să asigure o viață demnă tuturor celor care nu dispun de resurse suficiente”; întrucât articolul 25 din Declarația universală a drepturilor omului prevede că „[o]rice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei sale, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală”; întrucât articolul 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene prevede că „[o]rice persoană are dreptul de a deține în proprietate, de a folosi, de a dispune și de a lăsa moștenire bunurile pe care le-a dobândit în mod legal” și că „[n]imeni nu poate fi lipsit de bunurile sale”; întrucât articolul 17 din Declarația universală a drepturilor omului prevede că „[o]rice persoană are dreptul la proprietate, atât singură, cât și în asociație cu alții” și că „[n]imeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa”; întrucât protecția proprietății este un element esențial al libertăților individuale și publice și fiecare persoană fizică sau juridică trebuie să își poată exercita pașnic dreptul de a deține bunuri, iar principiul 19 al Pilonului european al drepturilor sociale prevede că „[p]ersoanelor fără adăpost trebuie să li se ofere adăpost și servicii adecvate, pentru a promova incluziunea lor socială”;
- C. întrucât Europa se confruntă nu numai cu o criză a locuințelor, ci, mai ales, cu o criză a accesibilității lor ca preț, întrucât în UE, din 2010 până în al doilea trimestru al anului 2025, chiriile au crescut cu 28,8 %, iar prețurile locuințelor cu 60,5 %; întrucât în UE, în al doilea trimestru al anului 2025, în comparație cu aceeași perioadă din 2024, chiriile au crescut cu 3,2 %, iar prețurile locuințelor cu 5,4 %, multe state membre înregistrând creșteri vertiginoase²²; întrucât persoanele care câștigă salariul minim cheltuiesc, în medie, cu 8,6 % mai mult din venitul lor disponibil pentru costurile cu locuința decât alți angajați²³; întrucât 10,6 % din populația urbană a UE se confruntă cu o povară excesivă a cheltuielilor cu locuința, costurile totale cu locuința reprezentând peste 40 % din venitul lor disponibil; întrucât aproximativ 1,3 milioane de persoane sunt fără adăpost și dorm pe stradă sau în adăposturi de urgență în fiecare noapte în UE, aproape

²¹ Parlamentul European, „Rising housing costs in the EU: the facts (infographics)” [Creșterea costurilor cu locuințele în UE: date (infografice)], site-ul Parlamentului European, 17 octombrie 2024.

²² Eurostat, „Housing price statistics – house price index” (Statistici privind prețurile locuințelor – indicii prețurilor proprietăților rezidențiale), site-ul Eurostat, octombrie 2025, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-03102025-bp>.

²³ Eurofound, „Salarii minime în 2025: Bilanț anual”, site-ul Eurofound, iulie 2025, <https://www.eurofound.europa.eu/ro/publications/all/minimum-wages-2025-annual-review>.

400 000 dintre aceste persoane fiind copii;

- D. întrucât politicile privind locuințele intră în primul rând în sfera de competență a statelor membre, iar UE este obligată să respecte principiul subsidiarității în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din TUE; întrucât UE joacă un rol esențial în facilitarea și consolidarea capacității statelor membre, a regiunilor și a autorităților locale de a răspunde la criza locuințelor, care diferă de la un stat membru la altul, prin adoptarea unor cadre eficace și de sprijin; întrucât legislația și politicile UE modelează puternic piețele naționale ale locuințelor și pot avea efecte directe și indirecte asupra factorilor determinanți ai cererii și ofertei de locuințe; întrucât, pentru a gestiona adecvat diversele provocări legate de locuințe din statele membre, este necesară o abordare cuprinzătoare și adaptată a politicilor în domeniul locuințelor, care să se opună principiului „soluției universale”, recunoscând realitățile diferite în materie de accesibilitate a prețurilor din statele membre; întrucât sprijinul UE în politica în materie de locuințe ar trebui, prin urmare, să rămână flexibil și adaptabil, inclusiv în ceea ce privește alegerea instrumentelor și a mecanismelor de planificare, permițând statelor membre, regiunilor și autorităților locale să adapteze soluțiile la contextele lor locale în sectoare precum politicile în domeniul construcțiilor și al locuințelor de închiriat;
- E. întrucât provocările și soluțiile în materie de locuințe sunt diverse în statele membre, regiuni și orașe, inclusiv în zonele rurale și montane, pe insule și în regiunile ultraperiferice, multe dintre acestea fiind afectate ulterior de provocări demografice specifice și profunde; întrucât multe state membre nu dispun de cunoștințele necesare pentru a elabora politici locale eficiente și adaptate în domeniul locuințelor; întrucât multe orașe mijlocii au un potențial neexploatat în ceea ce privește spațiul locativ, serviciile și infrastructura, dar întâmpină dificultăți în a atrage investiții și forță de muncă; întrucât dezvoltarea teritorială constituie, prin urmare, un obiectiv strategic pentru coeziunea socială, economică și de mediu a UE;
- F. întrucât politicile eficiente și de succes în domeniul locuințelor necesită o guvernare pe mai multe niveluri și implicarea activă a părților interesate locale și a rezidenților; întrucât rolul autorităților locale, municipale și regionale este, așadar, fundamental, atât în identificarea nevoilor, cât și în elaborarea de măsuri adaptate pentru a aborda provocările locale prin competențele lor în materie de utilizare a terenurilor, amenajare teritorială, urbanism și amenajare regională, reglementări în domeniul construcțiilor și acordarea de autorizații; întrucât promovarea unor planuri de dezvoltare locală și regională favorabile incluziunii și bazate pe comunitate, care să includă educația, asistența medicală, infrastructura, transportul, dezvoltarea economică și activitățile recreative, este esențială, examinând în același timp diferite posibilități de cooperare municipală, în special în zonele dens populate; întrucât autoritățile publice de la toate nivelurile trebuie să fie împuternicite și finanțate corespunzător pentru a garanta accesul la locuințe decente, la prețuri accesibile și adecvate; întrucât zonele periferice și rurale trebuie să beneficieze de o atenție adecvată pentru a asigura accesul echitabil la locuințe decente, la prețuri accesibile și sustenabile pentru toți, indiferent de localizarea geografică; întrucât politicile inovatoare în materie de locuințe rurale, cum ar fi autorizarea construirii mai multor locuințe pe terenuri aflate în proprietatea familiei, dotate cu infrastructura de mediu adecvată, pot contribui la susținerea și repopularea comunităților rurale;
- G. întrucât printre principalele cauze ale crizei locuințelor se numără oferta limitată de locuințe, atât private, cât și publice, cauzată de o serie de factori, inclusiv de

construcțiile insuficiente și de investițiile reduse în locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile din ultimele decenii, de creșterea costurilor energiei și utilităților, precum și de un dezechilibru persistent între cererea și oferta de locuințe; întrucât, în 2024, indicii suprafeței la sol a înregistrat o scădere suplimentară de 1,6 %, iar indicii unităților locative a stagnat²⁴; întrucât, în 2023, autorizațiile de construcție au scăzut cu 14,6 % pentru suprafața la sol și cu 19,6 % pentru numărul de locuințe și s-au redus semnificativ din 2021²⁵, numărul autorizațiilor aprobate pentru unitățile locative scăzând de la 1,99 milioane în anul respectiv la 1,54 milioane în 2024; întrucât această tendință descendentă evidențiază nevoia de securitate juridică, de birocrație mai puțină, de colectare a datelor ameliorată, de eficiență sporită în procedurile de autorizare și de schimb de bune practici, precum și de reglementări locale privind zonarea, care sunt în prezent excesiv de lungi și complexe, ducând la întârzieri în procesul de construcție, schimbare a destinației și renovare; întrucât simplificarea și raționalizarea setului complex de norme pentru a accelera construcția, schimbarea destinației și renovarea locuințelor în întreaga Europă sunt esențiale pentru furnizarea de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile; întrucât criza accesibilității ca preț a locuințelor reprezintă nu numai o provocare socială, ci și o amenințare economică majoră la adresa competitivității UE prin limitarea mobilității forței de muncă, reducerea venitului disponibil, descurajarea investițiilor și creșterea disparităților regionale; întrucât, prin urmare, este necesar să se intensifice construcția, reconversia clădirilor neutilizate și renovarea locuințelor, atât pentru vânzare, cât și pentru închiriere, respectând criteriile de accesibilitate acolo unde este nevoie; întrucât ar trebui să se utilizeze mai mult infrastructurile publice neutilizate pentru a multiplica soluțiile în materie de locuințe;

- H. întrucât utilizarea eficace a terenurilor și planificarea prealabilă pentru o dezvoltare cu densitate inteligentă, inclusiv redezvoltarea terenurilor dezafectate, precum și accelerarea proceselor de transformare și gestionare a terenurilor sunt esențiale pentru a asigura disponibilitatea terenurilor pentru procesul final de construcție; întrucât penuria de terenuri pregătite pentru dezvoltare și de potențiale șantiere constituie unul dintre principalele blocaje în construcția de locuințe; întrucât cadrele și reglementările de planificare joacă un rol în protejarea standardelor și în asigurarea faptului că construcția de locuințe este de o calitate adecvată și îndeplinește obiectivele sociale și de siguranță; întrucât complexitatea și durata actuală a procedurilor de planificare urbană, care adesea durează peste un deceniu, împiedică dezvoltarea de noi oferte de locuințe, renovarea și schimbarea destinației parcului imobiliar existent; întrucât stabilirea unor reuniuni de planificare prealabilă previzibile și transparente pentru solicitanți ar putea îmbunătăți eficacitatea și transparența proiectelor de dezvoltare de locuințe; întrucât procedurile de planificare și juridice de lungă durată și complexe pot întârzia proiectele de dezvoltare de locuințe de care este urgent nevoie; întrucât, potrivit OCDE, aceste neconcordanțe dintre cerere și ofertă sunt rezultatul constrângerilor geografice și al restricțiilor normative din multe orașe, inclusiv al celor legate de utilizarea terenurilor și de

²⁴ Eurostat, „Building permit index overview” (Prezentare generală a indicelui autorizațiilor de construcție), site-ul Eurostat, aprilie 2025.

²⁵ Comisia Europeană, „Accelerating Permitting for Renewable Energy. 2023 Flagship Technical Support Project - Technical Support Instrument” (Accelerarea acordării de autorizații pentru energia din surse regenerabile. Proiect emblematic din 2023 de sprijin tehnic – Instrumentul de sprijin tehnic), site-ul Comisiei Europene, octombrie 2025, https://reforms-investments.ec.europa.eu/accelerating-permitting-renewable-energy_en.

dispozițiile privind zonarea²⁶; întrucât un sistem de autorizare simplificat și eficient ar putea atenua în mod substanțial criza locuințelor; întrucât UE a emis orientări la 13 mai 2022 pentru a raționaliza și a accelera procedurile de autorizare pentru implementarea instalațiilor de energie din surse regenerabile, ca parte a unui proiect al Instrumentului de sprijin tehnic; întrucât este necesar să se adapteze instrumentele și structurile de planificare la evoluția așezărilor și a rețelelor de transport; întrucât întârzierile în dezvoltarea locuințelor sunt determinate de guvernanta fragmentată, de reglementările rigide, de capacitatea administrativă limitată, de suprapunerea normelor și de provocările juridice; întrucât aceste ineficiențe limitează oferta de locuințe și măresc costurile, în special în regiunile cu cerere ridicată; întrucât simplificarea procedurilor, reducerea birocrăției excesive, asigurarea unor decizii în timp util, consolidarea securității juridice, garantarea unui acces echilibrat la justiție și îmbunătățirea guvernantei și a coordonării între diferiții actori sunt esențiale pentru îmbunătățirea competitivității și accelerarea furnizării de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile;

- I. întrucât ocuparea netă a terenurilor în zonele urbane funcționale din UE s-a ridicat la aproximativ 450 km² pe an între 2012 și 2018; întrucât datele Eurostat indică o creștere suplimentară cu 4 900 km² a terenului rezidențial și pentru servicii între 2018 și 2022; întrucât majoritatea statelor membre au transformat mai multe terenuri în teren urban decât au renaturalizat în această perioadă, potrivit Agenției Europene de Mediu, terenurile arabile (47 %) și pășunile (36 %) fiind cele mai afectate; întrucât locuințele rurale sunt afectate de provocări ample și interconectate, inclusiv de schimbările demografice, barierele financiare, inegalitățile spațiale, schimbările economice rapide, creșterea prețurilor locuințelor și necesitatea tranziției energetice și a transformării industriale, care subminează accesul la terenuri pentru fermieri, în special pentru tinerii fermieri, și împiedică furnizarea de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile;
- J. întrucât 10,6 % dintre cetățenii UE au declarat că nu și-au putut încălzi locuințele în mod adecvat în 2023²⁷; întrucât legislația esențială a UE pentru realizarea stabilității financiare pe termen lung, cum ar fi Directiva privind performanța energetică a clădirilor²⁸ și Directiva privind eficiența energetică²⁹, stabilește cerințe tehnice privind sustenabilitatea, eficiența energetică și siguranța; întrucât Directiva privind eficiența energetică, revizuită în 2023, mărește obiectivul UE în materie de eficiență energetică, impunând o reducere suplimentară cu 11,7 % a consumului de energie până în 2030; întrucât îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor reprezintă o oportunitate industrială, dar dependența de componente din afara UE duce la vulnerabilitate strategică și la pierderea valorii adăugate; întrucât legislația UE urmărește să asigure locuințe de înaltă calitate, adaptate exigențelor viitorului, dar și majorează costurile de

²⁶ OCDE, „Brick by Brick: Building Better Housing Policies” (Cărămidă cu cărămidă: Conceperea unor politici mai bune în domeniul locuințelor), OECD Publishing, Paris, 2021.

²⁷ Eurostat, „SDG 7 – Affordable and clean energy” (ODD 7 – Energie accesibilă ca preț și curată), site-ul Eurostat, aprilie 2025.

²⁸ Directiva (UE) 2024/1275 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind performanța energetică a clădirilor (JO L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>).

²⁹ Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (JO L 231, 20.9.2023, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

construcție, suportate în cele din urmă de cumpărători și chiriași; întrucât o locuință caldă și sigură nu ar trebui să fie un privilegiu și nimeni nu ar trebui lăsat în urmă, cu soluții realiste puse în aplicare la nivelul UE, la nivel național și local;

- K. întrucât sărăcia energetică este o problemă care afectează toate statele membre și are un impact disproporționat asupra familiilor vulnerabile, inclusiv asupra copiilor și a persoanelor în vârstă, în special în blocurile de locuințe mari și învechite, cu eficiență energetică scăzută, care generează costuri ridicate de încălzire; întrucât 14,5 milioane de copii din UE trăiau în locuințe cu infiltrații, umezeală sau mucegai în 2023, iar 154 000 de europeni mor prematur în fiecare an din cauza calității slabe a aerului din încăperi; întrucât 75 % din parcul imobiliar al UE are o performanță energetică slabă; întrucât clădirile eficiente din punct de vedere energetic alimentate cu energie din surse regenerabile ar putea reduce facturile la energie, ar putea îmbunătăți sănătatea și bunăstarea și ar putea minimiza costurile operaționale pe termen lung; întrucât clădirile reprezintă 40 % din consumul final de energie din UE; întrucât toate țările UE ar fi trebuit să elaboreze un proiect de plan național de renovare a clădirilor până la 31 decembrie 2025; întrucât planurile vor oferi informații esențiale pentru politicile în domeniul locuințelor, inclusiv o imagine de ansamblu a parcului imobiliar național, a nevoilor de investiții și a surselor de finanțare; întrucât viteza și nivelul renovărilor sunt încă nesatisfăcătoare; întrucât renovarea eficientă din punct de vedere energetic nu este atractivă pentru persoanele în vârstă, care au cea mai mare rată de proprietate asupra locuințelor vechi; întrucât inițiativa „Valul de renovări ale clădirilor” ar trebui să promoveze reabilitări eficiente din punct de vedere energetic, care să vizeze niveluri de performanță energetică realizate cu o eficiență rezonabilă din perspectiva costurilor;
- L. întrucât, în anumite state membre, locuințele pot fi supuse unei impozitări excesive, rata efectivă marginală de impozitare a locuințelor ocupate de proprietari reprezentând până la 30 % în unele state membre, reducând astfel stimulentele pentru investițiile private în locuințe; întrucât achiziționarea terenului poate reprezenta aproximativ 40 % din prețul final de achiziție al unei case în Europa de Vest și până la 60 % din prețul final de achiziție în zonele cele mai dens populate; întrucât astfel de rate ridicate de impozitare descurajează în special familiile tinere să își cumpere prima locuință, intensificând și mai mult provocările demografice; întrucât reformele impozitării proprietăților îi pot îmbunătăți eficiența, pot sprijini stabilitatea financiară și pot reduce denaturările de pe piețele locuințelor³⁰; întrucât stimulentele fiscale echilibrate, cum ar fi reducerea impozitelor pentru cumpărătorii aflați la prima achiziție, ar putea contribui la îmbunătățirea accesibilității ca preț a locuințelor; întrucât reducerea sarcinilor fiscale asupra locuințelor decente, sustenabile și la prețuri accesibile poate îmbunătăți accesul familiilor la locuințe de calitate;
- M. întrucât sectorul construcțiilor reprezintă aproximativ 9 % din PIB-ul UE; întrucât costurile de construcție au crescut semnificativ începând cu 2021, în urma pandemiei de

³⁰ OCDE, „The Political Economy of Property Tax Reform” (Economia politică a reformei impozitului pe proprietate), OECD Working Papers on Fiscal Federalism nr. 18, site-ul OCDE, aprilie 2014, https://www.oecd.org/en/publications/the-political-economy-of-property-tax-reform_5jz5pzvzv6r7-en.html; FMI, „Taxing Immovable Property: Revenue Potential and Implementation Challenges” (Impozitarea bunurilor imobile: Venituri potențiale și provocări legate de implementare), IMF eLibrary, mai 2013, <https://www.imf.org/en/publications/wp/issues/2016/12/31/taxing-immovable-property-revenue-potential-and-implementation-challenges-40594>.

COVID-19³¹, afectând diferite sectoare economice, inclusiv construcțiile, și au fost exacerbate și mai mult de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, care a cauzat perturbări ale lanțului de aprovizionare pentru materialele de construcții și de renovare, prețuri mai mari la energie și la materialele de construcții, deficite de forță de muncă și majorarea ratelor dobânzii; întrucât creșterea bruscă a costului materialelor de construcții și al energiei se resimte deosebit de acut în zonele îndepărtate, în regiunile ultraperiferice și pe insule;

- N. întrucât, în pofida unei oarecare redresări, producția din sectorul construcțiilor în 2019 încă era cu 8,3 % mai mică decât în 2007; întrucât productivitatea, eficiența și raportul cost-eficacitate pot fi ameliorate prin autorizarea digitală, raționalizată și în cadrul ghișeelor unice, proceduri administrative îmbunătățite, robotizare, inteligență artificială, construcții modulare și în afara amplasamentului, reutilizarea materialelor de construcții, precum și prin construcții în serie și industriale, printre alte măsuri; întrucât tehnologia ar trebui să îmbunătățească siguranța și condițiile de muncă în sectorul construcțiilor, inclusiv standardele de sănătate și siguranță, contribuind în același timp la sustenabilitatea socială și de mediu; întrucât prefabricarea industrială în sine poate reduce timpul de construcție cu 20-50 % și poate genera economii semnificative de energie și de costuri, iar practicile inovatoare pot contribui la atenuarea utilizării ineficiente a spațiilor urbane; întrucât există un decalaj în materie de inovare în sectorul construcțiilor din UE, doar 6,5 % dintre întreprinderi fiind lideri de piață în domeniul inovării, în timp ce 75,9 % dintre întreprinderile de construcții din Europa nu inovează³²; întrucât UE ar trebui să încurajeze implementarea pe scară largă a tehnologiilor care îmbunătățesc performanța în materie de eficiență energetică a fondului de locuințe;
- O. întrucât 69,2 % din populația UE locuia în locuințe proprii în 2023³³, ceea ce reflectă importanța proprietății ca motor al stabilității, al bogăției intergeneraționale și al libertății de a investi; întrucât jumătate dintre proprietarii de locuințe din UE nu au credite ipotecare și aproximativ un sfert sunt încă expuși riscului de sărăcie³⁴; întrucât proprietatea oferă o stabilitate financiară suplimentară familiilor și pensionarilor; întrucât nerespectarea proprietății afectează comunitățile și micii proprietari, în special în cazurile de ocupare ilegală sau utilizare abuzivă prelungită a locuinței în contextul unor relații contractuale care nu sunt aplicate efectiv; întrucât proprietatea privată este

³¹ Eurostat: Statistics Explained, „Construction producer price and construction cost indices overview” (Prezentare generală a indicilor prețurilor de producție și costurilor pentru construcții), site-ul Eurostat, octombrie 2024.

³² Grupul Băncii Europene de Investiții, „Invested in housing - How innovation is improving construction (Investiții în locuințe – Cum îmbunătățește inovarea construcțiile)”, site-ul Grupului Băncii Europene de Investiții, iunie 2025, <https://www.eib.org/en/essays/innovation-construction-affordable-sustainable-housing>.

³³ Eurostat, „Living conditions in Europe - housing” (Condițiile de viață în Europa - locuințe), site-ul Eurostat, noiembrie 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_housing.

³⁴ Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound), „Living conditions and quality of life – Unaffordable and inadequate housing in Europe” (Condiții de viață și calitatea vieții – Locuințe inaccesibile din punct de vedere financiar și inadecvate în Europa), 2023, p. 20, <https://www.eurofound.europa.eu/ro/publications/all/unaffordable-and-inadequate-housing-europe>.

amenințată de ocuparea ilegală, cunoscută sub denumirea de „squatting”, și de neplata sistematică a chiriei, ceea ce dăunează comunităților și, în special, micilor proprietari, forțându-i să iasă de pe piață și să își recupereze în mod legitim proprietatea, reducând astfel oferta disponibilă și contribuind la creșterea prețurilor; întrucât șederea ilegală pe o proprietate subminează Carta UE și constituie o încălcare a statului de drept; întrucât UE, statele membre și autoritățile publice au responsabilitatea de a aborda problema drepturilor proprietarilor și de a oferi un sprijin special micilor proprietari, familiilor aflate în dificultate și gospodăriilor vulnerabile;

- P. întrucât o treime din populația UE sunt chiriași, iar mulți dintre aceștia nu au locuințe adecvate; întrucât acest lucru subliniază că sunt necesare sisteme reziliente și rezistente la crize prin care să se asigure locuințe, cum ar fi locuințele de închiriat, sociale și cooperative; întrucât există diferite modele care implică un echilibru între protecția proprietarilor și a chiriașilor; întrucât evacuările forțate sunt definite ca fiind evacuarea permanentă sau temporară, împotriva voinței lor, a unor persoane, familii și/sau comunități din casele și/sau de pe terenul pe care îl ocupă, fără furnizarea unor forme adecvate de protecție juridică sau de altă natură și fără acces la acestea; întrucât statele membre și autoritățile locale și regionale au responsabilitatea principală de a oferi asistență pentru locuință gospodăriilor vulnerabile, în special în cazuri de evacuare; întrucât o locuință sigură și stabilă, fie că este deținută în proprietate sau închiriată, este esențială pentru bunăstarea individuală și a comunității; întrucât este necesar să se dezvolte și să se sprijine mecanisme de reprezentare a chiriașilor și a comunității; întrucât protecția insuficientă a chiriașilor și a gospodăriilor vulnerabile subminează coeziunea socială, egalitatea și stabilitatea;
- Q. întrucât întreprinderile din sectorul construcțiilor și renovărilor au raportat o lipsă de lucrători calificați³⁵; întrucât forța de muncă din construcții se numără printre cele cinci grupuri profesionale principale care se confruntă cu deficite de personal în Europa; întrucât sectorul construcțiilor oferă 18 milioane de locuri de muncă directe și este un motor esențial al creșterii economice în UE; întrucât datele Eurofound³⁶ arată că un factor semnificativ în atragerea mai multor lucrători în sectorul construcțiilor este calitatea locurilor de muncă și că deficitul de forță de muncă este determinat de condițiile de muncă dificile și de nivelurile relativ ridicate de ocupare temporară a forței de muncă și de activități independente asociate cu lanțuri lungi de subcontractare și cu natura ciclică și bazată pe proiecte a muncii în acest sector; întrucât soluționarea acestor deficite necesită investiții în educația și formarea profesională, în ucenicii și în învățarea pe tot parcursul vieții, precum și asigurarea faptului că locurile de muncă din sector sunt atractive prin contracte echitabile, salarii decente și condiții de muncă stabile; întrucât îmbunătățirea condițiilor de muncă, standarde mai stricte de sănătate și siguranță și alte stimulente sunt esențiale pentru a proteja persoanele angajate în acest sector cu risc ridicat, pentru a face din munca în construcții un parcurs profesional sustenabil și dezirabil și pentru a asigura furnizarea pe termen lung a unui fond locativ de înaltă calitate, precum și pentru a stimula competitivitatea și inovarea în industria europeană a

³⁵ Autoritatea Europeană a Muncii, Raport referitor la deficitul și surplusul de forță de muncă în Europa 2023, mai 2024, p. 51.

³⁶ Eurofound, „Building on growth potential: Preparing the construction sector for the twin transitions” (Valorificarea potențialului de creștere: pregătirea sectorului construcțiilor pentru provocările dublei tranziții), decembrie 2025, <https://www.eurofound.europa.eu/en/publications/all/building-on-growth-potential-preparing-the-construction-sector-for-the-twin-transitions>.

construcțiilor;

- R. întrucât criza locuințelor reprezintă un obstacol major în calea atragerii și a menținerii talentelor în statele membre; întrucât lucrătorii migranți și lucrătorii sezonieri contribuie la sectoare-cheie din întreaga UE, însă mulți dintre ei sunt cazați în locuințe supraaglomerate sau precare; întrucât, în mai multe zone urbane din întreaga UE, concentrarea lucrătorilor migranți și a lucrătorilor sezonieri în anumite cartiere în care există deja dificultăți socioeconomice poate duce la segregare spațială, condiții precare de locuire și tensiuni sociale; întrucât Autoritatea Europeană a Muncii a identificat înființarea de societăți de tip „cutie poștală”, nerespectarea condițiilor de muncă, activitățile independente fictive, înregistrări frauduloase la asigurarea socială și detașarea abuzivă a resortisanților țărilor terțe ca fiind cele mai frecvente încălcări din acest sector; întrucât responsabilitatea sectorului privat de a pune capăt acestor tipuri de practici trebuie să fie clar definită; întrucât partenerii sociali din sectorul construcțiilor ar trebui să joace în continuare un rol activ în combaterea muncii nedeclarate;
- S. întrucât, în 2019, aproximativ 3,4 milioane de întreprinderi erau active în sectorul construcțiilor din UE³⁷, majoritatea fiind întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri)³⁸, producând o valoare adăugată de 549 de miliarde EUR și angajând 12,7 milioane de persoane; întrucât lucrătorii independenți, microîntreprinderile și IMM-urile constituie forța de muncă principală din sector și sunt esențiale pentru competitivitatea acestuia, necesitând, prin urmare, un cadru de reglementare și de investiții favorabil și stabil; întrucât, în 2022, în sectorul activităților imobiliare erau angajate 2,7 milioane de persoane, reprezentând 1,7 % din totalul locurilor de muncă din sectorul de afaceri din UE, și ar trebui să i se asigure un acces mai bun la credite și la alte forme de sprijin financiar; întrucât sprijinul acordat sectorului privat, fie că este vorba despre sprijin național sau din partea UE, ar trebui să vizeze stimularea implicării IMM-urilor, pe lângă entitățile mai mari, contribuind astfel la un sector al construcțiilor sănătos și competitiv și la diversificarea dimensiunilor și tipurilor de proiecte rezidențiale;
- T. întrucât turismul este un motor economic vital pentru UE, deoarece contribuie cu 10 % la produsul intern brut al UE și are un impact semnificativ asupra creșterii, ocupării forței de muncă și dezvoltării sociale, ceea ce îl transformă într-un avantaj în combaterea încetirii creșterii economice și a șomajului; întrucât nicio măsură sau acțiune propusă nu ar trebui să genereze percepții negative asupra turismului sau să descurajeze turismul; întrucât programele de închiriere pe termen scurt, care variază de la locuințe întregi la camere individuale, pot contribui în mod pozitiv la economiile locale, pot ajuta la combaterea depopulării prin promovarea turismului rural, pot sprijini conservarea proprietăților vechi și pot oferi o sursă suplimentară de venit pentru proprietari și chiriași; întrucât utilizarea proprietăților rezidențiale în scopuri turistice poate genera, de asemenea, venituri suplimentare pentru familii, poate sprijini independența lor economică și poate servi drept sursă de finanțare pentru renovarea energetică a clădirilor, întrucât dovezile arată, cu toate acestea, că piața închirierilor pe termen scurt a devenit tot mai profesionalizată și mai concentrată, variind de la

³⁷ Eurostat, „Key figures on European business – Construction”, (Cifre-cheie privind întreprinderile europene – Construcții), site-ul Eurostat, iunie 2022, <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/htmlpub/key-figures-on-european-business-2022/construction.html>.

³⁸ SMEunited, „Construction” (Construcții), site-ul SMEunited, <https://www.smeunited.eu/policies/sectors/construction>.

proprietari de bunuri imobiliare la scară mică, la investitori în proprietăți multiple; întrucât studiile au arătat că, în anumite cartiere din Barcelona, Paris și Roma, închirierea de locuințe pe termen scurt reprezintă între 17 % și 25 % din totalul unităților locative; întrucât, în 2024, în UE s-au închiriat pe termen scurt 854,1 milioane de nopți, ceea ce a reprezentat o creștere de 18,8 % față de 2023; întrucât creșterea numărului de locuințe închiriate pe termen scurt și scăderea tot mai accentuată a închirierii de locuințe pe termen lung pot fi în detrimentul locuințelor rezidențiale, în special în regiunile foarte turistice, cum ar fi orașele mari și regiunile de coastă, insulare și ultraperiferice; întrucât sunt necesare mai multe studii empirice care să informeze despre acțiunile privind proliferarea închirierilor pe termen scurt; întrucât sunt necesare soluții diverse, date fiind natura diversă a realităților locale și numărul de municipalități și entități teritoriale locale din UE; întrucât cadrul juridic fragmentat și inconsecvent al UE privind închirierile pe termen scurt îngreunează asigurarea respectării legislației; întrucât regiunile și orașele au nevoie de instrumente pentru a face față insecurității juridice; întrucât reglementarea acestei activități, dacă este necesară, se realizează mai bine la un nivel mai apropiat de cetățeni, așa cum impune principiul subsidiarității și în acord cu jurisprudența constantă a UE;

- U. întrucât accesul la finanțarea locuințelor este esențial pentru a răspunde nevoilor în materie de locuințe, precum și pentru a sprijini construirea, renovarea și reafectarea clădirilor, în special pentru cele aproximativ 3,8 milioane de IMM-uri care își desfășoară activitatea în sectorul construcțiilor în UE; întrucât îmbunătățirea accesului la credite, fără a compromite prudența macroeconomică, ar trebui să facă parte dintr-un răspuns echilibrat la criza locuințelor; întrucât accesul la credite pentru construcții s-a restrâns semnificativ din 2008, băncile raportând o scădere a cererilor de împrumuturi în întreaga UE și creșterea ratelor dobânzilor, ceea ce a limitat dezvoltarea de locuințe la prețuri accesibile și renovarea durabilă a fondului locativ existent; întrucât cadrul prudențial, în ansamblul său, ar trebui să aibă drept obiectiv principal asigurarea stabilității financiare, punând accentul pe criterii bancare solide și prevenind bulele imobiliare; întrucât dezvoltatorii privați pot juca un rol important în oferirea de soluții diverse în materie de locuințe în mod eficient, sustenabil și la un preț accesibil pentru populație; întrucât atragerea investițiilor private poate fi deci utilă; întrucât renovarea, conversia și extinderea fondului locativ existent reprezintă o soluție rentabilă și rapidă la criza locuințelor; întrucât, potrivit Băncii Centrale Europene, în ultimii 15 ani s-au înregistrat diferențe tot mai mari în ceea ce privește accesul pe piața imobiliară rezidențială, gospodăriile cu venituri mici și medii confruntându-se cu dificultăți mai mari în obținerea de credite pentru achiziționarea de locuințe; întrucât accesul la credite pentru cumpărarea unei locuințe poate reprezenta o provocare, în special pentru familiile tinere și din zonele rurale, fiind nevoie deci de acces la finanțare avantajoasă pe termen lung; întrucât reglementarea piețelor ipotecare poate juca un rol esențial în sprijinirea accesibilității locuințelor; întrucât legăturile dintre trusturile și fondurile imobiliare, bănci și alți investitori instituționali pot prezenta riscuri pentru stabilitatea financiară; întrucât astfel de interconexiuni ar trebui să facă obiectul unei raportări transparente;
- V. întrucât locuințele sociale la prețuri accesibile sunt finanțate de autoritățile naționale, regionale și locale, UE jucând un rol esențial prin instrumente de finanțare, facilitarea cooperării și schimburi de bune practici între statele membre și orașe; întrucât investițiile în fondul de locuințe sociale și accesibile au scăzut dramatic de la criza financiară din 2008 și până în prezent; întrucât proporția locuințelor publice, cooperative și sociale a scăzut constant; întrucât doar 7 % din fondul Mecanismului de

redresare și reziliență al UE a fost cheltuit în 2024 pentru locuințe sociale și alte infrastructuri sociale; întrucât în punerea în aplicare a MRR s-a observat o lipsă de transparență și de claritate în definirea și monitorizarea criteriilor la nivel național; întrucât băncile sau instituțiile naționale de promovare joacă un rol esențial în finanțarea locuințelor accesibile și sustenabile, în mobilizarea investițiilor private și în consolidarea cadrului de finanțare la nivel național și regional; întrucât băncile și instituțiile naționale de promovare au sprijinit construcția a peste 380 000 de locuințe în întreaga UE și numai în 2023 au alocat aproape 50 de miliarde EUR pentru finanțarea sectorului locuințelor, venind astfel în mod semnificativ în sprijinul inițiativelor la nivelul UE cu expertiza și experiența lor de lungă durată; întrucât ar trebui asigurat accesul la programele de locuințe sociale pentru grupurile cele mai vulnerabile;

- W. întrucât Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI) și-a lansat primul plan de acțiune pentru locuințe la prețuri accesibile, în iunie 2025; întrucât planul de acțiune al BEI include instrumente financiare precum finanțarea prin împrumuturi intermediare, capitalul propriu și serviciile de consiliere, menținându-și în același timp statutul de bancă de investiții și protejându-și ratingul AAA; întrucât BEI subliniază că printre principalele provocări ale crizei locuințelor se numără lipsa ofertei, din cauza unei game largi de factori, care afectează coeziunea socială și competitivitatea UE și care pot varia de la un loc la altul; întrucât Grupul BEI își bazează abordarea pe priorități de bază, cum ar fi locuințele la prețuri accesibile, locuințele inovatoare și renovările, reducând astfel costurile pentru gospodării și consolidând securitatea energetică pe termen lung; întrucât este în continuare nevoie de mai multă transparență și claritate din partea BEI în ceea ce privește finanțarea disponibilă pentru locuințe, inclusiv tipurile de instrumente, condițiile financiare, criteriile de eligibilitate, cerințele de cofinanțare, calendarele, garanțiile și aranjamentele flexibile pentru cazuri speciale și zone specifice, cum ar fi zonele rurale, insulele și regiunile ultraperiferice; întrucât lipsa unor informații și mecanisme clare împiedică accesul regiunilor și al municipalităților, cauzând întârzieri și exacerband criza locuințelor;
- X. întrucât propunerea Comisiei de evaluare la jumătatea perioadei a politicii de coeziune include posibilitatea de a dubla finanțarea disponibilă pentru locuințele la prețuri accesibile, precum și posibilitatea ca statele membre să realoce în mod voluntar o parte din programele lor actuale de finanțare; întrucât Curtea de Conturi Europeană a subliniat că această propunere nu include nicio trimitere la o analiză a lacunelor care să identifice domeniile unde este cea mai mare nevoie de intervenția UE; întrucât sprijinul în valoare de 7,5 miliarde EUR alocat de UE pentru locuințe în cadrul fondurilor politicii de coeziune reprezintă 2 % din finanțarea totală a politicii de coeziune (379 de miliarde EUR) pentru perioada 2021-2027; întrucât, potrivit Comisiei, statele membre vor decide cu privire la sumele care vor fi cheltuite pentru locuințe și cheltuielile legate de coeziune în planurile lor de parteneriat național și regional; întrucât acest lucru riscă să le submineze capacitatea de a mobiliza fondurile politicii de coeziune și proiectele inovatoare de locuințe la prețuri accesibile; întrucât Comisia și statele membre ar trebui să adopte politici multianuale care să vizeze crearea unor stocuri naționale de locuințe sustenabile și la prețuri accesibile, precum și să susțină renovările care reduc costurile pentru gospodării; întrucât fondurile politicii de coeziune ar trebui utilizate strategic și cu proceduri eficiente și transparente, respectând drepturile lucrătorilor și contractele colective de muncă pentru a asigura o concurență loială; întrucât numai politica de coeziune nu poate rezolva actuala criză a locuințelor deoarece, potrivit analizei economice efectuate pentru Raportul BEI 2024-2025, deficitul de investiții în locuințele la prețuri accesibile este estimat la 270 de miliarde EUR pe an; întrucât fondurile

publice pot fi completate prin atragerea de investiții private; întrucât realocarea fondurilor necheltuite din Fondul pentru o tranziție justă ar putea sprijini construirea de locuințe, deoarece Comisia a încurajat statele membre să canalizeze fondurile necheltuite către locuințe accesibile, sustenabile și decente;

- Y. întrucât criza locuințelor cu care se confruntă milioane de cetățeni din UE îi afectează deosebit de puternic pe tineri; întrucât, în 2023, tinerii din întreaga UE și-au părăsit domiciliul parental în medie la vârsta de 26,3 ani³⁹ iar în anumite state membre aproape 70 % dintre tinerii adulți cu vârste cuprinse între 18 și 34 de ani nu aveau altă alternativă decât să locuiască în continuare cu părinții lor⁴⁰; întrucât, în 2024, aproape jumătate (49,1 %) din totalul tinerilor adulți (cu vârste cuprinse între 18 și 34 de ani) din UE locuiau cu cel puțin unul dintre părinți sau contribuiau la venitul gospodăriei sau beneficiau de acesta; întrucât, în 2024, aproape jumătate (47,2 %) dintre tinerii adulți din UE care locuiau cu cel puțin unul dintre părinți sau contribuiau la venitul gospodăriei sau beneficiau de acesta erau studenți sau nu făceau parte din forța de muncă⁴¹; întrucât această întârziere în a părăsi locuința familială împiedică generațiile mai tinere să înceapă o viață independentă și îi obligă pe mulți cetățeni să amâne decizii importante de viață, cum ar fi întemeierea unei familii, traiul independent sau relocarea pentru a-și începe cariera profesională; întrucât accesul tinerilor la locuințe reprezintă primul pas către independență și îndeplinirea obiectivelor și dorințelor lor; întrucât locuințele au un impact direct asupra tendințelor demografice; întrucât 40,7 % din totalul studenților din UE nu locuiesc la domiciliul familial, dar numai 38 % locuiesc în cămine studențești administrate de universități, entități publice sau operatori acreditați⁴²; întrucât această situație relevă un deficit structural de aproximativ 4,8 milioane de locuri de cazare în întreaga UE⁴³, subliniind necesitatea urgentă a unei acțiuni coordonate la nivel european și național pentru a crește numărul și a îmbunătăți locuințele studențești la prețuri accesibile și de calitate; întrucât costurile ridicate ale locuințelor și deficitul de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile pentru închiriere și de locuințe achiziționate ca o primă casă au adâncit inegalitatea dintre generații;
- Z. întrucât, în multe state membre, chiriile cresc mai rapid decât veniturile, listele de așteptare pentru locuințele publice sunt tot mai mari, iar accesul la locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile devine imposibil pentru gospodăriile cu venituri mici și medii; întrucât scăderea puterii de cumpărare a gospodăriilor cu venituri mici și medii și creșterea costurilor cu locuințele face ca acestea să nu mai poată achiziționa sau închiria locuințe la prețuri accesibile, ceea ce are consecințe demografice și socioeconomice mai ample, cum ar fi niveluri crescute de excluziune socială; întrucât

³⁹ Eurostat, „Age of leaving the parental home steady in 2023” (Vârsta la care se părăsește domiciliul parental a rămas neschimbată în 2023), site-ul Eurostat, 30 septembrie 2024.

⁴⁰ Eurostat, „Share of young adults aged 18-34 living with their parents by self-defined current economic status” (Pondere adultilor tineri cu vârste cuprinse între 18 și 34 de ani care locuiesc cu părinții lor în funcție de statutul economic actual autodefinat), site-ul Eurostat, iulie 2025.

⁴¹ Eurostat, „Key Figures on European Living Conditions” (Date importante privind condițiile de viață din Europa), septembrie 2025.

⁴² Eurostat, „Share of young adults aged 18-34 living with their parents by self-defined current economic status” (Pondere adultilor tineri cu vârste cuprinse între 18 și 34 de ani care locuiesc cu părinții lor în funcție de statutul economic actual autodefinat), site-ul Eurostat, iulie 2025.

⁴³ Eurostudent VIII, „Housing situation: living away from home” (Situația locuințelor: viața departe de casă), 2021-2024.

tranzacțiile imobiliare au scăzut în 2023 față de 2022 în 13 dintre cele 16 state membre pentru care sunt disponibile date, marcând al doilea an consecutiv de scădere a vânzărilor⁴⁴; întrucât îmbunătățirea ofertei și a amplasării strategice a locuințelor la prețuri accesibile, în special în apropiere de centre de ocupare a forței de muncă, de servicii publice și de rețele de transport sustenabile, este esențială pentru a reduce dificultățile legate de navetă și pentru a îmbunătăți calitatea vieții; întrucât o politică incluzivă în domeniul locuințelor ar trebui să abordeze aceste inegalități și să garanteze că toate persoanele, indiferent de origine sau statut, au acces la locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile;

- AA. întrucât locuințele sociale la prețuri accesibile sunt finanțate de autoritățile naționale, regionale și locale, UE jucând un rol esențial în sprijinirea acestora, inclusiv prin normele sale privind ajutoarele de stat; întrucât locuințele la prețuri accesibile și locuințele sociale nu dispun de definiții coerente în literatura academică sau în acquis-ul UE, iar criteriile de determinare a acestora țin de competența fiecărui stat membru, în funcție de circumstanțele naționale și regionale; întrucât UN-Habitat consideră că locuințele sunt accesibile ca preț atunci când cheltuielile lunare nete cu locuința nu depășesc 30 % din venitul lunar total al unei gospodării⁴⁵; întrucât OCDE definește locuințele sociale ca locuințe rezidențiale de închiriat oferite la prețuri sub nivelul pieței, care sunt destinate și alocate în conformitate cu norme specifice; întrucât aceste abordări sunt compatibile cu definițiile și criteriile utilizate în statele membre care au politici și un cadru de reglementare privind locuințele la prețuri accesibile și prevăd categorii detaliate pentru locuințele la prețuri accesibile, praguri de venit și criterii sociale care acordă prioritate în cadrul alocării; întrucât Parlamentul este un participant activ la această dezbatere și intenționează să contribuie la stabilirea de definiții în urma unor interacțiuni suplimentare, în consultare cu instituțiile UE, cu statele membre și cu părțile interesate; întrucât definițiile impun ca accesul la piețele de locuințe la prețuri accesibile să fie deschis tuturor furnizorilor de servicii; întrucât furnizarea de locuințe sociale, ca parte a serviciilor de interes economic general, este destinată în primul rând cetățenilor defavorizați sau grupurilor dezavantajate din punct de vedere social care nu pot obține locuințe în condiții de piață; întrucât ar fi trebuit efectuată o evaluare a impactului pentru a analiza modul în care aceste definiții vor afecta accesul la locuințe sociale și la prețuri accesibile și furnizarea acestora în statele membre ale UE; întrucât au fost dezvoltate soluții eficiente de îmbunătățire a accesibilității locuințelor în multe orașe din UE prin parteneriate public-privat, în cadrul cărora autoritățile publice colaborează cu actori cooperativi sau non-profit pentru a furniza locuințe sociale și la prețuri cu adevărat accesibile;
- AB. întrucât persoanele cu dizabilități se numără printre grupurile cele mai afectate în ceea ce privește accesul la locuințe decente și la prețuri accesibile; întrucât prea multe persoane cu dizabilități locuiesc în continuare în condiții inadecvate din cauza lipsei de

⁴⁴ Declós, C., „From market good to social right? Shifting approaches to housing in Europe” (De la un bun de piață la un drept social? Abordări în schimbare privind locuințele în Europa), Centrul pentru afaceri internaționale de la Barcelona, 30 septembrie 2021, <https://www.cidob.org/en/events/market-good-social-right-shifting-approaches-housing-europe>.

⁴⁵ UN-Habitat, „Capacity Development on SDGs Indicators Monitoring and Reporting – Indicator 11.1.1: Adequate housing and slum upgrading” (Consolidarea capacităților în legătură cu monitorizarea și raportarea privind indicatorii ODD – Indicatorul 11.1.1: Locuințe adecvate și modernizarea cartierelor defavorizate), site-ul UN-Habitat, aprilie 2022.

locuințe la prețuri accesibile; întrucât respectarea angajamentelor asumate de UE în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități impune statelor membre să extindă oferta de locuințe comunitare; întrucât, în 2023, 11,1 % dintre persoanele cu dizabilități se confruntau cu dificultăți legate de costurile pentru locuințe⁴⁶; întrucât 4,4 % dintre persoanele cu dizabilități se confruntă cu o lipsă gravă de locuințe; întrucât 70-80 % din fondul locativ existent nu oferă condiții adecvate pentru ca persoanele cu dizabilități să poată duce o viață independentă; întrucât estimările sugerează că în UE există peste 1 milion de persoane cu dizabilități cu vârsta sub 65 de ani și peste 2 milioane cu vârsta de peste 65 de ani care trăiesc în instituții specializate de îngrijire; întrucât accesibilitatea insuficientă a fondului locativ adâncește excluziunea socială și limitează capacitatea persoanelor cu dizabilități de a trăi independent și de a participa pe deplin și în mod egal la viața socială;

- AC. întrucât politicile eficace în domeniul locuințelor necesită disponibilitatea unor statistici transparente, fiabile, detaliate și comparabile la nivelul UE; întrucât colectarea și comparabilitatea datelor rămân o provocare, deoarece politicile în domeniul locuințelor sunt adânc înrădăcinate în contextele locale și teritoriale; întrucât seturile de date actuale sunt adesea fragmentate și nu reușesc să surprindă dimensiunea teritorială a dinamicii locuințelor; întrucât colectarea de date privind locuințele ar permite o mai bună înțelegere a tendințelor specifice fiecărei locații și a disparităților teritoriale; întrucât aceste date sunt esențiale pentru a monitoriza accesibilitatea prețului, a evalua riscurile sistemice și a contribui la elaborarea de politici bazate pe date concrete; întrucât sunt necesare, de asemenea, date solide privind lipsa de adăpost, accesibilitatea financiară, ocuparea terenurilor, locuințele neocupate și utilizarea parcului imobiliar, precum și privind renovările și modernizarea, pentru a elabora politici eficace; întrucât Parlamentul a inițiat proiectul-pilot Observatorul european al terenurilor, care este în prezent în curs de implementare; întrucât costurile cu locuința sunt luate în considerare în calculele privind costul vieții, fiind vizibile variații între țările UE în ceea ce privește prețurile locuințelor și utilităților, pe baza parităților puterii de cumpărare și a indicelui general al nivelului prețurilor pentru cheltuielile cu locuința; întrucât principalele componente ale bunurilor de consum și serviciilor legate de locuințe includ energia electrică, gazul și alți combustibili⁴⁷; întrucât, în 2021, 19,5 % din locuințele din UE erau neocupate, adică erau fie locuințe nelocuite, fie reședințe secundare; întrucât aceasta reprezintă o creștere de 23 % în comparație cu 2011,

Rolul UE în politicile privind locuințele

Consecințele socioeconomice ale crizei locuințelor

1. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la criza locuințelor care afectează UE și statele sale membre și care erodează demnitatea, egalitatea și coeziunea socială; subliniază că milioane de europeni se confruntă cu condiții de viață precare din cauza crizei locuințelor; subliniază că accesibilitatea prețurilor se află în centrul crizei locuințelor, în special pentru tineri, familiile cu venituri mici și medii și grupurile

⁴⁶ Eurostat. „Disability statistics – housing conditions” (Statistici privind persoanele cu dizabilități– condițiile de locuit), iunie 2025. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Disability_statistics_-_housing_conditions

⁴⁷ Comisia Europeană, „Statistics Explained - Comparative price levels of consumer goods and services”, decembrie 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Comparative_price_levels_of_consumer_goods_and_services.

vulnerabile, inclusiv persoanele în vârstă și persoanele fără adăpost, care se confruntă cu obstacole mai mari în calea accesului la locuințe adecvate; este preocupat de provocările cu care se confruntă tinerii atunci când își părăsesc domiciliul familial și fac alegeri personale care le influențează viața profesională și personală, cum ar fi întemeierea unei familii, studiile și găsirea unui prim loc de muncă în acord cu calificările lor;

2. este preocupat de consecințele socioeconomice dăunătoare ale crizei locuințelor, care împiedică accesul persoanelor la locuri de muncă și mobilitatea lucrătorilor pentru locurile de muncă situate în zonele metropolitane, creând deficite de lucrători, printre alte probleme; subliniază că criza locuințelor a devenit o barieră în calea competitivității Europei, deoarece subminează productivitatea și face regiunile mai puțin atractive pentru investiții; este preocupat de efectele crizei locuințelor asupra puterii de cumpărare a oamenilor, ceea ce creează dificultăți întreprinderilor în a găsi forță de muncă adecvată; se angajează să încurajeze o mai mare voință politică în rândul statelor membre și al autorităților locale și regionale în ceea ce privește dezvoltarea de soluții adaptate și inovatoare și integrarea politicilor în domeniul locuințelor în cadrul unor strategii sociale și economice mai ample;

UE și autoritățile naționale

3. salută călduros angajamentul Comisiei de a prezenta și implementa un plan european ambițios pentru locuințe la prețuri accesibile; reamintește că planul pentru locuințe la prețuri accesibile trebuie să respecte principiul subsidiarității, ținând seama de nevoile specifice ale fiecărui stat membru; consideră că planul pentru locuințe la prețuri accesibile trebuie conceput astfel încât să abordeze criza locuințelor ca o urgență socială;
4. invită Comisia să țină seama în mod corespunzător de poziția Parlamentului cu privire la criza locuințelor; invită Comisia să convoace primul summit al UE privind locuințele, care să se concentreze pe soluții concrete; subliniază că planul european pentru locuințe la prețuri accesibile ar trebui să acorde prioritate acțiunilor de creștere a accesibilității reale și să sprijine statele membre în furnizarea de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile pentru milioane de europeni; subliniază că locuințele sunt o competență a statelor membre, dar recunoaște că legislația sectorială a UE poate avea impact asupra viabilității generale și a costului clădirilor, precum și asupra renovării și reafectării locuințelor; insistă că există inițiative ale UE care pot aduce o valoare adăugată reală în combaterea crizei locuințelor, nu în ultimul rând prin valorificarea întregului potențial al pieței unice în sectorul construcțiilor, prin facilitarea unor investiții mai mari utilizând fondurile UE, prin ridicarea standardelor de calitate a locuințelor, prin îmbunătățirea dovezilor cu ajutorul colectării și partajării datelor, prin sprijinirea eforturilor și investițiilor în perfecționarea și recalificarea profesională, prin facilitarea mobilității lucrătorilor din sectorul construcțiilor și prin încurajarea simplificării procedurilor de autorizare; solicită ca planul european pentru locuințe la prețuri accesibile să fie aliniat la Pilonul european al drepturilor sociale și să contribuie la combaterea inegalităților sociale, la eradicarea sărăciei în UE și la promovarea coeziunii sociale, economice și teritoriale și a convergenței ascendente;

Autoritățile locale și regionale

5. invită UE și statele sale membre să respecte competențele relevante ale autorităților

locale și regionale și să evidențieze rolul-cheie al acestora în identificarea nevoilor în materie de locuințe și contribuția la strategiile naționale, prin elaborarea de măsuri specifice pentru populația locală; invită UE și statele sale membre să stimuleze municipalitățile și regiunile să promoveze construirea, renovarea și reafectarea locuințelor rezidențiale în zonele lor; constată, de asemenea, că, deși zonele urbane și industriale sunt cele mai afectate, criza locuințelor se extinde la toate regiunile, în special la cele cu dezavantaje geografice permanente, cum ar fi zonele rurale și interioare, insulele, regiunile ultraperiferice, regiunile frontaliere unde mulți oameni fac naveta și zonele costiere și îndepărtate, în special cele expuse riscului de declin demografic; subliniază că este important să se creeze și să se promoveze strategii urbane integrate care să includă educația, asistența medicală, infrastructura (cum ar fi apa și energia electrică), transportul public și activitățile recreative, garantându-se că provocările demografice sunt integrate în mod eficace în procesul de elaborare a politicilor la toate nivelurile; cere ca autoritățile locale și regionale să aibă acces direct și specific la fondurile UE pentru locuințe și să fie împuternicite să le gestioneze, având în vedere proximitatea lor față de realitățile și nevoile locale, făcând posibilă astfel acțiunea rapidă a acestora pentru a aborda provocările în materie de locuințe;

6. subliniază că autoritățile locale și regionale trebuie să fie implicate în planul european pentru locuințe la prețuri accesibile; solicită consolidarea mecanismelor de consultare, coordonare și cooperare între autoritățile locale, precum și consolidarea parteneriatelor și valorificarea expertizei locale a autorităților locale și regionale, deoarece ele sunt cele mai în măsură să asigure elaborarea și implementarea cu succes a planului; solicită participarea activă a principalelor părți interesate la elaborarea și punerea în aplicare a politicii în domeniul locuințelor la nivel local; insistă ca inițiativele la nivelul UE să respecte diversitatea realităților regionale, recunoscând că diferitele contexte teritoriale (cum ar fi zonele metropolitane nevralgice, regiunile în declin, insulele și regiunile ultraperiferice) necesită abordări adaptate;
7. solicită să se promoveze simplificarea printr-o abordare bazată pe guvernanta pe mai multe niveluri și în conformitate cu principiul parteneriatului, inclusiv prin structuri administrative integrate și măsuri digitale, cum ar fi procedurile complet digitale de acordare a autorizațiilor și comunicarea electronică legată de autorizare, pentru a sprijini dezvoltarea de proiecte locative decente, sustenabile și la prețuri accesibile, ținând seama de necesitatea de a renova fondul locativ existent;
8. invită Comisia să promoveze cooperarea și să publice bune practici care să reflecte diversitatea provocărilor cu care se confruntă zonele depopulate, zonele în curs de depopulare și regiunile frontaliere, insulare și ultraperiferice și să împiedice ca politicile din domeniul locativ să contribuie la depopularea anumitor zone; invită UE și statele sale membre să sprijine autoritățile locale și regionale să crească oferta de locuințe publice, cooperative și non-profit; solicită promovarea proiectelor de conectivitate digitală și a conexiunilor de transport cu capitalele, marile orașe și centrele urbane, deoarece acestea ar putea contribui la combaterea depopulării, asigurând dreptul de a rămâne și permițând populației locale să trăiască în locul de origine; solicită ca în același timp să se crească numărul de locuințe disponibile pe piață și să se renoveze fondul locativ existent; invită Comisia să prezinte un plan specific privind locuințele, care să abordeze atât nevoile de construcție, cât și pe cele de renovare din regiunile rurale, insulare și ultraperiferice, precum și cooperarea transfrontalieră, în acest sens, și care să fie sprijinit de un studiu privind condițiile de viață din aceste regiuni din Europa; invită Comisia și statele membre să pună în aplicare inițiative, de exemplu prin

intermediul politicii de coeziune, de revitalizare a regiunilor rurale prin îmbunătățirea infrastructurii, sprijinirea programelor de dezvoltare a locuințelor și promovarea politicilor care încurajează regenerarea rurală și sprijină dezvoltarea orașelor mici pentru a aborda provocări unice, cum ar fi infrastructura limitată și oportunitățile economice limitate;

9. sprijină strategiile integrate de dezvoltare teritorială și locală menite să sporească reziliența zonelor rurale prin abordări colaborative și participative, astfel cum se subliniază în viziunea pe termen lung pentru zonele rurale ale UE și în cadrul de cooperare al Pactului rural, pentru a aborda provocările unice cu care se confruntă zonele rurale, îndepărtate și montane în politicile privind locuințele; invită Comisia să propună un „statut al insulelor din UE”, împreună cu un „pact pentru insule”, similar pactului rural, prin care să se recunoască insularitatea drept o caracteristică diferențială și să se stabilească măsuri de politică specifice pentru a sprijini insulele în a face față costurilor suplimentare asociate insularității, pentru a garanta locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile pe insule;
10. subliniază că sunt necesare măsuri pentru a proteja locuințele pentru rezidenți și pentru a menține diversitatea și vitalitatea comunităților urbane și condițiile de viață pe termen lung ale orașelor; subliniază, de asemenea, că este important să se abordeze gentrificarea în planificarea urbană și politicile de regenerare, asigurându-se că eforturile de revitalizare nu conduc la strămutarea rezidenților, inclusiv a rezidenților pe termen lung și a proprietarilor de locuințe în vârstă, sau la pierderea locuințelor la prețuri accesibile; subliniază că trebuie să se aloce resurse adecvate autorităților locale și regionale pentru a sprijini consolidarea capacităților și să se sprijine statele membre în politicile lor de dezvoltare teritorială, promovând construcția, reafectarea, renovarea, investițiile și simplificând procedurile de autorizare și administrative în zonele rurale, în localitățile mici și mijlocii și în zonele considerate mai puțin atractive; accentuează că numeroase municipalități se confruntă cu deficite grave de personal, ceea ce le limitează capacitatea de a planifica, a oferi și a gestiona locuințele publice și sociale și de a asigura o supraveghere adecvată a activității sectorului privat; subliniază că o capacitate administrativă insuficientă contribuie la o gestionare defectuoasă, la proceduri de autorizare îndelungate și la o aplicare deficitară a legii împotriva practicilor ilegale;

Creșterea ofertei de locuințe private și publice la prețuri accesibile

Reducerea sarcinilor de reglementare și promovarea simplificării

11. subliniază că printre principalele cauze ale crizei locuințelor se numără oferta insuficientă de locuințe, investițiile limitate în locuințe publice și la prețuri accesibile, cadrele de reglementare inadecvate, planificarea și orientarea guvernamentală insuficientă, prețurile ridicate ale terenurilor, cererile concurente de amenajare a teritoriului, creșterea costurilor de construcție, creșterea costurilor la energie și utilități, blocajele din infrastructură, procedurile îndelungate de autorizare, creșterea populației și schimbările demografice, deficitul de forță de muncă, practicile abuzive de financiarizare la scară largă și o neconcordanță persistentă între cererea și oferta de locuințe; subliniază necesitatea de a crește investițiile și oferta de locuințe, inclusiv modelele cooperative, sociale și non-profit, pentru a contribui la scăderea prețurilor; invită autoritățile publice să prevadă măsuri urgente pentru a stimula oferta de locuințe la prețuri accesibile prin reducerea sarcinilor de reglementare, fără a adăuga noi niveluri administrative suplimentare, prin eliminarea obstacolelor inutile și a birocrăției și

reducerea blocajelor din legislația locală, națională și a UE care subminează competitivitatea sectoarelor construcțiilor și renovărilor; solicită o evaluare orizontală cuprinzătoare la nivelul UE a legislației relevante care are un impact asupra furnizării de locuințe la prețuri accesibile, de înaltă calitate și eficiente din punct de vedere energetic, evitând suprapunerile inutile și sarcinile suplimentare pentru cetățenii europeni; solicită, în acest sens, Comisiei și Curții de Conturi Europene să efectueze un audit de reglementare comun cu privire la legislația UE pentru a stabili dacă există elemente care îngreunează furnizarea de locuințe la prețuri accesibile; consideră că un astfel de audit ar trebui să remedieze deficiențele identificate; reamintește că dovezile arată că controlul prețurilor și intervențiile statului pot duce la rezultate neașteptate și că orice astfel de măsuri ar trebui să vizeze limitarea denaturării pieței; constată că aceste măsuri creează incertitudine, descurajează investițiile și sunt o piedică pentru cei care ar putea contribui la extinderea ofertei; cere ca statele membre și regiunile să aibă flexibilitate în atingerea obiectivelor din legislația Uniunii referitoare la locuințe, pe baza contextului și a nevoilor lor specifice;

12. îndeamnă Comisia să propună un pachet de simplificare privind locuințele, cu scopul de a simplifica și a raționaliza setul complex de norme care în prezent încetinesc construcțiile și renovările de locuințe în întreaga Europă, prin reducerea sarcinilor administrative, alinierea reglementărilor care se suprapun și scurtarea procedurilor de autorizare; subliniază că o astfel de inițiativă va facilita și va accelera furnizarea de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv de locuințe publice și sociale, sau renovarea locuințelor și reducerea costurilor clădirilor; recunoaște că simplificarea și flexibilizarea în cazuri specifice ar elimina obstacolele inutile, menținând totodată principalele standarde de siguranță, de mediu și sociale, cu scopul de a accelera autorizarea, construcțiile noi și renovările, făcând posibil ca oferta de locuințe să recupereze decalajul față de cerere și ca locuințele să devină mai accesibile financiar peste tot în Europa;
13. îndeamnă la eforturi prin care să se crească disponibilitatea terenurilor construibile într-un mod sustenabil, în special în zonele dens populate; subliniază că responsabilitatea pentru deciziile privind terenurile aflate în proprietate publică și procesele de amenajare a teritoriului trebuie să revină în continuare autorităților naționale și municipale; îndeamnă autoritățile publice competente să mobilizeze terenuri aflate în proprietate publică, să revizuiască reglementările privind zonarea terenurilor și să reclasifice terenurile pe care se poate construi infrastructură în vederea dezvoltării imediate, pentru a accelera furnizarea de locuințe la prețuri accesibile și modelele cooperative, sociale și non-profit; subliniază că în orice strategie de utilizare a terenurilor trebuie să existe un echilibru între nevoile în materie de locuințe și standardele de construcție de înaltă calitate; accentuează că dezvoltarea de proiecte imobiliare pentru locuințe trebuie să fie întotdeauna integrate în strategii de dezvoltare urbană mai ample, inclusiv de dezvoltare a infrastructurii publice, pentru a asigura coeziunea socială și a preveni segregarea socioeconomică și practicile care denaturează piața; invită statele membre și autoritățile locale și regionale să adopte abordări integrate care să asigure coerența între proiectele de construcții și obiectivele de mediu și sociale; invită statele membre să integreze evaluările riscurilor de mediu în planificarea urbană, asigurându-se că anumite zone vulnerabile la dezastrele legate de climă sunt prioritare pentru măsurile de protecție și infrastructura rezilientă;
14. subliniază că există deja diverse soluții pentru a construi noi locuințe fără a consuma

zone naturale noi, îmbunătățind în același timp calitatea clădirilor și măbind oferta și diversitatea locuințelor; subliniază că aceste soluții variază de la locuințe cu densitate orizontală și verticală mică, proiectate în comun cu rezidenții locali, până la reînnoirea urbană, inclusiv construirea de locuințe cu structură ușoară;

15. subliniază că terenurile industriale dezafectate locuibile oferă o rezervă suplimentară de terenuri urbane pentru o posibilă dezvoltare; invită statele membre și autoritățile locale și regionale să cartografieze siturile industriale dezafectate de pe teritoriul lor care ar putea fi transformate în zone de locuințe și să introducă condiții care să definească „pașapoarte pentru situri dezafectate” în baza cărora zonele cu situri dezafectate să fie transformate automat, în planurile urbanistice, în zone destinate construcției de locuințe; invită Comisia și statele membre să promoveze în mod activ reabilitarea siturilor abandonate sau insuficient utilizate din structura urbană existentă, asigurându-se în același timp că aceste proiecte de regenerare contribuie la accesibilitatea financiară, la sustenabilitate și la incluziunea socială;
16. invită autoritățile publice competente să pună la dispoziția instituțiilor responsabile resursele adecvate pentru a asigura tratarea eficace și în timp util a cererilor, pentru a se asigura că procesele de autorizare devin mai rapide și mai simple, inclusiv prin măsuri precum introducerea principiului aprobării tacite din partea administrației pentru eliberarea autorizațiilor de construcție pentru noi lucrări de construcție și renovare, cu excepția cazurilor care implică siguranța persoanelor, standarde de mediu și măsuri de protecție sau cerințe pentru conservarea patrimoniului cultural, istoric și arheologic sau arhitectural, care trebuie protejate; reamintește importanța proceselor de planificare participative și funcția socială a locuințelor; invită Comisia să îndemne statele membre să stabilească un obiectiv care să prevadă că autorizațiile pentru locuințe sunt acordate în termen de 60 de zile, pentru a oferi locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile; invită statele membre să promoveze furnizarea de locuințe prin acțiuni prioritare care să permită activarea unor proceduri mai scurte la nivel național și să introducă proceduri accelerate de aprobare pentru proiectele de locuințe considerate esențiale, cu scopul de a remedia deficitul urgent;
17. invită Comisia să analizeze modalități prin care statele membre pot fi sprijinite în eforturile lor de a gestiona în mod eficace procedurile de planificare urbană și de autorizare, oferind orientări, asistență tehnică și resurse adecvate pentru consolidarea capacității tehnice și administrative a autorităților locale în cadrul programului Europa digitală și al Fondului european de dezvoltare regională sau modernizând instrumentele online de orientare pentru statele membre; pledează, de asemenea, pentru promovarea digitalizării proceselor de autorizare prin intermediul unor platforme naționale interoperabile care să permită depunerea, urmărirea și aprobarea electronică a cererilor de construcție, reafectare și renovare; solicită, de asemenea, înființarea unor ghișee unice la nivel național, care să ofere sprijin consultativ pentru a reduce întârzierile administrative, în conformitate cu inițiativa Comisiei privind finanțarea inteligentă pentru clădiri inteligente și cu inițiativa „Valul de renovări ale clădirilor”; invită Comisia să prezinte un studiu care să evalueze cauzele pentru care este necesar un timp excesiv pentru a obține autorizații și a parcurge procedurile de autorizare, inclusiv o colecție de bune practici, în vederea îmbunătățirii eficienței; subliniază că procesele de autorizare ar trebui să asigure transparența și să faciliteze schimbul de date între autoritățile locale, dezvoltatori și cetățeni, respectând în același timp standardele Uniunii privind protecția datelor; subliniază că, pentru a evita litigiile judiciare îndelungate și pentru a garanta că procesele sunt rapide și solide, sunt necesare

proceduri și hotărâri judiciare prompte, în instanțe dotate cu resurse corespunzătoare și riguroase legate de autorizații, construcție, cereri de mediu și proprietate;

18. subliniază că este nevoie de activități de renovare și reafectare și că trebuie să se abordeze politicile fragmentate în materie de locuințe și procedurile îndelungate de autorizare, care pot împiedica dezvoltarea parcului imobiliar existent; invită statele membre să ofere stimulente suplimentare pentru renovarea locuințelor abandonate și evidențiază că procesul de depunere a cererilor ar trebui să rămână simplu; cere ca locuințele renovate să fie puse la dispoziția persoanelor aflate pe liste de așteptare pentru locuințe sau a cumpărătorilor care achiziționează pentru prima dată o locuință, recunoscând nevoile acestora; invită statele membre să se concentreze pe a finanța în mod adecvat renovarea de proprietăți pentru locuințe în zone utilizate în mod tradițional în alte scopuri decât cel rezidențial, astfel încât proprietatea „de deasupra magazinului” de la etajele superioare să fie utilizată pe deplin pentru a răspunde nevoilor locale urgente în materie de locuințe din aceste comunități;
19. consideră că UE ar trebui să mențină condiții de concurență echitabile și să asigure utilizarea eficientă a resurselor UE, care ar trebui să fie direcționate către asigurarea unor locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile pentru toți; invită Comisia și statele membre să integreze pe deplin strategia Comisiei privind valul de renovări ale clădirilor în politicile privind locuințele, inclusiv scheme de sprijin pentru modernizarea locuințelor private, asigurându-se că renovarea clădirilor nu se axează numai pe eficiența energetică și decarbonizare, ci și pe echitatea socială și pe extinderea ofertei de locuințe la prețuri accesibile, îmbunătățind calitatea vieții, prevenind creșterile disproporționate ale chiriilor în timpul renovărilor și reducând costurile locuințelor pe termen lung; subliniază că este important să se stabilească alocări specifice pentru renovare în cadrul viitorului plan european privind locuințele la prețuri accesibile și să se contribuie la îmbunătățirea nivelurilor medii de performanță energetică a sectorului locuințelor rezidențiale și să se acorde prioritate clădirilor cu cele mai slabe performanțe; invită statele membre în care există concentrații ridicate de clădiri standardizate cu mai multe etaje, cu eficiență scăzută, să dezvolte mecanisme care să permită atingerea obiectivelor UE în ceea ce privește ratele de renovare necesare; sprijină stimulentele pentru renovarea locuințelor din zonele dens populate și pledează pentru soluții care să încurajeze proprietarii să reintroducă locuințele pe piață pentru închiriere pe termen lung, în special în zonele urbane unde există criză de locuințe; subliniază că, atunci când elaborează politici în domeniul locuințelor, autoritățile competente ar trebui să efectueze o evaluare de mediu unică și detaliată, evitând suprapunerile inutile, și să finalizeze etapele administrative și procedurale necesare pentru o anumită zonă geografică înainte de dezvoltarea proiectelor rezidențiale;
20. invită autoritățile publice să își intensifice eforturile de combatere a sărăciei energetice, inclusiv prin accelerarea și simplificarea procedurilor pentru autorizațiile și licențele de renovare eficiente din punct de vedere energetic; invită statele membre să sprijine gospodăriile care se confruntă cu sărăcie energetică pentru a combate acest fenomen; subliniază importanța planurilor sociale pentru climă care sprijină renovările și îi ajută pe cetățeni să facă față prețurilor ridicate la energie; invită Comisia să monitorizeze îndeaproape progresele înregistrate până în prezent în prevenirea sărăciei energetice;
21. reamintește că scopul Directivei privind performanța energetică a clădirilor este de a reduce consumul de energie pentru gospodării; recunoaște că Directiva privind performanța energetică a clădirilor impune cerințe privind clădirile care ar putea afecta

costurile de construcție; ia act de importanța standardelor de mediu, cum ar fi certificatul de performanță energetică, și solicită măsuri pentru a se garanta că aceste standarde nu au impact negativ asupra închirierilor și a pieței de vânzări imobiliare; își exprimă îngrijorarea cu privire la metodele de calcul și consecvențele în ceea ce privește etichetarea energetică a clădirilor rezidențiale, care ar trebui să reflecte cu acuratețe performanța energetică reală a proprietăților; avertizează cu privire la posibilele consecințe ale unei astfel de etichetări; recunoaște că punerea în practică a Directivei privind eficiența energetică afectează multe întreprinderi de construcții și proprietari privați; subliniază că trebuie să se garanteze că reglementările nu conduc la costuri mai mari nici pentru chiriași, nici pentru cumpărătorii de proprietăți; cere ca proiectele de renovare energetică să devină mai accesibile grație unor servicii de asistență tehnică și de consiliere; invită statele membre să faciliteze participarea la comunitățile energetice pentru locuitorii din locuințele sociale, sprijinind renovarea realizată de cetățeni, respectând în același timp prioritățile naționale și resursele disponibile;

22. invită statele membre să adopte un sistem fiscal eficient și bazat pe stimulente pentru politicile privind locuințele; invită Comisia să efectueze o evaluare aprofundată a modului în care stimulentele fiscale la nivel național afectează piața locuințelor; subliniază că politicile fiscale ar trebui să contribuie la incluziunea socială; consideră că standardele internaționale ale OCDE privind politicile în domeniul locuințelor s-au dovedit benefice, încurajând investițiile în locuințe și contribuind la reducerea presiunilor asupra prețurilor locuințelor, stimulând astfel oferta în zonele cu cerere ridicată; invită statele membre să stabilească stimulente fiscale pentru renovarea locuințelor și construcțiile noi; solicită ca, în urma unei evaluări cuprinzătoare a impactului, să se realizeze o reformă a Directivei privind TVA⁴⁸ care ar putea permite aplicarea unei cote foarte reduse a taxei pe valoarea adăugată pentru furnizarea și construirea de locuințe, ca parte a unei politici sociale, astfel cum este definită de statele membre, pentru renovare și transformare, inclusiv demolare și reconstrucție, și repararea locuințelor și a locuințelor private, precum și pentru închirierea de bunuri imobile în scopuri rezidențiale; subliniază că astfel de măsuri ar trebui să respecte neutralitatea fiscală, să fie în concordanță cu obiectivele UE și să acorde prioritate sprijinului pentru gospodăriile cu venituri mici și medii;
23. subliniază că politica fiscală este o competență exclusivă a statelor membre; solicită un mix fiscal sănătos în statele membre, eliminarea obstacolelor fiscale pentru noii intrați pe piața locuințelor, cum ar fi taxele de înregistrare ridicate din anumite țări, promovând în același timp condiții fiscale care fac chiriile pe termen lung mai accesibile, mai stabile și mai sigure; invită statele membre să revizuiască regimurile fiscale cu scopul de a crește mobilitatea și de a asigura o utilizare mai eficientă a locuințelor; invită statele membre să se asigure că orice stimulente fiscale și financiare pentru sprijinirea locuințelor contribuie la o piață a locuințelor decentă, sustenabilă și la prețuri accesibile, evitând inflația prețurilor și practicile de denaturare a pieței care ar îngreuna accesul la locuințe;

Materii prime și produse pentru construcții și renovare

⁴⁸ Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>).

24. solicită Comisiei să publice o analiză a diferitelor cauze care afectează prețul materiilor prime și produselor pentru construcții și renovări și aprovizionarea cu acestea, inclusiv a legislației, cu scopul de a îmbunătăți accesul la acestea și a se garanta că costul renovării elementelor arhitectonice ale clădirilor nu crește, în conformitate cu competențele UE și cu principiul subsidiarității; regretă lipsa unei piețe unice unificate pentru materiile prime și produsele pentru construcții și renovări; invită Comisia să îmbunătățească dezvoltarea produselor inovatoare și sustenabile și accesibilitatea lor în toate statele membre; solicită un control special al concurenței în sectorul materialelor de construcții pentru a asigura competitivitatea sectorului; consideră că sunt necesare soluții inovatoare pentru a obține locuințe la prețuri accesibile și pentru a asigura un parc imobiliar adecvat exigențelor viitorului, o soluție fiind prefabricarea sau construcția în afara amplasamentului pentru renovare, mai degrabă decât construcția la fața locului, care poate reduce substanțial timpul de construcție și poate contribui la soluționarea problemelor legate de ofertă; subliniază că prefabricarea industrială poate scădea timpul de construcție cu 20-50 % și, prin urmare, poate reduce perturbările asociate construcției și poate crea economii semnificative de energie și costuri; este convins de importanța circularității materialelor și a rezilienței sectorului construcțiilor, inclusiv prin proiectări care facilitează reutilizarea și promovarea aprovizionării locale cu materiale de construcții; solicită Comisiei să studieze impactul taxelor la importuri asupra securității aprovizionării și a prețurilor materialelor de construcție esențiale necesare pentru sectorul construcțiilor și al renovărilor și să caute noi piețe pentru materialele respective, inclusiv prin promovarea acordurilor strategice; solicită consolidarea pieței unice a materiilor prime și a produselor esențiale pentru sectorul locuințelor; solicită, în acest sens, punerea rapidă în aplicare a Regulamentului privind produsele pentru construcții⁴⁹ și rute de certificare la nivelul UE pentru a sprijini construcțiile sustenabile și competitivitatea;
25. evidențiază că este important ca UE să-și consolideze suveranitatea industrială în sectorul construcțiilor și renovărilor și să elaboreze măsuri care să identifice și să rezolve lacunele din lanțul de producție al sectorului construcțiilor; invită statele membre să încurajeze utilizarea materialelor de construcții produse în Uniunea Europeană, sprijinind astfel crearea de locuri de muncă la nivel local și consolidând competitivitatea UE; invită autoritățile publice să stimuleze tehnologiile produse în Europa prin aplicarea principiului preferinței europene în achizițiile publice; invită Comisia să includă clauze minime privind originea pentru proiectele cofinanțate de UE în sectorul construcțiilor sustenabile pentru componentele „Fabricate în UE” și să lanseze programe de sprijin pentru conversie industrială, cercetare și investiții în lanțul valoric european; remarcă responsabilitatea autorităților și a industriei de a asigura standarde ridicate în construcții, protecția împotriva materialelor de construcție defecte și răspunderea; accentuează necesitatea unor garanții adecvate la nivelul UE pentru a proteja consumatorii și lucrătorii; relevă că este important să se îmbunătățească sustenabilitatea și durabilitatea clădirilor europene, să se stimuleze renovarea sustenabilă și durabilă, ținând totodată seama în mod corespunzător de situațiile și constrângerile cu care se confruntă gospodăriile care ocupă locuințe ce trebuie renovate;

Productivitatea și inovarea

⁴⁹ Regulamentul (UE) 2024/3110 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2024 de stabilire a unor norme armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 305/2011 (JO L, 2024/3110, 18.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj>).

26. reliefează că inovarea ar trebui să fie sprijinită de cadrele de reglementare; încurajează autoritățile publice competente să investească în productivitate și inovare în sectorul locuințelor pentru a mări capacitatea și a reduce costurile de construcție, îmbunătățind totodată calitatea fondului locativ în legătură cu performanța energetică, eficiența energetică, calitatea aerului din încăperi și ventilația, izolarea fonică și termică, soliditatea structurală și accesibilitatea financiară, și să stimuleze productivitatea și eficiența în procesul de construcție în sine, prin metode mai rapide, mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și care necesită mai puțină forță de muncă, inclusiv prin industrializarea, prefabricarea și digitalizarea tehnicilor de construcție, după caz, garantând în același timp că metodele tradiționale și hibride de construcție sunt sprijinite în continuare, în special în contextul renovărilor;
27. solicită ca locuințele noi să respecte standarde rezonabile de calitate și locuire în ceea ce privește izolarea, eficiența energetică, calitatea aerului din încăperi și protecția față de incendii; solicită o mai bună coordonare la nivelul UE pentru a consolida protecția față de incendii în statele membre; invită autoritățile publice competente să se asigure că inovarea în sectorul locuințelor sprijină firmele locale și meșteșugurile tradiționale și nu duce la creșterea costurilor locuințelor sau la strămutarea rezidenților; solicită ca fondurile UE și cele naționale să consolideze sprijinul pentru inovare și cercetare în sectorul construcțiilor, cum ar fi proiectele conduse de microîntreprinderile și IMM-urile europene axate pe cercetarea noilor materiale și metode de construcție, și să coreleze sprijinul pentru inovare cu prețurile accesibile; solicită ca instrumente financiare europene să ajute IMM-urile să extindă furnizarea de locuințe modulare și în afara amplasamentului; solicită dezvoltarea și implementarea de soluții și tehnologii pentru locuințe inteligente; solicită standardizarea modelării informațiilor privind clădirile; solicită consolidarea Observatorului european al sectorului construcțiilor; solicită ca inovarea să meargă mână în mână cu standardele de muncă, condițiile de muncă sigure și contractele stabile și corecte pentru a face sectorul construcțiilor mai atractiv; invită Comisia să introducă o inițiativă privind „văile locuințelor”, creând centre de colaborare pentru soluții locative bazate pe modelul văilor de inovare;

Asigurarea securității juridice și a protecției proprietarilor și chiriașilor

28. evidențiază că politica în domeniul locuințelor trebuie să asigure un echilibru echitabil între protejarea drepturilor proprietarilor și protejarea chiriașilor; reamintește că cetățenii UE au dreptul de a deține în proprietate, de a utiliza, de a dispune și de a moșteni bunuri dobândite în mod legal; condamnă cu fermitate fenomenul ocupării ilegale a proprietăților private și publice în întreaga Europă, cunoscut sub denumirea de „squatting”, care încalcă dreptul fundamental la proprietatea privată; invită statele membre să protejeze acest drept fundamental și să adopte măsuri mai stricte pentru a proteja proprietarii, asigurând mecanisme juridice rapide și eficiente pentru recuperarea proprietății, inclusiv ordine judecătorești emise la timp pentru evacuări, consolidând protecția victimelor unor astfel de acte, restabilind dreptul de proprietate legal și susținând statul de drept; reliefează că ocuparea ilegală a locuințelor poate genera insecuritate, degradare urbană și tensiune socială și poate submina coeziunea socială; consideră că posibilitatea proprietarilor de a-și recâștiga în mod legal controlul asupra locuințelor nu este doar o chestiune de echitate și justiție, ci este și esențială pentru menținerea încrederii investitorilor și a ofertei de locuințe de închiriat; solicită politici coordonate la nivelul UE pentru a combate și a limita ocuparea locuințelor, garantând dreptul la proprietate și securitatea juridică a proprietarilor ca elemente importante pentru asigurarea stabilității și securității economice, în special protejarea micilor

proprietari care depind de veniturile din chirii ca mijloc de a-și câștiga existența, cum ar fi pensionarii; solicită să se îmbunătățească cooperarea, colectarea datelor și schimbul de informații între statele membre în acest sens; solicită o mai bună utilizare a instrumentelor Europol dacă se suspectează că criminalitatea organizată este implicată în practici de *squatting*, inclusiv analizând valoarea adăugată și eventuala creare a unei platforme online;

29. încurajează proprietarii să ofere contracte de închiriere stabile și pe termen lung, pentru a crește siguranța locativă și a le oferi o mai mare previzibilitate chiriașilor; încurajează statele membre să crească transparența în sectorul privat al închirierilor, pe baza prețurilor anunțate, cu scopul de a îmbunătăți condițiile de locuit pentru chiriași, și să consolideze legislația națională în acest sens; invită statele membre să consolideze protecția drepturilor chiriașilor, inclusiv încurajând platformele online de închiriere să furnizeze informații despre nivelurile medii ale chiriilor din zonă, pentru a asigura condiții echitabile și a preveni creșterile disproporționate ale chiriilor; invită Comisia și statele membre să își consolideze angajamentul de a asigura egalitatea și nediscriminarea în sectorul locuințelor; solicită răspunsuri coordonate din partea serviciilor sociale pentru a rezolva conflictele dintre chiriași și proprietari și pentru a preveni agravarea vulnerabilității părților implicate, inclusiv a micilor proprietari și a chiriașilor vulnerabili în aceste condiții; încurajează statele membre să ofere mecanisme juridice de soluționare a litigiilor legate de locuințe, de exemplu, în cazurile de nerespectare prelungită sau abuzivă a contractelor de închiriere care îi privează pe proprietari de utilizarea legitimă a caselor lor, precum și dacă proprietarii nu respectă obligațiile pe care le au față de chiriași; invită autoritățile publice să protejeze familiile, în special pe cele cu copii, de exemplu prin facilitarea accesului la adăpost temporar pentru a soluționa vulnerabilitatea pe termen scurt, protecția familiilor vulnerabile fiind responsabilitatea autorităților competente; relevă că autoritățile locale trebuie să identifice și să combată cazurile în care nu se respectă cerințele în materie de proprietate, gestionare și siguranță, contribuind la standarde mai ridicate pe piața privată a închirierilor; condamnă practicile locative abuzive care supun chiriașii aflați în situații vulnerabile unor condiții inadecvate, nesigure sau insalubre; sprijină rolul organizațiilor chiriașilor și al actorilor societății civile din domeniul locuințelor ca părți interesate în politica în sectorul locuințelor;

Abordarea nevoilor specifice în materie de forță de muncă: garantarea locurilor de muncă de calitate, dezvoltarea talentelor și investițiile în competențe

30. este preocupat de deficitul de forță de muncă și de lipsa de competitivitate din sectoarele construcțiilor și renovărilor, precum și de deficitul de lucrători calificați; solicită ca Planul european privind locuințele la prețuri accesibile să fie corelat cu foaia de parcurs a UE privind locurile de muncă de calitate; subliniază că nu se poate rezolva criza locuințelor fără o forță de muncă mobilă și calificată în sectorul construcțiilor; evidențiază că este important să se amelioreze condițiile de muncă ale lucrătorilor din construcții pentru a rezolva deficitul de forță de muncă și a atrage o forță de muncă calificată; remarcă, prin urmare, că trebuie să fie garantate salarii echitabile, locuri de muncă stabile, condiții de muncă sigure, contracte mai bune și standarde de sănătate și siguranță; evidențiază că drepturile lucrătorilor ar trebui respectate și puse în aplicare și încurajează monitorizarea eficace, inclusiv utilizarea instrumentelor digitale și a registrelor societăților pentru a detecta fraudele; solicită măsuri naționale de prevenire a accidentelor pe șantierele de construcții; solicită consolidarea punerii în aplicare a acquis-ului UE în domeniul securității și al sănătății în muncă; solicită statelor membre

să îmbunătățească contractele colective de muncă ale lucrătorilor din sectoarele construcțiilor și renovărilor;

31. accentuează că, în cadrul viitoarei strategii europene pentru construcția de locuințe, este extrem de important să se trateze mai bine problema lipsei de personal calificat, pentru a garanta disponibilitatea lucrătorilor calificați necesari pentru a îmbunătăți eficiența sectorului construcțiilor; încurajează statele membre, autoritățile publice și întreprinderile de construcții să investească mai mult în educație și formare profesională (EFP) și în uceniciile legate de sectorul construcțiilor, precum și în învățarea pe tot parcursul vieții, cu scopul de a perfecționa și recalifica lucrătorii din sectoarele respective în strânsă colaborare cu partenerii sociali, acordând atenție și competențelor pentru construcția de case modulare, construcțiilor și renovărilor eficiente din punct de vedere energetic, materialelor de construcție noi și durabile și soluțiilor digitale; subliniază necesitatea de a extinde EFP în sectorul construcțiilor și de a îmbunătăți accesul la formarea profesională în regiunile cu o producție redusă în sectorul construcțiilor; solicită programe de formare profesională și ucenicie axate pe metode moderne de construcție; subliniază că este necesar să se accelereze procesul de formare profesională în domeniul construcțiilor prin intermediul unei formări modulare, duale; evidențiază necesitatea de a forma lucrătorii din industria construcțiilor cu privire la tehnologiile care contribuie la obiectivul zero emisii nete și de a asigura competențele aferente de-a lungul întregului lanț de producție și la toate nivelurile de competențe, pentru a garanta că și lucrătorii cu un nivel scăzut de calificare pot beneficia de formare în domeniul noilor tehnologii; invită statele membre să promoveze și să propage în mod activ conținutul produs de academiile de competențe care contribuie la obiectivul zero emisii nete; îndeamnă statele membre să ia măsuri pentru a organiza pe șantierele de construcții cursuri voluntare, adecvate și reglementate de industrie pentru formarea profesională a studenților; solicită mobilizarea fondurilor UE, precum FSE+, pentru a sprijini dezvoltarea competențelor în sectoarele construcțiilor și renovării;
32. invită Comisia și statele membre să stimuleze mobilitatea forței de muncă în sectorul construcțiilor drept unul din mijloacele de a atenua lipsa de personal calificat; îndeamnă statele membre și Comisia să utilizeze în mod eficace instrumentele existente pentru corelarea competențelor în sectorul construcțiilor, în conformitate cu cardul de competențe pentru industria construcțiilor din cadrul Centrului European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop), pentru a sprijini regiunile cu deficite grave de forță de muncă și a promova perspectivele transfrontaliere pentru lucrătorii calificați; subliniază că este necesar să se asigure protecții pentru lucrătorii mobili, inclusiv drepturi egale, condiții de muncă decente și acces la formare pentru a garanta o mobilitate echitabilă; invită Comisia să faciliteze mobilitatea în interiorul UE cu o povară administrativă minimă, prin inițiative menite să consolideze recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale în sector, inclusiv, dacă este necesar, pentru lucrătorii calificați din țări terțe; subliniază necesitatea de a recunoaște și a valida competențele și calificările profesionale în întreaga UE, ca parte a strategiei europene pentru construcția de locuințe; invită Comisia să revizuiască Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale⁵⁰ pentru a îmbunătăți recunoașterea reciprocă a calificărilor în sector; salută propunerea Comisiei referitoare la o inițiativă privind portabilitatea competențelor, menită să îmbunătățească portabilitatea competențelor și a

⁵⁰ Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, 30.9.2005, p. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/36/oj>).

calificărilor în întreaga UE, indiferent de locul în care au fost dobândite, ca parte a uniunii competențelor; salută și propunerea Comisiei privind un portal unic de declarații digitale pentru a reduce sarcina administrativă pentru detașarea lucrătorilor⁵¹ și solicită să fie negociată și pusă în aplicare rapid; solicită ca legislația națională în domeniul muncii să sprijine demersurile de a aborda deficitul de forță de muncă pe termen lung;

33. încurajează Comisia și statele membre să garanteze că lucrătorii migranți și sezonieri aflați în situație legală cărora angajatorul le pune la dispoziție locuințe au acces la locuințe decente, sustenabile și disponibile la prețuri accesibile; subliniază că niciun lucrător nu ar trebui să fie obligat să trăiască în condiții de supraaglomerare sau precare; solicită să se consolideze monitorizarea în acest sens; invită Comisia și statele membre să analizeze efectele sociale și teritoriale ale locuințelor concentrate pentru lucrătorii migranți și sezonieri; subliniază că este necesar să se evalueze dacă o astfel de segregare spațială subminează coeziunea socială și integrarea comunităților; solicită statelor membre să colecteze date la nivel regional și local cu privire la amplasarea locuințelor oferite de angajatori și condițiile aferente; cere o evaluare efectuată de Autoritatea Europeană a Muncii pentru o aplicare transfrontalieră mai eficace a legii;

Întreprinderile mici și mijlocii

34. invită Comisia și statele membre să sprijine ferm microîntreprinderile, IMM-urile și lucrătorii independenți din sectorul construcțiilor și al locuințelor, inclusiv prin a furniza instrumentele de finanțare accesibile care se impun și prin a asigura plata la timp a contractelor publice, eliminând în același timp sarcinile administrative legate de plățile datorate; subliniază că, pentru a atrage și a promova talentele și pentru a permite un acces mai ușor pe piață, este important să se îmbunătățească cadrele de reglementare care subminează competitivitatea și capacitatea de inserție profesională în cazul microîntreprinderilor, al IMM-urilor și al lucrătorilor independenți și să se abordeze lipsa unor standarde pe bază de performanță armonizate la nivelul UE și prevalența unor termene lungi de standardizare, care împiedică adoptarea materialelor de construcție inovatoare; recunoaște contribuția lucrătorilor independenți ca forță de muncă esențială în sectoarele respective și solicită garanții speciale pentru a le asigura stabilitatea, un tratament echitabil și protecția socială; invită Comisia și Grupul BEI să simplifice accesul microîntreprinderilor și al artizanilor la programele de finanțare ale UE, cu un accent special pe zonele rurale și depopulate, ca mijloc de conservare a competențelor și a locurilor de muncă locale; subliniază că sprijinirea microîntreprinderilor și a lucrătorilor independenți nu este doar o prioritate economică, ci și una culturală și socială, deoarece păstrează tradițiile locale și consolidează autosuficiența comunității; evidențiază necesitatea de a sprijini IMM-urile, inclusiv pe cele care constau în cooperative de locuințe și întreprinderi sociale, ca strategie mai amplă de implicare în furnizarea pe termen lung a unor locuințe decente, sustenabile și disponibile la prețuri accesibile;
35. reamintește rolul esențial al achizițiilor publice în sectorul construcțiilor, care constituie o parte substanțială a activității sectorului; subliniază că complexitatea achizițiilor publice a crescut de-a lungul timpului, ceea ce a îngreunat contractarea lucrărilor publice de construcții de către municipalități; invită Comisia să simplifice semnificativ

⁵¹ Comisia Europeană, „O nouă platformă digitală pentru declararea lucrătorilor detașați”, site-ul Comisiei Europene, noiembrie 2024, https://commission.europa.eu/news-and-media/news/new-digital-platform-declaring-posted-workers-2024-11-14_en.

legislația UE în domeniul achizițiilor publice; îndeamnă autoritățile publice să reglementeze cu eficacitate subcontractarea, asigurându-se că fondurile publice sprijină întreprinderile care oferă condiții de muncă sociale de înaltă calitate și respectă standardele sectoriale; invită Comisia să reflecteze cu privire la includerea standardelor sociale și de mediu în viitoarea revizuire a Directivei privind achizițiile publice⁵² și să garanteze transparența în ceea ce privește subcontractanții și amploarea muncii subcontractate; constată că introducerea unor criterii suplimentare în procedurile de achiziții publice ar putea crește complexitatea procesului de achiziții publice, cu consecințe asupra prețurilor și a concurenței dintre ofertanți; reliefează că elaborarea atentă a unor astfel de criterii este importantă pentru a garanta alinierea la obiectivul de a facilita construirea de locuințe la prețuri mai accesibile; consideră că strategia europeană pentru construcția de locuințe ar trebui să garanteze că nu se atribuie contracte publice întreprinderilor condamnate pentru corupție sau încălcări ale drepturilor omului; invită statele membre să își adapteze normele privind achizițiile publice pentru a ajuta sectorul public să evite colaborarea cu contractanți fără abilități dovedite sau expertiza necesară;

Sprijinirea ofertei de locuințe publice, cooperative, fără scop lucrativ și cu profit limitat

36. recunoaște că disponibilitatea și alocarea locuințelor publice, sociale, cooperative, fără scop lucrativ și cu profit limitat pot contribui la a asigura accesibilitatea, stabilitatea și coeziunea socială și la a crește oferta de locuințe pentru grupuri precum gospodăriile cu venituri mici, tinerii, studenții, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități și lucrătorii esențiali; subliniază că este important să se asigure o cotă adecvată din aceste modele de locuințe; invită autoritățile publice să garanteze un sprijin specific pentru aceste modele de locuințe, întrucât oferă prețuri accesibile, stabilitate și valoare comunitară pe termen lung; îndeamnă statele membre să instituie mecanisme prin care autoritățile locale să poată lua în considerare efectuarea unor lucrări de reabilitare, de adăugare a unor etaje suplimentare sau de transformare a mansardelor clădirilor publice existente și de reabilitare și conversie a parcului imobiliar public neutilizat, în special a celui situat în centrele istorice și în suburbii, în locuințe publice sau sociale, după caz, păstrând în același timp valoarea arhitecturală sau de patrimoniu a clădirilor istorice; subliniază necesitatea de a explora potențialul soluțiilor de locuințe colaborative, inclusiv al modelelor de locuințe cooperative, fără scop lucrativ, cu profit limitat și plasate sub responsabilitatea comunității, gestionate de organizații locale, pentru a promova variante de locuințe decente, sustenabile și disponibile la prețuri accesibile;
37. ia act de rolul soluțiilor de locuințe publice în contextul unei strategii mai ample privind locuințele și consideră că UE ar trebui să protejeze modelele de distribuire a locuințelor publice și practicile naționale comune de succes deja integrate de statele membre în politicile lor privind locuințele; accentuează că locuințele publice pot contribui la a aborda cazurile de locuințe inadecvate și de excluziune în detrimentul grupurilor vulnerabile; reliefează că este important să se favorizeze proiectele menite să consolideze cartierele incluzive prin asigurarea unor perspective pentru toți; ia act de costurile de întreținere a fondului de locuințe publice și, prin urmare, favorizează procese eficiente și eficace menite să reducă povara bugetară pentru administrațiile publice și cetățeni; consideră că este esențial să se garanteze stabilirea unor criterii de

⁵² Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

eligibilitate transparente și obiective pentru alocarea locuințelor sociale, care să reflecte condițiile locale de locuire, asigurând, în același timp, utilizarea eficientă și proporțională a resurselor publice; subliniază că, în cazul locuințelor publice, asigurarea unor locuințe la prețuri accesibile depinde nu numai de costurile de construcție, ci și de durabilitatea gestionării și a furnizării de servicii; evidențiază rolul esențial jucat de actorii calificați din domeniul locuințelor în a menține calitatea și accesibilitatea prețurilor în timp; solicită ca finanțarea publică să acopere o parte din costurile aferente gestionării și serviciilor, asigurând, prin urmare, locuințe la prețuri mai accesibile pentru rezidenți;

38. consideră că entitățile din economia socială pot contribui semnificativ la creșterea ofertei de locuințe sociale și la prețuri accesibile, în special dacă își asumă un angajament pe termen lung față de această misiune, și pot completa rolul entităților private; ia act de importanța mecanismelor de cooperare între sectorul public și cel privat, inclusiv a parteneriatelor public-privat cu profit limitat, care se pot axa pe gestionarea locuințelor la prețuri accesibile și pot contribui la o piață echilibrată în întreaga Uniune; consideră că este esențial să se mobilizeze investițiile private cu obiective sociale prin intermediul entităților din economia socială, care întruchipează un model de economie socială durabilă complementar pieței, consolidând astfel coeziunea teritorială; evidențiază că proiectele de locuințe sociale și disponibile la prețuri accesibile finanțate de actori care își desfășoară activitatea în contextul unor modele cooperative, cu profit limitat sau fără scop lucrativ sprijină obiectivul de a îmbunătăți accesibilitatea locuințelor pentru comunitățile locale; reamintește că criteriile de eligibilitate pentru accesul la finanțare publică ar trebui să facă posibilă participarea entităților din economia socială, care canalizează investițiile către obiective de interes general și pot dedica o parte importantă din activitatea lor gestionării pe termen lung a locuințelor disponibile la prețuri accesibile;
39. salută anunțul făcut în septembrie 2025 de președinta Comisiei, Ursula von der Leyen⁵³, privind o inițiativă legislativă în materie de închirieri pe termen scurt pentru a aborda lacunele de reglementare rămase; invită Comisia să furnizeze informații și date suplimentare cu privire la aspectele nesoluționate, precum și cu privire la caracterul adecvat al intervenției UE; consideră că scopul unei astfel de inițiative ar trebui să fie asigurarea unui echilibru just între dezvoltarea turismului și accesibilitatea locuințelor și că inițiativa în cauză ar trebui să stabilească obiective comune la nivelul UE, oferind, în același timp, statelor membre, regiunilor și autorităților locale flexibilitatea de a concepe și de a pune în aplicare măsuri adaptate realităților lor teritoriale și piețelor imobiliare specifice; îndeamnă Comisia să efectueze o evaluare a impactului cuprinzătoare, bazată pe date și pe dovezi privind efectele cauzate de proliferarea închirierilor pe termen scurt asupra prețurilor locuințelor și asupra accesibilității financiare, disponibilității și securității locative, atât pe piețele macro, cât și pe piețele micro imobiliare, în urma punerii depline în aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1028⁵⁴ privind închirierile pe termen scurt, acordând o atenție deosebită

⁵³ Comisia Europeană, „Discursul Președintei von der Leyen din 2025 privind starea Uniunii”, site-ul Comisiei Europene, 10 septembrie 2025.

⁵⁴ Regulamentul (UE) 2024/1028 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind colectarea și schimbul de date referitoare la serviciile de închiriere de locuințe pe termen scurt și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (JO L, 2024/1028, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1028/oj>).

impactului său asupra fondului locativ pe termen lung; recunoaște că statele membre trebuie să pună în aplicare regulamentul până la 20 mai 2026; ia act de eventualele dificultăți legate de interoperabilitatea sistemelor, precum și de provocările cu care se confruntă microîntreprinderile și IMM-urile în îndeplinirea obligațiilor prevăzute în regulamentul respectiv; constată impactul diferențiat pe care proliferarea închirierilor pe termen scurt îl poate avea asupra teritoriilor, în funcție de caracteristicile lor; recunoaște lipsa de claritate juridică în ceea ce privește conformitatea anumitor acte legislative naționale și locale cu legislația UE; invită Comisia să clarifice, prin orientări, cadrul în care își pot desfășura activitatea autoritățile publice; îndeamnă autoritățile publice să solicite platformelor digitale să elimine anunțurile ilegale de apartamente destinate turiștilor; consideră că sunt necesare mai multe date, dar se declară preocupat că o sarcină excesivă ar putea dăuna întreprinderilor mici, cum ar fi întreprinderile dedicate turismului rural și sustenabil; consideră că autoritățile locale, asociațiile și părțile interesate pertinente ar trebui consultate cu privire la orice acțiune viitoare, deoarece sunt cele mai în măsură să determine măsurile necesare, inclusiv în zonele de mare interes, iar acțiunile respective nu trebuie să descurajeze turismul; solicită să se asigure că proliferarea închirierilor pe termen scurt nu amenință structura socială, accesibilitatea financiară și calitatea pe termen lung a vieții în orașe;

40. reamintește că hotărârea Curții de Justiție în cauzele conexate C-724/18 și C-727/18⁵⁵ a afirmat că poate exista un interes public legitim pentru instituirea unor mecanisme cu scopul de a reglementa închirierile pe termen scurt la nivel național, regional sau local, cu condiția ca măsurile adoptate să fie necesare, adecvate și proporționale; solicită o abordare echilibrată care să reconcilieze dreptul de a deține un bun imobiliar privat, securitatea juridică pentru proprietari și turismul sustenabil cu necesitatea de a menține disponibilitatea locuințelor și calitatea vieții în centrele istorice ale orașelor; consideră că anumite măsuri ar putea ajuta centrele urbane să își recâștige funcțiile rezidențiale, inclusiv prin sisteme adecvate și proporționale de acordare a licențelor, o mai mare transparență privind achizițiile imobiliare la scară largă realizate de investitori străini cu scopul de a monitoriza disponibilitatea locuințelor, autorizații acordate de asociațiile de vecini sau de proprietarul principal ori standarde de siguranță, calitate și protecție a consumatorilor, garantând că politicile respective sunt proporționale și adaptate circumstanțelor specifice; subliniază că sunt necesare măsuri pentru a proteja locuințele pentru rezidenți și pentru a menține diversitatea și vitalitatea comunităților urbane; solicită un echilibru între activitățile turistice și impactul lor pozitiv asupra economiilor locale, pe de o parte, și menținerea disponibilității locuințelor pentru rezidenții locali și lucrătorii strategici și esențiali pe termen lung, pe de altă parte;

Asigurarea finanțării și facilitarea investițiilor

Investițiile private

41. solicită mobilizarea investițiilor private, deoarece este important să se completeze demersurile publice menite să abordeze deficitul de locuințe decente, sustenabile și disponibile la prețuri accesibile și deoarece sectorul public nu poate aborda singur lipsa actuală de lichidități de pe piață; recunoaște rolul strategic al sectorului privat, al cooperativelor și al societăților imobiliare cotate la bursă în soluționarea crizei

⁵⁵ Hotărârea Curții de Justiție din 22 septembrie 2020, Cali Apartments SCI și HX/Procureur général près la cour d'appel de Paris și Ville de Paris, cauzele conexate C-724/18 și C-727/18, ECLI:EU:C:2020:743.

locuințelor din UE, prin facilitarea accesului la capital, furnizarea pe scară largă a unor locuințe sociale disponibile la prețuri accesibile și sprijinirea inovării în domeniul construcțiilor și a sustenabilității; invită Comisia să examineze impactul achizițiilor imobiliare în străinătate; constată că soluțiile de locuințe bazate pe piață constituie în continuare o modalitate eficace de a extinde în mod sustenabil oferta și subliniază importanța unui mediu de reglementare favorabil investițiilor în acest sens; solicită statelor membre și instituțiilor UE să creeze condițiile necesare pentru a atrage și a mobiliza investiții private pe termen lung, responsabile, fiabile și stabile pentru construirea, conversia și renovarea de locuințe pentru gospodăriile cu venituri mici și medii; solicită finalizarea uniunii economiilor și investițiilor ca modalitate de a crește disponibilitatea capitalului privat la nivel transfrontalier; subliniază efectele de mobilizare pe care le pot avea pe piață fondurile publice de valoare redusă; invită statele membre să exploreze instrumente de investiții dedicate locuințelor pentru a canaliza economiile private către proiecte de locuințe la prețuri accesibile; evidențiază necesitatea de a pune în practică finanțarea pe bază de performanță și mecanisme de responsabilizare pentru autoritățile locale, corelând stimulentele cu obiectivele în materie de furnizare a locuințelor; solicită crearea unui indice de impact social pentru a măsura și a defini adăugarea generată de investițiile în locuințe sociale și accesibile din punctul de vedere al prețurilor, cu scopul de a atrage investiții mai mari în sector;

42. subliniază că este din ce în ce mai dificil să se acceseze fonduri destinate locuințelor, întrucât gospodăriile cu venituri mici și medii se confruntă cu dificultăți tot mai mari în obținerea de credite pentru achiziționarea unei locuințe; invită Comisia și statele membre să exploreze în continuare politici menite să asigure un acces echitabil și durabil la finanțarea locuințelor, în special pentru cumpărătorii aflați la prima achiziție și pentru cei cu venituri mici și medii; subliniază necesitatea ca autoritățile macroprudențiale și de supraveghere, inclusiv Comitetul european pentru risc sistemic și Banca Centrală Europeană, să țină seama de aceste riscuri sistemice în cadrele lor de monitorizare și în evaluările riscurilor; constată că Directiva privind cerințele de capital⁵⁶ permite statelor membre să introducă rezerve pentru riscul sistemic pentru anumite expuneri și că unele dintre ele au optat pentru introducerea unor amortizoare de risc sistemic pentru anumite expuneri garantate cu bunuri imobile locative, ceea ce a crescut costurile de finanțare pentru bunurile imobile comerciale; invită Autoritatea Bancară Europeană să utilizeze pe deplin flexibilitățile prevăzute în orientările sale pentru a sprijini ipotecile asupra bunurilor imobile locative, garantând, în același timp, stabilitatea financiară; invită statele membre să evalueze cu atenție caracterul adecvat al nivelului amortizoarelor de risc sistemic pentru expunerile garantate cu bunuri imobile locative; sprijină posibilitatea prevăzută în Regulamentul privind cerințele de capital⁵⁷ de a permite un tratament prudențial preferențial pentru expunerile legate de achiziționarea, dezvoltarea și construcția de terenuri, facilitând, prin urmare, accesul la finanțare pentru proiectele de dezvoltare imobiliară; solicită Comisiei și statelor

⁵⁶ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

⁵⁷ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

membre să îmbunătățească transparența tranzacțiilor imobiliare și să monitorizeze interconexiunile dintre fondurile imobiliare și bănci și alți investitori instituționali, pentru a identifica eventualele canale de contagiune și a proteja stabilitatea financiară; salută, în acest sens, revizuirea cadrului UE privind securitizarea, prezentată de Comisie la 17 iunie 2025 cu scopul de a elibera bilanțurile băncilor și de a le consolida capacitatea de creditare; invită Comisia să evalueze impactul Regulamentului privind cerințele de capital asupra întreprinderilor mici din domeniul construcțiilor, pentru a garanta că împrumuturile pentru proiecte rezidențiale sunt tratate proporțional, ținând seama de faptul că proiectele cu risc sistemic mai scăzut sunt adesea prevădute, asigurate sau garantate de autoritățile publice;

43. evidențiază că este important să se protejeze stabilitatea financiară și să se garanteze că instrumentele financiare contribuie la disponibilitatea locuințelor la prețuri accesibile; accentuează rolul Pactului de stabilitate și de creștere în a asigura stabilitatea financiară în UE, care constituie o condiție prealabilă pentru proliferarea locuințelor; reliefează că atât clauza derogatorie generală, cât și clauza derogatorie națională ar trebui să rămână un instrument excepțional și temporar; subliniază că orice investiție publică în locuințe trebuie să rămână în concordanță cu normele fiscale ale Uniunii;

Cooperarea dintre sectorul public și cel privat

44. solicită mecanisme de cooperare mai puternice și mai transparente în domeniul politicii privind locuințele între sectorul public și cel privat cu scopul de a mobiliza resurse financiare suplimentare prin intermediul unor cadre europene de cofinanțare care să combine investițiile publice cu capacitatea și inovarea actorilor privați și publici; subliniază că astfel de parteneriate pot multiplica impactul resurselor publice și accelera dezvoltarea de locuințe de calitate și la prețuri accesibile; invită autoritățile publice să se asigure că aceste parteneriate sunt aliniate la interesul public și la obiectivele de accesibilitate pe termen lung; invită autoritățile publice să valorifice competențele de specialitate din sectorul privat, oferind stimulente specifice pe termen lung, după caz, întreprinderilor și părților interesate implicate în proiecte reale de locuințe la prețuri accesibile, inclusiv investiții din partea autorităților locale și a administrațiilor regionale, de exemplu în dezvoltarea infrastructurii în zonele urbane, suburbane, rurale și depopulate; subliniază rolul pe care băncile și instituțiile naționale de promovare îl pot juca în acest sens; încurajează Comisia să se asigure că valul de renovări ale clădirilor și Planul european privind locuințele la prețuri accesibile creează oportunități reale de investiții, facilitând parteneriate public-privat responsabile și transparente în proiectele de reabilitare urbană și de dezvoltare a infrastructurii de mare amploare; subliniază că măsurile de asistență guvernamentală ar trebui concepute astfel încât să completeze investițiile private pentru a evita efectul de excludere și a asigura stabilitatea financiară pe termen lung, garantând în același timp că măsurile de sprijin nu supraîncarcă contribuabilii și nu denaturează piețele;

Finanțarea publică

45. susține o implementare strategică, responsabilă și eficientă a investițiilor în sectorul locuințelor, prin utilizarea fondurilor specifice ale UE, care să permită creșterea investițiilor în locuințe prin consolidarea și alocarea fondurilor dispersate în prezent între mai multe programe, cum ar fi fondurile politicii de coeziune, InvestEU sau NextGenerationEU, inclusiv Mecanismul de redresare și reziliență, și subliniază rolul pe care îl joacă BEI și băncile și instituțiile naționale de promovare, acolo unde este

posibil, în a garanta respectarea competențelor statelor membre; invită Comisia să emită recomandări privind mecanisme financiare specifice pentru a acorda împrumuturi pe termen lung statelor membre în scopul de a finanța proiecte urgente în domeniul locuințelor; încurajează statele membre să realoce resursele neutilizate din planurile lor naționale de redresare și reziliență unor instrumente financiare cu scopul de a permite construirea și renovarea de unități locative sociale, publice, cooperative și la prețuri accesibile, cu condiția ca gestionarea acestor fonduri să fie încredințată autorităților locale și regionale; încurajează Comisia și statele membre să includă mecanisme de alocare eficiente, transparente, incluzive și echitabile pentru beneficiarii fondurilor și instrumentelor financiare ale UE, cum ar fi autoritățile locale și regionale, asigurând coeziunea economică, socială și teritorială; evidențiază că dezvoltarea economică inegală în diferite regiuni din Europa și migrația economică în interiorul Uniunii generată de aceasta contribuie în mod semnificativ la presiunea asupra prețurilor locuințelor; subliniază, în acest sens, importanța politicii de coeziune a Uniunii în ceea ce privește dezvoltarea regională în prezent și în viitor; solicită crearea unei platforme digitale unice simplificate, care să permită autorităților locale și regionale accesul direct la fondurile UE pentru locuințe; solicită ca schemele de finanțare ale Uniunii să fie concepute cu proceduri simplificate, incluzând mecanisme de prefinanțare și de grant, pentru a asigura accesul egal al economiilor mai mici și al municipalităților cu capacitate administrativă limitată și a accelera investițiile în locuințe sociale și la prețuri accesibile; sprijină eforturile naționale privind proprietatea asupra locuințelor, care ar putea permite gospodăriilor să constituie un patrimoniu care poate fi transmis mai departe; îndeamnă statele membre să aplice flexibilitate în ceea ce privește conceperea și punerea în aplicare a sistemelor de finanțare pentru locuințe noi, permițând o utilizare mixtă echitabilă a locuințelor publice și private; recomandă un program InvestEU mai puternic pentru perioada 2028-2034 cu scopul de a crește volumul garanțiilor susținute de bugetul UE pentru proiecte de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile; invită Comisia să consolideze structurile de locuințe specifice și să continue să studieze valoarea adăugată a creării unei agenții europene pentru locuințe, care să colecteze și să analizeze datele relevante furnizate de institutele naționale de statistică, Eurostat și Eurofound, pentru a sprijini schimbul de bune practici, a oferi asistență tehnică și orientări statelor membre și autorităților regionale și locale și a sprijini consolidarea capacităților la toate nivelurile, cu scopul de a maximiza sinergiile și cooperarea dintre diferitele instituții;

46. subliniază rolul important pe care îl joacă politica de coeziune în stimularea coeziunii economice, sociale și teritoriale pe teritoriul Uniunii, în reducerea disparităților dintre regiuni și în evitarea fragmentării și a denaturării în cadrul pieței unice; consideră că potențialul său de a sprijini dezvoltarea urbană și rurală ar putea fi consolidat și mai mult; invită statele membre să utilizeze flexibilitatea disponibilă pentru a permite includerea obiectivelor privind locuințele în Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă; solicită să se acorde un sprijin financiar mai puternic entităților locale, regionale și urbane pentru dezvoltarea de locuințe publice decente, sustenabile și la prețuri accesibile, încurajând în același timp statele membre să se asigure că finanțarea UE este utilizată în mod eficient și transparent la toate nivelurile de guvernare, atât național, cât și regional și local; subliniază că aceste investiții trebuie să fie condiționate de prețuri accesibile pe termen lung, garantând beneficii sustenabile pentru comunități; subliniază că sprijinul public pentru proiectele de locuințe ar trebui să fie legat de strategiile de dezvoltare urbană și regională bazate pe buna guvernare; solicită ca investițiile UE să respecte

conformitatea cu măsurile de accesibilitate pentru persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități și să le utilizeze ca instrument de consolidare a coeziunii sociale; invită Comisia să încurajeze statele membre să prezinte o analiză națională a deficitului de locuințe și un plan național privind oferta de locuințe, însoțite de etape pentru obținerea autorizațiilor și de măsuri de aliniere a finanțării; îndeamnă statele membre să adopte obiective multianuale pentru furnizarea de locuințe sociale, inclusiv în ceea ce privește infrastructurile și serviciile; solicită să se acorde o atenție specială proiectelor de construcție și de reabilitare în zonele afectate de dezastre și de catastrofe naturale sau care ar putea fi expuse la acestea, subliniind importanța adaptării și a amenajării teritoriului, inclusiv a utilizării eficiente a Fondului european de dezvoltare regională și FSE+ pentru a finanța măsurile de sprijin; subliniază că este important să se asigure că Fondul european de dezvoltare regională și InvestEU oferă instrumente adecvate pentru a moderniza fondul locativ existent;

47. sprijină rolul pe care BEI îl joacă în catalizarea finanțării publice și private pentru sectorul locuințelor la prețuri accesibile; sprijină Planul de acțiune al Grupului BEI pentru locuințe accesibile și intenția acestuia de a colabora cu Comisia pentru a soluționa provocările comune legate de facilitarea accesului la finanțare pentru locuințe la prețuri accesibile, inclusiv prin stimularea investițiilor în construcții inovatoare, pentru a reduce costurile și timpul de construcție; sprijină crearea unei platforme paneuropene de investiții, împreună cu băncile și instituțiile naționale de promovare (BINP), cu scopul de a majora finanțarea pentru locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile și de a sprijini statele membre să elaboreze cadre de politică favorabile, acolo unde este necesar, menținând în același timp rolul BEI ca bancă de investiții și protejând statutul său AAA; subliniază rolul-cheie pe care îl poate juca BEI în cooperare cu băncile naționale de promovare, cu Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și cu instituțiile financiare internaționale în a asigura investiții care sprijină coeziunea socială pentru furnizarea de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile; reafirmă că acest lucru ar trebui să se realizeze pe baza unui model de arhitectură deschisă, asigurând participarea semnificativă și efectivă a băncilor și instituțiilor naționale de promovare; invită Comisia să promoveze activitatea băncilor și instituțiilor naționale de promovare prin schimbul de bune practici și punerea rapidă în aplicare a Planului european privind locuințele la prețuri accesibile, bazându-se pe competențele lor de specialitate de lungă durată și pe legăturile lor regionale în finanțarea locuințelor sociale și la prețuri accesibile; salută tipurile de proiecte finanțate, cum ar fi construcția de locuințe la prețuri accesibile pentru profesiile-cheie, locuințe pentru studenți și reședințe pentru persoanele în vârstă; subliniază că investițiile sprijinite de BEI trebuie să acorde prioritate accesibilității prețurilor pe termen lung; sprijină înființarea portalului online „More homes. Better homes” (Locuințe mai numeroase și de mai bună calitate) ca element de bază pentru platforma paneuropeană de investiții; consideră că băncile și instituțiile naționale de promovare ar trebui să participe încă de la început la dezvoltarea oricărui portal sau instrument pertinent la nivelul UE; solicită BEI să analizeze posibilitatea de a crea o platformă europeană de finanțare menită să crească finanțarea și securitizarea pentru locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile; salută noul portal de tip „ghișeu unic” pentru locuințe al BEI destinat să ofere consiliere în materie de locuințe și să stimuleze inovarea în sectorul construcțiilor; invită BEI să extindă atât accesul la împrumuturi cu dobândă redusă, pe termen lung susținute de garanții ale UE, cât și amploarea și acoperirea geografică a finanțării sale legate de locuințe, ținând seama nu numai de criteriile de eficiență energetică și de sustenabilitate, ci și de nevoile și prioritățile comunității

locale, precum și de renovarea fondului locativ din întreaga Europă; subliniază că cererea tot mai mare de locuințe trebuie să fie satisfăcută prin măsuri menite să stimuleze oferta de locuințe sociale, decente, sustenabile și la prețuri accesibile;

48. invită Comisia să analizeze dinamica prețurilor locuințelor, inclusiv dovezile disponibile privind speculațiile potențial abuzive, și, pe baza acestei analize, să solicite statelor membre să adopte posibile măsuri adecvate; subliniază că este important să se protejeze stabilitatea financiară și să se garanteze că instrumentele financiare contribuie la asigurarea unor locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile pentru toți; invită Comisia și statele membre să îmbunătățească transparența tranzacțiilor imobiliare, inclusiv printr-o mai bună colectare a datelor și prin eventuale instrumente la nivelul UE; invită Comisia și statele membre să facă schimb de date și de bune practici privind combaterea practicilor de financiarizare abuzivă și a achizițiilor speculative, reducând probabilitatea destabilizării piețelor locale ale locuințelor; invită statele membre să adopte măsuri pentru a stimula repunerea în folosință a locuințelor vacante și abandonate, deoarece acest lucru este esențial pentru a crește oferta, a proteja accesibilitatea financiară și a revitaliza comunitățile; subliniază că investițiile publice în locuințe ar trebui să servească interesului public și să ofere valoare pe termen lung; salută modelele de proprietate publică în care locuințele continuă să fie gestionate public, ceea ce ar putea fi util în anumite contexte pentru a împiedica practicile abuzive de financiarizare, subliniind că proiectele de locuințe care ajung în proprietate privată sunt, de asemenea, legitime; subliniază că statele membre ar trebui să aibă libertatea de a alege cum să gestioneze aceste proiecte în conformitate cu politicile lor naționale;

Sprijinirea cererii de locuințe

Tinerii

49. subliniază necesitatea de a acorda o atenție deosebită generațiilor mai tinere și generațiilor viitoare, în special în zonele cu rate scăzute de independență economică și în care tinerii pleacă mai târziu din locuința părinților; constată că tinerii depind din ce în ce mai mult de piața închirierilor ca principală formă de acces la locuință și⁵⁸, prin urmare, solicită consolidarea drepturilor și protecției chiriașilor și proprietarilor cu scopul de a asigura stabilitatea și accesibilitatea financiară pentru generațiile mai tinere; invită Comisia să investigheze și să promoveze cele mai bune practici regionale și locale privind inițiativele în domeniul locuințelor pentru tineri, cu proceduri simplificate, inclusiv sisteme de primă achiziție; invită statele membre și autoritățile locale să promoveze măsuri care să le permită tinerilor să aibă acces la credite pentru locuințe, inclusiv stimulente precum dobânzi reduse pentru tinerii cumpărători și cumpărătorii care achiziționează prima casă; solicită scutiri de la taxele pe tranzacții pentru cumpărătorii care achiziționează prima casă și care locuiesc în proprietatea respectivă pentru o anumită perioadă; sprijină acordarea de împrumuturi cu dobânzi scăzute pentru tineri și persoanele care achiziționează prima casă; subliniază că asigurarea unor locuințe la prețuri accesibile pentru tinerii care intră pe piața muncii ar putea fi recunoscută ca o dimensiune strategică a politicilor sociale; invită statele membre să integreze nevoile în materie de locuințe pentru tineri în programele lor naționale de reformă din cadrul semestrului european; invită statele membre să

⁵⁸ Paz-Pardo, G., „Younger generations and the lost dream of home ownership”, site-ul Băncii Centrale Europene, 26 ianuarie 2022, <https://www.ecb.europa.eu/press/research-publications/resbull/2022/html/ecb.rb220126~4542d3cea0.en.html>.

adapteze legislația în materie de planificare pentru ca tinerii să poată construi locuințe la prețuri accesibile pe terenurile familiale, permițând soluții locative rurale și intergeneraționale; solicită statelor membre să adopte stimulente specifice, inclusiv în utilizarea fondurilor UE, pentru construirea și renovarea de locuințe sociale și la prețuri accesibile pentru tineri; solicită să se aibă în vedere stimulente pentru micii proprietari imobiliari care închiriază pe termen lung locuințe familiilor sau tinerilor, în special în zonele în care costurile locuințelor cresc rapid ca urmare a presiunilor pieței, cum ar fi stimulentele fiscale sau măsurile de sprijin pentru chiriași; sugerează că și alte forme de stimulente financiare pentru proprietari pot contribui la reducerea prețurilor, măbind în același timp numărul locuințelor disponibile pentru închiriere; subliniază că este important să se simplifice procedurile administrative și cele legate de tranzacții, inclusiv costurile suplimentare și cele aferente locuințelor, cu scopul de a îmbunătăți transparența, previzibilitatea și accesibilitatea prețurilor, în special pentru tineri și persoanele care achiziționează prima casă în Uniune;

50. îndeamnă Comisia să prezinte o propunere de recomandare a Consiliului privind criza locuințelor în rândul tinerilor, cu scopul de a îmbunătăți accesul tinerilor la locuințe adecvate și la prețuri accesibile; subliniază că, pentru a pune în aplicare această recomandare a Consiliului, statele membre ar avea obligația de a prezenta, în mod voluntar, planuri naționale de acțiune care să stabilească măsuri concrete și, după caz, noi politici pentru a aborda provocările cu care se confruntă tinerii în materie de accesibilitate a prețurilor și excluderea lor de la locuințe;
51. invită Comisia și statele membre să garanteze soluții locative decente, sustenabile și la prețuri accesibile pentru studenți; subliniază că este necesar să se promoveze un acces mai bun la soluții de închiriere a locuințelor, sprijinind mobilitatea națională a studenților care se mută în alt oraș, precum și pentru experiențe Erasmus +, schimburi academice și stagii; solicită Comisiei să lanseze un model european de locuințe pentru studenți, care să depășească simpla funcție de cazare și să promoveze bunăstarea studenților, viața comunitară și dezvoltarea personală; solicită statelor membre să elaboreze strategii naționale pentru locuințe care să includă dispoziții privind cazarea studenților, îmbunătățind fondul de locuințe studențești publice și private; subliniază că locuințele pentru studenți la prețuri accesibile trebuie recunoscute ca o dimensiune importantă a politicilor educaționale; invită statele membre să încurajeze dezvoltarea de locuințe pentru studenți la prețuri accesibile în apropierea instituțiilor de învățământ superior, pentru a răspunde cererii tot mai mari; solicită UE să includă cazarea tinerilor pe agenda sa de investiții și de politici publice, inclusiv prin sprijinirea finanțării centrelor studențești și a altor inițiative de locuințe pentru tineri prin parteneriate public-privat; solicită ca fondurile UE să ofere stimulente specifice pentru construirea unor locuințe decente și la prețuri accesibile pentru studenți; subliniază că pentru a garanta accesul la locuințe de calitate pentru studenți, la prețuri accesibile, care să ofere servicii educaționale și comunitare, sunt necesare cadre inovatoare de finanțare private, publice și în parteneriat public-privat, în care sprijinul public să completeze contribuțiile sectorului privat; subliniază că politicile UE în domeniul locuințelor ar trebui să se alinieze la obiectivele transversale privind abilitățile de viață, implicarea civică și sănătatea mintală, astfel cum se prevede în Comunicarea „Uniunea competențelor” și în Strategia europeană pentru tineret 2019-2027; recomandă crearea unui proiect-pilot pentru a extinde modelele integrate de locuințe pentru studenți care combină cazarea la prețuri accesibile cu programele educaționale și comunitare;

52. reamintește angajamentul Președintei Comisiei, Ursula von der Leyen, din 2019 de a se asigura că fiecare copil din Europa expus riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv de lipsă de adăpost, are acces la cele mai elementare drepturi, cum ar fi asistența medicală, locuințele și educația, care a fost urmat de adoptarea Recomandării (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii⁵⁹; subliniază că obiectivele Garanției europene pentru copii nu pot fi realizate fără un buget specific ambițios, atât la nivelul UE, cât și la nivel național; își reiterează, în acest context, solicitarea de a aloca Garanției europene pentru copii un buget specific considerabil de cel puțin 20 de miliarde EUR; accentuează necesitatea urgentă ca acest buget specific să se aloce în următorul cadru financiar multianual, pentru a răspunde provocării tot mai mari reprezentate de sărăcia în rândul copiilor și excluziunea socială, inclusiv lipsa de adăpost;

Gospodăriile cu venituri mici și medii

53. invită statele membre să soluționeze dificultățile de acces la locuințe pentru gospodăriile cu venituri mici și medii, acordând o atenție deosebită lucrătorilor strategici și esențiali, cum ar fi cadrele medicale, cadrele didactice, agenții de aplicare a legii, pompierii, lucrătorii sociali și cei din domeniul îngrijirii, precum și altor angajați esențiali din serviciile publice, asigurând, în același timp, cadre contractuale echilibrate care să protejeze atât chiriașii vulnerabili, cât și micii proprietari; solicită statelor membre să creeze modele de locuințe cu servicii acordând o atenție deosebită lucrătorilor strategici și esențiali, ca exemplu de bună practică; solicită sprijin pentru toate opțiunile de locuințe la prețuri accesibile, cum ar fi modelele de închiriere, publice, cooperative, cu profit limitat și non-profit, asigurând accesibilitatea pe termen lung și acorduri de închiriere stabile și sigure în acest sens; solicită statelor membre să își revizuiască și, acolo unde este necesar, să își actualizeze criteriile de accesibilitate financiară, astfel încât acestea să reflecte în mod real costul vieții și să asigure un acces efectiv la locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile pentru gospodăriile cu venituri mici și medii;
54. salută consultarea Comisiei, lansată la 5 iunie 2025, și ia act de revizuirea normelor privind ajutoarele de stat pentru serviciile de interes economic general (SIEG), cu scopul de a facilita furnizarea de locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile într-un mod mai rapid și mai eficient, permițând în același timp o mai mare flexibilitate pentru a înlesni investițiile naționale; subliniază că statele membre, în conformitate cu principiul subsidiarității, ar trebui să aibă puterea discreționară de a sprijini acest lucru în funcție de nevoile lor locale, regionale sau naționale; subliniază că este important să se evalueze ex ante, pentru fiecare țară în parte, impactul oricărei propuneri de modificare a normelor privind ajutoarele de stat pentru serviciile de interes economic general; subliniază că orice revizuire a normelor privind ajutoarele de stat nu ar trebui să fie în detrimentul investițiilor statelor membre în locuințe sociale, ci ar putea permite o mai mare flexibilitate pentru a facilita investițiile publice în locuințe, respectând în același timp diversitatea piețelor naționale; recunoaște riscurile care trebuie avute în vedere, inclusiv posibila excludere a investițiilor private și publice, devierea investițiilor din sectorul locuințelor sociale, compatibilitatea cu jurisprudența instanțelor Uniunii Europene și menținerea integrității pieței interne; reamintește scopul inițial al serviciilor de interes economic general și faptul că extinderea domeniului de aplicare pentru a include grupuri-țintă mai largi nu deviază

⁵⁹ JO L 223, 22.6.2021, p. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj>.

resursele de la persoanele cele mai vulnerabile; își exprimă îngrijorarea că extinderea grupului-țintă pentru locuințele sociale în temeiul acestor norme riscă să accentueze denaturarea pieței și să submineze concurența loială; subliniază că este esențial să se mențină un echilibru atent între abordarea nevoilor de locuințe sociale și menținerea unor piețe ale locuințelor competitive și eficiente pentru toți furnizorii de servicii, atât publici, cât și privați, în ceea ce privește furnizarea de locuințe la prețuri accesibile; accentuează că este necesar să se asigure că orice cadru viitor referitor la locuințe la prețuri accesibile rămâne deschis, permițând atât operatorilor publici, cât și celor privați să participe, menținând astfel condiții de concurență echitabile și prevenind excluderea nejustificată de pe piață;

Familiile

55. consideră că este necesar să se promoveze un plan de acțiune european pentru sprijinirea familiilor, acordându-se o atenție deosebită familiilor numeroase, celor monoparentale și familiilor aflate în situații vulnerabile, care se confruntă cu insecuritate în materie de locuințe; invită Comisia și statele membre să integreze nevoile de locuințe familiale în Planul european pentru locuințe la prețuri accesibile și în Garanția europeană pentru copii, asigurându-se că niciun copil nu crește în locuințe inadecvate; recunoaște că există un decalaj între generații în materie de locuințe, deoarece faptul că oamenii au acces la o locuință mai târziu în viață limitează capacitatea generațiilor tinere de a trăi independent și de a face alegeri libere în viață și agravează provocările demografice ale Europei; subliniază că locuințele sunt esențiale în sprijinirea dinamicii demografice și în abordarea declinului demografic, în special în regiunile care se confruntă cu pierderea populației și cu emigrarea; avertizează că politica inadecvată în domeniul locuințelor subminează creșterea demografică în UE; reamintește că Europa este un continent în curs de îmbătrânire demografică, ceea ce reprezintă o provocare pentru sectorul locuințelor; solicită Comisiei să includă adaptarea la îmbătrânire în toate politicile sale legate de locuințe; solicită politici în domeniul locuințelor care să asigure accesul în timp util la locuințe la prețuri accesibile, să reducă locuințele nesănătoase și să promoveze stabilitatea familiilor în toate etapele vieții; încurajează statele membre să integreze prioritățile demografice în strategiile lor naționale privind locuințele și în viitoarele programe de finanțare ale UE; invită statele membre să introducă stimulente financiare specifice pentru familii, pentru a facilita proprietatea asupra locuinței și contractele de închiriere pe termen lung, reducând astfel povara financiară a acestora, influențând în mod pozitiv tendințele demografice și consolidând stabilitatea socială în Europa; invită statele membre să implice pe deplin autoritățile locale și regionale în elaborarea unor programe specifice de locuințe pentru familii; recunoaște că fondurile private de economii pentru locuințe sunt un instrument practic și eficient care permite persoanelor fizice și familiilor să investească în locuințe și care încurajează accesul mai facil la finanțarea prin credit ipotecar; invită statele membre să faciliteze punerea în aplicare și promovarea acestor măsuri în cadrul unor eforturi mai ample de abordare a crizei locuințelor; constată cu mare îngrijorare că locuințele supraaglomerate sau instabile afectează rezultatele educaționale ale copiilor; solicită o majorare substanțială a Garanției europene pentru copii pentru a asigura accesul la locuințe adecvate și a răspunde nevoilor sociale conexe; solicită monitorizarea și raportarea anuală cu privire la progresele înregistrate în direcția eradicării sărăciei în materie de locuințe pentru copii în întreaga UE;

56. subliniază că este important să se asigure disponibilitatea unor locuințe accesibile și adaptate vârstei pentru persoanele în vârstă; recunoaște provocările cu care se confruntă persoanele în vârstă legate de costurile de întreținere și de nevoile lor de îngrijire; subliniază provocările cu care se confruntă proprietarii de locuințe în vârstă care nu își pot permite să renoveze proprietățile lor pentru a respecta noile standarde de eficiență energetică; invită Comisia și statele membre să ofere măsuri de sprijin specifice, voluntare și nebirocratice pentru proprietarii de locuințe vulnerabili; încurajează statele membre și administrațiile locale să promoveze modalități de conviețuire multigeneraționale, locuințe comunitare și inițiative de coabitare și alte soluții inovatoare atât pentru îngrijirea pe termen lung, cât și pentru persoanele în vârstă, care pot genera beneficii economice și sociale și pot contribui la reducerea presiunii asupra sistemelor de asistență socială și la consolidarea comunităților locale; recunoaște rolul comunităților integrate pentru pensionari și al modelor de coabitare pentru vârstnici, care oferă persoanelor vârstnice posibilitatea de a trăi independent pentru o perioadă mai îndelungată, reducând dependența de serviciile de îngrijire pe termen lung;
57. subliniază că persoanele afectate de violența domestică ar trebui să primească asistență adecvată din partea statelor membre, a agențiilor imobiliare și a sectorului privat, cum ar fi cazarea temporară de urgență în adăposturi și centre de îngrijire, și că persoanelor ar trebui să li se ofere soluții prin proceduri administrative rapide; invită Comisia să integreze considerentele legate de violența de gen în politica UE în domeniul locuințelor;

Persoanele cu dizabilități

58. invită Comisia și statele membre să acorde atenția cuvenită problemei locuințelor la prețuri accesibile pentru persoanele cu dizabilități; atrage atenția că oferta de locuințe accesibile este foarte scăzută și că acest lucru are efecte negative asupra integrării socioeconomice a persoanelor cu dizabilități și a capacității lor de a trăi independent; solicită ca fondul locativ să devină mai accesibil pentru persoanele cu dizabilități; îndeamnă Comisia, precum și statele membre, să mărească în mod semnificativ oferta de locuințe accesibile și să instituie mecanisme care să asigure o proporție suficientă de locuințe accesibile în construcțiile noi; solicită punerea în aplicare deplină a Strategiei UE privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030; subliniază că locuințele accesibile sunt o condiție prealabilă pentru participarea deplină a persoanelor cu dizabilități la viața socială; solicită un set specific și eficace de acțiuni menite să asigure punerea în aplicare deplină și consecventă a cerințelor de accesibilitate legate de locuințe în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap; subliniază necesitatea de a se asigura atât disponibilitatea și întreținerea unor locuințe accesibile, cât și furnizarea de servicii de sprijin comunitare adecvate, adaptate la capacitățile funcționale și cognitive ale persoanelor, cum ar fi locuințele cu asistență; sprijină inițiativele publice, public-private și private de locuințe cooperative, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, în cadrul cărora comunitățile dezvoltă și gestionează în colaborare proiecte de locuințe care promovează coeziunea socială și asigură accesibilitatea financiară pe termen lung; invită statele membre să asigure furnizarea de servicii comunitare cuprinzătoare, accesibile și sistematice pentru persoanele cu dizabilități; subliniază că serviciile de sprijin oferite la locul de reședință sunt esențiale pentru a permite traiul independent și incluziunea socială și pentru a preveni situațiile în care persoanele cu dizabilități sunt nevoite să caute sprijin prin instituționalizare;

Lipsa de adăpost

59. subliniază că fenomenul lipsei de adăpost reprezintă cea mai gravă formă de sărăcie și excluziune socială; reamintește că acțiunile de combatere a lipsei de adăpost este în primul rând o competență a statelor membre, în timp ce Uniunea ar trebui să sprijine și să coordoneze eforturile; solicită consolidarea Platformei europene pentru combaterea fenomenului lipsei de adăpost pentru a coordona și a face schimb de informații și de bune practici; solicită Comisiei să asigure sinergii între strategia UE pentru combaterea sărăciei, noul Plan de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, Platforma europeană pentru combaterea fenomenului lipsei de adăpost și Planul european privind locuințele la prețuri accesibile; solicită punerea în aplicare ambițioasă și accelerată a Garanției europene pentru copii în întreaga Uniunea, ca modalitate de prevenire și combatere a lipsei de adăpost în rândul copiilor; invită Comisia să ofere asistență tehnică, să consolideze capacitățile, să sprijine politicile de combatere a lipsei de adăpost și să monitorizeze progresele înregistrate în această privință; invită Comisia și institutele naționale de statistică să consolideze colectarea și armonizarea datelor privind locuințele rezidențiale; constată că strategia „Locuință înainte de toate” s-a dovedit utilă în anumite contexte naționale, în timp ce punerea sa în aplicare continuă să fie responsabilitatea fiecărui stat membru; invită statele membre să elaboreze și să pună în aplicare strategii orientate pe locuințe pentru a reduce numărul de persoane fără adăpost, și să extindă intervențiile bazate pe dovezi, cum ar fi strategia „Locuință înainte de toate”; invită statele membre să se asigure că persoanele fără adăpost au acces la locuințe sociale; invită statele membre să adopte obiective naționale pentru a preveni evacuarea copiilor în cazurile în care există un risc clar de a rămâne fără adăpost, atunci când pun în aplicare Garanția europeană pentru copii; invită statele membre să combată discriminarea îndreptată împotriva persoanelor fără adăpost; recunoaște rolul esențial al organizațiilor neguvernamentale în combaterea lipsei de adăpost și în sprijinirea stabilității locuințelor;

Schimbul de date și analiza datelor

60. insistă asupra necesității ca toate intervențiile pe piață să fie fundamentate pe date și dovezi fiabile; subliniază rolul datelor publice deschise în elaborarea politicii în domeniul locuințelor; salută adoptarea Regulamentului privind statisticile europene privind populația și locuințele⁶⁰, care va oferi Eurostat o capacitate sporită de a colecta date privind condițiile de locuit și accesul la locuințe în întreaga UE; solicită Comisiei să lanseze noi proiecte-pilot și studii de fezabilitate, în contextul Regulamentului privind statisticile europene referitoare la populație și locuințe recent adoptat, punând accentul pe accesul persoanelor cu dizabilități la locuințe adecvate și la prețuri accesibile; invită Eurostat să colecteze, să analizeze și să facă schimb de date privind locuințele la nivel național, regional și local prin intermediul unei platforme digitale dedicate a UE nou create pentru a sprijini elaborarea de politici bazate pe date concrete, a îmbunătăți transparența, a monitoriza locuințele neocupate, subutilizate și potențialul de conversie și a furniza Observatorului parcului imobiliar al UE informații suplimentare privind calitatea locuințelor și a sistemelor tehnice ale clădirilor; solicită

⁶⁰ Regulamentul (UE) 2025/2458 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2025 privind statisticile europene privind populația și locuințele, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 862/2007 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 763/2008 și (UE) nr. 1260/2013 (JO L, 2025/2458, 12.12.2025: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2458/oj>).

Comisiei colectarea și publicarea de date defalcate în funcție de gen privind accesul la locuințe și la sistemele de locuințe sociale; invită Comisia să elaboreze un raport anual european privind locuințele pentru a evalua situația locuințelor în Europa, care ar trebui să includă date privind accesibilitatea, evoluția chiriilor și a prețurilor, proprietatea asupra terenurilor și a bunurilor imobile, securitatea proprietății, lipsa de adăpost și excluziunea locativă; solicită rapoarte periodice complementare privind alocarea și impactul fondurilor UE pentru locuințe; invită statele membre să solicite autorităților locale să furnizeze rapoarte periodice privind capacitatea infrastructurilor corelată cu proiectele de locuințe, să urmărească locuințele neocupate și să introducă stimulente pentru ca proprietarii să renoveze și să închirieze locuințele neocupate; solicită UE să îmbunătățească monitorizarea și, dacă este necesar, să pună la dispoziția statelor membre instrumente pentru o mai bună supraveghere a pieței imobiliare rezidențiale; invită Comisia să se asigure că, în cadrul procesului semestrului european și în recomandările specifice fiecărei țări, se pune un accent mai puternic pe locuințe la prețuri accesibile, sustenabile și decente, și pe indicatorii aferenți; solicită ca proiectul-pilot al Observatorului funciar al UE să fie utilizat pe deplin pentru a completa lacunele în materie de date în vederea îmbunătățirii monitorizării terenurilor și a identificării bunelor practici pentru a sprijini accesul tinerilor la terenuri; invită Comisia și statele membre să îmbunătățească transparența pieței funciare și să evalueze și să abordeze problema accesului la terenuri al grupurilor sensibile, cum ar fi tinerii fermierii; invită Comisia să stabilească o metodologie pentru colectarea și prelucrarea datelor privind locuințele și să definească un set de indicatori comuni, atât la nivel național, cât și la nivel local, care să fie relevanți pentru elaborarea politicilor, să permită monitorizarea în timp și să asigure comparabilitatea între statele membre; solicită ca cheltuielile pentru locuințe să fie luate în considerare la măsurarea costului vieții, a puterii de cumpărare a cetățenilor și a bunăstării lor generale; solicită includerea locuințelor ocupate de proprietari în indicele armonizat al prețurilor de consum (IAPC), pentru a reflecta mai bine costul real al locuințelor în statisticile privind inflația;

◦

◦ ◦

61. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Consiliului European, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Comitetului Economic și Social European, Comitetului European al Regiunilor și șefilor autorităților regionale din UE.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0066

Dreptul de autor și inteligența artificială generativă - oportunități și provocări

Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2026 referitoare la dreptul de autor și inteligența artificială generativă – oportunități și provocări (2025/2058(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 4, 16, 26, 114 și 118 și 179,
- având în vedere articolul 17 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (carta),
- având în vedere articolul 27 din Declarația universală a drepturilor omului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948 (Rezoluția 217 A), care consacră dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a comunității, dreptul de a se bucura de artă și de a participa la progresul științific și la beneficiile sale și dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice producție științifică, literară sau artistică,
- având în vedere Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice, astfel cum a fost modificată la 28 septembrie 1979, și Convenția de la Roma pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune din 26 octombrie 1961,
- având în vedere Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS) din 15 aprilie 1994,
- având în vedere Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date¹ (Directiva privind bazele de date),
- având în vedere Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională² (Directiva InfoSoc),

¹ JO L 77, 27.3.1996, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/9/oj>.

² JO L 167, 22.6.2001, p. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/29/oj>.

- având în vedere Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală³,
- având în vedere articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ETS nr. 009), care garantează dreptul la respectarea bunurilor și care a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului ca incluzând și drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv în cauza Anheuser-Busch Inc. împotriva Portugaliei (11 ianuarie 2007),
- având în vedere Directiva 2009/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator⁴,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)⁵,
- având în vedere Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale⁶,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1807 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind un cadru pentru libera circulație a datelor fără caracter personal în Uniunea Europeană⁷,
- având în vedere Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE⁸ (Directiva privind dreptul de autor),
- având în vedere Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public⁹,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online¹⁰,
- având în vedere Cartea albă a Comisiei din 19 februarie 2020 intitulată „Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere” (COM(2020)0065),
- având în vedere Tratatul privind dreptul de autor al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale și Documentul de poziție privind politicile în materie de proprietate intelectuală și inteligență artificială (WIPO/IP/AI/2/GE/20/1 REV) din 29 mai 2020,

³ JO L 157, 30.4.2004, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/48/oj>.

⁴ JO L 111, 5.5.2009, p. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/24/oj>.

⁵ JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

⁶ JO L 157, 15.6.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>.

⁷ JO L 303, 28.11.2018, p. 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1807/oj>.

⁸ JO L 130, 17.5.2019, p. 92, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj>.

⁹ JO L 172, 26.6.2019, p. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>.

¹⁰ JO L 186, 11.7.2019, p. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1150/oj>.

- având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 referitoare la drepturile de proprietate intelectuală pentru dezvoltarea tehnologiilor din domeniul inteligenței artificiale¹¹,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind guvernarea datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernarea datelor)¹²,
- având în vedere Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei din 23 ianuarie 2023¹³,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2023/2854 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023 privind norme armonizate pentru un acces echitabil la date și o utilizare corectă a acestora și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind datele)¹⁴,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială)¹⁵,
- având în vedere raportul din 9 septembrie 2024 intitulat „Viitorul competitivității europene”, elaborat de Mario Draghi,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 29 ianuarie 2025 intitulată „O Busolă pentru competitivitatea UE” (COM(2025)0030),
- având în vedere raportul din 12 mai 2025 al Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală intitulat „The Development of Generative Artificial Intelligence from a Copyright Perspective” (Dezvoltarea inteligenței artificiale generative dintr-o perspectivă asupra drepturilor de autor),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 16 iunie 2025 intitulată „Stadiul evoluției deceniului digital – 2025: Continuarea procesului de consolidare a suveranității și a viitorului digital al Uniunii Europene” (COM(2025)0290),
- având în vedere Codul de bune practici privind IA de uz general, în special capitolul privind drepturile de autor, publicat de Comisie la 10 iulie 2025 și în vigoare de la 2 august 2025,
- având în vedere Notificarea explicativă și modelul pentru rezumatul public al conținutului de formare pentru AI, publicat de Comisie la 24 iulie 2025 și în vigoare de

¹¹ **JO C 404, 6.10.2021, p. 129.**

¹² JO L 152, 3.6.2022, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj>.

¹³ JO C 23, 23.1.2023, p. 1.

¹⁴ JO L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>.

¹⁵ JO L 1689, 12.7.2024, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

la 2 august 2025,

- având în vedere studiul intitulat „Generative AI and Copyright – Training, Creation, Regulation” (IA generativă și drepturile de autor – antrenare, creație, reglementare), comandat de Departamentul tematic pentru justiție, libertăți civile și afaceri instituționale al Parlamentului European la cererea Comisiei pentru afaceri juridice¹⁶,
 - având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A10-0019/2026),
- A. întrucât dreptul de proprietate, inclusiv proprietatea intelectuală, este consacrat ca drept fundamental la articolul 17 din cartă și a fost calificat în mod neechivoc în jurisprudență; întrucât respectarea acestui drept trebuie garantată în toate etapele transformării digitale și ale dezvoltării inteligenței artificiale generative (GenAI);
- B. întrucât UE se confruntă cu provocarea strategică de a rămâne în urma evoluțiilor internaționale în domeniul inteligenței artificiale (IA); întrucât, în cadrul Summitului privind acțiunea în domeniul IA din februarie 2025 de la Paris, Comisia a anunțat Planul de acțiune pentru continentul IA, având ca obiectiv transformarea Europei într-un lider mondial în domeniul IA; întrucât, prin urmare, este esențial să se promoveze, și nu să se împiedice, progresul tehnologiilor și serviciilor de IA generativă în interesul public în cadrul Uniunii, pentru a proteja suveranitatea tehnologică, competitivitatea, cultura multilingvă și capacitatea de inovare a Europei, rămânând totodată fidelă valorilor sale și asigurându-se că dezvoltarea tehnologică sprijină creșterea economică durabilă, competitivitatea și inovarea, facilitând, în același timp, accesul larg la tehnologiile IA în întreaga UE; întrucât menținerea competitivității în cursa pentru îmbunătățirea IA generative necesită, de asemenea, accesul la conținut de înaltă calitate, ceea ce subliniază importanța unui sector creativ remunerat echitabil, ca sursă de date de antrenament de înaltă calitate în domeniul IA;
- C. întrucât sectorul creativ și cultural joacă un rol esențial în protejarea valorilor europene și a diversității culturale, reprezentând aproximativ 4 % din valoarea adăugată a UE și 6,9 % din produsul intern brut al UE; întrucât în acest sector lucrează aproximativ 8 milioane de persoane, ceea ce stă la baza diversității culturale, a coeziunii sociale, a valorilor și a dialogului democratic din Europa;
- D. întrucât Declarația privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital a stabilit obiectivul de a asigura un mediu digital just, sigur și securizat, în care toată lumea, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile), să aibă posibilitatea de a concura echitabil și inovator; întrucât acest lucru implică măsuri de promovare a trasabilității, siguranței și conformității produselor și serviciilor oferite pe piața unică digitală; întrucât semnatarii se angajează să promoveze sisteme IA centrate pe factorul uman, de încredere și etice, care sunt utilizate transparent și în conformitate cu valorile UE; întrucât declarația insistă că transformarea digitală ar trebui să contribuie la o societate și o economie echitabile și favorabile incluziunii, la promovarea diversității culturale și lingvistice, precum și a tehnologiilor și standardelor deschise, ca modalitate de a consolida și mai mult încrederea în tehnologie, precum și capacitatea

¹⁶ Lucchi, N. (2025), „Generative AI and copyright: Training, Creation, Regulation”, referința PE 774.095, Parlamentul European.

consumatorilor de a face alegeri autonome și în cunoștință de cauză;

- E. întrucât se pare că obiectivele deceniului digital al UE nu vor fi atinse fără o schimbare transformatoare a peisajului său investițional;
- F. întrucât Busola pentru competitivitatea UE intenționează să stimuleze inovarea, în special prin crearea unui mediu favorabil creării și extinderii întreprinderilor tinere din Europa, cu o strategie specifică a UE privind întreprinderile nou-înființate și extinderea acestora, lansată la 28 mai 2025; întrucât aceasta ar trebui să fie însoțită de o inițiativă de „aplicare a IA” pentru întreprinderile de toate dimensiunile, pentru a accelera integrarea tehnologiilor IA în toate sectoarele strategice și pentru a consolida suveranitatea tehnologică a UE; întrucât sectoarele culturale și creative creează locuri de muncă noi și calificate și contribuie la creșterea economică a Europei, la puterea diplomatică și la apariția talentelor; întrucât IMM-urile reprezintă majoritatea covârșitoare a întreprinderilor din sectorul creativ;
- G. întrucât dreptul de autor și drepturile conexe iau naștere automat, fără a fi necesară nicio formalitate de înregistrare; întrucât, prin urmare, sunt conferite drepturi exclusive extinse unei varietăți de titulari (autori, artiști interpreți sau executanți, producători, editori și radiodifuzori), inclusiv dreptul de a reproduce opere și alte obiecte protejate și de a le adapta, distribui și comunica publicului;
- H. întrucât există o mare diversitate în industriile culturale și creative europene, ale căror practici contractuale, lanțuri valorice și tipuri de conținut protejat prin drepturi de autor și drepturi conexe diferă semnificativ; întrucât, în unele sectoare, titularii de drepturi se organizează în mod colectiv pentru a-și apăra interesele; întrucât operele produse de această gamă diversă de actori sunt la fel de diverse și, prin urmare, pot avea valori diferite;
- I. întrucât dreptul de autor trebuie să țină pasul cu dezvoltarea noilor tehnologii, atât din punct de vedere juridic, cât și tehnic; întrucât armonizarea regimurilor naționale ale drepturilor de autor ar fi esențială într-o lume digitală;
- J. întrucât IA generativă este un tip de IA care, spre deosebire de alte sisteme de IA concepute în principal pentru a clasifica sau a prevedea, generează conținut nou, cum ar fi text, imagini, muzică, materiale video și cod, pe baza antrenării utilizând seturi de date foarte mari din care învață modele și structuri; întrucât rezultatele IA generative sunt create prin previziuni bazate pe modele statistice, imitând adesea creativitatea umană, și se bazează pe conținut preexistent, care ar putea include materiale protejate de dreptul de autor; întrucât această utilizare digitală a conținutului protejat prin dreptul de autor face necesară adaptarea protecției conținutului protejat prin dreptul de autor în format digital;
- K. întrucât dezvoltarea, implementarea și utilizarea IA trebuie să respecte pe deplin cadrul juridic existent; întrucât este inacceptabil ca aceste evoluții tehnologice să încalce drepturile consacrate deja existente; întrucât sistemele actuale de rezervare a drepturilor („opt-out”) asupra conținutului protejat prin drepturi de autor sunt adesea nepractice, este posibil să nu acopere toate actele relevante de extragere a textului și a datelor și să nu dispună de transparența necesară pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării efective; întrucât dezvoltarea de noi tehnologii, cum ar fi IA, și menținerea drepturilor consacrate, inclusiv a celor consacrate în legislația privind dreptul de autor, nu ar trebui

să se excludă reciproc, ci să fie mai degrabă promovate împreună;

- L. întrucât există dovezi privind încălcarea pe scară largă a normelor privind dreptul de autor de către furnizorii de IA generativă, inclusiv colectarea neautorizată de opere de pe internet, nerespectarea rezervărilor privind drepturile de extragere a textului și datelor ale titularilor de drepturi, utilizarea surselor piratate pentru a obține opere, precum și lipsa demersurilor pentru obținerea licențelor; întrucât acest tipar, care constituie o încălcare clară a drepturilor fundamentale ale creatorilor și o însușire ilegală a valorii în detrimentul sectorului cultural și informațional al UE, demonstrează necesitatea unor măsuri ferme pentru a se asigura că ecosistemul IA din UE este echitabil și etic;
- M. întrucât principalele întrebări juridice cu privire la interacțiunea dintre IA generativă și dreptul de autor și drepturile conexe sunt dacă utilizarea operelor protejate prin dreptul de autor și a altor obiecte protejate în seturile de date de antrenare este legală în temeiul dreptului UE și intern al statelor membre, care ar trebui să fie statutul juridic al conținutului generat de IA și cum se poate asigura transparența, consimțământul și remunerarea echitabilă a creatorilor și a titularilor de drepturi atunci când operele lor protejate și alte obiecte protejate sunt utilizate pentru generarea, diseminarea și distribuirea rezultatelor IA;
- N. întrucât IA generativă, creând masiv și la costuri reduse conținut care imită ceea ce a fost produs prin creativitate umană, concurează direct cu activitatea creatorilor, în special în ceea ce privește conținutul cultural și mediatic; întrucât această concurență ar putea duce la o scădere a calității conținutului online ca urmare a dezimplicării creatorilor și, prin urmare, la un declin general al producției culturale și creative umane;
- O. întrucât acest risc de dispariție treptată a dimensiunii umane a creației în favoarea conținutului generat de IA, pe lângă faptul că subminează viabilitatea economică a sectorului creativ, prezintă un risc existențial pentru societatea și democrația europeană, deoarece estompează granițele dintre adevăr și fals, percepția discursului și a autorilor săi și perturbă facultățile cognitive și gândirea critică; întrucât Regulamentul privind inteligența artificială ia în considerare aceste riscuri, dar nu poate fi complet fără o protecție solidă a dreptului de autor și a drepturilor conexe;
- P. întrucât, pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a legii și condiții de concurență echitabile în întreaga UE și între furnizorii de IA, normele UE și ale statelor membre privind dreptul de autor și drepturile conexe trebuie să se aplice în mod uniform tuturor furnizorilor de IA care implementează produse sau oferă servicii în UE, indiferent de locul lor de stabilire și de jurisdicția în care au loc actele relevante pentru dreptul de autor care stau la baza antrenării acestor modele de IA și de locul în care este utilizat în UE rezultatul produs de sistemul de IA; întrucât aceeași cerință ar trebui să se aplice mutatis mutandis oricărei utilizări ulterioare a conținutului în scopuri de inferență, generare augmentată prin recuperare sau perfecționare, nu doar furnizorilor de modele de inteligență artificială, așa cum este prevăzut în prezent la articolul 53 din Regulamentul privind IA, ci și furnizorilor sau operatorilor de sisteme de IA; întrucât încheierea de noi acorduri de licență nu ar trebui interpretată greșit ca o reparație pentru utilizările neautorizate anterioare ale conținutului protejat prin drepturi de autor;
- Q. întrucât orice furnizor de IA care introduce un model de IA de uz general pe piața Uniunii trebuie să rămână responsabil de verificarea faptului că măsurile incluse în

politica sa privind drepturile de autor, astfel cum se subliniază în Codul de bune practici în materie de IA de uz general, respectă punerea în aplicare de către statele membre a legislației Uniunii privind drepturile de autor și drepturile conexe, înainte de a efectua orice act relevant pentru drepturile de autor pe teritoriul statului membru în cauză, deoarece nerespectarea acestui lucru poate da naștere răspunderii în temeiul dreptului Uniunii privind drepturile de autor și drepturile conexe;

- R. întrucât Codul de bune practici este doar voluntar și nu toți furnizorii de IA l-au semnat, în special capitolul privind drepturile de autor;
- S. întrucât natura globală și rata exponențială a antrenării, implementării și ofertelor de IA, pe de o parte, și aplicarea teritorială a normelor privind dreptul de autor și drepturile conexe, pe de altă parte, creează obstacole în calea obținerii de licențe pentru drepturile relevante și a punerii la dispoziție pe piața Uniunii a produselor și serviciilor de IA care respectă aceste drepturi, într-un mod similar cu era digitală non-IA, dar cu o creștere spectaculară;
- T. întrucât jurisprudența privind utilizarea ilicită a conținutului protejat de dreptul de autor pentru antrenarea modelelor de IA este încă limitată, însă se așteaptă pronunțarea mai multor hotărâri judecătorești într-un viitor apropiat, deoarece au fost introduse unele acțiuni în justiție de către diferiți titulari de drepturi din UE și din alte părți ale lumii împotriva unor furnizori de IA;
- U. întrucât antrenarea IA generative, o formă specifică de utilizare, necesită o clarificare a condițiilor juridice în care se poate desfășura o astfel de antrenare;
- V. întrucât seturile de date de antrenare de înaltă calitate, furnizate de om (nesintetice) și cuprinzătoare sunt esențiale atât pentru cercetare, cât și pentru dezvoltarea comercială eficace a sistemelor de IA generativă și pentru a asigura rezultate fiabile și de înaltă calitate ale acestor sisteme; întrucât permiterea creării și a utilizării legale a unor astfel de seturi de date în interiorul UE, care exclude materialele piratate, neautorizate sau care încalcă în alt mod legea, este, prin urmare, esențială pentru stimularea inovării, asigurarea suveranității tehnologice și culturale, menținerea competitivității Uniunii în peisajul global al IA care evoluează rapid și protejarea industriei culturale și creative europene;
- W. întrucât lansarea Centrului de cunoștințe privind dreptul de autor al Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) ar reprezenta o inițiativă oportună și laudabilă, menită să furnizeze informații utile și fiabile privind drepturile de autor și să consolideze interfața dintre dreptul de autor și titularii de drepturi, reprezentanții acestora și părțile interesate conexe care activează în domeniul tehnologiilor emergente, în special IA generativă;
- X. întrucât titularii de drepturi ar trebui să aibă posibilitatea de a utiliza instrumente care să le permită să excludă efectiv utilizarea operelor lor în antrenarea IA într-un număr limitat de formate standardizate care pot fi citite automat, care ar putea fi gestionate și incluse într-un registru de către EUIPO, permițând astfel excluderea efectivă a operelor înregistrate de la extragerea automată a datelor și oferind securitate juridică atât titularilor de drepturi, cât și furnizorilor de IA;
- Y. întrucât orice furnizor sau operator de modele și sisteme de IA generativă ar trebui să

asigure transparența în ceea ce privește întregul conținut protejat prin dreptul de autor utilizat pentru a antrena modelele și sistemele respective, indiferent de jurisdicția în care au loc actele relevante pentru dreptul de autor care stau la baza antrenării modelelor lor IA generativă; întrucât această transparență trebuie să constea într-o listă detaliată care identifică fiecare element de conținut protejat de dreptul de autor utilizat pentru antrenare; întrucât aceeași cerință ar trebui să se aplice *mutatis mutandis* oricărei utilizări ulterioare a conținutului în alte scopuri, inclusiv de inferență, generare augmentată prin recuperare sau perfecționare, nu doar furnizorilor de modele de inteligență artificială, așa cum este prevăzut în prezent la articolul 53 din Regulamentul privind IA, ci și furnizorilor sau operatorilor de sisteme de IA; întrucât utilizări precum inferența și generarea augmentată prin recuperare au loc, în esență, în mod continuu și în timp real; întrucât, în astfel de cazuri, transparența ar trebui să includă actul de extragere în sine, prin care, pe de o parte, păianjenii web sunt obligați să se identifice cu operatorii web și, pe de altă parte, furnizorii sau operatorii de IA sunt obligați să păstreze evidențe detaliate ale activităților lor de extragere; întrucât ar trebui să se aplice o prezumție potrivit căreia conținutul a fost extras, inclusiv în scopuri de inferență și de generare augmentată prin regăsire, în cazul în care sistemele de IA gestionează interogările utilizatorilor; întrucât simpla informare cu privire la conținutul terților utilizat de furnizorii și operatorii de IA și GenAI nu constituie secrete comerciale în temeiul dreptului UE;

- Z. întrucât o astfel de transparență ar putea fi facilitată printr-un intermediar de încredere, cum ar fi EUIPO, care ar fi responsabil de notificarea titularilor de drepturi cu privire la utilizarea conținutului lor, permițându-le astfel să formuleze revendicări în legătură cu utilizarea acestuia în scopuri de antrenare; întrucât un astfel de intermediar ar trebui să dispună de competențele și resursele necesare pentru a evalua dacă furnizorii și operatorii respectă pe deplin obligațiile lor în materie de transparență;
- AA. întrucât transparența ar putea fi obținută și prin oferirea posibilității titularilor de drepturi de a aplica un filigran (watermark) operelor lor și altor materiale protejate, precum și prin obligarea furnizorilor de IA să mențină neschimbate astfel de filigrane și să pună la dispoziție instrumente de căutare care să permită detectarea acestor filigrane în materialele utilizate pentru antrenarea IA;
- AB. întrucât, pe lângă obligația de transparență în ceea ce privește operele protejate de dreptul de autor și alte obiecte protejate, este necesar să se instituie un mecanism prin care, în anumite condiții, neasigurarea unei transparențe depline de către furnizorii sau operatorii de modele și sisteme de IA să dea naștere unei prezumții refutabile că orice operă protejată de dreptul de autor sau alt obiect protejat relevant a fost utilizat în scopuri de antrenare, inferență și generare augmentată prin recuperare, declanșând astfel toate consecințele juridice aplicabile în temeiul dreptului Uniunii și al dreptului național pentru încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe; întrucât, în cazul în care o instanță se pronunță în favoarea unui titular de drepturi sau a organizațiilor care îi reprezintă fie pe baza unei astfel de prezumții, fie pe baza probelor prezentate, toate cheltuielile de judecată rezonabile și proporționale și celelalte cheltuieli ar trebui suportate de furnizorul de IA;
- AC. întrucât sectorul presei joacă un rol esențial în protejarea democrației și a structurilor democratice în cadrul UE; întrucât este esențial să se garanteze că modelele și sistemele de IA generativă nu recurg la procesări selective care favorizează anumite publicații în detrimentul altora, păstrând astfel pluralismul și imparțialitatea informațiilor; întrucât

modelele și sistemele de IA generativă trebuie concepute astfel încât să integreze și să ia în considerare întregul spectru al publicațiilor de presă pentru a susține valorile democratice fundamentale ale diversității și echității în discursul public; întrucât este necesar să se stabilească standarde clare de calitate pentru modelele și sistemele de IA generativă;

- AD. întrucât transparența în ceea ce privește rezultatele generate de sistemele de IA este esențială pentru clasificarea adecvată a conținutului ca fiind „generat de IA” sau „creat de om”, în funcție de îndeplinirea sau nu de către rezultate a criteriilor stabilite pentru protecția dreptului de autor; întrucât o astfel de clasificare are consecințe juridice importante, inclusiv în ceea ce privește aplicabilitatea protecției oferite de dreptul de autor și stabilirea drepturilor și a răspunderii; întrucât încrederea cetățenilor în IA poate fi obținută doar într-un cadru de reglementare, care să garanteze că orice sistem de IA dat în folosință respectă pe deplin tratatele, Carta drepturilor fundamentale și dreptul secundar al UE;
- AE. întrucât, în ceea ce privește regimul juridic al rezultatelor IA generative, legislația UE privind dreptul de autor se bazează în continuare pe principiile autorului uman; întrucât, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, conceptul de „operă” implică două condiții cumulative: în primul rând, trebuie să fie un obiect original care reflectă propria creație intelectuală a autorului și, în al doilea rând, această creație trebuie să fie exprimată într-un mod care să o facă identificabilă cu suficientă precizie și obiectivitate;
- AF. întrucât IA generativă este utilizată din ce în ce mai mult ca instrument pentru a contribui la asigurarea respectării dreptului de autor și a drepturilor conexe; întrucât Comisia ar trebui să se asigure că utilizarea IA generative pentru a asigura respectarea dreptului de autor face obiectul unor garanții eficiente, inclusiv al unor garanții împotriva utilizării abuzive, asigurând respectarea deplină a drepturilor fundamentale, în special a libertății de exprimare și a libertății presei;
- AG. întrucât normele internaționale neuniforme privind eligibilitatea conținutului generat de IA pentru protecția oferită de dreptul de autor reprezintă un risc pentru coerența globală a dreptului proprietății intelectuale și pot conduce la arbitraj de reglementare sau pot submina competitivitatea sectoarelor creative și a sectorului IA din UE; întrucât convergența internațională și instituirea unui cadru de reglementare global ar oferi o alternativă mai eficientă și mai coerentă la fragmentarea actuală a abordărilor juridice; întrucât reglementările UE privind IA și drepturile de autor nu ar trebui să fie afectate de presiuni politice externe; întrucât, în acest context, UE trebuie să ofere un răspuns ferm și unit pentru a asigura funcționarea pieței sale interne, pentru a-și proteja forța de muncă și competitivitatea, pentru a-și consolida autonomia tehnologică și pentru a stabili standarde mondiale în domeniul proprietății intelectuale;
- AH. întrucât, pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare a legislației UE în legătură cu toate serviciile de IA generativă și pentru a împiedica furnizorii cu sediul în afara UE să obțină un avantaj competitiv neloial prin neconformitate, este esențial ca normele care protejează și asigură respectarea drepturilor autorilor la nivelul UE și la nivel național să se aplice efectiv tuturor serviciilor care își desfășoară activitatea pe piața UE; întrucât concentrarea din ce în ce mai mare a puterii în mâinile câtorva mari întreprinderi din afara Europei sporește dependența strategică a UE și slăbește capacitatea creatorilor europeni și a presei europene de a-și exercita și de a-și face

respectate drepturile; întrucât, în măsura permisă de dreptul UE și de dreptul internațional, principiul teritorialității protecției dreptului de autor trebuie adaptat la antrenarea sistemelor de IA generativă, astfel încât să se asigure că utilizarea conținutului european face obiectul dreptului UE chiar și atunci când o astfel de antrenare are loc în afara UE, ceea ce este fundamental pentru garantarea unei remunerații echitabile pentru creatorii și titularii de drepturi europeni și pentru protejarea vitalității culturale și creative a UE, precum și pentru asigurarea unei concurențe loiale între furnizorii europeni și non-europeni de sisteme de IA generativă; întrucât sistemele de IA generativă care nu respectă aceste cerințe ar trebui împiedicate să funcționeze în UE, iar aceste principii ar trebui aplicate cu fermitate;

- AI. întrucât progresul rapid al IA generative a sporit în mod semnificativ posibilitățile de a crea și de a disemina imagini, conținuturi audio sau video digitale manipulate și realiste, inclusiv opere și spectacole ale unor artiști, care seamănă sau imită persoane reale, cunoscute sub numele de „deep fake”, care par a fi autentice sau veridice; întrucât utilizarea abuzivă a unui astfel de conținut prezintă un risc pentru identitatea și personalitatea acestor persoane, inclusiv pentru corpul, caracteristicile faciale și vocea lor,
1. ia act de ambiguitățile de până acum în aplicarea Directivei privind dreptul de autor în contextul antrenării IA generative și recomandă clarificarea rapidă a aplicării și implementării acesteia;
 2. consideră că legislația actuală privind drepturile de autor este insuficientă pentru a aborda provocarea pe care o reprezintă acordarea de licențe pentru materialele protejate de drepturi de autor pentru IA generativă; solicită un cadru juridic suplimentar pentru a clarifica normele de acordare a licențelor pentru IA generativă și pentru a aborda potențialele încălcări ale legislației actuale privind dreptul de autor; insistă asupra faptului că un astfel de cadru ar trebui să includă dispoziții care să asigure cooperarea eficace a furnizorilor de IA generativă cu creatorii și cu alți titulari de drepturi, inclusiv o piață funcțională a licențelor care să restabilească puterea de negociere a titularilor de drepturi și soluții viabile de protecție;
 3. reamintește că orice excepție de la drepturile existente în temeiul acquis-ului privind drepturile de autor, inclusiv legate de IA, trebuie să fie conforme testului în trei etape prevăzut la articolul 5 alineatul (5) din Directiva InfoSoc și Convenției de la Berna; observă că noțiunea de „acces legal” exclude copiile piratate și contrafăcute ale operelor;
 4. invită Comisia să se asigure că activitățile desfășurate în scopuri de cercetare științifică sau educaționale, în special de către organizațiile de cercetare și instituțiile de patrimoniu cultural, sau în cadrul inovării necomerciale, nu sunt restricționate, în conformitate cu principiul prevăzut la articolul 13 din cartă; îndeamnă Comisia să se asigure că exploatarea comercială a rezultatelor cercetării care rezultă din aceste activități nu este restricționată, cu condiția să fi fost obținute autorizații adecvate de la titularii de drepturi;
 5. reiterează că titularii de drepturi, în special din sectorul presei și al mass-mediei de știri, în particular editorii de presă, jurnaliștii și editorii de știri, trebuie să aibă control deplin asupra utilizării digitale a conținutului lor de către sistemele și modelele de IA în scopuri de antrenare; subliniază că acest control ar trebui să se bazeze pe o posibilitate

solidă și funcțională de a exclude o astfel de utilizare de către sistemele și modelele de IA, susținută de o transparență deplină și de documentația de proveniență în ceea ce privește utilizarea conținutului terților;

6. consideră, de asemenea, că respectivii titulari de drepturi trebuie să aibă control deplin asupra utilizării conținutului lor în alte scopuri decât antrenarea IA, cum ar fi inferența și generarea augmentată prin regăsire de către sisteme, cum ar fi aplicațiile, sau utilizarea în scopuri care să conducă la producția de oferte concurente generate de IA pe piețele primare ale titularilor de drepturi; consideră că utilizarea conținutului protejat în astfel de scopuri, dincolo de antrenare, poate avea loc numai cu consimțământul expres al titularilor de drepturi; sugerează Comisiei să analizeze modul în care drepturile auxiliare pentru editorii de presă, jurnaliști și editorii de știri, precum și alte drepturi conexe, inclusiv pentru producătorii de mass-media de știri și radiodifuzorii de știri, ar putea fi extinse pentru a acoperi aceste scopuri; consideră că astfel de drepturi de remunerare pot fi gestionate și în cadrul unei licențe colective voluntare, prin care ar putea fi avută în vedere o prezumție de gestionare colectivă a drepturilor în numele titularilor de drepturi în ceea ce privește utilizările conținutului lor de către IA, fără a aduce atingere dreptului titularilor de drepturi de a opta pentru licențe individuale;
7. îndeamnă Comisia să analizeze posibilitatea de a proteja sectorul presei și al mass-mediei de știri, ale căror servicii sunt exploatate în mod repetat și pe deplin de sistemele de IA, și să evalueze și, după caz, să propună mecanisme care să asigure că furnizorii de modele sau sisteme de IA generativă care deviază în mod demonstrabil traficul și veniturile de la presă și de la canalele mass-media de știri compensează astfel de canale mass-media într-un mod echitabil, proporțional și nediscriminatoriu, acordând o atenție deosebită mass-mediei locale și regionale, pentru a proteja pluralismul mass-mediei, diversitatea și discursul democratic în UE și în statele sale membre;
8. ia act de utilizarea tot mai frecventă a IA generative pentru agregarea sau prezentarea conținutului știrilor și de efectele sale profunde asupra accesului la informații și a diversității acestora; invită Comisia și statele membre să asigure aplicarea deplină a legislației UE pentru a aborda acest fenomen; subliniază că astfel de sisteme ar trebui să susțină și să contribuie la principiile care stau la baza Regulamentului european privind libertatea mass-mediei¹⁷, în special pluralismul mass-mediei și diversitatea informațiilor; subliniază necesitatea aplicării corespunzătoare a articolului 34 din Regulamentul privind serviciile digitale atunci când astfel de furnizori sunt desemnați drept platforme online foarte mari sau motoare de căutare foarte mari, asigurându-se că riscurile sistemice la adresa libertății și pluralismului mass-mediei sunt abordate în mod corespunzător; invită, în plus, Comisia să soluționeze rapid orice încălcare a Regulamentului privind piețele digitale cu privire la posibilele practici de autofavorizare ale controlorilor de acces care aduc beneficii propriilor servicii de IA și care prejudiciază concurența loială cu utilizatorii comerciali;
9. invită Comisia să faciliteze, prin consultare cu societățile de gestiune colectivă, încheierea de contracte colective voluntare de licență pentru fiecare sector, după caz, ca

¹⁷ Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei), JO L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>.

mijloc de a institui rapid o piață a licențelor de muncă care să ofere un cadru echilibrat și eficient care să asigure remunerarea echitabilă a titularilor de drepturi, permițând, în același timp, furnizorilor de IA să aibă acces la date de antrenament de înaltă calitate; îndeamnă Comisia să se asigure că astfel de contracte colective de licență sunt accesibile tuturor părților interesate, inclusiv creatorilor individuali și IMM-urilor, promovând negocierile cu bună credință și transparență; reamintește că trebuie respectat refuzul titularilor de drepturi de a le fi utilizat conținutul în scopuri de antrenare;

10. invită Comisia să ofere securitate juridică atât titularilor de drepturi, cât și furnizorilor de IA și să evalueze necesitatea și fezabilitatea unor instrumente care să le permită titularilor de drepturi să excludă efectiv utilizarea operelor lor de la antrenarea IA într-un număr limitat de formate standardizate prelucrabile automat gestionate de un intermediar de încredere; propune ca EUIPO să devină intermediarul de încredere care gestionează și include într-un registru excluderile și care poate face trimitere la alte registre de excluderi deja existente; subliniază că participarea la orice mecanism nou ar trebui să fie simplă și eficientă din punctul de vedere al costurilor și nu ar trebui să invalideze sau să anuleze refuzurile exprimate anterior, oferind, în același timp, furnizorilor de IA un instrument cuprinzător pentru a asigura respectarea drepturilor de autor; consideră că crearea unor astfel de mecanisme ar trebui concepută și evaluată în consultare cu părțile interesate afectate, în special cu titularii de drepturi, cu furnizorii de IA și cu organizațiile lor reprezentative respective;
11. recomandă Comisiei să atribuie EUIPO și responsabilitatea de a sprijini un proces de acordare a licențelor voluntar și sectorial, astfel încât să raționalizeze relațiile dintre furnizorii de IA generativă și titularii de drepturi, instituind un cadru funcțional, favorabil inovării, care să sprijine competitivitatea UE și să nu împiedice în mod nejustificat dezvoltarea tehnologiilor IA, fără a crea sarcini administrative disproporționate sau a prezenta un risc pentru caracterul executoriu al drepturilor exclusive;
12. invită Comisia să propună transparență și documentație de proveniență în ceea ce privește utilizarea operelor protejate prin drepturi de autor sau a altor obiecte protejate furnizorilor și operatorilor de modele și sisteme de IA de uz general, introduse pe piață în UE, inclusiv pentru respectarea clauzelor de neparticipare de către un intermediar de încredere, cum ar fi EUIPO; recomandă Comisiei să colaboreze în continuare cu furnizorii de IA și cu părțile interesate relevante pentru a îmbunătăți modelul de date de antrenament; consideră că, în scopuri precum inferența și generarea augmentată prin regăsire, care necesită extragerea automată a datelor, continuă și în timp real, transparența ar trebui să fie completată de obligația ca păianjenii web să fie identificabili pentru operatorul web și ca întreprinderile din domeniul IA să păstreze evidențe detaliate ale oricăror activități de extragere automată a datelor desfășurate, ținând seama în mod corespunzător de necesitatea de a proteja secretele comerciale și informațiile comerciale confidențiale și asigurând un echilibru adecvat între o astfel de protecție și punerea în aplicare efectivă a obligațiilor de transparență; evidențiază că filigranul digital, care presupune introducerea discretă a unei semnături, a unui cod sau a unor informații specifice direct în conținutul protejat – text, imagine, material video sau audio – este un instrument inovator și solid pentru protejarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe; evidențiază că Comisia trebuie să încurajeze și cercetarea și dezvoltarea de standarde pentru soluții tehnologice inovatoare care îmbunătățesc capacitatea de a verifica informațiile despre seturile de date, inclusiv filigramele criptografice; consideră că orice nou mecanism de neparticipare nu ar trebui să

invalideze neparticipările exprimate anterior;

13. consideră că nu ar trebui instituit niciun cadru juridic care să reglementeze antrenarea IA generativă privind opere și alte obiecte protejate prin dreptul de autor și drepturi conexe, fără a stabili o transparență totală în folosirea acestor date și protecția și aplicarea efectivă a drepturilor creatorilor, ceea ce ar restabili dreptul absolut al creatorilor de a-și asigura puterea deplină de negociere în vederea obținerii unei remunerații adecvate și proporționale;
14. subliniază că Codul de bune practici în materie de IA de uz general, orientările și modelele ar trebui revizuite și tratate ca documente în evoluție, care necesită actualizări periodice pentru a aborda provocările emergente în protecția drepturilor de autor și dezvoltarea IA; ia act de faptul că Codul de bune practici este un instrument temporar de demonstrare a conformității cu Regulamentul privind IA până la elaborarea unor standarde armonizate, astfel cum se subliniază în orientările publicate de Oficiul european pentru IA la 18 iulie 2025; salută progresele înregistrate în capitolul privind drepturile de autor din Codul de bune practici pentru inteligența artificială de uz general, inclusiv angajamentele privind documentația seturilor de date, neparticiparea și tratarea plângerilor, remarcând, în același timp, deficiențele rămase; solicită Oficiului european pentru IA să asigure aplicarea riguroasă a acestor dispoziții și să faciliteze eforturile în vederea atingerii celor mai înalte standarde ale UE pentru o conformare eficientă cu cerințele în cauză și îndeamnă semnatarii să adopte o politică publică în materie de drepturi de autor și să instituie un mecanism de soluționare a plângerilor, accesibil și cu termene clare, care să ofere titularilor de drepturi o cale de atac efectivă;
15. recomandă Comisiei ca, independent de revizuirea planificată a cadrului privind dreptul de autor și a Directivei privind dreptul de autor și anterior inițierii acesteia, fără a anticipa necesitatea unei modificări legislative, să realizeze de urgență o analiză exhaustivă în vederea identificării unei soluții rapide pentru a stabili dacă aplicarea acquis-ului actual al Uniunii în domeniul dreptului de autor răspunde în mod adecvat incertitudinilor juridice și efectelor asupra concurenței generate de utilizarea operelor și a altor obiecte protejate pentru antrenarea sistemelor de IA generativă, implicațiilor privind teritorialitatea, sustenabilității altor resurse accesibile publicului, cum ar fi enciclopediile online, bibliotecile și arhivele, precum și difuzării de conținut generat de IA care poate înlocui expresia creației umane; subliniază că această evaluare ar trebui să fie realizată adoptând o abordare holistică, având în vedere nevoile tuturor părților interesate, inclusiv ale cercetătorilor, universităților, bibliotecilor, organizațiilor culturale, dezvoltatorilor europeni de IA, inclusiv întreprinderilor nou-înființate, canalelor de știri și sectorului creativ, în ceea ce privește utilizarea și dezvoltarea IA;
16. afirmă că, în conformitate cu dreptul UE și cu dreptul internațional și în vederea asigurării unor condiții de concurență echitabile între serviciile de IA generativă cu sediul în UE și cele cu sediul în afara UE, a garantării unei protecții adecvate și a unei remunerații echitabile pentru creatori pentru utilizarea operelor lor, a consolidării acordării de licențe pentru astfel de opere și, în cele din urmă, a promovării vitalității culturale a UE, principiul teritorialității ar trebui interpretat astfel încât, atunci când modelele și sistemele de IA generativă sunt introduse sau puse la dispoziție pe piața UE, legislația UE privind dreptul de autor, astfel cum se reamintește în considerentul 106 din Regulamentul privind IA, să se aplice indiferent de jurisdicția în care au loc actele relevante pentru dreptul de autor care stau la baza antrenării respectivelor modele și sisteme de IA generativă, cu consecința că, în cazul în care drepturile de autor nu sunt

respectate, modelele și sistemele respective nu pot fi introduse sau puse la dispoziție pe piața UE;

17. recomandă, în plus, ca o astfel de evaluare să vizeze menținerea unui cadru în care să se asigure transparența în ceea ce privește utilizarea operelor protejate prin dreptul de autor sau a altor obiecte protejate și în care mecanismele de remunerare echitabile și proporționale pentru o astfel de utilizare să permită generarea resurselor necesare pentru ca producția artistică și creativă europeană să prospere în contextul unei transformări globale bazate pe IA și pentru sustenabilitatea ecosistemului de informații publice; subliniază că este urgent să se asigure aceste condiții pentru a evita riscul tot mai mare ca creativitatea umană să dispară treptat în favoarea conținutului generat de sistemele de IA;
18. ia act de utilizarea sistemelor de IA generativă care se bazează preponderent pe conținut protejat, reproducându-l fără autorizarea sau compensarea titularilor de drepturi afectați de o astfel de utilizare, în special atunci când aceste sisteme sunt integrate în motoare de căutare sau în alte servicii digitale care permit generarea, adesea în timp real și cu costuri scăzute, de conținut care încalcă drepturile legate de opere originale și alte obiecte protejate pe care modelele au fost antrenate sau care au fost extrase, inclusiv în timp real, de astfel de modele; își exprimă îngrijorarea că aceste practici pot duce la furnizarea de produse și servicii care concurează direct și neloial cu cele ale titularilor de drepturi, inclusiv prin autofavorizarea ilegală a controlorilor de acces;
19. reamintește că acordarea voluntară de licențe, individuale sau colective, stă la baza succesului sectoarelor creative, asigurând flexibilitatea de a alege modelul cel mai adecvat pentru fiecare utilizare, subliniind, în același timp, că titularii de drepturi trebuie să aibă în continuare libertatea de a decide dacă să acorde licențe pentru operele lor sistemelor de IA generativă și de a stabili remunerația corespunzătoare, astfel încât să se protejeze diversitatea sectorială și să se prevină denaturările pieței care ar putea submina viabilitatea industriilor creative și a presei europene;
20. solicită instituirea unui cadru coerent și funcțional de acordare a licențelor în ceea ce privește utilizarea conținutului protejat prin drepturi de autor sau drepturi conexe, pentru a permite remunerarea echitabilă a creatorilor pentru exploatarea conținutului lor protejat prin drepturi de autor de către modelele IA generativă; încurajează furnizorii de modele de IA să solicite licențe de la titularii de drepturi și subliniază că transparența efectivă și cuprinzătoare în ceea ce privește operele și conținutul protejate prin drepturi de autor utilizate pentru antrenarea modelelor de IA este o condiție prealabilă esențială pentru dezvoltarea unei astfel de piețe; recomandă, în acest sens, consolidarea obligațiilor de asigurare a respectării legii și de transparență pentru dezvoltatorii de IA care utilizează un astfel de conținut;
21. invită Comisia să examineze dacă există o posibilă soluție pentru remunerarea imediată, echitabilă și proporțională pentru utilizările anterioare ale operelor protejate prin drepturi de autor de către furnizorii de modele și sisteme de IA de uz general în ceea ce privește utilizarea conținutului protejat prin drepturi de autor sau drepturi conexe în cazul în care nu a putut fi încă instituită o piață de acordare a licențelor, o astfel de obligație aplicându-se până la consolidarea reformelor avute în vedere în prezentul raport; se opune, în acest sens, oricărei propuneri de cadru bazat pe obținerea de către furnizorii de IA a unei licențe globale pentru antrenarea modelelor lor de GenAI în schimbul unei plăți forfetare; consideră că valoarea conținutului protejat prin drepturi de

autor sau drepturi conexe trebuie să fie proporțională și să se bazeze pe factori relevanți, prin negocieri cu bună credință între titularii de drepturi sau reprezentanții acestora și furnizorii de IA;

22. încurajează Comisia și EUIPO să coordoneze eforturile de sensibilizare cu privire la dreptul de autor în rândul dezvoltatorilor și furnizorilor de IA, eforturi care pot include liste de verificare a conformității, seturi de instrumente juridice și tehnologice și ghiduri tehnice, precum și să sensibilizeze titularii drepturilor de autor, furnizând informații utile și fiabile cu privire la drepturile de autor;
23. salută înființarea unui Centru de cunoștințe privind drepturile de autor al EUIPO, deoarece acesta va juca un rol vital în orientarea utilizării drepturilor de autor în era GenAI prin sensibilizarea publicului, promovarea clarității juridice și asigurarea unui cadru echilibrat care să sprijine creativitatea, inovarea, conservarea patrimoniului cultural și competitivitatea europeană;
24. invită Comisia să propună instituirea unei prezumții absolute potrivit căreia, pentru orice model sau sistem de IA generativă introdus pe piața Uniunii, s-au utilizat opere și alte obiecte protejate de dreptul de autor sau drepturi conexe în scopuri de antrenare, inferență sau generare augmentată prin regăsire, în cazul în care obligațiile de transparență prevăzute în prezenta rezoluție nu au fost pe deplin respectate; recomandă, în plus, ca, în cazul în care o instanță se pronunță în favoarea unui titular de drepturi sau a unei organizații care îl reprezintă fie pe baza unei astfel de prezumții, fie pe baza probelor prezentate, toate cheltuielile de judecată rezonabile și proporționale și alte cheltuieli suportate pentru asigurarea respectării drepturilor în cauză să fie suportate de furnizorul modelului sau al sistemului de IA, după caz;
25. insistă asupra faptului că conținutul generat integral de IA care nu îndeplinește criteriile stabilite pentru protecția dreptului de autor ar trebui să rămână neeligibil pentru această protecție și că statutul de domeniu public al unor astfel de rezultate ar trebui să fie stabilit în mod clar;
26. îndeamnă Comisia să analizeze măsuri pentru a contracara încălcarea drepturilor de reproducere, de punere la dispoziția publicului și de comunicare către public prin producerea de rezultate generate de GenAI, cu condiția ca astfel de măsuri să nu determine împiedicarea producerii de produse GenAI care includ opere sau alte obiecte protejate care nu încalcă drepturile de autor și drepturile conexe, inclusiv pentru uz privat, citate, critici, recenzii, caricatură, parodiare și pastişă, precum și includerea accidentală;
27. invită Comisia să investigheze măsurile de protecție a persoanelor împotriva diseminării de imagini digitale manipulate și generate de IA, de conținut audio sau video, inclusiv de opere și spectacole ale artiștilor, care le imită caracteristicile personale (deep fake) fără consimțământ; subliniază că furnizorii de servicii digitale trebuie să aibă o obligație clară de a acționa împotriva acestei utilizări ilegale a dreptului unei persoane la propriul corp, a caracteristicilor faciale, a vocii și a drepturilor de proprietate intelectuală;
28. subliniază că este nevoie să se catalogheze în mod clare conținutul generat integral de IA, cu scopul de a monitoriza punerea în aplicare a obligațiilor de transparență de către platformele care oferă conținut creativ, pentru a detecta și semnaliza existența conținutului generat de IA utilizatorilor lor; invită Comisia să publice fără întârziere un

Cod de bune practici al UE privind etichetarea conținutului;

29. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0069

Acordul-cadru privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisia Europeană

Decizia Parlamentului European din 11 martie 2026 privind revizuirea Acordului-cadru privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisia Europeană (2025/2243(ACI))

Parlamentul European,

- având în vedere proiectul de Acord-cadru privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisie,
 - având în vedere articolul 295 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere angajamentul asumat de Ursula von der Leyen, candidată în acel moment la funcția de președinte al Comisiei Europene, în cadrul reuniunii extraordinare a Conferinței președinților din 2 iulie 2024, de a revizui și de a îmbunătăți acordul-cadru,
 - având în vedere decizia Conferinței președinților din 11 iulie 2024 de a lansa revizuirea Acordului-cadru privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisia Europeană,
 - având în vedere scrisoarea din 12 iulie 2024 a Președintei Parlamentului European, Roberta Metsola, adresată Ursulei von der Leyen, candidată în acel moment la funcția de președinte al Comisiei Europene,
 - având în vedere declarația comună din 21 octombrie 2024 a Președintei Parlamentului European, Roberta Metsola, și a președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, privind revizuirea acordului-cadru, în special cele nouă priorități politice identificate în acesta,
 - având în vedere decizia Conferinței președinților din 11 septembrie 2025 de aprobare a rezultatului negocierilor și a acordului provizoriu la care s-a ajuns la 9 septembrie 2025 (denumit în continuare „acordul”),
 - având în vedere articolul 154 alineatul (1) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A10-0031/2026),
- A. întrucât tratatele prevăd în mod expres un temei juridic pentru acordurile interinstituționale, care permite încheierea unor astfel de acorduri respectând tratatele,

inclusiv principiul atribuirii, care nu permite nicio extindere a competențelor instituțiilor UE în afara domeniului de aplicare al tratatelor;

- B. întrucât Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene plasează Parlamentul pe picior de egalitate cu Consiliul în cadrul procedurii legislative ordinare și în chestiuni bugetare și îi consolidează rolul în politica externă a UE, cu excepția rolului legat de politica externă și de securitate comună;
 - C. întrucât articolul 122 din TFUE prevede un temei juridic pentru adoptarea de către Consiliu a unor măsuri excepționale pe baza unei propuneri a Comisiei;
 - D. întrucât articolul 225 din TFUE conferă Parlamentului dreptul de inițiativă pentru a solicita Comisiei să prezinte o propunere de act al Uniunii;
 - E. întrucât Acordul-cadru privind relațiile dintre Parlament și Comisie datează din 2010, iar cooperarea interinstituțională a evoluat semnificativ de atunci, astfel cum o demonstrează reforma „Parlamentul 2024” și revizuirea ulterioară a Regulamentului de procedură al Parlamentului, adoptată în aprilie 2024; întrucât acordul-cadru urmărește să asigure coerența cu tratatele și să confere efect practic prerogativelor de control, de supraveghere și bugetare ale Parlamentului European;
 - F. întrucât cele două instituții acordă cea mai mare importanță principiului echilibrului instituțional și principiului cooperării loiale, consacrate la articolul 13 alineatul (2) din TUE;
 - G. întrucât o evaluare comună a punerii în aplicare a acordului-cadru, efectuată la nivel tehnic, în acord cu președinta Comisiei, a subliniat necesitatea de a actualiza și de a îmbunătăți unele dintre dispozițiile acestuia, pentru a reflecta mai bine echilibrul instituțional și a pune în aplicare pe deplin prerogativele Parlamentului consacrate în tratate, în ceea ce privește prerogativele legislative, bugetare și de control ale Parlamentului;
1. consideră că acordul revizuit reprezintă un progres instituțional pentru Parlament în relațiile sale cu Comisia, subliniind, în același timp, că orice astfel de progres trebuie să se întemeieze pe tratate; consideră că acordul revizuit consolidează responsabilitatea și legitimitatea politică, extinde dialogul constructiv, îmbunătățește fluxul de informații între cele două instituții și consolidează cooperarea în ceea ce privește procedurile și planificarea, inclusiv competențele de control și anchetă;
 2. salută, în special, următoarele îmbunătățiri aduse de acordul revizuit:
 - afirmarea principiului egalității de tratament între Parlament și Consiliu și a rolului Comisiei ca mediator onest, în special asigurând o transmitere completă, rapidă, detaliată și transparentă a informațiilor către Parlament, care să permită un control democratic real, după cum o demonstrează angajamentul de a informa Parlamentul cu privire la inițiativele politice și propunerile legislative care nu sunt incluse în programul de lucru al Comisiei și de a prezenta inițiativele-cheie în plen imediat după adoptarea lor de către colegiul comisarilor;
 - obligația președintelui ales de a prezenta Parlamentului informații detaliate privind componența viitorului colegiu al comisarilor, inclusiv structura planificată a acestuia;

- angajamentul Comisiei de a asigura că evaluările sale de impact se efectuează sub responsabilitatea sa, printr-o procedură transparentă care garantează o evaluare independentă;
 - consolidarea responsabilității politice a Comisiei prin asigurarea prezenței membrilor competenți ai Comisiei în Parlament, atât în plen, cât și în comisii;
 - asigurarea faptului că membrii Comisiei vor fi, în general, convocați de Parlament în cadrul funcției acestuia de supraveghere politică, precum și a faptului că Parlamentul poate solicita ca un anumit comisar să fie prezent în plen în cazul în care un punct de pe ordinea de zi justifică acest lucru; în special, garantarea faptului că, în timpul afectat întrebărilor, pentru o durată de până la 90 de minute, vor fi prezenți membrii Comisiei în ale căror portofolii intră subiectele întrebărilor, pentru a asigura o dezbatere semnificativă, deschisă și democratică între deputații în Parlamentul European și membrii Comisiei;
 - obligația membrilor Comisiei de a participa la reuniunile comisiilor și posibilitatea, prevăzută doar dacă prezența unui comisar nu este solicitată în mod explicit, ca acesta să fie înlocuit de un înalt funcționar care este în măsură să dea răspunsuri relevante la întrebările adresate de membrii comisiei în cauză;
 - angajamentul Comisiei ca, ori de câte ori intenționează să retragă o propunere, membrul competent al Comisiei să participe la reuniunile comisiilor pentru a discuta despre această intenție;
 - angajamentul Comisiei de a furniza fără întârziere o justificare cuprinzătoare și informații cu privire la cazurile excepționale și de urgență în care propunerile sale se bazează pe articolul 122 din TFUE, atât în momentul în care adresează cererea Parlamentului, cât și după punerea în aplicare a actului juridic în cauză;
 - consolidarea dreptului de inițiativă al Parlamentului în temeiul articolului 225 din TFUE, inclusiv în ceea ce privește propunerile de modificare sau de abrogare a legislației existente, prin consolidarea acțiunilor întreprinse de Comisie ca urmare a solicitărilor Parlamentului;
 - angajamentul Comisiei ca, ori de câte ori îi solicită Parlamentului să decidă de urgență cu privire la o propunere, să facă acest lucru în scris și să furnizeze o justificare a solicitării respective;
 - îmbunătățirea fluxului de informații privind acordurile internaționale în toate etapele negocierilor, consolidând astfel responsabilitatea democratică și transparența în politica externă;
3. consideră că controlul democratic asupra Comisiei necesită nu numai un cadru juridic adecvat, ci și un simț al responsabilității și al angajamentului politic; atrage atenția asupra schimbului oficial dintre deputații în Parlamentul European și Comisie în timpul sesiunii plenare, inclusiv pe durata timpului afectat întrebărilor, ca piatră de temelie a democrației europene; se angajează să investească în continuare într-o cultură parlamentară și să o promoveze, astfel încât participarea la respectivele sesiuni să fie asigurată de ambele părți, permițând un schimb semnificativ și substanțial între Parlament și Comisie;

4. regretă că Comisia nu a indicat dacă noile inițiative legislative vor fi însoțite de o evaluare a impactului și nu a furnizat o justificare adecvată în cazul în care nu se face o astfel de evaluare;
5. invită Comisia, având în vedere acordul revizuit și calitatea sa de gardian al tratatelor, să își reînnoiască eforturile de îndeplinire a obligației prevăzute la articolul 226 din TFUE și să faciliteze adoptarea, mult așteptată, a unui regulament care să reglementeze exercitarea dreptului de anchetă al Parlamentului European; se așteaptă ca Comisia să respecte principiul cooperării loiale atunci când evaluează propunerile Parlamentului cu privire la această chestiune și să coopereze cu bună credință cu Parlamentul European pentru a soluționa orice chestiuni pendinte;
6. se așteaptă ca Comisia să respecte pe deplin atât noile dispoziții, cât și dispozițiile existente ale acordului; Parlamentul European ar trebui să monitorizeze periodic punerea în aplicare a acordului de la intrarea în vigoare a acestuia;
7. aprobă încheierea acordului prezentat în anexă;
8. încredințează Președintei sarcina de a semna acordul împreună cu președinta Comisiei și de a asigura publicarea acestuia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*;
9. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta decizie, împreună cu anexa sa, spre informare, Consiliului, Comisiei și parlamentelor statelor membre.

ANEXĂ: ACORD-CADRU PRIVIND RELAȚIILE DINTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI COMISIA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI COMISIA EUROPEANĂ (denumite în continuare „cele două instituții”),

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 295, și Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (denumite în continuare „tratatele”),
- având în vedere acordurile interinstituționale și textele care reglementează relațiile dintre cele două instituții,
- având în vedere Regulamentul de procedură al Parlamentului,
- având în vedere orientările politice enunțate și declarațiile relevante făcute de președinta aleasă a Comisiei la 18 iulie 2024 și declarația comună privind principiile politice care ar trebui să stea la baza unei revizuiți a Acordului-cadru din 2010 privind relațiile dintre Parlamentul European și Comisia Europeană, făcută de președinta aleasă a Comisiei și de președinta Parlamentului la 21 octombrie 2024,
- A. întrucât Tratatul de la Lisabona consolidează legitimitatea democratică a procesului decizional în cadrul Uniunii,
- B. întrucât cele două instituții acordă cea mai mare importanță transpunerii și aplicării eficiente a dreptului Uniunii,
- C. întrucât prezentul acord-cadru nu aduce atingere nici competențelor și prerogativelor Parlamentului și nici celor ale Comisiei sau ale oricărei alte instituții sau ale oricărui alt organ al Uniunii, ci are drept scop garantarea exercitării cât mai eficiente și transparente a acestor competențe și prerogative,
- D. întrucât prezentul acord-cadru ar trebui interpretat în conformitate cu cadrul instituțional instituit prin tratate,
- E. întrucât Comisia va ține seama în mod corespunzător de rolurile conferite prin tratate Parlamentului și, respectiv, Consiliului, mai ales în ceea ce privește principiul fundamental al egalității de tratament prevăzut la punctul 9,
- F. întrucât, în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din TUE, funcționarea Uniunii se întemeiază pe democrația reprezentativă,
- G. întrucât, în conformitate cu articolul 17 alineatul (8) din TUE, Comisia, în calitate de organ colegial, răspunde în fața Parlamentului,
- H. întrucât este necesară actualizarea acordului-cadru încheiat în octombrie 2010¹ și modificat în februarie 2018² și înlocuirea acestuia cu următorul text,

¹ JO L 304, 20.11.2010, p. 47, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2010/1120/oj.

² JO L 45, 17.2.2018, p. 46,
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2018/217/oj.

- I. întrucât cele două instituții reamintesc obiectivul lor de a coopera pentru a actualiza și simplifica legislația și pentru a evita sarcinile administrative, asigurându-se, în același timp, că obiectivele legislației sunt îndeplinite;
- J. întrucât cele două instituții se angajează să îmbunătățească în continuare fluxul de informații și să încurajeze prezența membrilor fiecăreia dintre ele la ședințele plenare și la alte reuniuni ale Parlamentului; întrucât, în acest context, Parlamentul va evalua periodic situația pentru a îmbunătăți și mai mult prezența deputaților în timpul ședințelor plenare,

adoaptă următorul acord:

I. DOMENIUL DE APLICARE

1. Pentru a reflecta mai bine parteneriatul special dintre Parlament și Comisie, cele două instituții adoptă următoarele măsuri cu scopul de a consolida responsabilitatea politică și legitimitatea Comisiei, de a extinde dialogul constructiv și de a îmbunătăți circulația informațiilor între cele două instituții, precum și de a ameliora cooperarea privind procedurile și programarea.

De asemenea, ele aprobă dispoziții specifice:

- referitoare la reuniunile Comisiei cu experți naționali, astfel cum se menționează în anexa I;
- referitoare la transmiterea informațiilor confidențiale către Parlament, astfel cum se menționează în anexa II;
- referitoare la negocierea și încheierea acordurilor internaționale, astfel cum se menționează în anexa III; și
- referitoare la calendarul aferent programului de lucru al Comisiei, astfel cum se menționează în anexa IV.

II. RESPONSABILITATEA POLITICĂ

2. Președintele desemnat al Comisiei, după numirea sa de către Consiliul European, va prezenta Parlamentului orientările politice pentru mandatul președintelui pentru a permite un schimb de opinii în cunoștință de cauză cu Parlamentul înaintea votului de alegere al acestuia.
3. Președintele ales al Comisiei informează Parlamentul cu privire la structura și echilibrul de gen prevăzute pentru noul colegiu al comisarilor în timp util înainte de deschiderea procedurii în Parlament referitoare la aprobarea de către Parlament a noii Comisii. În conformitate cu Regulamentul său de procedură, Parlamentul se consultă în timp util cu președintele ales al Comisiei înainte de inițierea procedurilor de aprobare a noii Comisii. Parlamentul ține seama de observațiile formulate de președintele ales.

Membrii desemnați ai Comisiei garantează divulgarea, fără rezerve, a tuturor informațiilor pertinente, în conformitate cu obligația de independență enunțată la articolul 245 din TFUE.

Procedurile sunt concepute astfel încât întreaga Comisie desemnată să fie evaluată în mod deschis, echitabil și coerent.

4. Fiecare membru al Comisiei își asumă responsabilitatea politică pentru acțiunea efectuată în domeniul de care răspunde, fără a aduce atingere principiului colegialității Comisiei.

Președintele Comisiei are întreaga responsabilitate pentru identificarea oricărui conflict de interese care ar putea împiedica un membru al Comisiei să își exercite funcțiile care îi revin.

Președintele Comisiei are de asemenea responsabilitatea pentru toate măsurile ulterioare adoptate în astfel de circumstanțe și informează imediat în scris președintele Parlamentului cu privire la acestea.

Participarea membrilor Comisiei la campanii electorale este reglementată de Codul de conduită al membrilor Comisiei Europene³.

Membrii Comisiei pot participa la campanii electorale pentru alegerile pentru Parlament, inclusiv în calitate de candidați. Ei pot fi, de asemenea, desemnați de partidele politice europene în capul listei („Spitzenkandidaten”) pentru funcția de președinte al Comisiei.

Președintele Comisiei informează Parlamentul în timp util dacă unul sau mai mulți membri ai Comisiei vor candida în campaniile electorale pentru alegerile în Parlament, precum și cu privire la măsurile luate pentru a asigura respectarea principiilor independenței, integrității și discreției prevăzute la articolul 245 din TFUE și în Codul de conduită al membrilor Comisiei Europene.

Orice membru al Comisiei care candidează sau care participă la campania electorală pentru alegerile în Parlament se angajează să nu adopte, în cursul campaniei, o poziție care nu este în conformitate cu obligațiile sale de confidențialitate sau care încalcă principiul colegialității.

Membrii Comisiei care candidează sau care participă la campaniile electorale pentru alegerile pentru Parlament nu pot utiliza resursele umane sau materiale ale Comisiei pentru activități legate de campania electorală.

5. În cazul în care Parlamentul îi solicită președintelui Comisiei să retragă încrederea acordată unui membru al Comisiei, președintele analizează dacă îi solicită membrului respectiv demisia, în conformitate cu articolul 17 alineatul (6) din TUE. Președintele fie solicită demisia membrului respectiv, fie explică în fața Parlamentului refuzul său de a lua această decizie, în cadrul următoarei perioade de sesiune.
6. În cazul în care este necesar să se prevadă înlocuirea unui membru al Comisiei în cursul exercitării mandatului acestuia, în aplicarea articolului 246 al doilea paragraf din TFUE, președintele Comisiei va analiza cu atenție rezultatul consultării Parlamentului, înainte să își exprime acordul cu decizia Consiliului.

Parlamentul asigură desfășurarea cu cea mai mare rapiditate a procedurilor sale, astfel încât președintele Comisiei să poată ține seama în mod serios de avizul Parlamentului, înainte ca respectivul nou membru să fie numit.

În mod similar, în temeiul articolului 246 al treilea paragraf din TFUE, atunci când perioada rămasă din mandatul Comisiei este scurtă, președintele Comisiei va examina cu mare atenție poziția Parlamentului.

7. În cazul în care președintele Comisiei intenționează să refacă alocarea responsabilităților între membrii Comisiei în timpul mandatului său, în temeiul articolului 248 din TFUE, acesta informează Parlamentul în timp util pentru a

³ JO C 65, 21.2.2018, p. 7.

permite consultarea parlamentară corespunzătoare cu privire la respectivele schimbări. Decizia președintelui de a redistribui portofoliile poate intra în vigoare imediat.

8. Atunci când Comisia prezintă o revizuire a Codului de conduită al membrilor Comisiei Europene în materie de conflicte de interese sau deontologie, aceasta solicită avizul Parlamentului.

III. DIALOGUL CONSTRUCTIV ȘI CIRCULAȚIA INFORMAȚIILOR

(i) Dispoziții generale

9. Comisia garantează aplicarea principiului fundamental al egalității de tratament în cazul Parlamentului și Consiliului, în special în ceea ce privește accesul la reuniuni și prezentarea contribuțiilor sau a altor informații, cu precădere în domeniul legislativ și bugetar.
10. Comisia cooperează cu Parlamentul și Consiliul pe picior de egalitate, cu respectarea deplină a echilibrului dintre instituții și a prerogativelor instituționale conferite acestora prin tratate. Atunci când este cazul, Comisia ia toate inițiativele necesare pentru reconcilierea pozițiilor colegiitorilor, acționând în calitate de mediator onest.
11. În limita competențelor sale, Comisia ia măsurile necesare în vederea îmbunătățirii implicării Parlamentului, astfel încât să ia în considerare cât mai mult cu putință punctele de vedere ale Parlamentului în domeniul politicii externe și de securitate comune.
12. Se iau o serie de măsuri pentru a pune în aplicare parteneriatul special dintre Parlament și Comisie, după cum urmează:
 - la cererea Parlamentului, președintele Comisiei se va întâlni cu Conferința președinților cel puțin de două ori pe an pentru a discuta aspecte de interes comun;
 - președintele Comisiei va întreține un dialog periodic cu președintele Parlamentului cu privire la aspectele-cheie orizontale și la propunerile legislative importante. Acest dialog include și invitații adresate președintelui Parlamentului de a participa la reuniuni ale colegiului comisarilor;
 - președintele Comisiei sau membrul Comisiei responsabil pentru relații interinstituționale trebuie invitat să participe la reuniunile Conferinței președinților și ale Conferinței președinților de comisie atunci când se discută probleme specifice legate de stabilirea ordinii de zi a ședințelor plenare, relațiile interinstituționale dintre Parlament și Comisie, precum și chestiuni legislative și bugetare;
 - se organizează reuniuni anuale între Conferința președinților, Conferința președinților de comisie și colegiul comisarilor pentru a se discuta chestiuni relevante, inclusiv pregătirea și punerea în aplicare a programului de lucru al Comisiei;
 - Conferința președinților și Conferința președinților de comisie informează Comisia în timp util cu privire la rezultatele discuțiilor lor care au o dimensiune interinstituțională. Parlamentul informează, de asemenea, Comisia, în totalitate și periodic, cu privire la rezultatul reuniunilor ce vizează pregătirea perioadelor de sesiune, luând în considerare punctele de vedere ale Comisiei. Acest lucru se face fără a aduce atingere punctului 57;

- pentru a asigura circulația periodică de informații relevante între cele două instituții, secretarii generali ai Parlamentului și Comisiei se întâlnesc periodic.
13. Fiecare membru al Comisiei se asigură că informațiile circulă periodic și direct între membrul Comisiei și președintele comisiei parlamentare competente.
 14. Comisia nu publică nicio inițiativă legislativă și nicio inițiativă sau decizie importantă înainte de a fi informat în scris Parlamentul cu privire la aceasta.

Pe baza programului de lucru al Comisiei, cele două instituții identifică în prealabil și de comun acord inițiativele-cheie care urmează să fie prezentate în plen. Parlamentul poate decide ca aceste inițiative-cheie să fie prezentate sub forma unei dezbateri programate imediat după adoptarea lor de către colegiul comisarilor. În principiu, Comisia va prezenta aceste inițiative pentru prima dată în plen și doar apoi publicului larg.

În mod similar, cele două instituții identifică propunerile și inițiativele în privința cărora vor fi furnizate informații în fața Conferinței președinților sau care vor fi comunicate, în conformitate cu modalitățile adecvate, comisiei parlamentare competente sau președintelui acesteia.

Aceste decizii se iau în cadrul dialogului periodic dintre cele două instituții, astfel cum este prevăzut la punctul 12, și se actualizează periodic, ținând seama în mod corespunzător de orice evoluție politică.

În plus, Comisia informează Parlamentul, inclusiv comisiile sale parlamentare, în mod cuprinzător și în timp util, cu privire la alte inițiative de politică și propuneri legislative viitoare care nu sunt incluse în programul de lucru al Comisiei și care intră în sfera prerogativelor legislative și bugetare ale Parlamentului.

Comisia transmite, de asemenea, în mod structurat, informații cuprinzătoare, prompte și detaliate Parlamentului, inclusiv comisiilor sale parlamentare, pentru ca acesta să își poată exercita funcțiile de control politic și consultare, astfel cum se prevede în tratate.

15. În cazul în care un document intern al Comisiei – despre care Parlamentul nu a fost informat în temeiul prezentului acord-cadru – este difuzat în exteriorul instituțiilor, președintele Parlamentului poate solicita ca documentul respectiv să fie transmis de îndată Parlamentului, în vederea comunicării acestuia deputaților care îl solicită.
16. Comisia va furniza informații și documente complete cu privire la reuniunile sale cu experții naționali în cadrul lucrărilor sale pentru pregătirea și punerea în aplicare a legislației Uniunii, inclusiv a instrumentelor juridice neobligatorii („soft law”) și a actelor delegate. La solicitarea Parlamentului, Comisia poate să invite la aceste reuniuni și experți din partea Parlamentului.

Dispozițiile relevante sunt prevăzute în anexa I.

17. În termen de trei luni de la adoptarea unei rezoluții parlamentare, Comisia furnizează în scris Parlamentului informații despre măsurile luate ca urmare a cererilor specifice care i-au fost adresate prin rezoluțiile Parlamentului, inclusiv în cazul în care nu a urmat punctul de vedere al acestuia.

Termenul respectiv poate fi redus în cazul cererilor urgente. Acesta poate fi prelungit cu o lună atunci când o cerere necesită lucrări mai complexe, iar acest fapt este justificat corespunzător. Parlamentul se va asigura că aceste informații sunt difuzate pe larg în întreaga instituție.

Parlamentul se va strădui să evite să adreseze întrebări cu solicitare de răspuns scris sau oral referitoare la aspecte despre care Comisia a informat deja Parlamentul cu privire la poziția sa, prin intermediul unei comunicări ulterioare de urmărire, scrise.

18. În conformitate cu punctul 12 liniuța 5, Parlamentul va informa în mod corespunzător Comisia atunci când intenționează să elaboreze un raport legislativ din proprie inițiativă prin care cere o propunere de act al Uniunii în temeiul articolului 225 din TFUE.

Ulterior, comisia competentă invită Comisia la un schimb de opinii cu privire la proiectul de raport. Schimburile de opinii cu Comisia și comunicările oficiale ale președintelui comisiei către membrii responsabili ai Comisiei continuă pe parcursul procesului de pregătire, după caz.

Orice cerere de propunere de act al Uniunii prezentată de Parlament în temeiul articolului 225 din TFUE este însoțită de un raport care detaliază motivele pentru care Parlamentul consideră că este necesar un act al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor, ținând seama, de asemenea, de sarcina preconizată și de implicațiile financiare ale actului în cauză. În acest scop, comisia competentă pentru chestiunea în cauză poate solicita Comisiei să ofere consultanță tehnică.

Comisia examinează cu promptitudine și în detaliu cererile de propuneri de acte ale Uniunii formulate de Parlament în temeiul articolului 225 din TFUE, inclusiv propunerile de modificare sau de abrogare a legislației în vigoare.

Comisia răspunde acestor cereri în termen de trei luni, precizând acțiunile ulterioare pe care intenționează să le întreprindă ca urmare a acestora prin adoptarea unei comunicări specifice. Ulterior, Comisiei i se poate solicita să facă o declarație în plen pentru a informa Parlamentul cu privire la acțiunile ulterioare pe care intenționează să le întreprindă sau poate fi invitată de comisia competentă la una dintre viitoarele sale reuniuni pentru a furniza astfel de informații și pentru un schimb de opinii cu comisia.

Cu respectarea deplină a principiilor proporționalității și subsidiarității și în conformitate cu Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare, Comisia prezintă o propunere legislativă cel târziu după un an sau include propunerea în programul de lucru pentru anul următor. Comisia informează, la cerere, Parlamentul cu privire la lucrările pregătitoare. În cazul în care Comisia nu prezintă o propunere, aceasta informează Parlamentul cu privire la motivele detaliate, inclusiv cu privire la orice probleme ridicate de colegiitori în legătură cu analizele referitoare la „valoarea adăugată europeană” și la „costul non-Europei”, și furnizează, după caz, o analiză a posibilelor alternative.

Atunci când Parlamentul decide, în contextul procedurii bugetare, să propună un proiect-pilot sau o acțiune pregătitoare în legătură cu o cerere de propunere de act al Uniunii în curs de elaborare sau care a fost adoptată de Parlament în temeiul articolului 225 din TFUE, Parlamentul transmite Comisiei propunerea sa de proiect-pilot sau de acțiune pregătitoare, menționând în mod special legătura cu cererea elaborată sau adoptată în temeiul articolului 225 din TFUE.

La cererea Parlamentului, Comisia furnizează expertiză tehnică și sprijin pentru elaborarea unui astfel de proiect-pilot sau a unei astfel de acțiuni pregătitoare. Pentru

proiectele-pilot și acțiunile pregătitoare pot fi utilizate resurse bugetare numai dacă sunt îndeplinite condițiile stabilite la articolul 58 din Regulamentul financiar⁴.

19. Comisia se angajează, de asemenea, să întrețină o cooperare strânsă și din timp cu Parlamentul cu privire la orice solicitare de propuneri legislative adresată prin intermediul inițiativelor cetățenești europene.
20. În cazul în care sunt prezentate inițiative, recomandări sau solicitări de acte legislative în temeiul articolului 289 alineatul (4) din TFUE, Comisia informează Parlamentul, dacă este invitată, cu privire la poziția sa în legătură cu aceste propuneri, în fața comisiei parlamentare competente.
21. În ceea ce privește procedura de descărcare de gestiune, se aplică dispozițiile specifice prevăzute la punctul 40.
22. Cele două instituții convin să coopereze în domeniul relațiilor cu parlamentele naționale.

Parlamentul și Comisia cooperează în privința punerii în aplicare a Protocolului nr. 2 din TFUE privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității. O astfel de cooperare include dispoziții privind orice traducere necesară a avizelor motivate prezentate de parlamentele naționale.

Atunci când pragurile menționate la articolul 7 din Protocolul nr. 2 din TFUE sunt atinse, Comisia efectuează traducerile tuturor avizelor motivate prezentate de parlamentele naționale împreună cu poziția sa referitoare la acestea.

23. Comisia comunică Parlamentului lista grupurilor sale de experți constituite pentru a acorda asistență Comisiei în exercitarea dreptului de inițiativă. Lista se actualizează periodic și este publică.

În acest cadru, Comisia informează în mod corespunzător comisia parlamentară competentă, la cererea specifică și motivată a președintelui acesteia, cu privire la activitățile și componența unor astfel de grupuri.

24. Prin intermediul unor mecanisme adecvate, cele două instituții poartă un dialog constructiv privind chestiunile importante de ordin administrativ, în special problemele care au o incidență directă asupra administrației Parlamentului. Atunci când Comisia comunică informații Consiliului cu privire la aceste aspecte și la potențialele lor implicații financiare, informațiile respective sunt comunicate simultan Parlamentului.

25. Atunci când Parlamentul pregătește modificări ale Regulamentului său de procedură care ar afecta relațiile sale cu Comisia, Parlamentul transmite aceste modificări Comisiei în timp util înainte de a solicita avizul acesteia. Dacă intenționează să emită un aviz, Comisia face acest lucru în timp util înainte de votul privind amendamentele respective în cadrul comisiei competente. Comisia competentă examinează avizul în cauză și colaborează într-un mod semnificativ cu Comisia înainte de votul în cadrul comisiei competente.

Membrului Comisiei responsabil cu relațiile interinstituționale i se dă posibilitatea de a face schimb de opinii cu Parlamentul în conformitate cu dispozițiile relevante ale acordului-cadru și de a face o declarație în plen înainte de vot.

⁴

JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

26. În cazul invocării principiului confidențialității privind oricare dintre informațiile transmise în conformitate cu prezentul acord-cadru, se aplică dispozițiile din anexa II.

(ii) Acorduri internaționale și extindere

27. Pentru ca Parlamentul să își poată exercita funcția de control politic, este informat imediat și în totalitate în toate etapele de negociere și de încheiere a acordurilor internaționale, inclusiv la definirea directivelor de negociere. Comisia acționează astfel încât să își respecte integral obligațiile prevăzute la articolul 218 din TFUE, respectând totodată rolul fiecărei instituții în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din TUE.

Comisia aplică modalitățile prevăzute în anexa III.

28. În cazul în care Comisia inițiază negocieri cu țări terțe cu privire la orice modalități de cooperare interparlamentară în temeiul unui acord internațional, aceasta solicită avizul Parlamentului și îl ia în considerare.

29. În cazul în care Comisia intenționează să propună Consiliului aplicarea provizorie a unui acord internațional, aceasta informează Parlamentul cât mai curând posibil și îi prezintă motivele care stau la baza acestei propuneri, ținând seama de faptul că articolul 218 alineatul (5) din TFUE permite aplicarea provizorie numai atunci când este necesar.

Fără a aduce atingere dreptului său de inițiativă și cu respectarea deplină a echilibrului instituțional, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat în mod corespunzător de alte circumstanțe, atunci când Comisia propune o decizie a Consiliului privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu, aceasta va propune ca în decizia respectivă, Consiliul să autorizeze Comisia să efectueze notificarea aplicării cu titlu provizoriu către terți, astfel încât Parlamentul să fie în măsură să își dea aprobarea în temeiul articolului 218 alineatul (6) din TFUE într-un termen rezonabil. Într-un astfel de caz, Parlamentul va depune eforturi pentru a organiza procedura de aprobare astfel încât această notificare să poată fi transmisă terțului sau părții la acordul internațional cât mai curând posibil după adoptarea deciziei Consiliului privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu.

30. Comisia va informa imediat și în mod complet Parlamentul cu privire la orice propunere prezentată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE, precum și cu privire la orice caz în care Comisia face uz de împuternicirea care i-a fost conferită în temeiul articolului 218 alineatul (7) din TFUE.

31. Având în vedere articolul 13 alineatul (2) din TUE și pentru a asigura un flux egal de informații, atunci când Comisia negociază și încheie acorduri internaționale fără caracter obligatoriu, aceasta informează Parlamentul, sub rezerva aplicării normelor privind transmiterea informațiilor confidențiale prevăzute în anexa II.

32. În cazul în care o țară terță solicită aderarea la un acord internațional la care Uniunea este parte și care include posibilitatea ca părțile contractante să se opună aderării unei țări terțe, Parlamentul este informat cu privire la această solicitare în același timp cu Consiliul.

33. Informațiile prevăzute la punctul 27 se transmit Parlamentului în timp util, astfel încât acesta să își poată exprima, dacă este cazul, punctul de vedere, iar Comisia să poată ține seama, în măsura posibilului, de opiniile Parlamentului. Aceste informații

se furnizează, ca regulă generală, Parlamentului prin intermediul comisiilor parlamentare competente și, dacă este cazul, în ședință plenară.

Parlamentul și Comisia se angajează să instituie procedurile și garanțiile adecvate pentru transmiterea informațiilor confidențiale de la Comisie către Parlament, în conformitate cu dispozițiile din anexa II.

34. Cele două instituții recunosc faptul că, datorită rolurilor lor instituționale diferite, Comisia reprezintă Uniunea Europeană în negocierile internaționale, cu excepția celor privind Politica externă și de securitate comună și a altor cazuri prevăzute în tratate.

În cazul în care reprezintă Uniunea la conferințe internaționale, Comisia, la cererea Parlamentului, facilitează includerea unei delegații a deputaților în Parlamentul European, în calitate de observatori în delegațiile Uniunii, pentru ca Parlamentul să fie informat imediat și integral cu privire la lucrările conferinței. Comisia se angajează, dacă este cazul, să informeze sistematic delegația Parlamentului cu privire la rezultatul negocierilor.

Deputații în Parlamentul European nu pot participa direct la aceste negocieri. Sub rezerva posibilităților de ordin juridic, tehnic și diplomatic, acestora li se poate acorda statut de observator de către Comisie. În caz de refuz, Comisia va informa Parlamentul cu privire la motivele pentru acesta.

În plus, Comisia facilitează participarea deputaților în Parlamentul European, în calitate de observatori, la toate reuniunile relevante organizate sub responsabilitatea sa înainte și după sesiunile de negociere.

35. În aceleași condiții, Comisia ține sistematic la curent Parlamentul cu privire la reuniuni, inclusiv, în măsura posibilului, la reuniunile pregătitoare și de coordonare ale organismelor instituite prin acordurile internaționale multilaterale care implică Uniunea și, în măsura posibilului, asigură accesul la aceste reuniuni al deputaților în Parlamentul European care fac parte din delegațiile Uniunii, ori de câte ori aceste organisme sunt chemate să ia decizii care presupun aprobarea Parlamentului European sau a căror punere în aplicare poate necesita adoptarea de acte legislative în conformitate cu procedura legislativă ordinară, sau decizii care implică angajamente financiare importante din partea Uniunii în legătură cu țări terțe.

36. Comisia permite, de asemenea, delegației Parlamentului incluse în delegațiile Uniunii la conferințele internaționale să utilizeze toate dotările delegației Uniunii la aceste evenimente, în conformitate cu principiul general al bunei cooperări între instituții și ținând seama de logistica disponibilă.

Președintele Parlamentului transmite președintelui Comisiei o propunere privind includerea unei delegații a Parlamentului în delegația Uniunii cel târziu cu patru săptămâni înainte de începerea conferinței, precizând șeful delegației Parlamentului și numărul de deputați în Parlamentul European care urmează să compună delegația respectivă. În cazuri justificate corespunzător, acest termen poate fi redus în mod excepțional.

Numărul de deputați în Parlamentul European incluși în delegația Parlamentului și de membri ai personalului auxiliar este proporțional cu mărimea totală a delegației Uniunii.

37. Comisia furnizează Parlamentului informații complete cu privire la derularea negocierilor de aderare și, în special, cu privire la principalele aspecte și evoluții,

astfel încât acesta să își poată formula în timp util punctul de vedere în cadrul procedurilor parlamentare adecvate.

38. În cazul în care Parlamentul adoptă, în conformitate cu Regulamentul de procedură, o recomandare privind chestiunile menționate la punctul 37 și dacă, din motive importante, Comisia decide că nu poate susține recomandarea respectivă, aceasta își expune motivele în fața Parlamentului în ședință plenară sau cu ocazia următoarei reuniuni a comisiei parlamentare competente.

(iii) Execuția bugetară

39. Înainte de a face, în cadrul conferințelor donatorilor, promisiuni financiare care implică angajamente financiare noi și necesită acordul autorității bugetare, Comisia va informa autoritatea bugetară și va examina observațiile acesteia. Pentru toate angajamentele financiare, Comisia va depune toate eforturile pentru a informa autoritatea bugetară cu privire la sursele de finanțare a angajamentelor financiare.

40. În cadrul descărcării anuale de gestiune, reglementate de articolul 319 din TFUE, Comisia transmite orice informație necesară controlului execuției bugetare pentru exercițiul în cauză, care îi este solicitată de președintele comisiei parlamentare responsabile de procedura de descărcare de gestiune în conformitate cu Regulamentul de procedură al Parlamentului.

În cazul în care apar elemente noi privind exercițiile anterioare, pentru care descărcarea a fost deja acordată, Comisia transmite toate informațiile necesare cu privire la aceasta astfel încât să se ajungă la o soluție acceptabilă pentru ambele instituții.

(iv) Relația cu agențiile descentralizate

41. Persoanele nominalizate pentru postul de director executiv al agențiilor de reglementare ar trebui să fie audiate de comisiile parlamentare.

În plus, în contextul discuțiilor grupului de lucru interinstituțional privind agențiile, instituit în martie 2009, Comisia, Parlamentul și Consiliul au adoptat o abordare comună cu privire la rolul și poziția agențiilor descentralizate în peisajul instituțional al Uniunii, stabilind orientări comune pentru crearea, structurarea și funcționarea acestor agenții, precum și aspecte legate de finanțare, aspecte bugetare, de supraveghere și de gestionare.

IV. COOPERAREA ÎN DOMENIUL PROCEDURILOR ȘI PROGRAMĂRII LEGISLATIVE

(i) Programul de lucru al Comisiei și programarea Uniunii Europene

42. Comisia inițiază programarea anuală și multianuală a Uniunii în vederea încheierii unor acorduri interinstituționale.

43. În fiecare an, Comisia își prezintă programul de lucru.

44. Cele două instituții colaborează în conformitate cu calendarul din anexa IV.

Comisia ia în considerare prioritățile formulate de Parlament.

Fără a aduce atingere dreptului său de inițiativă, Comisia furnizează cât mai multe detalii despre ceea ce se are în vedere la fiecare punct din programul său de lucru, inclusiv inițiativele legislative și nelegislative propuse, precum și termenele preconizate.

45. Comisia prezintă explicații atunci când nu poate prezenta anumite propuneri prevăzute în programul său de lucru pentru anul în cauză sau când se îndepărtează de la respectivul program de lucru. Membrul Comisiei responsabil cu relațiile interinstituționale se angajează să informeze periodic Conferința președinților de comisie, prezentând aplicarea politică a programului de lucru al Comisiei pentru anul în curs.

(ii) Proceduri pentru adoptarea actelor

46. Comisia se angajează să examineze cu atenție amendamentele adoptate de Parlament la propunerile sale legislative, cu scopul de a le lua în considerare în cadrul propunerilor revizuite.

La formularea avizului său privind amendamentele Parlamentului în temeiul articolului 294 din TFUE, Comisia se angajează să țină seama în cea mai mare măsură de amendamentele adoptate în a doua lectură; în cazul în care, din motive importante și după examinarea de către colegiu, Comisia decide să nu reia sau să nu aprobe amendamentele respective, aceasta se justifică în fața Parlamentului și, în orice caz, în avizul pe care îl emite în temeiul articolului 294 alineatul (7) litera (c) din TFUE cu privire la amendamentele Parlamentului.

47. Atunci când analizează o inițiativă prezentată de cel puțin o pătrime din statele membre, în conformitate cu articolul 76 din TFUE, Parlamentul se angajează să nu adopte niciun raport în comisia competentă înainte să primească avizul Comisiei cu privire la inițiativă.

Comisia se angajează să își emită avizul cu privire la o astfel de inițiativă cel târziu la 10 săptămâni de la prezentarea acesteia.

48. Comisia furnizează explicații detaliate în timp util înainte de a-și retrage orice propunere asupra căreia Parlamentul și-a exprimat deja o poziție în primă lectură. La cererea comisiilor parlamentare competente, membrul competent al Comisiei participă la reuniunile comisiilor pentru a discuta intenția colegiului comisarilor de a retrage o propunere, de preferință în contextul dialogurilor structurate.

Comisia efectuează o examinare a tuturor propunerilor pendinte la începutul noului mandat al Comisiei pentru a le confirma din punct de vedere politic sau a le retrage, ținând seama de punctele de vedere exprimate de Parlament.

49. Pentru procedurile legislative speciale în cadrul cărora Parlamentul trebuie să fie consultat, inclusiv pentru alte proceduri cum ar fi cea prevăzută la articolul 148 din TFUE, Comisia:

- (i) ia măsurile necesare pentru a implica mai mult Parlamentul, astfel încât aceasta să ia în considerare cât mai mult cu putință punctele de vedere ale Parlamentului și, în special, pentru ca Parlamentul să dispună de timp suficient pentru a examina propunerea Comisiei;
- (ii) ia măsuri pentru a reaminti în timp util organelor Consiliului să nu ajungă la un acord politic cu privire la propunerile sale atât timp cât Parlamentul nu își dă avizul. Aceasta solicită ca discuțiile să se încheie la nivel de miniștri după acordarea unui termen rezonabil membrilor Consiliului pentru examinarea avizului Parlamentului;
- (iii) veghează la respectarea de către Consiliu a principiilor stabilite de Curtea de Justiție a Uniunii Europene privind reconsultarea Parlamentului în cazul în

care Consiliul modifică substanțial o propunere a Comisiei. Comisia informează Parlamentul dacă este necesar să i se reamintească, eventual, Consiliului necesitatea unei reconsultări;

- (iv) se angajează să retragă, dacă este cazul, propunerile legislative respinse de Parlament. În cazul în care, din motive importante și după examinarea de către colegiul comisarilor, Comisia decide să își mențină propunerea, aceasta expune motivele acestei decizii printr-o declarație în fața Parlamentului.
50. Comisia dă curs în mod corespunzător cererilor președintelui Parlamentului de a convoca o reuniune interinstituțională în temeiul articolului 324 din TFUE.
51. În ceea ce-l privește, în vederea îmbunătățirii programării legislative, Parlamentul se angajează:
- (i) să programeze părțile legislative de pe ordinea de zi, adaptându-le la programul de lucru al Comisiei și la rezoluțiile adoptate cu privire la acesta, în special având în vedere planificarea îmbunătățită a dezbaterilor prioritare;
 - (ii) să respecte un termen rezonabil, în măsura în care este util procedurii, pentru adoptarea poziției în primă lectură în cadrul procedurii legislative ordinare și a avizului din cadrul procedurii de consultare;
 - (iii) să numească, în măsura posibilului, încă din momentul adoptării programului de lucru al Comisiei, raportori cu privire la viitoarele propuneri;
 - (iv) să examineze cu prioritate absolută cererile de reconsultare, în cazul în care au fost transmise toate informațiile utile.
52. Parlamentul și Comisia reamintesc că, fără a aduce atingere niciunei alte proceduri prevăzute în tratate, recurgerea la articolul 122 din TFUE este posibilă doar în mod excepțional și în condițiile stricte prevăzute la articolul respectiv.
- Comisia se angajează să furnizeze fără întârziere o justificare și informații cuprinzătoare cu privire la cazurile excepționale și de urgență în care propunerile Comisiei se bazează pe articolul 122 din TFUE.
- Ori de câte ori actul juridic propus poate avea implicații apreciabile asupra bugetului Uniunii, se aplică procedura prevăzută în Declarația comună a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei privind controlul bugetar al noilor propuneri întemeiate pe articolul 122 din TFUE care pot avea implicații apreciabile asupra bugetului Uniunii⁵, semnată la 16 decembrie 2020.
- Cel mai devreme la trei luni de la intrarea în vigoare a actului juridic întemeiat pe articolul 122 din TFUE și, ulterior, la intervale adecvate, membrul Comisiei responsabil prezintă, la cererea președintelui Parlamentului, un raport privind punerea în aplicare a actului juridic în cauză, inclusiv o evaluare a actului juridic.
53. În cazul în care o situație neprevăzută justifică acest lucru, Comisia poate cere Parlamentului să decidă de urgență cu privire la o propunere.
- O astfel de cerere se formulează în scris și include motivele care o justifică, precum și termenele obligatorii din punct de vedere juridic, după caz.
- Înainte de votul privind cererea de procedură de urgență, Comisiei i se va oferi, la cererea sa, posibilitatea de a face o declarație în plen pentru a-și explica cererea.

54. Comisia se asigură că evaluările sale ale impactului se efectuează sub responsabilitatea sa, urmând o procedură transparentă care garantează o evaluare independentă. Evaluările impactului se publică în timp util, ținând cont de o serie de scenarii diferite, inclusiv de opțiunea „inacțiunii”, și se prezintă, în principiu, comisiei parlamentare competente în cursul fazei de informare a parlamentelor naționale, în conformitate cu Protocoalele nr. 1 și nr. 2 la TFUE.
55. În domeniile în care Parlamentul este de regulă implicat în procesul legislativ, Comisia utilizează instrumente juridice neobligatorii, după caz și dacă se justifică, după ce i s-a oferit Parlamentului posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere. Comisia furnizează Parlamentului explicații detaliate cu privire la modul în care a ținut seama de punctul său de vedere la adoptarea propunerii.
56. Pentru a asigura o mai bună monitorizare a transpunerii și aplicării legislației Uniunii, Comisia și Parlamentul fac eforturi să includă tabele de corespondență obligatorii și un termen limită obligatoriu pentru transpunere, care, în cazul directivelor, în mod normal nu ar trebui să depășească doi ani.
- În plus față de rapoartele specifice și raportul anual privind aplicarea legislației Uniunii, Comisia pune la dispoziția Parlamentului informații rezumative cu privire la toate procedurile de încălcare a dreptului Uniunii încă din faza scrisorii oficiale de punere în întârziere, inclusiv, dacă Parlamentul solicită acest lucru, de la caz la caz și cu respectarea normelor de confidențialitate, în special cele confirmate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, privind aspectele vizate de procedura de încălcare a dreptului Uniunii.

V. PARTICIPAREA COMISIEI LA LUCRĂRILE PARLAMENTARE

57. Comisia este prezentă, atunci când i se solicită acest lucru, la ședințele plenare sau la alte reuniuni ale Parlamentului.
- Comisia se asigură că membrii Comisiei sunt prezenți la ședințele plenare fie pentru punctele de pe ordinea de zi care intră în responsabilitatea lor, fie la cererea expresă a Parlamentului, în cadrul funcției acestuia de supraveghere politică, cu excepția cazului în care există motive justificate în mod corespunzător pentru neparticiparea lor. În cazul în care circumstanțele specifice ale unui punct de pe ordinea de zi justifică acest lucru, Parlamentul poate solicita ca un anumit membru al Comisiei să fie prezent în plen.
- În cazul în care sunt introduse modificări în ordinea de zi a ședinței plenare, Comisia va depune toate eforturile pentru a asigura o reprezentare adecvată în funcție de punctele de pe ordinea de zi.
- Ca regulă generală, Parlamentul depune eforturi pentru a regrupa punctele de pe ordinea de zi a perioadelor de sesiune care intră în competența unui membru al Comisiei. În cazul în care Comisia propune abordarea unui punct de pe ordinea de zi într-un anumit moment pentru a facilita participarea membrului responsabil al Comisiei, Parlamentul va încerca să dea curs acestei cereri.
58. Pentru fiecare perioadă de sesiune, Parlamentul poate invita Comisia la timpul afectat întrebărilor, de maxim 90 de minute, pe una sau mai multe teme decise de Conferința președinților cel târziu în joia dinaintea perioadei de sesiune în cauză. Membrii Comisiei care participă la timpul afectat întrebărilor trebuie să aibă un portofoliu legat de tema pentru care urmează să li se adreseze întrebări.

Președintele Comisiei poate fi, de asemenea, invitat să participe la timpul afectat întrebărilor, de către președintele Parlamentului.

59. Membrii Comisiei sunt audiați la cerere.

Fără a aduce atingere articolului 230 din TFUE, cele două instituții se pun de acord asupra unor norme generale privind alocarea între instituții a timpului afectat luărilor de cuvânt.

Cele două instituții convin că alocarea orientativă a timpului afectat luărilor de cuvânt trebuie respectată.

60. În vederea garantării prezenței membrilor Comisiei, Parlamentul se angajează să depună toate diligențele pentru a-și menține proiectele definitive de ordine de zi.

În cazul în care modifică proiectul definitiv de ordine de zi sau deplasează anumite puncte de pe ordinea de zi a unei perioade de sesiune, Parlamentul informează de îndată Comisia cu privire la aceasta. Comisia depune toate diligențele pentru a asigura prezența membrului competent din cadrul Comisiei.

61. Comisia poate propune includerea de puncte pe ordinea de zi cel mai târziu la întrunirea Conferinței președinților la care se aprobă proiectul final de ordine de zi a perioadei de sesiune. Parlamentul ține seama în cea mai mare măsură de aceste propuneri.

62. Comisiile parlamentare fac eforturi pentru menținerea proiectelor de ordine de zi și a ordinii de zi stabilite.

În cazul în care o comisie parlamentară își modifică proiectul de ordine de zi sau ordinea de zi, Comisia este de îndată informată cu privire la aceasta. Comisiile parlamentare fac în special eforturi să respecte un termen rezonabil pentru a asigura prezența membrilor Comisiei la reuniunile lor.

63. Membrii Comisiei și președinții comisiilor parlamentare omoloage stabilesc împreună un calendar anual pentru prezența membrilor Comisiei, în funcție de portofoliul acestora, în comisiile parlamentare, pentru desfășurarea unor dialoguri structurate și pentru alte schimburi.

64. Atunci când sunt invitați, membrii Comisiei participă la reuniunile comisiilor parlamentare pentru a discuta aspecte legate de dosare specifice sau de punerea în aplicare a actelor și programelor Uniunii, sau pentru a furniza informații cu privire la chestiuni de interes pentru comisie, cu excepția cazului în care există motive justificate în mod corespunzător pentru neparticiparea lor.

În cazul în care prezența unui membru al Comisiei la o reuniune a comisiei parlamentare nu este solicitată în mod expres, Comisia se asigură că este reprezentată de un funcționar de rang înalt, care este în măsură să dea răspunsuri relevante la întrebările membrilor comisiei parlamentare.

65. Atunci când comisia solicită informații în scris în timp util, Comisia răspunde suficient de rapid pentru ca informațiile în cauză să poată fi luate în considerare la pregătirea poziției Parlamentului. Comisia parlamentară va depune eforturi pentru a se asigura că cererile scrise nu se suprapun cu aspecte deja abordate în contextul unui dialog structurat sau al unui schimb de opinii cu membrii Comisiei.

66. Comisiile parlamentare vor depune eforturi pentru a-și coordona activitatea, inclusiv evitând reuniunile paralele pe aceeași temă și se vor strădui să nu se abată de la

proiectul de ordine de zi, astfel încât Comisia să poată asigura un nivel adecvat de reprezentare.

Dacă a fost solicitată prezența unui înalt funcționar (director general sau director) la o reuniune de comisie în care se dezbate o propunere a Comisiei, reprezentantul Comisiei are posibilitatea să intervină.

VI. DISPOZIȚII FINALE

67. Comisia își confirmă angajamentul de a examina cât mai curând cu putință actele legislative care nu au fost adaptate la procedura de reglementare cu control înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona pentru a evalua dacă instrumentele respective trebuie să fie adaptate la regimul actelor delegate introdus de articolul 290 din TFUE.

Ca obiectiv final, ar trebui să se ajungă la un sistem coerent de acte delegate și de acte de punere în aplicare, pe deplin compatibil cu tratatul, prin intermediul unei evaluări progresive a naturii și conținutului măsurilor supuse în prezent procedurii de reglementare cu control, pentru a le adapta în timp util la dispozițiile articolului 290 din TFUE.

68. Dispozițiile prezentului acord-cadru completează Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare⁶ fără a-l afecta și nu aduc atingere niciunei revizuii ulterioare a acestuia.

Parlamentul și Comisia convin, de asemenea, asupra necesității de a consolida actualul mecanism interinstituțional de contact, la nivel politic și tehnic, în legătură cu o mai bună legiferare, pentru a asigura o cooperare interinstituțională eficientă între Parlament, Comisie și Consiliu.

69. Comisia se angajează să demareze programarea anuală și multianuală a Uniunii în vederea încheierii de acorduri interinstituționale, în conformitate cu articolul 17 din TUE.

70. În cursul fiecărei legislaturi, cele două instituții convin de comun acord dacă ar trebui să fie revizuită punerea în aplicare a prezentului acord-cadru și a anexelor sale.

Adoptat la ...,

*Pentru Parlamentul European
Președinta*

*Pentru Comisia Europeană
Președinta*

⁶ JO L 123, 12.5.2016, p. 1,
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinsttit/2016/512/oj.

ANEXA I

Reuniunile Comisiei cu experți naționali

Prezenta anexă definește modalitățile de punere în aplicare a punctului 16 din acordul-cadru.

1. Domeniul de aplicare

Dispozițiile punctului 16 din acordul-cadru se referă la următoarele reuniuni:

1. reuniunile Comisiei care se desfășoară în cadrul grupurilor de experți instituite de Comisie și la care sunt invitate autorități naționale din toate statele membre, atunci când acestea au ca subiect pregătirea și punerea în aplicare a legislației Uniunii, inclusiv a instrumentelor juridice neobligatorii („soft law”) și a actelor delegate;
2. reuniunile ad hoc ale Comisiei la care sunt invitați experți naționali din toate statele membre, atunci când acestea au ca subiect pregătirea și punerea în aplicare a legislației UE, inclusiv a instrumentelor juridice neobligatorii („soft law”) și a actelor delegate.

Sunt excluse reuniunile comitetelor de comitologie, fără a aduce atingere actualelor sau viitoarelor acorduri specifice referitoare la informarea Parlamentului European cu privire la exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei¹.

2. Informații care trebuie transmise Parlamentului

Comisia se angajează să transmită Parlamentului aceeași documentație pe care o transmite autorităților naționale în legătură cu reuniunile menționate anterior. Comisia va transmite respectivele documente, inclusiv ordinele de zi, către o cutie poștală funcțională a Parlamentului tot atunci când acestea sunt trimise și experților naționali.

3. Invitarea experților din partea Parlamentului

La cererea Parlamentului, Comisia poate decide să invite Parlamentul să trimită experți de-ai săi pentru a participa la reuniuni ale Comisiei cu experți naționali, astfel cum sunt menționate la punctul 1.

¹ Informarea Parlamentului cu privire la lucrările comitetelor de comitologie și prerogativele Parlamentului în cadrul procedurilor de comitologie sunt clar definite în alte instrumente: 1. Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>); 2. Acordul interinstituțional dintre Parlament și Comisie din 3 iunie 2008 privind procedurile de comitologie (JO C 143, 10.6.2008, p.1); și (3) instrumentele necesare pentru punerea în aplicare a articolului 291 din TFUE.

ANEXA II

Transmiterea informațiilor confidențiale către Parlament

1. Domeniul de aplicare

- 1.1. Prezenta anexă reglementează transmiterea către Parlament și tratarea informațiilor confidențiale, astfel cum sunt definite la punctul 1.2, din partea Comisiei, în cadrul exercitării prerogativelor și competențelor Parlamentului. Cele două instituții acționează în conformitate cu îndatoririle reciproce de cooperare loială, în spirit de încredere reciprocă deplină și respectând cu strictețe dispozițiile pertinente din tratate.
- 1.2. „Informații” înseamnă orice informație scrisă sau orală, indiferent de suport sau de autor.
 - 1.2.1. „Informații confidențiale” înseamnă „informații UE clasificate” (IUEC) și informații sensibile neclasificate (ISN), astfel cum sunt definite la punctele 1.2.2 și 1.2.3.
 - 1.2.2. „Informații UE clasificate” (IUEC) înseamnă orice informație sau material clasificat drept „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET”, „SECRET UE/EU SECRET”, „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” sau „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”, sau care poartă un marcaj național sau internațional echivalent de clasificare, a cărui divulgare neautorizată ar putea cauza prejudicii de diverse grade la adresa intereselor Uniunii sau la adresa unuia sau a mai multora dintre statele membre, indiferent dacă informația în cauză provine din cadrul Uniunii sau este primită de la state membre, țări terțe sau organizații internaționale.
 - (a) TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET: această clasificare se aplică doar informațiilor și materialelor a căror divulgare neautorizată ar putea cauza prejudicii extrem de grave intereselor esențiale ale Uniunii sau ale unuia sau mai multora dintre statele membre.
 - (b) SECRET UE/EU SECRET: această clasificare se aplică doar informațiilor și materialelor a căror divulgare neautorizată ar putea cauza prejudicii grave intereselor esențiale ale Uniunii sau ale unuia sau mai multora dintre statele membre.
 - (c) CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL: această clasificare se aplică informațiilor și materialelor a căror divulgare neautorizată ar putea cauza prejudicii intereselor esențiale ale Uniunii sau ale unuia sau mai multora dintre statele membre.
 - (d) RESTREINT UE/EU RESTRICTED: această clasificare se aplică informațiilor și materialelor a căror divulgare neautorizată ar putea dezavantaja interesele Uniunii sau ale unuia sau mai multora dintre statele membre.
 - 1.2.3. „Informații sensibile neclasificate (ISN)” înseamnă orice informații sau materiale, altele decât IUEC, care trebuie protejate în temeiul obligațiilor

legale prevăzute în tratate sau în actele adoptate pentru punerea în aplicare a acestora sau din cauza caracterului lor sensibil, inclusiv informațiile care fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional.

- 1.3. În conformitate cu dispozițiile prezentei anexe, Comisia transmite Parlamentului IUEC și ISN în timp util pentru a permite Parlamentului să își exercite rolul care îi revine în temeiul tratatelor. Comisia procedează astfel din proprie inițiativă sau la cererea, formulată în timp util, a unuia dintre organele parlamentare sau a unuia dintre titularii de mandat menționați la punctul 1.4.
- 1.4. În contextul prezentei anexe, pot solicita Comisiei IUEC și ISN:
- președintele Parlamentului;
 - președinții comisiilor parlamentare interesate;
 - Biroul și Conferința președinților; și
 - șeful delegației Parlamentului care face parte din delegația Uniunii la o conferință internațională.
- 1.5. Sunt excluse din domeniul de aplicare al prezentei anexe informațiile referitoare la procedurile privind încălcarea dreptului Uniunii și la procedurile în materie de concurență, în măsura în care acestea, în momentul primirii unei cereri din partea unui organ parlamentar/titular de mandat menționat la punctul 1.4, nu fac obiectul unei decizii definitive a Comisiei sau a unei hotărâri a Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și informațiile legate de protecția intereselor financiare ale Uniunii. Acest lucru nu aduce atingere punctului 56 din acordul-cadru și dreptului de control bugetar al Parlamentului.
- 1.6. Aceste dispoziții se aplică fără a aduce atingere Deciziei 95/167/CE, Euratom, CECO a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei din 19 aprilie 1995 privind modalitățile de exercitare a dreptului de anchetă al Parlamentului European¹, precum și dispozițiilor pertinente din Decizia 1999/352/CE, CECO, Euratom a Comisiei din 28 aprilie 1999 de instituire a Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF)².

2. Reguli generale

- 2.1. În conformitate cu punctul 1.3, Comisia transmite Parlamentului în mod corespunzător toate IUEC și ISN necesare pentru exercitarea prerogativelor și competențelor Parlamentului. Cele două instituții respectă, în cadrul competențelor și responsabilităților care le revin:
- drepturile fundamentale ale omului, inclusiv dreptul la apărare și dreptul la protecția vieții private;
 - dispozițiile care reglementează procedurile judiciare și disciplinare;
 - protecția secretului comercial și a relațiilor comerciale;
 - protecția intereselor Uniunii, în special a celor referitoare la siguranța publică, apărare, relațiile internaționale, stabilitatea monetară și interesele financiare.
- În caz de dezacord, președinții celor două instituții sunt sesizați în vederea găsirii unei soluții.

¹ JO L 113, 19.5.1995, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1995/167/oj>.

² JO L 136, 31.5.1999, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/352/oj>.

IUEC și ISN care provin de la un stat membru, de la o altă instituție, de la o organizație internațională sau de la o țară terță se transmit, se înscriu într-un nivel de clasificare inferior sau se declasifică numai cu consimțământul entității respective.

- 2.2. IUEC și ISN se transmit Parlamentului și se tratează și protejează de acesta în conformitate cu standardele minime comune de securitate aplicate de cele două instituții.

Atunci când clasifică informații a căror autoritate de origine este, Comisia se asigură că aplică nivelurile adecvate de clasificare în conformitate cu standardele și definițiile internaționale și cu normele sale interne, ținând totodată seama în mod corespunzător de faptul că Parlamentul trebuie să poată avea acces în orice moment la IUEC pentru a-și exercita eficient competențele și prerogativele.

- 2.3. În cazul în care există îndoieli cu privire la natura confidențială a unei informații sau la nivelul adecvat de clasificare al acesteia, sau dacă este necesar să se stabilească modalități adecvate de transmitere a acesteia în funcție de posibilitățile indicate la punctul 3.2, cele două instituții se consultă reciproc fără întârziere înainte de transmiterea documentului. În cadrul acestor consultări, Parlamentul este reprezentat de președintele organului parlamentar în cauză, însoțit, dacă este cazul, de raportorul sau de titularul de mandat care a solicitat informația. Comisia este reprezentată de membrul Comisiei competent în materie, după consultarea membrului Comisiei responsabil cu aspectele legate de securitate. În caz de dezacord, președinții celor două instituții sunt sesizați în vederea găsirii unei soluții.

- 2.4. În cazul în care, la încheierea procedurii prevăzute la punctul 2.3, dezacordul persistă, președintele Parlamentului, la cererea motivată a organului parlamentar/titularului de mandat care a solicitat informația, invită Comisia să transmită, în termenul adecvat indicat în mod corespunzător, IUEC și ISN în cauză, precizând care dintre modalitățile prevăzute la punctul 3.2 din prezenta anexă se aplică. Înainte de expirarea acestui termen, Comisia informează în scris Parlamentul cu privire la poziția sa finală, asupra căreia Parlamentul își rezervă, dacă este cazul, posibilitatea exercitării dreptului la o cale de atac.

- 2.5. Accesul la IUEC se acordă în conformitate cu normele aplicabile în materie de autorizare de securitate a personalului.

2.5.1. Accesul la informații clasificate „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET”, „SECRET UE/EU SECRET” și „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” poate fi acordat doar funcționarilor, agenților temporari și agenților contractuali care lucrează în Secretariatul General sau într-un grup politic al Parlamentului și experților naționali detașați pentru care aceste informații sunt strict necesare, care au fost desemnați ca având nevoie să cunoască informațiile și care dispun de autorizarea de securitate adecvată.

2.5.2. Având în vedere prerogativele și competențele Parlamentului, președintele Parlamentului poate acorda acces la informațiile CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL unui deputat căruia nu i se acordă acces în virtutea funcției sale în temeiul dreptului intern al statului membru în care deputatul a fost ales și care nu poate obține o autorizare de securitate adecvată din cauza lipsei unei astfel de proceduri în statul membru în care deputatul a fost ales, după ce deputatul respectiv a semnat o declarație pe proprie răspundere că nu va divulga informațiile respective niciunei terțe persoane și cu condiția ca

Parlamentul să nu fi primit informații de la o autoritate națională de securitate competentă care a recomandat să nu se acorde un astfel de acces.

Accesul la informațiile „SECRET UE/EU SECRET” este acordat deputaților care au primit o autorizare de securitate adecvată sau care au acces la IUEC în virtutea funcției lor în temeiul dreptului intern.

2.5.3. Detalii cu privire la categoria sau categoriile de persoane pentru care se solicită acces la IUEC și ISN se comunică concomitent cu cererea.

Înainte să i se acorde acces la aceste informații, fiecare persoană este informată cu privire la nivelul de confidențialitate al acestora și la obligațiile de securitate aferente.

3. Modalități de accesare și de tratare a IUEC și ISN

3.1 IUEC transmise în conformitate cu procedurile prevăzute la punctul 2.2, la punctul 2.3 și, dacă este cazul, la punctul 2.4 sunt puse la dispoziție, sub responsabilitatea președintelui sau a unui membru al Comisiei, organului parlamentar/titularului de mandat care le-a solicitat, în conformitate cu următoarele condiții:

Parlamentul și Comisia asigură consemnarea sau înregistrarea IUEC pentru a asigura trasabilitatea acestora.

Mai precis, IUEC clasificate drept „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” și „SECRET UE/EU SECRET” se transmit de la registratura IUEC competentă a Comisiei la registratura IUEC a Parlamentului, care va avea responsabilitatea de a le pune la dispoziția organului parlamentar/titularului de mandat care le-a solicitat.

Transmiterea IUEC clasificate drept „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET” este supusă altor modalități, convenite între Comisie și organul parlamentar/ titularul de mandat care le-a solicitat, care sunt destinate să asigure un nivel de protecție proporțional cu clasificarea respectivă.

3.2. Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctele 2.2, 2.3 și 2.4, accesul și modalitățile de păstrare a confidențialității informațiilor se stabilesc de comun acord înainte de transmiterea informațiilor. Acest acord între membrul Comisiei responsabil de domeniul de politică respectiv și organul parlamentar (reprezentat de președintele său)/titularul de mandat care a solicitat informațiile prevede, în special, selectarea uneia dintre opțiunile menționate la punctele 3.2.1 și 3.2.2 pentru a asigura nivelul adecvat de confidențialitate.

3.2.1. În ceea ce privește destinatarii IUEC, ar trebui prevăzută una dintre următoarele opțiuni:

- informații destinate doar președintelui Parlamentului, în cazuri justificate de motive cu totul excepționale;
- Biroul și/sau Conferința președinților;
- președintele și raportorul comisiei parlamentare competente;
- toți membrii (titulari și supleanți) comisiei parlamentare competente;
- toți deputații în Parlamentul European.

Informațiile clasificate „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” sau clasificate la un nivel de confidențialitate superior nu pot fi făcute publice sau transmise unui alt destinatar fără acordul Comisiei.

Informațiile clasificate „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” nu pot fi făcute publice fără acordul Comisiei.

Fără a aduce atingere ultimei teze de la punctul 2.1, informațiile clasificate „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” pot fi transmise în cadrul Parlamentului deputaților, funcționarilor, agenților temporari și contractuali care lucrează în Secretariatul General sau într-un grup politic al Parlamentului și experților naționali detașați care au fost informați în mod corespunzător și care au nevoie să cunoască informațiile respective.

Parlamentul informează Comisia cu privire la categoriile de persoane care au primit acces la informații clasificate „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”. Parlamentul va ține evidența persoanelor care au avut acces la IUEC.

3.2.2. În ceea ce privește dispozițiile de tratare a IUEC, ar trebui prevăzute următoarele opțiuni:

- (a) examinarea informațiilor într-o zonă securizată în cazul în care informațiile sunt clasificate drept „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” sau la un nivel de confidențialitate superior;
- (b) desfășurarea cu ușile închise a reuniunii, la aceasta participând doar membrii Biroului, membrii Conferinței președinților sau membrii titulari și membrii supleanți ai comisiei parlamentare competente, precum și funcționari, agenți temporari și agenți contractuali care lucrează în Secretariatul General sau într-un grup politic al Parlamentului și experți naționali detașați, care au fost desemnați în prealabil de președinte ca având nevoie să cunoască informațiile și a căror prezență este absolut necesară, cu condiția ca aceștia să dispună de nivelul necesar de autorizare de securitate, ținând cont de următoarele condiții:
 - documentele sunt numerotate, distribuite la începutul reuniunii și strânse din nou la final; nu se pot lua notițe sau face fotocopii ale acestora;
 - procesul-verbal al reuniunii nu menționează niciun detaliu cu privire la punctul examinat în conformitate cu procedura de confidențialitate.

Înainte de transmitere, este posibil ca toate datele personale să fie extrase din documente.

IUEC și ISN furnizate oral destinatarilor din Parlament se supun aceluiași nivel de protecție ca cel pentru informațiile de acest tip furnizate în scris. Se poate solicita o declarație pe proprie răspundere a destinatarilor informațiilor respective de a nu divulga conținutul acestora niciunui terț.

3.2.3. Atunci când informațiile scrise urmează să fie examinate într-o zonă securizată, Parlamentul se asigură că sunt instituite următoarele măsuri:

- un sistem de stocare sigur pentru IUEC și ISN;
- o zonă securizată fără copiatoare, telefon, fax, scanner sau orice alt mijloc tehnic de reproducere sau transmitere de documente etc.;
- dispoziții de securitate privind accesul în zona securizată pe baza unei semnături într-un registru de acces și a unei declarații de a nu difuza IUEC examinate.

3.2.4. Cele de mai sus nu împiedică convenirea unor alte măsuri echivalente între instituții.

- 3.3 ISN transmise în conformitate cu procedurile prevăzute la punctele 2.2 și 2.3 sunt puse, în cazul informațiilor furnizate la inițiativa Comisiei, la dispoziția organului parlamentar/titularului de mandat responsabil pentru subiectul în cauză în temeiul Regulamentului de procedură al Parlamentului și, în cazul unei cereri, la dispoziția organului parlamentar/titularului de mandat care a depus-o. Informațiile sunt transmise în mod criptat, utilizând o arhitectură și o cheie de criptare aflate sub controlul Parlamentului, pe baza principiului necesității de a cunoaște și în conformitate cu instrucțiunile de manipulare relevante.

ISN nu pot fi publicate fără acordul Comisiei. Fără a aduce atingere ultimei teze de la punctul 2.1., ISN pot fi transmise în cadrul Parlamentului deputaților, funcționarilor, agenților temporari și contractuali care lucrează în Secretariatul General sau într-un grup politic al Parlamentului și experților naționali detașați care au fost informați în mod corespunzător și care au nevoie să cunoască informațiile respective.

Parlamentul informează Comisia cu privire la categoriile de persoane care au primit acces la astfel de informații. Parlamentul va ține evidența persoanelor care au avut acces la ISN.

- 3.4. În cazul pierderii sau compromiterii dovedite sau suspectate a IUEC sau ISN furnizate de Comisie, autoritatea de securitate a Parlamentului European informează imediat autoritatea de securitate a Comisiei. Autoritatea de securitate a Parlamentului European deschide o anchetă și informează autoritatea de securitate a Comisiei cu privire la rezultatele acesteia și la măsurile luate pentru a preveni repetarea sa.

În cazul nerespectării prezentei anexe sau a normelor interne de securitate ale Parlamentului, se aplică dispozițiile privind sancțiunile aplicate deputaților prevăzute în Regulamentul de procedură al Parlamentului și, în ceea ce privește funcționarii și alți angajați ai Parlamentului, dispozițiile aplicabile de la articolul 86 din Statutul funcționarilor sau de la articolul 49 din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene³, precum și orice alte norme aplicabile.

4. Dispoziții finale

- 4.1. Comisia și Parlamentul iau toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei anexe.

În acest scop, serviciile competente ale Comisiei și Parlamentului colaborează îndeaproape la punerea în aplicare a prezentei anexe. Această colaborare cuprinde verificarea reciprocă a trasabilității IUEC și ISN și monitorizarea periodică și în comun a regulilor și a standardelor de securitate aplicate de cele două instituții.

- 4.2. Parlamentul și Comisia vor revizui prezenta anexă și, dacă este necesar, o vor adapta în conformitate cu punctul 70 din acordul-cadru, ținând cont de evoluțiile privind:

– viitoarele reguli de securitate care implică Parlamentul și Comisia;

³ Statutul funcționarilor Uniunii Europene, precum și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii, stabilite prin Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 al Consiliului (JO L 56, 4.3.1968, p. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)).

- alte acorduri sau acte legislative relevante pentru transmiterea informațiilor între instituții.

ANEXA III

Negocierea și încheierea acordurilor internaționale

Prezenta anexă prezintă modalitățile detaliate pentru informarea Parlamentului cu privire la negocierile și încheierea acordurilor internaționale menționate la punctele 27, 33 și 34 din acordul-cadru.

1. Comisia informează Parlamentul cu privire la intenția sa de a propune începerea negocierilor în același timp în care informează și Consiliul.
2. Potrivit dispozițiilor de la punctul 33 din acordul-cadru, atunci când propune proiecte de directive de negociere în vederea adoptării lor de către Consiliu, Comisia le prezintă concomitent Parlamentului.
3. Comisia ține seama în mod corespunzător, pe parcursul negocierilor, de observațiile Parlamentului.
4. Potrivit dispozițiilor de la punctul 27 din acordul-cadru, Comisia informează Parlamentul periodic și cu promptitudine cu privire la derularea negocierilor până la parafarea acordului și precizează dacă și cum au fost integrate observațiile Parlamentului în textele aflate în curs de negociere, iar dacă nu au fost integrate, de ce.
5. În cazul acordurilor internaționale a căror încheiere necesită aprobarea Parlamentului, Comisia furnizează Parlamentului, pe parcursul procesului de negociere, toate informațiile relevante pe care le furnizează și Consiliului (sau comitetului special instituit de Consiliu). Aceste informații includ proiectele de amendamente la directivele de negociere adoptate, proiectele de texte de negociere, articolele convenite, data convenită pentru parafarea acordului și textul acordului care urmează să fie parafat. Comisia transmite Parlamentului, în același mod în care transmite Consiliului (sau comitetului special instituit de Consiliu), toate documentele relevante primite de la terți, sub rezerva acordului autorilor acestora. Comisia ține la curent comisia parlamentară competentă cu privire la evoluția negocierilor și, în special, oferă explicații cu privire la modul în care s-a ținut cont de punctele de vedere ale Parlamentului.
6. În cazul acordurilor internaționale a căror încheiere nu necesită aprobarea Parlamentului, Comisia se asigură că Parlamentul este informat imediat și complet, cel puțin privind proiectele de directive de negociere, directivele de negociere adoptate, derularea ulterioară a negocierilor și încheierea negocierilor.
7. Potrivit dispozițiilor de la punctul 33 din acordul-cadru, Comisia furnizează Parlamentului în timp util informații detaliate privind momentul parafării unui acord internațional și îl informează cât mai devreme posibil cu privire la momentul în care intenționează să propună Consiliului aplicarea provizorie a acordului și motivele acestei decizii, cu excepția cazului în care motive urgente nu îi permit Comisiei să facă acest lucru.

8. Comisia informează concomitent și în timp util Consiliul și Parlamentul cu privire la intenția sa de a propune Consiliului suspendarea unui acord internațional, precum și motivele acesteia.
9. De asemenea, pentru acordurile internaționale care intră sub incidența procedurii de aprobare prevăzute în TFUE, Comisia informează pe deplin Parlamentul înainte de a aproba modificări la un acord, conform autorizării primite din partea Consiliului, prin derogare, în conformitate cu articolul 218 alineatul (7) din TFUE.

ANEXA IV

Calendarul aferent programului de lucru al Comisiei

Programul de lucru al Comisiei este însoțit de o listă de propuneri legislative și fără caracter legislativ pentru anii următori. Programul de lucru al Comisiei vizează anul următor în cauză și cuprinde precizări cu privire la prioritățile Comisiei pentru anii viitori. Programul de lucru al Comisiei poate astfel constitui baza pentru un dialog structurat cu Parlamentul în vederea ajungerii la un consens.

Programul de lucru al Comisiei include, de asemenea, inițiative planificate pentru instrumente juridice neobligatorii, retrageri și simplificare.

1. În primul semestru al unui anumit an, membrii Comisiei întrețin un dialog periodic permanent cu comisiile parlamentare corespunzătoare cu privire la punerea în aplicare a programului de lucru al Comisiei pentru anul în cauză și cu privire la pregătirea viitorului program de lucru al Comisiei. Pe baza acestui dialog, fiecare comisie parlamentară prezintă rapoarte Conferinței președinților de comisie referitoare la rezultatele acestui dialog.
2. În paralel, Conferința președinților de comisie organizează periodic schimburi de opinii cu vicepreședintele Comisiei responsabil cu relațiile interinstituționale pentru a evalua situația aplicării programului de lucru în curs al Comisiei și pentru a discuta despre pregătirea viitorului program al Comisiei și întocmirea unui bilanț al dialogului bilateral permanent dintre comisiile parlamentare implicate și membrii competenți ai Comisiei.
3. În luna iunie, Conferința președinților de comisie prezintă Conferinței președinților un raport rezumativ care ar trebui să prezinte rezultatele analizei aplicării programului de lucru al Comisiei, precum și prioritățile Parlamentului pentru viitorul program de lucru al Comisiei, iar Conferința președinților informează Comisia cu privire la acest raport.
4. Pe baza acestui raport rezumativ, în cursul perioadei de sesiune din luna iulie, Parlamentul adoptă o rezoluție în care își prezintă poziția, în special privind cererile care au la bază rapoarte de inițiativă legislativă.
5. În fiecare an, în prima perioadă de sesiune din luna septembrie, are loc o dezbatere privind situația Uniunii, în care președintele Comisiei susține o alocuțiune prin care prezintă bilanțul anului în curs și schițează prioritățile pentru anii următori. În acest sens, președintele prezintă în paralel Parlamentului, în formă scrisă, elementele principale care stabilesc direcția elaborării programului de lucru al Comisiei pentru anul următor.
6. Încă de la începutul lunii septembrie, comisiile parlamentare competente și membrii competenți ai Comisiei pot să se întâlnească pentru un schimb de opinii mai detaliat cu privire la prioritățile viitoare pentru fiecare domeniu de politică. Aceste reuniuni se încheie cu o reuniune între Conferința președinților de comisie și colegiul comisarilor și cu o reuniune între Conferința președinților și președintele Comisiei, după caz.

7. În luna octombrie, Comisia își adoptă programul de lucru pentru anul următor. Ulterior, președintele Comisiei prezintă Parlamentului, la nivelul corespunzător, acest program de lucru.
8. Parlamentul poate organiza o dezbatere și adopta o rezoluție în cursul perioadei de sesiune din luna decembrie.
9. Prezentul calendar se aplică în cadrul fiecărui ciclu de programare periodic, cu excepția anilor în care alegerea Parlamentului coincide cu sfârșitul mandatului Comisiei.
10. Prezentul calendar nu afectează niciunul din viitoarele acorduri în domeniul programării interinstituționale.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0071

Convenția-cadru a Consiliului Europei privind inteligența artificială și drepturile omului, democrația și statul de drept

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 11 martie 2026 referitoare la decizia Consiliului privind încheierea în numele Uniunii Europene a Convenției-cadru a Consiliului Europei privind inteligența artificială și drepturile omului, democrația și statul de drept (11361/2025– C10-0183/2025 – 2025/0136(NLE))

(Procedura de aprobare)

Parlamentul European,

- având în vedere proiectul de decizie a Consiliului (11361/2025),
 - având în vedere Convenția-cadru a Consiliului Europei privind inteligența artificială și drepturile omului, democrația și statul de drept (CETS 225),
 - având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 114 și articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C10-0183/2025),
 - având în vedere articolul 107 alineatele (1) și (4) și articolul 117 alineatul (7) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere scrisoarea Comisiei pentru cultură și educație,
 - având în vedere recomandarea Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor și a Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A10-0007/2026),
1. aprobă încheierea convenției;
 2. încredințează Președintei sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Secretarului General al Consiliului Europei.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0072

Acordul UE-Ecuador: cooperarea dintre Europol și autoritățile ecuadoriene competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 11 martie 2026 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea Acordului dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Ecuador, pe de altă parte, privind cooperarea dintre Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile ecuadoriene competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului (10965/2025 – C10-0219/2025 – 2025/0120(NLE))

(Procedura de aprobare)

Parlamentul European,

- având în vedere proiectul de decizie a Consiliului (10965/2025),
 - având în vedere proiectul Acordului dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Ecuador, pe de altă parte, privind cooperarea dintre Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile ecuadoriene competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului (10969/2025),
 - având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 16 alineatul (2), articolul 88, articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v) și articolul 218 alineatul (7) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C10-0219/2025),
 - având în vedere articolul 107 alineatele (1) și (4) și articolul 117 alineatul (7) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere recomandarea Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A10-0028/2026),
1. aprobă încheierea acordului;
 2. încredințează Președintei sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și guvernului și parlamentului Republicii Ecuador.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0077

Strategia de extindere a UE

Rezoluția Parlamentului European din 11 martie 2026 referitoare la strategia de extindere a UE (2025/2110(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 49,
- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere concluziile Consiliului European din 23-24 iunie 2022, 29-30 iunie 2023, 26-27 octombrie 2023, 14-15 decembrie 2023, 27 iunie 2024 și 17 decembrie 2024 și concluziile Președinției Consiliului European de la Copenhaga din 21-22 iunie 1993, cunoscute și sub denumirea de „criteriile de la Copenhaga”,
- având în vedere rezoluția sa din 13 decembrie 2023 referitoare la cea de-a 30-a aniversare a criteriilor de la Copenhaga: un nou impuls pentru politica de extindere a UE¹,
- având în vedere acordurile de asociere ale UE cu Albania², Bosnia și Herțegovina³, Georgia⁴, Kosovo⁵, Republica Moldova⁶ (denumită în continuare „Moldova”), Muntenegru⁷, Macedonia de Nord⁸, Serbia⁹, Turcia¹⁰ și Ucraina¹¹,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea

¹ JO C, C/2024/4173, 2.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4173/oj>.

² JO L 107, 28.4.2009, p. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2009/332/oj.

³ JO L 164, 30.6.2015, p. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2015/997/oj.

⁴ JO L 261, 30.8.2014, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2014/494/oj.

⁵ JO L 71, 16.3.2016, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2016/342/oj.

⁶ JO L 260, 30.8.2014, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2014/492/oj.

⁷ JO L 108, 29.4.2010, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2010/224/oj.

⁸ JO L 84, p. 13, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239(2)/oj).

⁹ JO L 278, 18.10.2013, p. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2013/490/oj.

¹⁰ JO L 361, 31.12.1977, p. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1964/732/oj.

¹¹ JO L 161 29.5.2014, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2014/295/oj.

din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690) și comunicările sale anuale anterioare pe această temă,

- având în vedere rezoluțiile sale referitoare la rapoartele Comisiei pe 2023 și 2024 privind Kosovo¹², Serbia¹³, Albania¹⁴, Bosnia și Herțegovina¹⁵, Macedonia de Nord¹⁶, Muntenegru¹⁷, Ucraina¹⁸, Moldova¹⁹, Georgia²⁰ și Turcia²¹,
- având în vedere rezoluția Parlamentului European din 13 martie 2024 referitoare la legături mai strânse între UE și Armenia și necesitatea unui acord de pace între Azerbaidjan și Armenia²²,
- având în vedere rezoluția sa din 29 februarie 2024 referitoare la aprofundarea integrării UE în vederea extinderilor viitoare²³,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 20 martie 2024 privind reformele și revizuirea politicilor înainte de extindere (COM(2024)0146),
- având în vedere recomandarea sa din 23 noiembrie 2022 adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind noua strategie de extindere a UE²⁴,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1529 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 septembrie 2021 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III)²⁵,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1449 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest²⁶,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2024/792 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a Mecanismului pentru Ucraina²⁷,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2025/535 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 martie 2025 de instituire a Mecanismului de reformă și creștere

¹² Texte adoptate, P10_TA(2025)0094.

¹³ Texte adoptate, P10_TA(2025)0093.

¹⁴ Texte adoptate, P10_TA(2025)0155.

¹⁵ Texte adoptate, P10_TA(2025)0156.

¹⁶ Texte adoptate, P10_TA(2025)0157.

¹⁷ Texte adoptate, P10_TA(2025)0130.

¹⁸ Texte adoptate, P10_TA(2025)0175.

¹⁹ Texte adoptate, P10_TA(2025)0131.

²⁰ Texte adoptate, P10_TA(2025)0158.

²¹ Texte adoptate, P10_TA(2025)0092.

²² JO C, C/2024/6555, 12.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6555/oj>.

²³ JO C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj>.

²⁴ **JO C 167, 11.5.2023, p. 105.**

²⁵ JO L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>.

²⁶ JO L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>.

²⁷ JO L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

pentru Republica Moldova²⁸,

- având în vedere concluziile Președinției în urma reuniunii Consiliului European de la Salonic din 19 și 20 iunie 2003,
- având în vedere declarațiile summit-urilor UE-Balcanii de Vest din 17 mai 2018 de la Sofia, din 6 mai 2020 de la Zagreb, din 6 octombrie 2021 de la Brdo pri Kranju, din 6 decembrie 2022 de la Tirana, din 13 decembrie 2023 de la Bruxelles și din 18 decembrie 2024 de la Bruxelles,
- având în vedere Procesul de la Berlin, lansat la 28 august 2014,
- având în vedere declarațiile comune ale summiturilor Parteneriatului estic din 7 mai 2009 de la Praga, din 29-30 septembrie 2011 de la Varșovia, din 28-29 noiembrie 2013 de la Vilnius, din 21-22 mai 2015 de la Riga, din 24 noiembrie 2017 de la Bruxelles și din 15 decembrie 2021 de la Bruxelles,
- având în vedere recomandarea sa din 19 iunie 2020 adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind Parteneriatul estic, în perioada de pregătire a summitului din iunie 2020²⁹,
- având în vedere rezoluția sa din 22 octombrie 2025 referitoare la polarizarea și represiunea intensificată în Serbia, la un an după tragedia de la Novi Sad³⁰,
- având în vedere rezoluția sa din 13 februarie 2025 referitoare la o nouă deteriorare a situației politice din Georgia³¹,
- având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 29 noiembrie 2023 intitulată „Situația actuală privind relațiile politice, economice și comerciale dintre UE și Turcia” (JOIN(2023)0050),
- având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 2 aprilie 2025 privind Pachetul de extindere 2024 al Comisiei – Balcanii de Vest și Turcia,
- având în vedere Raportul special al Curții de Conturi Europene 01/2022 din 10 ianuarie 2022 intitulat „Sprijinul acordat de UE pentru statul de drept în Balcanii de Vest: în pofida eforturilor, persistă probleme fundamentale”,
- având în vedere rapoartele Comisiei din 2024 și 2025 privind statul de drept,
- având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0016/2026),

A. întrucât procesul de extindere a UE a înregistrat progrese semnificative în ultimii ani în

²⁸ JO L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj>.

²⁹ JO C 362, 8.9.2021, p. 114.

³⁰ Texte adoptate, P10_TA(2025)0248.

³¹ JO C, C/2025/2251, 29.4.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2251/oj>.

unele țări candidate; întrucât nouă din cele zece țări care aspiră în prezent să adere la UE au statut de țară candidată, iar unele dintre ele au acest statut de mulți ani; întrucât deschiderea negocierilor de aderare cu Ucraina și Moldova a contribuit la o dinamică reînnoită a politicii de extindere;

- B. întrucât extinderea este unul dintre cele mai puternice instrumente de politică externă și geopolitice ale UE și rămâne un factor-cheie al securității, păcii, stabilității și prosperității pe termen lung în Europa, pe baza valorilor democratice comune; întrucât extinderea reprezintă o oportunitate istorică și unică, cu avantaje socioeconomice, politice și de securitate semnificative atât pentru UE, cât și pentru țările implicate în procesul de aderare;
- C. întrucât cel mai recent raport Eurobarometru privind extinderea indică faptul că 56 % dintre cetățenii UE sprijină extinderea în continuare a Uniunii Europene, Ucraina fiind cel mai favorizat candidat la aderare, odată ce toate criteriile de aderare la UE au fost îndeplinite;
- D. întrucât, potrivit raportului Eurobarometru, se consideră că rundele anterioare de extindere au adus cele mai mari beneficii în domeniul creșterii economice și al competitivității, urmate de o influență globală întărită a UE și de o securitate și o apărare consolidate;
- E. întrucât procesul de aderare la UE produce rezultate concrete în sine, UE rămânând principalul partener politic, economic și comercial al țărilor implicate în procesul de aderare; întrucât volumul total al schimburilor comerciale dintre Balcanii de Vest și UE a crescut cu 62 % după intrarea în vigoare a acordurilor de stabilizare și de asociere; întrucât acordurile de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare au avut un efect transformator asupra Moldovei și Ucrainei atât în ceea ce privește comerțul, cât și dezvoltarea economică, măbind schimburile lor comerciale cu 65,4 % și, respectiv, 64,7 %;
- F. întrucât războiul de agresiune la scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei reprezintă o amenințare gravă la adresa securității pe continentul european și în afara acestuia, demonstrând că neextinderea implică costuri strategice semnificative și subminează securitatea și stabilitatea pe continentul nostru; întrucât stagnarea procesului de extindere din ultimii ani a creat un vid, deschizând astfel spațiul pentru Rusia și China și pentru alți actori periculoși din afara UE; întrucât Rusia intervine în mod deliberat în țările Parteneriatului estic și în Balcanii de Vest prin operațiuni de amenințare hibridă, inclusiv ingerințe electorale și campanii constând în acțiuni străine de manipulare a informațiilor și ingerințe străine (FIMI), urmărind să blocheze procesul de aderare la UE în aceste țări și reprezentând o amenințare la adresa securității atât pentru aceste regiuni, prin ocuparea ilegală a unor părți din teritoriul a trei țări candidate, cât și pentru întregul continent;
- G. întrucât influența Chinei se extinde în mod periculos, de la proiecte de dependență economică la cooperare în materie de securitate, în special în Balcanii de Vest și Georgia, în condițiile în care continuă să exploateze instabilitatea politică și deficiențele instituționale din mai multe țări implicate în procesul de aderare pentru a le submina calea către integrarea în UE și guvernarea democratică;
- H. întrucât extinderea este un proces bazat pe merite, care se întemeiază pe progrese

ireversibile în ceea ce privește statul de drept, democrația și valorile fundamentale, întrucât aderarea fiecărei țări la UE este condiționată de reforme de durată, aprofundate și ireversibile în toate domeniile fundamentale, începând cu statul de drept și cu funcționarea instituțiilor democratice; întrucât calitatea reformelor necesare întreprinse de o țară determină calendarul de aderare;

- I. întrucât UE continuă să fie cel mai mare furnizor de investiții și asistență financiară prin intermediul instrumentului de asistență pentru preaderare IPA III, al Planului economic și de investiții pentru Balcanii de Vest, al Mecanismului pentru Balcanii de Vest, al Mecanismului pentru Ucraina, al Mecanismului pentru Moldova, al Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI) – „Europa globală” și al asistenței macrofinanciare;
- J. întrucât alinierea țărilor candidate la politica externă și de securitate comună (PESC) a UE rămâne una dintre condițiile prealabile esențiale pentru aderarea la UE;
- K. întrucât procesul decizional privind extinderea este prevăzut la articolul 49 din TUE și în cadrele de negociere elaborate pentru fiecare țară candidată;
- L. întrucât Parlamentul rămâne un partener de încredere al țărilor în curs de aderare și un susținător al procesului de extindere, făcând posibilă realizarea de reforme instituționale și socioeconomice în beneficiul cetățenilor.

Dimensiunea geostrategică a extinderii

- 1. reafirmă că extinderea reprezintă un răspuns geostrategic la noua realitate geopolitică și o investiție de importanță majoră pentru securitatea și stabilitatea UE în contextul războiului de agresiune la scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei, al violărilor repetate ale frontierelor, al atacurilor hibride și al altor acțiuni ostile împotriva vecinilor săi, precum al altor provocări geopolitice comune, care necesită o viziune politică democratică pe termen lung și acțiuni îndrăznețe, precum și pași înainte către finalizarea proiectului european;
- 2. reafirmă că extinderea este benefică atât pentru statele membre actuale, cât și pentru cele viitoare; subliniază urgența politică de a demonstra angajamentul activ al UE față de procesul de extindere, inclusiv pentru a proteja credibilitatea UE față de țările implicate în procesul de aderare și societățile acestora; insistă asupra faptului că extinderea UE va consolida securitatea și economia Europei; subliniază, din nou, că viitorul Balcanilor de Vest, al Ucrainei și al Moldovei se află în UE, în conformitate cu aspirațiile popoarelor lor; evidențiază că costul neextinderii depășește costul finalizării procesului și că neextinderea ar risca să creeze zone geopolitice gri vulnerabile la influențe răuvoitoare din partea unor țări din afara UE care doresc să își extindă influența politică, economică și strategică;
- 3. subliniază că aderarea este un instrument-cheie pentru promovarea unei păci durabile, a democrației, a statului de drept și drepturilor fundamentale, pentru promovarea reconcilierii și stabilității regionale și protejarea țărilor candidate și a vecinătății UE împotriva ingerințelor străine răuvoitoare, în special din partea Rusiei; consideră că politica de extindere este indispensabilă pentru influența UE într-o perioadă de instabilitate geopolitică sporită; evidențiază că prosperitatea și securitatea UE se bazează pe capacitatea sa de a apăra democrația, statul de drept, drepturile omului și

ordinea multilaterală bazată pe norme; reamintește legăturile culturale, istorice și umane dintre țările implicate în procesul de aderare și statele membre;

Prioritățile strategice ale extinderii UE: un proces bazat pe merit și condiționalitate

4. recunoaște progresele înregistrate în ultimii ani, care fac probabilă extinderea UE în viitorul apropiat; felicită Muntenegru și Albania pentru progresele lor semnificative, remarcând ambițiile lor de a încheia negocierile până la sfârșitul anului 2026 și, respectiv, sfârșitul anului 2027; îndeamnă instituțiile UE, în special Consiliul, să dea dovadă de reciprocitate în ceea ce privește această ambiție, să elimine obstacolele din partea UE și, astfel, să sporească credibilitatea și previzibilitatea procesului, respectând totodată pe deplin principiul unui proces „bazat strict pe merite”; salută faptul că Bosnia și Herțegovina deține statutul de țară candidată și încurajează această țară să ia măsuri suplimentare de reformă;
5. salută reziliența remarcabilă a Ucrainei și angajamentul său față de calea sa europeană, în pofida războiului de agresiune al Rusiei; invită UE și statele sale membre să sprijine în continuare Ucraina și regretă eșecul Consiliului de a ajunge la un acord cu privire la utilizarea activelor rusești înghețate; felicită Moldova pentru că a avansat mult pe calea aderării la UE și a finalizat cu succes procesul de examinare analitică, în ciuda amenințărilor hibride neîntrerupte; cere să se deschidă rapid grupuri tematice de capitole negociere cu Ucraina și Moldova și invită insistent guvernul ungar să nu mai blocheze începerea negocierilor;
6. reafirmă că, în conformitate cu articolul 49 din TUE, orice stat european poate solicita să devină membru al UE, cu condiția să respecte valorile prevăzute la articolul 2 din TUE, printre care demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și drepturile omului, inclusiv drepturile minorităților; observă sprijinul mai mare de care se bucură aderarea la UE în mai multe țări care s-au pregătit anterior să adere la UE, inclusiv Islanda, care intenționează să organizeze până în 2027 un referendum privind reluarea negocierilor de aderare, și încurajează conducerea UE să continue să construiască legături mai strânse cu aceste țări; ia act de faptul că, la 26 martie 2025, parlamentul armean a adoptat o lege care sprijină în mod oficial aderarea la UE și care solicită guvernului țării să înceapă procesul de aderare la UE, și consideră că realizarea de reforme susținute care să consolideze democrația Armeniei ar putea deschide o fază de transformare a relațiilor dintre UE și Armenia; salută potențialele inițiative ale Groenlandei de a-și consolida legăturile politice, instituționale și economice cu UE, în contextul unui sprijin tot mai mare pentru aderarea la UE;
7. reamintește că rundele anterioare de extindere au stimulat o creștere economică considerabilă atât în noile statele membre, cât și în cele vechi; subliniază că libera circulație a îmbunătățit perspectivele de angajare și salariile și a redus sărăcia prin remiteri de bani; evidențiază că extinderea a avut un impact pozitiv asupra nivelului de trai prin îmbunătățirea legislației muncii, a sănătății și siguranței, a egalității de gen, a serviciilor digitale, a educației și a nediscriminării;
8. reamintește că aderarea la trebuie să rămână un proces bazat pe merit și reversibil, fiecare solicitant fiind evaluat pe baza criteriilor de la Copenhaga, a alinierii la acquis-ul UE și a tuturor condițiilor suplimentare prevăzute în cadrul de extindere; reliefează că parcursul fiecărei țări către integrarea în UE trebuie apreciat în funcție de meritele proprii și că nicio țară nu ar trebui să fie cuplată cu o altă țară sau tratată ca parte a unui

pachet; insistă asupra faptului că nu se pot face compromisuri cu valorile și principiile fundamentale ale UE;

9. subliniază că, deși procesul ar trebui să se intensifice și să devină mai dinamic, cu obiective concrete de reformă, foi de parcurs și calendare intermediare, nu pot exista proceduri accelerate deoarece acest lucru ar putea afecta integritatea procesului de aderare; observă că mai multe țări candidate și-au stabilit deja obiective ambițioase pentru încheierea negocierilor, care ar trebui încurajate atunci când sunt însoțite de reforme concrete;
10. subliniază că statul de drept, reforma democratică, libertatea mass-mediei și drepturile fundamentale, inclusiv drepturile minorităților, trebuie să rămână în prim-planul extinderii; subliniază importanța independenței sistemului judiciar, a luptei împotriva corupției, a includerii și sprijinirii societății civile și a unui mediu propice, fără intimidare, ca precondiții esențiale pentru un progres sustenabil în direcția aderării la UE, în special într-o perioadă de tendințe autoritare în creștere; evidențiază că progresele înregistrate în raport cu elementele fundamentale trebuie să ghideze toate capitolele de negociere;
11. subliniază necesitatea de a realiza și de a integra egalitatea de gen, inclusiv prin eliminarea violenței de gen și a violenței domestice, de a proteja drepturile copiilor și accesul acestora la o educație de calitate, precum și de a pune pe deplin în aplicare principiul nediscriminării, inclusiv împotriva comunității LGBTIQ+ și a persoanelor cu dizabilități, pe tot parcursul procesului de aderare; evidențiază că drepturile omului trebuie protejate nu numai prin legislație, ci și printr-o aplicare coerentă în practică; accentuează că toate țările implicate în procesul de aderare trebuie să garanteze că minoritățile sunt reprezentate cu adevărat la toate nivelurile administrației, să păstreze identitatea culturală și lingvistică a minorităților, să asigure accesul la o educație de calitate în limbile minorităților și să combată cu eficacitate discursurile de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură;
12. invită Comisia să includă în raportul său anual privind statul de drept toate țările implicate în procesul de aderare care nu fac în prezent obiectul raportului respectiv; este deosebit de preocupat de lacunele persistente și de stagnarea proceselor de reformă judiciară, de încercările de a inversa progresele anticorupție, de progresele mici înregistrate în reformele administrației publice și de alinierea insuficientă a legislației electorale la standardele europene, precum și de polarizarea societății, de restrângerea spațiului societății civile și de suprimarea dreptului la întrunire pașnică în unele dintre țările implicate în procesul de aderare;
13. subliniază că nici în UE, nici în țările care aspiră să devină state membre ale UE nu trebuie tolerate sub nicio formă retorica incendiară, negarea genocidului sau glorificarea criminalilor de război, indiferent cărei părți aparțin; evidențiază că doar prin confruntarea trecutului se poate garanta o reconciliere veritabilă, care este esențială pentru existența unor societăți prospere și pentru o integrare reușită;
14. încurajează țările implicate în procesul de aderare să continue punerea în aplicare cu hotărâre și în timp util a reformelor necesare și să realizeze progrese concrete și ireversibile, începând cu elementele fundamentale; insistă asupra necesității unor eforturi constante pentru a promova pluralismul mass-mediei, a apăra drepturile jurnaliștilor, a menține un cadru propice pentru jurnalismul de investigație și a asigura

libertatea de exprimare în toate țările implicate în procesul de aderare, implementând în același timp mecanisme eficace de combatere a discursurilor de incitare la ură, a campaniilor de denigrare, a hărțuirii, a amenințărilor și a atacurilor împotriva jurnaliștilor; insistă asupra anchetării și urmăririi penale a acestor infracțiuni, combătând în același timp concentrarea mass-mediei, presiunea politică și economică și lipsa de transparență în ceea ce privește finanțarea și proprietatea asupra mass-mediei;

15. evidențiază că trebuie intensificată participarea cetățenilor și implicarea societății civile în procesul de extindere; subliniază rolul organizațiilor societății civile cu experiență dovedită și expertiză sectorială în examinarea, negocierea, punerea în aplicare și monitorizarea reformelor, protejând transparența, responsabilitatea și încrederea publicului în procesul de aderare; subliniază importanța unui sprijin susținut pentru activitatea acestora și a unui mediu de funcționare sigur; cere insistent să se sensibilizeze mai mult populația la nivel național despre importanța de a susține societatea civilă și să se mărească sprijinul acordat de stat activităților acesteia, printre altele, pentru a se pregăti pentru schimbările în materie de finanțare care vor veni după aderarea la UE;
16. își reafirmă poziția potrivit căreia alinierea la PESC a UE este un indicator esențial al orientării geostrategice evidente a unei țări candidate, al angajamentului său în favoarea valorilor și principiilor fundamentale ale UE și al gradului său de pregătire pentru o viitoare aderare la UE;
17. constată că unele țări candidate, în primul rând Ucraina, contribuie deja la securitatea și apărarea europeană; își exprimă profundul respect și profunda recunoștință față de poporul ucrainean, care plătește zilnic cel mai mare preț pentru menținerea modului de viață european;
18. salută reluarea cu succes a dialogului PESC cu partenerii din Balcanii de Vest și subliniază importanța acestor parteneriate pentru pace și securitate; îndeamnă toate țările candidate și potențial candidate să acorde prioritate alinierii rapide și depline la PESC și reafirmă că aderarea unei anumite țări poate avea loc numai după ce aceasta se aliniază pe deplin la PESC, inclusiv prin adoptarea și implementarea măsurilor restrictive și prin alinierea sa la politica UE în domeniul vizelor; observă că cele mai îngrijorătoare evoluții și regrese democratice se înregistrează în continuare în țările implicate în procesul de aderare care sunt cel mai puțin aliniate la PESC și în țările al căror proces de aderare la UE se află efectiv într-un punct mort, în special Serbia, Georgia și Turcia; invită UE și statele membre să depună toate eforturile pentru a împiedica alte țări implicate în procesul de aderare să urmeze exemplul acestor țări; subliniază că divergențele sistematice față de alinierea la PESC constituie o barieră fundamentală în calea aderării la UE; se așteaptă ca țările candidate și potențial candidate să se alinieze pe deplin și la politica de securitate și apărare comună (PSAC), inclusiv la principiile, obiectivele și misiunile acesteia, ca element esențial al procesului de aderare; încurajează Consiliul Afaceri Externe să invite miniștrii de externe ai țărilor implicate în procesul de aderare care sunt pe deplin aliniate la PESC să participe la summiturile sale în calitate de invitați;
19. ia act de importanța consolidării rolului țărilor candidate în securitatea și apărarea europeană și sprijină participarea lor bazată pe merite la anumite instrumente, programe și proiecte de apărare ale UE, precum și acordarea unui statut de observator acestor țări în cadrul Agenției Europene de Apărare; recomandă cu tărie includerea acestora în

discuții și în angajamentul de a oferi garanții de securitate Ucrainei; recunoaște contribuția mai multor țări candidate la misiunile PSAC ale UE și lupta acestora împotriva FIMI anti-UE și a amenințărilor hibride și subliniază că o integrare mai strânsă consolidează securitatea colectivă și reziliența la amenințările hibride;

20. subliniază că nealinierea la PESC prezintă riscuri de securitate pentru UE, de exemplu, prin posibilitatea ca cetățenii țărilor din afara UE să dobândească dreptul de a călători fără viză în UE, ca urmare a faptului că o țară candidată le acordă cetățenie, sau prin creșterea dependenței de China; insistă asupra necesității unor condiționalități clare privind relațiile cu rivalii geopolitici care încearcă să submineze ordinea internațională bazată pe norme și să fragilizeze Europa;
21. subliniază că cooperarea regională, în special în Balcanii de Vest, este o condiție prealabilă pentru aderarea la UE; subliniază că reconcilierea, care conduce la relații de bună vecinătate, este esențială pentru succesul aderării la UE; evidențiază, de asemenea, că problemele bilaterale nesoluționate dintre UE și țările din afara UE ar trebui soluționate bilateral, în conformitate cu dreptul internațional, și că nu ar trebui utilizate pentru a bloca extinderea; avertizează că întârzierile excesive pot afecta negativ atât opinia publică, cât și angajamentul politic al țărilor candidate;
22. reamintește că procesul de aderare la UE depinde de îndeplinirea condițiilor prevăzute în cadrele de negociere ale UE, de promovarea relațiilor de bună vecinătate și de respectarea acordurilor bilaterale și internaționale, în conformitate cu criteriile de la Copenhaga, și se bazează pe propriile merite ale țării în cauză; invită Consiliul să se asigure că problemele bilaterale care nu au legătură cu criteriile de la Copenhaga nu împiedică progresul;
23. subliniază importanța dialogului dintre Belgrad și Priștina, care este esențial pentru ca Serbia și Kosovo să avanseze pe căile lor europene respective și care va contribui la stabilitatea și prosperitatea regională, precum și importanța de a se continua punerea în aplicare cu bună-credință a Acordului de la Prespa dintre Macedonia de Nord și Grecia și a Tratatului de prietenie, bună vecinătate și cooperare dintre Macedonia de Nord și Bulgaria, în conformitate cu cadrul de negociere al UE;
24. își reiterează poziția cu privire la importanța deschiderii și publicării arhivelor istorice referitoare la război și la perioada comunistă pentru a facilita căutarea adevărului și reconcilierea și pentru a consolida guvernanta democratică; atrage atenția asupra importanței de a aplica integral hotărârile judecătorești naționale și internaționale, de a respecta obligațiile internaționale privind crimele de război și persoanele dispărute și de a combate glorificarea criminalilor de război și revizionismul istoric;
25. subliniază că abordarea bazată pe merit poate implica înghețarea sau anularea negocierilor de aderare în cazul unui regres în ceea ce privește valorile fundamentale, negocierile fiind reluate numai după ce se înregistrează progrese suficiente la nivelul reformelor; subliniază că țările cu performanțe slabe în materie de guvernanta democratică trebuie să suporte consecințele acestei situații pentru a se garanta că procesul de aderare rămâne cu adevărat bazat pe merite; reafirmă că UE trebuie să sprijine în mod proactiv pilonii democrației din țările candidate pentru a consolida stabilitatea și dinamica reformelor;
26. solicită o evaluare aprofundată a politicii de extindere, care să acopere atât conținutul,

cât și fondul, pentru a evalua motivele pentru care unele țări implicate în procesul de aderare au înregistrat progrese atât de limitate, în special în ceea ce privește statul de drept, drepturile omului și democrația; solicită o evaluare a progreselor realizate nu numai la nivel legislativ, ci și în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației adoptate;

27. solicită Comisiei să creeze un grup de monitorizare privind punerea în aplicare a reformelor din cadrul grupului tematic al elementelor fundamentale, unde progresele sau regresele rapide sunt adesea cele mai vizibile și pot afecta în mod semnificativ credibilitatea și sustenabilitatea procesului de aderare;
28. recunoaște că unele deficiențe majore ale proceselor de extindere finalizate anterior au permis un regres democratic după aderarea la UE, subminând astfel credibilitatea politicii de extindere a UE; constată că, în țările candidate care nu au înregistrat suficiente progrese în direcția aderării la UE, aceasta ar trebui să își consolideze asistența acordă actorilor democratici pro-UE din societatea civilă care urmăresc realizarea de reforme și sunt călăuziți de valori europene;
29. invită delegațiile UE de pe teren să aplice în mod consecvent o abordare credibilă și bazată pe merite, fundamentată pe respectarea statului de drept și pe protecția drepturilor omului;

Asigurarea funcționării eficiente a unei Uniuni extinse

30. consideră că procesul de pregătire pentru extindere ar trebui să se desfășoare în paralel atât în UE, cât și în țările implicate în procesul de aderare, pentru a garanta funcționarea eficace a unei Uniuni extinse;
31. solicită din nou instituțiilor UE și statelor membre să realizeze reformele necesare pentru a-i permite UE să devină mai puternică și pentru a mări autonomia strategică a Europei, asigurându-se că absența unor astfel de reforme nu întârzie aderarea unor noi state membre;
32. solicită din nou consolidarea capacității UE de a acționa prin introducerea votului cu majoritate calificată (VMC) în domenii relevante pentru procesul de aderare, eliminând, în special, cerința unanimității în etapele intermediare ale procesului de extindere atunci când se decide cu privire la când se deschid și închid clustere și capitole de negociere individuale; regretă că utilizarea excesivă a unanimității în etapele intermediare ale procesului de extindere a încetinit în mod repetat extinderea UE și subminează sprijinul populației pentru integrarea în UE;
33. consideră că este necesară o revizuire a politicilor sectoriale ale UE pentru a stabili cum trebuie integrate noile state membre și pentru a asigura funcționarea eficientă a unei Uniuni extinse; salută viitoarele revizuri ale politicilor premergătoare extinderii, ca un pas esențial în pregătirea Uniunii pentru primirea de noi membri;
34. subliniază că procesul de extindere oferă un potențial considerabil de convergență în mai multe domenii-cheie, cum ar fi economia, protecția mediului și securitatea, după cum au arătat rundele anterioare de extindere; salută efectele inițiale ale convergenței declanșate de o perspectivă europeană; subliniază că politica de coeziune și politica agricolă comună joacă un rol central în promovarea convergenței între statele membre

ale UE și ar trebui protejate în cadrul unei Uniuni extinse;

35. recunoaște importanța unei largi aplicări a integrării treptate, pe bază de merit și în mod reversibil, în politicile comune ale UE, cum ar fi piața unică, inclusiv piața unică digitală, pentru țările candidate care înregistrează progrese substanțiale în ceea ce privește reformele legate de UE, păstrând pe deplin integritatea pieței interne a UE și menținând condițiile de concurență echitabile; subliniază că, deși integrarea treptată a țărilor candidate le poate ajuta să pună în aplicare acquis-ul UE și, astfel, poate facilita tranziția către aderarea la UE, ea nu poate înlocui aderarea deplină la UE; subliniază că viitoarele state membre ar trebui să aibă aceleași drepturi și obligații ca și actualele state membre și se opune ferm creării unor clase diferite de membri;
36. subliniază că liberalizarea vizelor este rezultatul cel mai satisfăcător și cel mai bine primit al integrării treptate; sprijină noile norme care ar permite suspendarea liberalizării vizelor pentru resortisanții țărilor implicate în procesul de aderare care sunt responsabili de regresul democrației și de încălcări grave ale drepturilor omului, inclusiv de persecutarea și utilizarea violenței împotriva protestatarilor pașnici, a societății civile, a lucrătorilor din mass-media și a politicienilor din opoziție;
37. evidențiază că ar trebui să li se propună țărilor candidate oportunități de integrare treptată, în conformitate cu abordarea bazată pe merite și condiționalitate; subliniază că este esențial să se asigure reversibilitatea integrării treptate în cazurile în care o țară candidată înregistrează regrese în îndeplinirea angajamentelor;
38. propune ca procesul de extindere să fie sprijinit prin implicarea țărilor candidate în funcționarea instituțiilor UE, mai ales prin statutul de observator în organismele și instituțiile relevante, inclusiv în Parlament și în Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE;
39. subliniază că este important să se sensibilizeze mai mult publicul din societățile europene pe tema extinderii UE și a rolului-cheie pe care aceasta îl va juca în adaptarea integrării europene la exigențele viitorului; subliniază că succesul procesului de extindere va depinde în mod semnificativ de o strategie de comunicare clară și transparentă;

Sprijinirea țărilor implicate în procesul de aderare pe calea lor către UE

40. subliniază că, pe lângă stabilirea unor obiective individuale de reformă, a unor foi de parcurs și a unor calendare intermediare pentru fiecare țară în curs de aderare, UE ar trebui să îmbunătățească transparența procesului și să stabilească calendare clare și previzibile pentru aderarea țărilor candidate care sunt cele mai avansate pe calea aderării, pentru a evita pierderea dinamicii și a credibilității; consideră că extinderea UE ar trebui să aibă loc de îndată ce toate condițiile de aderare sunt îndeplinite în țările candidate în cauză;
41. subliniază că reformele-cheie care afectează funcționarea și independența instituțiilor nu trebuie grăbite sau instrumentalizate politic, în special în țările candidate cu sisteme constituționale complexe; evidențiază că procedurile accelerate sau presiunea de a respecta termenele politice nu trebuie să se facă în detrimentul calității juridice și al integrității instituționale a reformelor;

42. consideră că asistența financiară pentru preaderare, inclusiv mecanismele pentru Balcanii de Vest, Ucraina și Moldova, este esențială pentru a garanta că țările implicate în procesul de aderare primesc sprijin financiar structurat pentru transformarea instituțională și economică; subliniază că întreaga asistență financiară a UE trebuie să respecte și să mențină condiționalitatea sprijinului de preaderare, inclusiv în ceea ce privește statul de drept și lupta împotriva corupției, pentru a proteja interesele financiare ale UE și ale cetățenilor ambelor părți; ia act de necesitatea de a adapta modalitățile de punere în aplicare a IPA pentru a facilita procesul de pregătire și învățare necesar pentru utilizarea fondurilor structurale;
43. subliniază că extinderea necesită reforme financiare pentru a aborda provocările din cadrul politicilor de coeziune și agricole, printre altele, și pentru a garanta că bugetul UE are în continuare capacitatea de a realiza programele și prioritățile politice existente;
44. ia act de faptul că propunerea Comisiei privind stabilirea cadrului financiar multianual (CFM) pentru perioada 2028-2034 identifică în mod clar extinderea ca fiind una dintre prioritățile strategice ale UE; subliniază că extinderea constituie un pilon central al Instrumentului „Europa globală”, reprezentând 21 % (43,1 miliarde EUR) din bugetul propus al acestuia, acoperind toate țările candidate actuale și țările potențial candidate, precum și partenerii din vecinătatea estică, și furnizând finanțare orientată în mod specific către asistența pentru preaderare, consolidarea instituțională și pregătirile interne ale UE pentru viitoarele aderări;
45. solicită o finanțare adecvată pentru preaderare în cadrul noului CFM, care să fie adaptată la extinderea preconizată a UE în timpul punerii sale în aplicare, deoarece este probabil ca unele țări candidate să adere la UE în perioada de aplicare a viitorului CFM; solicită alocări clare și coerente ale fondurilor de preaderare pentru țările candidate și potențial candidate în cadrul pilonului „Europa globală” al CFM și subliniază că acestea trebuie protejate împotriva deturnării către alte priorități externe și ar trebui să reflecte în mod clar prioritățile din domeniile fundamentale, îmbunătățind în același timp vizibilitatea și transparența asistenței de preaderare; insistă asupra faptului că fondurile trebuie să sprijine în mod direct statul de drept, reforma administrației publice, coeziunea socială și teritorială și capacitatea și implicarea actorilor societății civile locale și a mass-mediei independente pentru a asigura transparența, a preveni utilizarea abuzivă a fondurilor și a menține responsabilitatea publică a guvernelor beneficiare; invită Comisia să aplice în mod consecvent o condiționalitate specifică bazată pe criterii de referință clare privind progresele, recompensând reformele și sancționând regresul sau lipsa persistentă a progreselor;
46. își reiterează apelul pentru instituirea unui cadru de cooperare eficientă între Parchetul European (EPPO) și țările în curs de aderare; încurajează țările candidate și potențial candidate la aderarea la UE să încheie rapid acorduri de lucru bilaterale cu EPPO pentru a facilita cooperarea strânsă și urmărirea penală a utilizării abuzive a fondurilor UE;
47. subliniază că trebuie consolidată și mai bine aliniată finanțarea pentru implementarea măsurilor de mediu, climatice și de condiții de viață a animalelor, precum și sprijinul pentru consolidarea capacităților țărilor candidate; ia act de caracterul transsectorial și de costurile ridicate ale acestor măsuri și de faptul că ele sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă, alinierea la Pactul verde al UE și la legislația privind bunăstarea

animalelor, precum și pentru integrarea pe piața internă;

48. evidențiază importanța includerii țărilor candidate în proiectele actuale și viitoare ale UE privind conectivitatea, transporturile, infrastructura energetică, tranziția verde, securitatea digitală, reziliența și mobilitatea militară a UE pentru a consolida securitatea Europei într-un context geopolitic dificil;
49. subliniază importanța strategică a regiunii Mării Negre pentru securitatea și prosperitatea întregului continent european; subliniază că este nevoie să se îmbunătățească conectivitatea dintre Ucraina, Moldova, România, Bulgaria și Turcia în domeniile transporturilor, energiei și infrastructurii digitale, pentru a consolida reziliența regională, a diversifica lanțurile de aprovizionare și a asigura rute comerciale alternative;
50. evidențiază importanța strategică a proiectelor de infrastructură de transport și energie din vecinătatea estică a UE și din Balcanii de Vest pentru consolidarea autonomiei geostrategice a UE și solicită finalizarea rapidă și punerea deplină în funcțiune a acestora;
51. este preocupat de influența tot mai mare a Chinei în țările implicate în procesul de aderare, de dependențele economice și politice care rezultă din programele de asistență financiară ale Chinei și din investițiile considerabile în sectoare-cheie, cum ar fi energia, telecomunicațiile, infrastructura și sectorul extractiv și al materiilor prime, precum și de consecințele pe termen lung pentru reziliența democratică, securitatea economică și interesele europene; solicită un angajament mai puternic și mai vizibil al UE, inclusiv prin alternative de investiții credibile;
52. salută rezultatele tangibile obținute pentru cetățeni prin reducerea tarifelor de roaming între UE și Balcanii de Vest; invită Comisia să accelereze eforturile de extindere a acestor acorduri de roaming la toate țările implicate în procesul de aderare, pentru a implementa cât mai curând posibil roamingul la prețurile de pe piața națională și a realiza zona unică de plăți în euro (SEPA) pentru toate țările candidate și potențial candidate;
53. solicită să se pună un accent mai mare pe investițiile în capitalul uman pentru a stimula competitivitatea și inovarea în țările candidate și a găsi soluții concrete la șomajul în rândul tinerilor;
54. solicită din nou Consiliului, Comisiei și Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) să consolideze eforturile de comunicare proactivă și strategică cu privire la beneficiile concrete ale aderării la UE în țările implicate în procesul de aderare și în statele membre, prin elaborarea unor strategii de comunicare adaptate, bazate pe fapte și orientate spre rezultate, care să sprijine obiectivele UE și să includă societatea civilă și mass-media locală, mai degrabă decât campanii de comunicare generice; subliniază, în acest context, rolul esențial al tinerilor, întrucât mișcările de tineret s-au dovedit a fi în mod repetat factori esențiali ai activismului pro-democratic în țările candidate; solicită din nou Comisiei, în plus, să asigure că sprijinul și investițiile UE în țările candidate, inclusiv atunci când acestea sunt direcționate prin intermediul unor organizații internaționale, sunt pe deplin vizibile și cunoscute de publicul larg grație unei indicații și unei imagini a steagului UE; evidențiază că, deși Statele Unite au încetat să sprijine mass-media independentă și actorii societății civile din țările

candidate, UE are un interes puternic să își intensifice rapid sprijinul; subliniază că sprijinul cetățenilor va fi decisiv în procesele de ratificare și, prin urmare, comunicarea trebuie să facă apel atât la rațiune, cât și la emoții; îndeamnă instituțiile UE să promoveze dezbateri publice incluzive privind extinderea, implicând publicul larg în dezbateri semnificative și permițând participarea sa efectivă la proces; subliniază importanța unei implicări mai mari a cetățenilor la nivel local în procesul de extindere, atât în statele membre ale UE, cât și în țările în curs de aderare;

55. subliniază rolul esențial al autorităților și al liderilor politici din țările implicate în procesul de aderare în construirea unei cooperări între partide în vederea reformelor de aderare la UE, în menținerea consensului la toate nivelurile societății pentru integrarea în UE și în informarea eficientă și continuă a cetățenilor despre beneficiile aderării la UE; subliniază rolul esențial al organizațiilor societății civile în promovarea discursului public bazat pe fapte privind integrarea în UE, în combaterea dezinformării și în facilitarea dezbaterii publice în cunoștință de cauză; invită Comisia și statele membre să implice în mod sistematic actorii societății civile în eforturile de comunicare strategică legate de extindere și de reformele sprijinite de UE;
56. îndeamnă Comisia, inclusiv la cel mai înalt nivel, să folosească un limbaj mai clar și mai direct în comunicarea sa publică, inclusiv în ceea ce privește deficiențele, lipsa progreselor și regresele, mai ales în domeniul statului de drept, pentru a apăra condiționalitatea și valorile fundamentale ale Uniunii și a menține încrederea actorilor proeuropeni și prodemocratici;
57. invită instituțiile UE și statele membre să se implice pe deplin în consolidarea proceselor de reformă din țările candidate, în special prin întărirea capacităților lor administrative prin intermediul unor programe specifice de consolidare a capacităților; solicită stimularea cooperării academice și educaționale între statele membre ale UE și țările implicate în procesul de aderare prin încurajarea cursurilor de formare axate pe valorile europene și statul de drept, buna guvernare, administrația publică și eradicarea corupției și prin crearea unui spațiu de formare comună pentru funcționarii publici din țările implicate în procesul de aderare, inclusiv pentru funcționarii din cadrul autorităților locale și regionale; subliniază succesul proiectelor de înfrățire în ceea ce privește transferul de expertiză sectorială și evidențiază necesitatea de a valorifica această experiență pozitivă, nu în ultimul rând pentru a mări asumarea responsabilității față de procesul de extindere în statele membre; subliniază că programele de consolidare a capacităților ar trebui, de asemenea, să acorde prioritate consolidării organizațiilor independente ale societății civile și protejării spațiului în care acestea funcționează; invită Comisia să sprijine programele care capacitează comunitățile locale, voluntarii și inițiativele civice ce promovează cultura democratică, valorile europene și coeziunea socială;
58. pune în evidență rolul diplomației parlamentare, al responsabilității și al programelor UE de sprijinire a democrației în susținerea dinamicii reformelor; își reafirmă disponibilitatea de a consolida dialogul și cooperarea periodice și transparente cu parlamentele naționale ale țărilor candidate și potențial candidate, prin valorificarea experiențelor pozitive anterioare și a formatelor de succes, utilizând pe deplin instrumentele și inițiativele existente ale Parlamentului de sprijinire a democrației și promovând o supraveghere parlamentară sporită a procesului de aderare la UE și a reformelor conexe;

59. subliniază necesitatea unor reforme electorale care să asigure alegeri libere, corecte și democratice, în conformitate cu standardele internaționale; subliniază că criteriile de referință privind pluralismul, integritatea partidelor, transparența finanțării partidelor și a mass-mediei, precum și independența sistemului judiciar și a mass-mediei sunt condiții prealabile pentru sprijinul financiar și pentru progres; încurajează UE și statele membre să utilizeze instrumente participative care să implice cetățenii, parlamentele, societatea civilă și tinerii cu scopul de a face schimb de opinii, a spori înțelegerea reciprocă și a insufla un sentiment de asumare a responsabilității înainte de aderarea formală;
60. este preocupat de campaniile de dezinformare la scară largă și răuvoitoare desfășurate în mod continuu de Rusia și de alți actori de mulți ani, care au crescut în intensitate de la începutul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei; remarcă faptul că țările candidate și potențial candidate și vecinătatea UE au reprezentat un punct focal clar al operațiunilor FIMI ale Rusiei, unul dintre obiective fiind de a discredita UE și de a diminua valoarea percepută a integrării în UE;
61. încurajează un dialog mai puternic al UE cu societatea civilă și un sprijin mai mare pentru mass-media de investigație independentă, organele de verificare a faptelor și organizațiile societății civile care își desfășoară activitatea în domeniul educației în domeniul mass-mediei pentru a combate în mod eficace dezinformarea și acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine (FIMI); subliniază necesitatea unui sprijin continuu și a unei cooperări strânse cu toate țările implicate în procesul de aderare care se confruntă cu ingerințe externe puternice în procesul lor de convergență cu UE și în procesele lor electorale; solicită aplicarea învățămintelor desprinse din Misiunea de parteneriat a UE în Moldova; evidențiază că este important să se evalueze și să se îmbunătățească eficacitatea instrumentelor UE concepute pentru a ajuta țările candidate să combată FIMI; salută intenția Comisiei de a extinde Scutul european pentru democrație propus la țările în curs de aderare, întărind astfel capacitatea acestora de a răspunde unor amenințări precum FIMI și campaniile de dezinformare; invită Comisia și SEAE să întărească cooperarea cu țările implicate în procesul de aderare vulnerabile în ceea ce privește reziliența informațiilor, securitatea cibernetică și amenințările hibride; invită SEAE și delegațiile UE din țările terțe să își consolideze în continuare capacitățile lor respective de combatere și contracarare a dezinformării și a propagandei îndreptate împotriva PESC a UE, inclusiv investind în campanii de comunicare pentru a combate influența străină;
62. constată cu îngrijorare că Rusia se prezintă din ce în ce mai mult ca un apărător mondial al „valorilor tradiționale”, instrumentalizând Biserica Ortodoxă Rusă ca mijloc de dezinformare și de proiecție a puterii discrete, în special în țările din fosta Uniune Sovietică; subliniază că astfel de practici sunt concepute pentru a submina democrația, coeziunea socială și orientările proeuropene; cere ca PESC să includă măsuri specifice de combatere a acestei influențe, inclusiv diplomația bazată pe credință, comunicarea strategică și sprijinul pentru comunitățile religioase care au fost victime ale opresiunii sovietice;

o

o o

63. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului,

Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și guvernelor și parlamentelor țărilor implicate în procesul de aderare.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0080

Proiecte europene emblematic de interes comun în domeniul apărării

Rezoluția Parlamentului European din 11 martie 2026 referitoare la proiectele europene emblematic de interes comun în domeniul apărării (2025/2144(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 42 alineatul (2) și articolul 42 alineatul (3),
- având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 2, articolul 107 alineatul (3) litera (b), articolul 114 și articolul 346,
- având în vedere articolul 2 litera (e) din Protocolul nr. 10 privind cooperarea structurată permanentă (PESCO) stabilită prin articolul 42 alineatul (6) din TUE și notificarea comună privind PESCO semnată de miniștrii a 23 de state membre ale UE la 13 noiembrie 2017,
- având în vedere Declarația de la Versailles adoptată la reuniunea informală a șefilor de stat sau de guvern din 11 martie 2022, în special punctul 22,
- având în vedere „Busola strategică pentru securitate și apărare - Pentru o Uniune Europeană care își protejează cetățenii, valorile și interesele și contribuie la pacea și securitatea internațională”, aprobată de Consiliu la reuniunea sa din 21 martie 2022 și confirmată de Consiliul European la 25 martie 2022,
- având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 18 mai 2022 privind analiza deficitelor de investiții în domeniul apărării și calea de urmat (JOIN(2022)0024),
- având în vedere Comunicarea comună a Comisiei și a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 10 martie 2023 intitulată „Strategia spațială a Uniunii Europene pentru securitate și apărare” (JOIN(2023)0009),
- având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 5 martie 2024 intitulată „O nouă strategie privind industria europeană de apărare: asigurarea capacității de reacție rapidă a UE prin intermediul unei industrii europene de apărare reactive și reziliente” (JOIN(2024)0010),

- având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 21 februarie 2025 intitulată „Planul de acțiune al UE privind securitatea cablurilor” (JOIN(2025)0009),
- având în vedere cartea albă comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 19 martie 2025 intitulată „Cartea albă comună privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030”, (JOIN(2025)0120),
- având în vedere Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare (FEA)¹,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2025/2643 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2025 de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării² („Regulamentul EDIP”), în special capitolul IV privind proiectele europene de interes comun în domeniul apărării (EDPCI),
- având în vedere propunerea Comisiei din 19 martie 2025 de regulament al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare (COM(2025)0122),
- având în vedere propunerea Comisiei din 22 aprilie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153, (UE) 2023/1525 și (UE) 2024/795 în ceea ce privește stimularea investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE pentru a pune în aplicare Planul „ReArm Europe” (COM(2025)0188),
- având în vedere Regulamentul (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare³,
- având în vedere Comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 16 octombrie 2025 intitulată „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030” (JOIN(2025)0027),
- având în vedere Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar⁴,
- având în vedere documentul pregătit al Comisiei din 29 septembrie 2025 intitulat „Foaie de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030”,
- având în vedere raportul din 11 aprilie 2025 al Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate către Consiliu intitulat „Raport anual privind

¹ JO L 170, 12.5.2021, p. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>.

² JO L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>.

³ JO L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>.

⁴ JO L 335, 13.12.2008, p. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>.

progresele înregistrate în punerea în aplicare a Busolei strategice pentru securitate și apărare”,

- având în vedere concluziile Consiliului European din 22 și 23 iunie 2017, în special cele de la punctul 8 privind PESCO, și din 6 martie 2025, în special cele de la punctul 3 litera (f),
- având în vedere concluziile Consiliului European din 23 octombrie 2025,
- având în vedere strategiile naționale de securitate ale statelor membre ale UE,
- având în vedere avizul 02/2024 al Curții de Conturi Europene din 3 octombrie 2024 referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării (EDIP), în special punctul 42,
- având în vedere raportul anual pe 2024 al Agenției Europene de Apărare (AEA), precum și raportul său din 14 noiembrie 2023 intitulat „Prioritățile UE în materie de dezvoltare a capabilităților pentru 2023” și raportul din 2024 intitulat „Procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea”,
- având în vedere raportul din septembrie 2025 al secretariatului PESCO privind progresele înregistrate în ceea ce privește proiectele PESCO,
- având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 privind viitorul competitivității europene și capitolul 4 al acestuia privind creșterea securității și reducerea dependențelor,
- având în vedere raportul lui Enrico Letta din 17 aprilie 2024 intitulat „Much more than a market” („Mult mai mult decât o piață”) și, în special, capitolul 3, intitulat „A single market to play big: scale matters” (O piață unică pentru a juca în liga celor mari: dimensiunea contează),
- având în vedere raportul lui Sauli Niinistö din 30 octombrie 2024 intitulat „Un nivel mai mare de siguranță împreună – Consolidarea disponibilității și pregătirii în domeniul apărării civile și militare a Europei”, în special capitolul 7,
- având în vedere Declarația comună din 10 ianuarie 2023 privind cooperarea UE-NATO,
- având în vedere Declarația de la summitul de la Haga a șefilor de stat și de guvern din statele membre ale NATO care au participat la reuniunea Consiliului Nord-Atlantic de la Haga din 25 iunie 2025,
- având în vedere cel de al zecelea raport, publicat la 10 iunie 2025, privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a setului comun de propuneri aprobat de Consiliul UE și de Consiliul NATO la 6 decembrie 2016 și la 5 decembrie 2017,
- având în vedere programele de cooperare în materie de echipamente, gestionate de Organizația Comună de Cooperare în materie de Armament (OCCAR),

- având în vedere rezoluția sa din 12 martie 2025 referitoare la Cartea albă privind viitorul apărării europene⁵, în special punctele 4 și 58,
 - având în vedere rezoluția sa din 2 aprilie 2025 referitoare la punerea în aplicare a politicii de securitate și apărare comune – raportul anual pe 2024⁶, în special punctul 46,
 - având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere avizul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru securitate și apărare (A10-0014/2026),
- A. întrucât provocările generate de declinul păcii și securității la nivel mondial, continuarea războiului de agresiune împotriva Ucrainei de către Rusia și apariția unor amenințări noi și în continuă evoluție la adresa securității UE impun UE și statelor sale membre să-și mărească semnificativ investițiile în domeniul apărării în vederea dezvoltării de capacități militare și de informații care să le permită să își apere suveranitatea, independența și integritatea teritorială și să consolideze descurajarea, precum și să acționeze și să reacționeze în mod autonom sau în parteneriat cu aliații lor, în special în cadrul NATO, în fața amenințărilor imediate și viitoare;
- B. întrucât intensificarea atacurilor asupra infrastructurii critice europene, inclusiv a atacurilor cibernetice și a sabotajului, ne amenință grav viața de zi cu zi și activitățile economice în întreaga UE și necesită un răspuns coordonat al UE prin proiecte europene la scară largă;
- C. întrucât războiul, dominat de-a lungul timpului de arme convenționale, pare să evolueze „de la oțel la rețele digitale”; întrucât acesta încorporează din ce în ce mai mult capacități cibernetice și operații în rețea, iar strategiile de război sunt transformate prin intermediul noilor tehnologii și al inteligenței artificiale (IA) și nu se mai limitează la puterea de foc masivă și la confruntările la scară largă, ci se îndreaptă către miniaturizarea și descentralizarea sistemelor, după cum o demonstrează utilizarea dronelor și a roiurilor de drone în toate domeniile, a armelor bazate pe IA, a minelor inteligente și a sistemelor portabile de rachete pe câmpurile de luptă; întrucât avioanele de luptă, navele, artileria, tancurile de luptă și vehiculele terestre devin din ce în ce mai vulnerabile în fața loviturilor de precizie și, prin urmare, necesită o protecție mai mare, deoarece sunt în continuare esențiale pentru operațiile militare și de securitate; întrucât este nevoie în continuare să se producă și să se desfășoare sisteme de armament și muniții tradiționale pe scară largă, atunci când este necesar;
- D. întrucât această nouă paradigmă a conflictelor înseamnă că nicio regiune din UE nu este ferită de un potențial pericol de agresiune, ingerință, dezinformare, subversiune psihologică sau atacuri hibride; întrucât pregătirea strategică pentru un conflict prelungit rămâne esențială pentru a asigura reziliența în materie de securitate și apărare pe termen lung;

⁵ JO C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj>.

⁶ JO C, C/2025/4389, 9.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4389/oj>.

- E. întrucât spațiul devine un domeniu strategic tot mai congestionat și contestat, fiind în creștere instrumentalizarea atât a segmentului terestru, cât și a segmentului spațial; întrucât NATO a recunoscut spațiul ca fiind cel de-al cincilea domeniu operațional strategic, recunoscând intensificarea provocărilor de securitate provenite din spațiu și, în consecință, necesitatea de a-l securiza mai mult;
- F. întrucât, în comunicarea sa comună din 5 martie 2024 intitulată „O nouă strategie privind industria europeană de apărare”, Comisia a subliniat că doar 18 % din cheltuielile totale ale statelor membre ale UE pentru echipamente au fost alocate achizițiilor de echipamente de apărare efectuate în colaborare la nivelul UE în 2022, cu mult sub actualul criteriu colectiv de referință de 35 % stabilit de statele membre în cadrul Comitetului director la nivel ministerial al AEA în 2007; întrucât în comunicarea intitulată „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030” se stabilește obiectivul ca, până la sfârșitul anului 2027, cel puțin 40 % din achizițiile publice în domeniul apărării să fie organizate ca achiziții publice comune; întrucât, pentru a crește capacitatea industriei europene de apărare, la 23 octombrie 2025, Consiliul European a invitat statele membre să direcționeze din ce în ce mai mult investițiile în domeniul apărării către dezvoltarea, producția și achizițiile publice comune, cu sprijinul AEA; întrucât coordonarea eforturilor statelor membre de a asigura o alocare eficientă a resurselor, de a reduce fragmentarea și de a accelera dezvoltarea de tehnologii inovatoare de apărare este esențială pentru instituirea unei piețe pe deplin funcționale; întrucât atingerea acestor obiective necesită stimulente mai puternice și o reducere a sarcinilor administrative, asigurându-se, în același timp, faptul că cooperarea rămâne determinată de piață și se bazează pe cerințele privind capabilitățile de apărare și pe procesele complementare de planificare a apărării ale UE, ale statelor sale membre și ale NATO;
- G. întrucât „inițiativele emblematice europene privind pregătirea”, astfel cum sunt prezentate în comunicarea intitulată „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030”, se bazează pe o abordare cuprinzătoare a apărării, care include atât protecția față de atacurile militare directe, cât și pregătirea pentru amenințările hibride; întrucât acestea reprezintă o oportunitate pentru a stimula inovarea, interoperabilitatea și competitivitatea în industria de apărare a UE, prin dezvoltarea unor parteneriate industriale comune inovatoare privind tehnologiile de frontieră, prin consolidarea substanțială a bazei industriale și tehnologice de apărare europene (EDTIB) și prin reducerea dependenței acestora de tehnologii din țări terțe;
- H. întrucât statele membre situate la frontierele estice ale UE sunt cele mai expuse amenințărilor grave și sunt esențiale pentru securitatea UE în ansamblu; întrucât în concluziile sale din 23 octombrie 2025, Consiliul European a menționat că amenințările imediate de pe flancul estic al UE și acordarea de sprijin concret statelor membre trebuie abordate cu prioritate; întrucât comunicarea Menținerea păcii - Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030 evidențiază Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor și Supravegherea flancului estic ca fiind primele inițiative care urmează să fie lansate; întrucât, astfel cum s-a propus, Supravegherea flancului estic urmează să consolideze frontierele estice ale UE, prin integrarea capabilităților de apărare terestră, navală și aeriană cu sisteme și tehnologii anti-drone eficace și de ultimă generație, care sunt, de asemenea, esențiale pentru Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor;

- I. întrucât utilizatorii finali ai produselor din domeniul apărării sunt în primul rând forțele armate naționale ale statelor membre și, prin urmare, acestea din urmă pot lua în considerare creșterea investițiilor în proiecte industriale din domeniul apărării doar în măsura în care aceste proiecte vizează dezvoltarea capabilităților militare de interes comun pentru forțele lor armate; întrucât articolul 346 din TFUE prevede că orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război;
 - J. întrucât Busola strategică pentru securitate și apărare stabilește obiectivul de a elabora măsuri de încurajare pentru a stimula investițiile realizate în colaborare de statele membre în proiecte comune și în achiziții publice comune de capabilități de apărare care să fie dezvoltate în colaborare în cadrul UE;
 - K. întrucât Regulamentul (UE) 2025/2643 de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare (EDIP) prevede punerea în aplicare a EDPCI; întrucât EDPCI constau în proiecte industriale de colaborare menite să consolideze competitivitatea EDTIB în întreaga Uniune, contribuind în același timp la dezvoltarea capabilităților militare ale statelor membre care sunt esențiale pentru interesele de securitate și apărare ale Uniunii și promovând arhitecturile deschise și modulare, inovarea cu dublă utilizare și participarea transfrontalieră a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și a întreprinderilor cu capitalizare medie în toate domeniile operaționale, și anume terestru, maritim, aerian, spațial și cibernetic; întrucât EDIP include și structurile pentru un program european de armament (SEAP), un nou cadru juridic care poate fi folosit pentru inițiative de colaborare în domeniul armamentului în cadrul proiectelor emblematic;
 - L. întrucât, astfel cum se evidențiază în comunicarea „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030”, Ucraina rămâne prima linie de apărare a Europei și face parte integrantă din arhitectura de apărare și securitate a Europei; întrucât cooperarea dintre industria de apărare a UE și cea a Ucrainei, în special în contextul proiectelor emblematic sau al EDPCI, este extrem de importantă pentru piețele lor respective, pentru competitivitate și pentru potențialul lor de inovare,
1. ia act de creșterea generală a cheltuielilor pentru apărare în statele membre ale UE ca o manifestare clară a hotărârii lor de a reacționa la degradarea mediului de securitate prin consolidarea capabilităților militare, prin întărirea efectului de descurajare și prin reafirmarea angajamentului lor colectiv față de apărarea europeană și transatlantică; constată că unele state membre, în special cele situate la frontierele estice ale UE, au atins sau au depășit obiectivul NATO de a aloca 2 % din PIB cheltuielilor pentru apărare până la sfârșitul anului 2025;
 2. ia act, de asemenea, de faptul că întărirea securității și apărării Europei nu necesită doar o creștere a cheltuielilor naționale pentru apărare, ci și o tranziție amplă către o abordare mai bine coordonată, mai eficientă și mai integrată în ceea ce privește modul în care politicile de apărare sunt definite, puse în aplicare și dotate cu resursele necesare de către statele membre; subliniază că această trecere de la o abordare predominant națională a apărării la o înțelegere comună a poziției colective a Uniunii în materie de securitate și descurajare trebuie să aibă loc cu respectarea deplină a suveranității statelor membre și a competențelor lor în domeniul securității și apărării, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din TUE;

3. observă că, în pofida intensificării eforturilor de apărare, UE și statele sale membre continuă să se confrunte cu deficite persistente în ceea ce privește capacitățile colective strategice, structurile de comandă și control și capacitatea militară sustenabilă; evidențiază, în special, că statele membre au identificat următoarele lacune inițiale în materie de capacități prioritare⁷: apărare antiaeriană și antirachetă, sisteme de artilerie, rachete și muniții, drone și sisteme antidrone, factori de sprijin strategici, inclusiv în ceea ce privește spațiul și infrastructura critică, mobilitatea militară, războiul cibernetic, bazat pe IA și electronic, lupta terestră și securitatea maritimă; subliniază că aceste lacune limitează semnificativ capacitatea UE și a statelor sale membre de a întări efectul de descurajare și de a menține un angajament de durată și de amploare în domeniul apărării, inclusiv în contextul unei probabilități crescute de acte de război hibrid sau convențional; solicită să se adopte măsuri urgente pentru a remedia aceste deficite de capacități critice prin intermediul unei cooperări consolidate, atât în domeniul strategic, cât și în cel industrial, al unei planificări coordonate și al unor investiții specifice cu scopul de a asigura pregătirea pentru apărare; recunoaște eforturile depuse de părțile interesate din cadrul EDTIB pentru a răspunde acestor dificultăți;
4. accentuează că eliminarea lacunelor în materie de capacități necesită dezvoltarea unor factori de sprijin strategici autonomi, fără de care forțele armate ale statelor membre nu pot desfășura în mod eficient operații militare comune; recomandă, în acest sens, dezvoltarea unei arhitecturi comune sigure și securizate pentru comandă, control, comunicații, informații, supraveghere, determinarea țintelor și recunoaștere, precum și a unor capacități de apărare comune în domeniul spațiului, al transportului aerian și maritim strategic, al alimentării în zbor și al prevenirii riscurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare; apreciază activitatea AEA, care oferă o imagine de ansamblu și o analiză a peisajului UE în domeniul apărării și formulează recomandări privind posibilitățile de colaborare în ceea ce privește dezvoltarea și achiziționarea de capacități prin intermediul priorităților în materie de dezvoltare a capacităților și al procesului anual coordonat de revizuire privind apărarea;
5. reamintește că NATO și UE joacă roluri complementare, coerente și care se consolidează reciproc; solicită o mai mare implicare în cooperare din partea statelor membre ale UE și a aliaților NATO, în conformitate cu cea de-a treia declarație comună din 10 ianuarie 2023 privind cooperarea UE-NATO, pentru a dezvolta capacitățile de apărare și a elimina lacunele existente; subliniază că toate eforturile europene în această privință ar trebui depuse în strânsă coordonare cu NATO, cu scopul de a consolida cooperarea industrială și interoperabilitatea; solicită o implicare mai mare Europei în structurile existente de cooperare ale NATO și reamintește, de asemenea, că este necesar să se asigure coerența dintre rezultatele procesului UE de planificare a dezvoltării capacităților și cele ale Procesului NATO de Planificare și Analiză; solicită îmbunătățirea interoperabilității echipamentelor militare între statele membre ale UE și aliații NATO, în special prin asigurarea compatibilității între standardele și specificațiile acestora;
6. admite că există nevoi imediate în materie de apărare pentru care încă este necesară aprovizionare sau sprijin din partea țărilor din afara UE; subliniază, în plus, că securitatea europeană continuă să depindă în mare măsură de industria de apărare a

⁷ Astfel cum sunt enumerate la pagina 3 din comunicarea comună intitulată „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030”.

țărilor din afara UE; accentuează că, în contextul geopolitic actual și având în vedere necesitatea ca UE să își asume o responsabilitate mai mare în domeniul apărării, este nevoie de o tranziție controlată și treptată de la dependența de țările din afara UE la autonomie strategică și consolidarea EDTIB; este de acord cu obiectivul de a reduce semnificativ sau de a elimina treptat, pe cât posibil, dependența de producători și furnizori din afara UE, inclusiv în domeniul materiilor prime și al minereurilor din pământuri rare, atunci când există sau pot fi dezvoltate soluții echivalente în UE, ceea ce este esențial pentru autonomia strategică și securitatea aprovizionării UE; solicită, prin urmare, măsuri de consolidare a EDTIB și de creștere a competitivității acesteia, inclusiv prin aplicarea ambițioasă și dinamică a principiului preferinței UE pentru achizițiile publice în domeniul apărării, prin piețe deschise și competitive pentru întreprinderile din UE, prin cooperare industrială transfrontalieră în cadrul UE și cu parteneri de încredere și care împărtășesc aceeași viziune, precum și prin acces echitabil la achiziții publice pentru IMM-uri;

7. evidențiază că fără instituirea unei piețe unice a UE pentru produse și servicii din domeniul apărării care să fie pe deplin funcțională, creșterea cheltuielilor naționale pentru apărare riscă să fie disipată din cauza ineficienței, contribuind astfel la o fragmentare și mai pronunțată a EDTIB; invită statele membre să consolideze achizițiile publice comune în domeniul apărării și cooperarea privind dezvoltarea capacităților de apărare pentru a mări interoperabilitatea și interschimbabilitatea, a asigura alocarea eficientă a resurselor, a consolida EDTIB, a atrage investiții private, a reduce fragmentarea pieței apărării din UE și numărul de produse diferite din domeniul apărării care răspund unor nevoi operaționale similare în întreaga Uniune; accentuează că achizițiile publice în contextul proiectelor emblematic ar trebui efectuate în comun de către statele membre participante și că proiectele emblematic ar trebui să contribuie la obiectivul de a organiza 40 % din achizițiile publice în domeniul apărării ca achiziții publice comune până la sfârșitul anului 2027;

Dezvoltarea capacităților de apărare prin proiecte emblematic în domenii prioritare

8. ia act de propunerea Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate de a lansa o primă serie de inițiative emblematic europene privind pregătirea, în cadrul comunicării „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030”; ia act de aprobarea de către Consiliul European a acestei foi de parcurs și de angajamentul statelor membre de a dezvolta un prim set de patru inițiative emblematic europene privind pregătirea: Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor, Supravegherea flancului estic, Scutul european pentru apărare aeriană și Scutul european pentru apărare spațială; constată că aceste proiecte emblematic propuse acoperă o gamă foarte largă de capacități de apărare; constată, de asemenea, că acestea au un caracter transversal și contribuie la interesele de securitate ale Uniunii care acoperă întregul spectru; îndeamnă, prin urmare, Comisia, statele membre participante și AEA să identifice clar, pentru fiecare dintre aceste proiecte, obiectivele specifice, calendarul și obiectivele de etapă pentru punerea în aplicare, propuneri de finanțare, mecanisme de guvernare, sfera de cuprindere tehnologică și amploarea preconizată; evidențiază că este nevoie de un concept operațional și de o guvernare clară pentru a stabili cine ce face, în special în cazurile cu implicații transfrontaliere, de exemplu atunci când o dronă ostilă zboară dintr-un stat membru în altul; accentuează că conceperea și punerea în aplicare a acestor proiecte ar trebui să fie cuprinzătoare, asigurându-se faptul că includ

componente convenționale de apărare, alături de tehnologii avansate, pentru a garanta sustenabilitatea operațională în cazul unor conflicte prelungite; invită statele membre participante să se asigure că sunt îndeplinite obiectivele de etapă ale fiecărui proiect, să finalizeze formarea coalițiilor în materie de capacități prefigurate în foaia de parcurs și să facă tot posibilul pentru a lansa rapid proiecte emblematic, în conformitate cu concluziile Consiliului European din 23 octombrie 2025;

9. salută abordarea propusă în cazul Inițiativei europene de apărare împotriva dronelor, care urmărește dezvoltarea unui sistem avansat din punct de vedere tehnologic, pe mai multe niveluri, dotat cu capacități interoperabile de detectare, urmărire și neutralizare a dronelor și cu capacități de lovire a țintelor aflate la sol prin mobilizarea tehnologiei dronelor pentru atacuri de precizie; recunoaște că capacitățile antidrone ar trebui să fie pe deplin interoperabile și conectate între statele membre, pentru a asigura conștientizarea situației la nivelul UE și capacitatea statelor membre ale UE de a acționa împreună și de a proteja infrastructura critică în cooperare cu NATO; recunoaște dificultățile în ceea ce privește realizarea unui sistem funcțional de apărare împotriva dronelor în cadrul acestei inițiative și solicită, prin urmare, punerea în aplicare a unor proiecte-pilot care să implice un număr mai mic de state membre într-o etapă inițială, pregătind terenul pentru o abordare de tip 360 de grade după ce sistemele sunt suficient de operaționale și eficiente pentru a fi desfășurate la scară mai largă;
10. subliniază că proiectele emblematic ar trebui să țină seama de exigențele specifice în materie de apărare și descurajare ale flancului estic al UE; salută abordarea propusă pentru Supravegherea flancului estic, care are menirea de a consolida capacitatea statelor membre care se învecinează cu Rusia de a face față unui spectru larg de amenințări și riscuri, inclusiv amenințărilor hibride, utilizării flotei fantomă a Rusiei pentru a desfășura operațiuni de sabotaj și supraveghere, precum și riscului de agresiune armată; subliniază că această abordare constă în integrarea celor patru elemente, și anume apărarea terestră, conștientizarea situației, apărarea aeriană și sistemele antidrone, precum și securitatea maritimă în Marea Baltică și Marea Neagră; susține obiectivul propus de instituire a unei capacități ample de apărare a frontierelor, contribuind astfel la securitatea întregii Uniuni, cu sisteme de supraveghere pe mai multe domenii, cu capacități de drone și antidrone, cu capacități de război electronic, cu sisteme de lovire de precizie și o coordonare operațională reactivă; solicită includerea unor măsuri pentru a consolida reziliența proactivă, pentru a întări protecția infrastructurii și capacitățile de apărare cibernetică, precum și pentru a asigura interoperabilitatea regională și pregătirea operațională deplină în situație de criză;
11. subliniază că proiectele emblematic reprezintă o ocazie importantă de a consolida competitivitatea, eficiența și capacitatea de inovare a EDTIB; este conștient că este necesar să se stabilească o definiție larg acceptată a „proiectelor emblematic de interes comun”, înțelese ca inițiative de colaborare paneuropene la scară largă, care implică cât mai multe state membre și vizează dezvoltarea capacităților de apărare și a industriei de apărare, incluzând factori determinanți strategici, într-un cadru comun, cum ar fi EDIP, care să permită identificarea și punerea lor în aplicare în mod coerent în cadrul politicilor industriale și de apărare ale UE; subliniază că definirea proiectelor emblematic este esențială pentru a asigura o colaborare eficace între statele membre, pentru a pune în comun resursele necesare în vederea eliminării lacunelor critice în materie de capacități și pentru a avansa în direcția unei veritabile uniuni europene a apărării;

12. subliniază importanța strategică a consolidării EDTIB prin cooperarea cu Ucraina, cu țările asociate în cadrul cooperării instituite în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European⁸, cu țările din afara UE care împărtășesc aceeași viziune și cu țările cu care UE a semnat parteneriate în materie de securitate și apărare; accentuează, în acest sens, că industria ucraineană de apărare a dobândit expertiză tehnologică și know-how esențiale pe baza lecțiilor învățate din experiența forțelor armate ucrainene pe câmpul de luptă și ia act de Alianța pentru drone cu Ucraina propusă; recomandă ca, pentru a aborda ritmul lent al ciclurilor de inovare în Uniune, pentru a crea legături între cercetare, dezvoltare și producție și pentru a asigura dezvoltarea tehnologică continuă, proiectele emblematică să fie deschise, în măsura posibilului și cu respectarea deplină a intereselor de securitate ale UE și ale statelor sale membre, participării Ucrainei, a țărilor asociate și a țărilor care au semnat un parteneriat în materie de securitate și apărare cu UE;

Identificarea și asigurarea configurării și punerii în aplicare adecvate a proiectelor emblematică

13. reliefează că obiectivele proiectelor emblematică trebuie să fie aliniate la obiectivele convenite ale UE în materie de apărare și coerente cu obiectivele NATO privind dezvoltarea capacităților; accentuează, de asemenea, că acestea ar trebui să acopere domenii tehnologice inovatoare pentru apărare și să contribuie la dezvoltarea unor capacități de apărare de ultimă generație care să răspundă cerințelor războiului modern, inclusiv necesității tot mai mari de a conecta în rețea operațiile militare multidomeniu, trupele și sistemele de armament, de a asigura apărarea cibernetică, de a dezvolta colectarea, stocarea, prelucrarea și partajarea datelor operative, precum și sistemele fără pilot și instrumentele de sprijinire a procesului decizional bazate pe IA, de a desfășura atacuri în adâncime și de precizie și de a contracara atacurile cu drone; evidențiază importanța utilizării etice și responsabile a sistemelor de IA în deplină conformitate cu dreptul internațional umanitar;
14. invită Comisia și statele membre ale UE să integreze domeniul cibernetic și tehnologiile digitale în prioritățile fundamentale ale UE în materie de apărare, pentru a garanta suveranitatea datelor și pregătirea colectivă împotriva amenințărilor hibride și cibernetice; accentuează că garantarea securității și rezilienței cibernetice ar trebui să fie un obiectiv transversal pentru toate proiectele emblematică, asigurând o infrastructură digitală securizată, protecția sistemelor de comandă și control și integritatea fluxurilor de date în toate domeniile operaționale, în conformitate cu politica UE în domeniul apărării cibernetice și cu prioritățile Busolei strategice;
15. subliniază că sunt necesare proiecte emblematică care să acopere domeniul spațial, un domeniu strategic din ce în ce mai militarizat, având în vedere că mai multe activități legate de securitate depind de acesta, cum ar fi comunicările securizate și colectarea de date operative; subliniază totodată importanța integrării proiectelor emblematică în infrastructura strategică de transport și logistică, cum ar fi coridoarele prioritare transfrontaliere de mobilitate militară și infrastructura cu dublă utilizare, în special în Europa de Est și de Sud-Est, acestea fiind esențiale pentru desfășurarea rapidă și reziliența de-a lungul flancului estic;
16. evidențiază că proiectele emblematică ar trebui să urmărească promovarea unei

⁸ JO L 1, 3.1.1994, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/1/oj.

cooperări mai strânse și a inovării în mecanismele de guvernare la nivelul UE și în rândul statelor membre, oferind exemple de bune practici pentru a avansa în direcția unei strategii comune și coordonate în domeniul apărării europene, ținând totodată seama de cunoștințele dobândite în Ucraina cu privire la modul de desfășurare a războiului modern; accentuează că Comisia ar trebui să stabilească strategii clare pe termen scurt, mediu și lung pentru dezvoltarea proiectelor emblematiche, asigurându-se că eforturile de cercetare, dezvoltare și inovare pe termen lung sunt coordonate în mod coerent cu investițiile pe termen scurt în capacități critice de apărare, pentru a garanta atât progresele tehnologice, cât și pregătirea operațională imediată; accentuează, de asemenea, că buna guvernare a proiectelor emblematiche trebuie să se bazeze pe o viziune comună și pe o coordonare eficientă între „actorii programatici” implicați, respectiv Comisia, guvernele, comandamentele militare și agențiile de achiziții publice din statele membre ale UE, precum și întreprinderile industriale din domeniul apărării; consideră că proiectele emblematiche ar putea beneficia de cooperarea existentă în cadrul proiectelor PESCO și al Fondului european de apărare (FEA), dezvoltând-o în continuare;

17. este conștient că mai multe întreprinderi europene din domeniul apărării s-au implicat deja, de-a lungul timpului, în proiecte colaborative transnaționale majore în diverse domenii legate de dimensiunea securității; evidențiază că aceste studii de caz pot servi drept exemple pentru conceperea și gestionarea proiectelor emblematiche; subliniază că, dincolo de fazele lor de dezvoltare și producție, proiectele emblematiche ar trebui să asigure și crearea unor cadre comune pentru funcționarea și întreținerea lor și pentru gestionarea ciclului lor de viață la nivelul Uniunii;
18. ia act de crearea EDPCI ca nou instrument în cadrul EDIP; este conștient că proiectele emblematiche ar putea fi dezvoltate și în cadrul acestui program; constată că EDPCI pot fi dezvoltate în contextul SEAP; evidențiază că EDPCI ar trebui să consolideze interoperabilitatea și reziliența lanțurilor de aprovizionare și să rămână pe deplin complementare procesului NATO de planificare a capacităților, astfel cum se prevede în „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030”;
19. invită Comisia să urmărească o aliniere deplină, atât conceptuală, cât și procedurală, între cadrele de punere în aplicare ale proiectelor emblematiche și instrumentele existente, precum PESCO, FEA, EDIP și EDPCI, astfel încât aceste instrumente să funcționeze în mod coerent și să se consolideze reciproc în cadrul arhitecturii de apărare a UE; invită, de asemenea, Comisia să clarifice cum vor fi structurate și combinate în practică EDPCI pentru a forma un proiect emblematic, precum și ce mecanisme de guvernare, secvențiere și coordonare sunt necesare;
20. reliefează necesitatea de a promova sinergii mai puternice între cercetare, inovare și dezvoltarea industrială în cadrul ecosistemului de apărare al UE; este conștient, în acest sens, de rolul contribuției părților interesate relevante, cum ar fi organizațiile de cercetare, instituțiile academice, centrele de inovare, centrele tehnologice și organismele de testare și certificare din toate statele membre; solicită includerea unei varietăți cât mai largi de actori industriali în proiectele emblematiche, în special a întreprinderilor cu capitalizare medie, a IMM-urilor și a start-upurilor, pentru a permite răspândirea inovării la nivelul întregii EDTIB și pentru a consolida securitatea aprovizionării; solicită înființarea unui grup la nivel înalt pentru industria europeană de apărare, care să asigure o cooperare eficientă și un dialog și o comunicare mai strânsă cu industria în întreaga Europă;

21. subliniază că este important să se asigure o participare geografică echilibrată la proiectele emblematiche, care ar trebui să urmărească implicarea cât mai multor state membre, inclusiv a celor cu industrii de apărare emergente; accentuează că proiectele emblematiche ar trebui să le permită tuturor statelor membre participante să beneficieze de progresele tehnologice și de capacitățile de producție și să contribuie la consolidarea capabilităților și a rezilienței la nivelul Uniunii în ansamblu; reliefează, de asemenea, că aceste proiecte ar trebui să rămână deschise pentru ca noi state membre să se poată alătura și că ar trebui încurajată și facilitată participarea altor state membre de-a lungul timpului; solicită mecanisme de cofinanțare care să fie flexibile și incluzive, garantând posibilitatea ca toate statele membre – indiferent de dimensiunea economică – să poată participa în mod semnificativ la proiectele emblematiche;
22. subliniază că este important să se consolideze dimensiunea regională a strategiei industriale de apărare a UE și evidențiază impactul potențial al proiectelor emblematiche în ceea ce privește efectele de difuzare tehnologică, beneficiile economice, ocuparea forței de muncă calificate și coeziunea socială în regiunile din întreaga UE; solicită implicarea autorităților regionale și locale și ca regiunile din UE să aibă posibilitatea de a beneficia de proiectele emblematiche, în vederea promovării responsabilității comune în domeniul apărării;
23. subliniază necesitatea de a preveni transferul tehnologiilor militare, în special al tehnologiilor emergente sensibile și al produselor critice cu dublă utilizare, în special din domeniul spațiului, al tehnologiilor cuantice și al IA, către țări ostile sau rivali sistemici din afara UE; îndeamnă statele membre care participă la proiecte emblematiche să își consolideze coordonarea și să se angajeze să urmeze abordări comune, precum și să definească și să convină asupra unei strategii și a unor condiții comune pentru acordarea licențelor de export către țări din afara UE neparticipante, pentru produsele rezultate din proiectele emblematiche;
24. solicită instituirea unui mecanism coordonat de control al exporturilor, bazat pe riscuri, între statele membre participante la proiectele emblematiche, care să fie aliniat la obiectivele Busolei strategice a UE și în concordanță cu competențele și prerogativele naționale ale statelor membre și cu obligațiile lor internaționale, inclusiv cele asumate în cadrul NATO;

Guvernanța proiectelor emblematiche și rolul Parlamentului

25. invită Comisia și statele membre să prezinte în continuare propuneri de proiecte emblematiche care să vizeze dezvoltarea capabilităților de apărare și să permită statelor membre să își alinieze mai bine eforturile naționale la obiectivele convenite ale UE în materie de apărare, în concordanță cu obiectivele relevante ale NATO privind dezvoltarea capabilităților; evidențiază că propunerile de proiecte ar trebui să țină seama de nevoile specifice ale statelor membre care sunt cele mai expuse riscului de materializare a amenințărilor militare convenționale și hibride; subliniază cât este de importantă implicarea industriilor de apărare în definirea priorităților și a domeniului de aplicare al proiectelor emblematiche viitoare;
26. reliefează că selectarea proiectelor emblematiche ar trebui să se bazeze pe merite și pe proceduri transparente, asigurând participarea geografică echilibrată și prevenind concentrarea procesului decizional sau a beneficiilor industriale într-un număr limitat de state membre;

27. recomandă ca Comisia, Înalta Reprezentantă a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și AEA să joace un rol consultativ, de sprijin și de coordonare, pentru a facilita punerea în aplicare a proiectelor emblematic; subliniază rolul esențial al Comitetului militar al Uniunii Europene în furnizarea de consiliere militară strategică și în formularea de recomandări către Comitetul politic și de securitate, în special cu privire la dezvoltarea, evaluarea și revizuirea obiectivelor în materie de capacități, și solicită, în acest sens, includerea sa oficială în cadrul de guvernare al proiectelor emblematic;
28. se angajează să își exercite rolul legislativ și bugetar și funcția de control în ceea ce privește coordonarea, punerea în aplicare și finanțarea proiectelor emblematic, pe baza unor informații și rapoarte periodice și cuprinzătoare din partea Comisiei; reliefează autoritatea și responsabilitatea sa bugetară în ceea ce privește utilizarea fondurilor UE; solicită raportări publice periodice și control parlamentar pentru a asigura tragerea la răspundere și pentru a consolida încrederea în proiectele emblematic;

Asigurarea finanțării pe termen lung a proiectelor emblematic

29. solicită acordarea unei finanțări adecvate și specifice în următorul cadru financiar multianual pentru a asigura finanțarea pe termen lung a proiectelor emblematic; subliniază necesitatea unei finanțări adecvate și corespunzătoare pentru proiectele emblematic, care să nu pună în pericol fondurile alocate altor domenii strategice ale bugetului UE dedicate apărării; evidențiază necesitatea de a aloca o parte din această finanțare inițiativelor de formare, de dezvoltare a competențelor și de păstrare a talentelor;
30. subliniază că dezvoltarea colectivă, la nivelul Uniunii, a capacităților de apărare poate genera economii de scară semnificative, poate reduce costurile și poate garanta utilizarea cât mai eficientă și responsabilă a fondurilor publice și a banilor contribuabililor;
31. este de acord cu observația Curții de Conturi Europene legată de propunerea referitoare la EDIP, potrivit căreia este probabil ca perioada necesară pentru finalizarea proiectelor emblematic să depășească perioada de punere în aplicare de doi ani prevăzută de EDIP; subliniază, prin urmare, că, pentru ca proiectele emblematic să beneficieze de finanțare prin EDIP, statele membre în cauză trebuie să se angajeze să le cofinanțeze pe întreaga lor durată, cu mult peste perioada inițială de doi ani; evidențiază importanța planificării pe termen lung pentru asigurarea unor investiții susținute și a continuității industriale, în vederea consolidării autonomiei strategice a Europei;
32. accentuează că cofinanțarea proiectelor emblematic ar trebui să se bazeze pe o bună gestiune și pe o planificare bugetară riguroasă, pe eficiența din punctul de vedere al costurilor și pe transparență; invită, prin urmare, Comisia și statele membre să stabilească obiective de etapă, indicatori de performanță, controale financiare periodice și analize ale cheltuielilor suportate pentru punerea în aplicare a proiectelor emblematic;
33. invită statele membre să ia în considerare alocarea sistematică a unei părți din bugetele lor naționale de apărare pentru dezvoltarea de inițiative de parteneriat și achiziționarea de echipamente de apărare produse în cadrul proiectelor emblematic, în domeniile în care eforturile comune generează valoare adăugată, în conformitate cu articolul 4

alineatul (2) din TUE și articolul 346 din TFUE;

34. încurajează statele membre să coordoneze planificarea bugetelor naționale de apărare cu obiectivele NATO în materie de capacități, pentru a asigura complementaritatea și a evita fragmentarea resurselor; invită statele membre să analizeze modalități de instituire a unui instrument financiar extrabugetar care să permită punerea în comun și mutualizarea anumitor părți ale bugetelor naționale de apărare la nivelul UE, pentru a acoperi întregul ciclu de viață al proiectelor emblematic;

o

o o

35. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, NATO, Adunării Parlamentare a NATO, agențiilor de securitate și apărare ale UE, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0086

Negocieri multilaterale în vederea celei de a 14-a Conferințe ministeriale a OMC de la Yaoundé, 26-29 martie 2026

Rezoluția Parlamentului European din 12 martie 2026 referitoare la negocierile multilaterale în vederea celei de a 14-a Conferințe ministeriale a OMC de la Yaoundé, 26-29 martie 2026 (2025/2875(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Acordul de la Marrakech din 15 aprilie 1994 privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (OMC),
- având în vedere declarația ministerială adoptată la 14 noiembrie 2001 în cadrul Conferinței ministeriale a OMC de la Doha,
- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la OMC, în special rezoluția sa din 8 februarie 2024 referitoare la negocierile multilaterale în vederea celei de a 13-a Conferințe ministeriale a OMC de la Abu Dhabi¹, rezoluția sa din 25 noiembrie 2021 referitoare la negocierile multilaterale în vederea celei de a 12-a Conferințe ministeriale a OMC de la Geneva², rezoluția sa din 29 noiembrie 2018 intitulată „OMC: calea de urmat”³ și rezoluția sa din 28 noiembrie 2019 referitoare la criza organului de apel al OMC⁴,
- având în vedere documentele finale adoptate prin consens la sesiunile anuale ale Conferinței parlamentare privind OMC de la Abu Dhabi (25 februarie 2024), Geneva (7 decembrie 2018) și Buenos Aires (10 decembrie 2017),
- având în vedere rezultatele celei de a 13-a Conferințe ministeriale a OMC (CM13), organizată la Abu Dhabi în februarie 2024, care a condus la adoptarea Declarației ministeriale de la Abu Dhabi, corelând schimburile comerciale și Agenda 2030 a ONU, și la aderarea Comorelor și a Timorului de Est la OMC, dar nu și la încheierea unor acorduri în domenii-cheie, cum ar fi subvențiile pentru pescuit, agricultura și reforma soluționării litigiilor,

¹ JO C, C/2024/6342, 7.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6342/oj>.

² JO C 224, 8.6.2022, p. 89.

³ JO C 363, 28.10.2020, p. 113.

⁴ JO C 232, 16.6.2021, p. 62.

- având în vedere intrarea în vigoare, la 15 septembrie 2025, a Acordului OMC privind subvențiile pentru pescuit, prin care membrii se angajează să reducă cheltuielile anuale în valoare de miliarde de dolari consacrate celor mai dăunătoare subvenții care contribuie la epuizarea stocurilor marine de pește,
 - având în vedere obiectivele ONU de dezvoltare durabilă (ODD),
 - având în vedere Acordul de la Paris al părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, care a intrat în vigoare în noiembrie 2016,
 - având în vedere comunicarea Comisiei din 18 februarie 2021 intitulată „Revizuirea politicii comerciale – O politică comercială deschisă, durabilă și fermă” și anexa la aceasta, intitulată „Reformarea OMC: către un sistem comercial multilateral durabil și eficient” (COM(2021)0066),
 - având în vedere articolul 136 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere propunerea de rezoluție a Comisiei pentru comerț internațional,
- A. întrucât OMC a luat ființă pentru a continua liberalizarea comerțului cu bunuri și servicii, a consolida multilateralismul și a promova un sistem comercial multilateral echitabil, deschis, incluziv, bazat pe norme și nediscriminatoriu, astfel încât să faciliteze schimbul de bunuri și servicii, să ofere perspective de angajare, dezvoltare și prosperitate și să asigure o mai bună calitate a vieții pentru oamenii din întreaga lume; întrucât obiectivul general al politicii comerciale a UE este de a contribui la dezvoltarea armonioasă a comerțului mondial, la eliminarea treptată a restricțiilor impuse comerțului internațional și investițiilor străine directe și la reducerea barierelor vamale și de altă natură; întrucât mandatul principal al OMC este de a asigura accesul pe piață, previzibilitatea și securitatea juridică în comerțul internațional și nu ar trebui să evolueze către un forum politic general dincolo de funcțiile sale comerciale de bază; întrucât comerțul este esențial și reprezintă un instrument-cheie pentru a sprijini și completa eforturile de promovare a creșterii sustenabile și de îmbunătățire a nivelului de trai, asigurând ocuparea masivă și superioară calitativ a forței de muncă și garantând un volum mare și în continuă creștere de venituri reale, în conformitate cu obiectivul dezvoltării durabile;
- B. întrucât sistemul comercial multilateral se confruntă cu provocări politice și instituționale grave; întrucât provocările respective decurg nu doar din deficiențe instituționale, ci și din proliferarea măsurilor unilaterale și protecționiste, inclusiv a restricțiilor la export, a subvențiilor discriminatorii și a practicilor comerciale neloiale, care subminează încrederea, fragmentează lanțurile valorice globale și afectează economia și prosperitatea mondială; întrucât tulburările actuale din comerțul mondial conduc la incertitudini și costuri economice enorme în întreaga lume, demonstrând fără echivoc că existența unor norme previzibile, stabile și echitabile este vitală pentru dezvoltarea comerțului;
- C. întrucât sistemul comercial multilateral este în continuare cât se poate de viu și activ, iar 72 % din comerțul mondial încă se desfășoară azi în temeiul normelor referitoare la statutul de națiune cea mai favorizată; întrucât acest lucru demonstrează că OMC continuă să ofere un cadru vital de previzibilitate și stabilitate pentru comerțul mondial și că protejarea principiilor și a disciplinelor sale fundamentale este în continuare

esențială;

- D. întrucât cooperarea și colaborarea cu țările în curs de dezvoltare sunt vitale pentru menținerea ordinii multilaterale bazate pe norme; întrucât o astfel de cooperare ar trebui să se bazeze pe respect reciproc și pe un angajament real de promovare a cooperării internaționale;
- E. întrucât peisajul comercial mondial a suferit schimbări în ultimii 30 de ani, având în vedere, între altele, progresul economic al principalelor țări din G20 și modificările aduse ponderii lor relative în comerțul mondial, precum și componența mai numeroasă și diversă a OMC; întrucât OMC s-a raportat cu greu la noua realitate economică și comercială și, prin urmare, nu a fost în măsură să prezinte o agendă ambițioasă, din cauza numărului mare de membri și de interese diferite; întrucât sistemul comercial mondial este supus unor presiuni majore exercitate de protecționismul în creștere al politicilor comerciale ale SUA și de politicile și practicile care nu se bazează pe piața ale Chinei, care conduc la supracapacitate și denaturări ale pieței în sistem;
- F. întrucât OMC este o organizație multilaterală unică, în sensul că fiecare din membrii săi participă pe picior de egalitate, iar ea creează și reglementează norme comerciale obligatorii între membrii săi și este susținută de un sistem de soluționare a litigiilor obligatoriu din punct de vedere juridic; întrucât un sistem comercial multilateral funcțional și bazat pe norme este esențial pentru a proteja competitivitatea economiei europene, a consolida reziliența lanțului de aprovizionare și a sprijini reziliența strategică a UE în general;
- G. întrucât normele actuale ale OMC privind subvențiile nu au fost adaptate la circumstanțele în schimbare din comerțul mondial; întrucât aceste norme învechite nu au fost în măsură să limiteze intervențiile statale cu efect de denaturare; întrucât concurența loială și limitarea efectelor de propagare ale politicilor industriale constituie condiții prealabile esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor de industrializare în cazul țărilor în curs de dezvoltare;
- H. întrucât OMC trebuie să se adapteze la aceste noi realități și să se modernizeze, astfel încât să fie pregătită pentru secolul al XXI-lea și pentru a aborda noi provocări legate de tranziția verde și cea digitală;
- I. întrucât un raport al Organizației Națiunilor Unite privind comerțul și dezvoltarea din 2025⁵ a demonstrat că, contrar argumentelor oponentilor moratoriului privind comerțul electronic, venitul din impozitarea digitală ar fi limitat și amenință să submineze competitivitatea și comerțul;
- J. întrucât Acordul OMC privind subvențiile pentru pescuit, convenit la cea de a 12-a Conferință ministerială și intrat în vigoare în septembrie 2025, este primul acord comercial multilateral axat pe sustenabilitatea mediului și instituie un set obligatoriu de norme globale pentru a contribui la a reduce cu aproximativ 22 de miliarde USD pe an subvențiile dăunătoare acordate de guverne sectorului pescuitului, astfel cum se

⁵ Conferința Organizației Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, „Indirect taxation of e-commerce and digital trade – Implications for developing countries” (Impozitarea indirectă a comerțului electronic și a comerțului digital – implicații pentru țările în curs de dezvoltare), 2025.

prevede în ODD 14.6;

- K. întrucât securitatea alimentară constituie în continuare o provocare, dat fiind că, potrivit clasificărilor din 2022, 258 de milioane de persoane se confruntau cu situații de criză sau faze mai grave ale insecurității alimentare acute, comparativ cu 193 de milioane în 2021; întrucât Acordul OMC privind agricultura din cadrul Rundei Uruguay recunoaște explicit că este important ca negocierile în curs să țină seama de securitatea alimentară; întrucât comerțul are potențialul de a crește disponibilitatea alimentelor în regiunile în care este limitată și poate contribui, în plus, la îmbunătățirea accesului economic la alimente prin crearea de perspective de angajare și prin creșterea veniturilor;
- L. întrucât, la 11 decembrie 2019, organul de apel al OMC și-a încetat activitatea, paralizând procesul de apel funcțional, independent și imparțial din soluționarea litigiilor; întrucât discuțiile conduse de facilitatori cu privire la reforma soluționării litigiilor începând cu CM13 nu au condus încă la un rezultat satisfăcător;
- M. întrucât Parlamentul European, împreună cu Uniunea Interparlamentară, joacă de peste 20 de ani un rol esențial în stabilirea unei dimensiuni parlamentare a OMC prin Conferința parlamentară privind OMC;
- N. întrucât, în cursul Forumului public al OMC, desfășurat în perioada 17-18 septembrie 2025, participanții au sprijinit activ implicarea consolidată și structurată a sectorului privat, recunoscându-i rolul esențial în susținerea unui sistem comercial multilateral deschis, previzibil și incluziv;
- O. întrucât cea de a 14-a Conferință ministerială a OMC (CM14) va avea loc la Yaoundé, în Camerun, în perioada 26-29 martie 2026,
 - 1. își reiterează angajamentul deplin față de valoarea durabilă a multilateralismului și subliniază că un sistem multilateral modernizat este esențial pentru reglementarea comerțului; solicită adoptarea unei agende comerciale bazate pe un comerț deschis, echitabil și întemeiat pe norme, în beneficiul tuturor, care să contribuie la o dezvoltare economică durabilă, consolidând astfel pacea și securitatea; subliniază că OMC ar trebui să promoveze respectarea drepturilor sociale și de mediu, inclusiv a ODD, și să garanteze că normele armonizate și convenite la nivel multilateral sunt aplicate uniform de către toți;
 - 2. îndeamnă toți membrii OMC să se angajeze în favoarea unor rezultate pozitive la CM14, având în vedere amenințarea existențială cu care se confruntă sistemul comercial multilateral; consideră că CM14 ar trebui să fie punctul de plecare pentru dezvoltarea și modernizarea OMC, pentru a garanta că poate juca un rol în a aborda provocările secolului al XXI-lea; invită OMC să înceapă să organizeze anual conferința ministerială, înlocuind actualul ciclu bienal, pentru a consolida orientarea politică, responsabilitatea și capacitatea OMC de a răspunde în timp util la provocările comerciale globale;

Modernizarea OMC

- 3. îndeamnă membrii OMC să adopte un pachet cuprinzător de revizuire a funcțiilor OMC de monitorizare, negociere, deliberare și soluționare a litigiilor; sprijină pe deplin procesul de modernizare al OMC condus de un facilitator și programul aferent prevăzut

pentru CM14 referitor la o modernizare cuprinzătoare și este de acord cu cele trei direcții propuse de facilitator, și anume guvernanta, echitatea (condiții de concurență echitabile și un comerț echilibrat) și „problemele vremurilor noastre”; solicită aprobarea unei foi de parcurs clare pentru reformă în cursul CM14, pentru a garanta că se va putea ajunge la un consens privind modernizarea la cea de a 15-a Conferință ministerială;

4. subliniază că previzibilitatea rămâne piatra de temelie a sistemului comercial multilateral și că normele-cheie ale OMC, inclusiv cele privind evaluarea în vamă, măsurile sanitare și fitosanitare, barierele tehnice în calea comerțului, facilitarea comerțului și drepturile de proprietate intelectuală, continuă să ofere o certitudine juridică esențială pentru guvernele și întreprinderile din întreaga lume;
5. consideră că practica de a echivala consensul cu unanimitatea în procesul decizional în rândul celor 166 de membri ai OMC a contribuit la paralizie; insistă că OMC trebuie să urmeze modelul altor organizații internaționale și să introducă abordări diferite în procesul decizional, precum și să poarte o discuție constructivă cu privire la practica consensului, pe care să o distingă de unanimitate; subliniază că OMC ar trebui să evalueze instituirea unui proces decizional mai eficient și mai flexibil, inclusiv punerea în aplicare a conceptului de „consens responsabil”, potrivit căruia membrii ar fi încurajați să își exercite dreptul de veto numai în caz de necesitate și să ofere justificări clare, promovând astfel responsabilizarea și participarea constructivă; evidențiază, în plus, că OMC ar trebui să analizeze și posibilitatea de a înființa un organ de conducere sau executiv cu un rol specific în procesele de orientare a activității sau supraveghere, ca în cazul consiliului executiv al Fondului Monetar Internațional sau al Băncii Mondiale;
6. încurajează avansarea negocierilor privind acordurile multilaterale, accentuând, în același timp, necesitatea de a facilita integrarea acordurilor plurilaterale în arhitectura multilaterală, pentru a asigura progrese în domenii care nu sunt suficient de mature pentru toți membrii; subliniază că inițiativele plurilaterale deschise ar trebui să ofere oricărui membru interesat posibilitatea de a acționa; îndeamnă din nou toți membrii OMC să reflecteze asupra unei modalități de a dezvolta un nou sistem prin care un singur membru sau un grup de membri neparticipanți să nu poată bloca o cooperare mai strânsă în cadrul unei inițiative plurilaterale, în special atunci când aceasta se bazează pe clauza națiunii celei mai favorizate și, prin urmare, beneficiile sale se aplică membrilor în ansamblu, și, pe baza sa, să instituie un mecanism simplu care ar face posibilă integrarea acordurilor rezultate în structura OMC;
7. regretă intensificarea politicilor comerciale protecționiste în întreaga lume și decizia SUA de a aplica taxe vamale suplimentare pentru importurile de la partenerii comerciali, inclusiv de la UE, îndepărtându-se fără nicio justificare de la principiul națiunii celei mai favorizate; invită Statele Unite să colaboreze în mod constructiv cu membrii OMC, astfel încât să consolideze, și nu să submineze sistemul comercial multilateral, demonstrând-și, astfel, rolul de lider la nivel mondial, și să obțină rezultate concrete în cadrul CM14; se bucură că Statele Unite au numit un ambasador la OMC;
8. reafirmă că principiul națiunii celei mai favorizate constituie o piatră de temelie a sistemului comercial multilateral; subliniază rolul său central în asigurarea nediscriminării, a previzibilității și a echității în comerțul internațional; accentuează că orice modernizare a OMC ar trebui să rezulte din schimbarea sistemului, și nu din

nerespectarea sa;

9. recunoaște ambițiile Indiei de a soluționa problema de lungă durată a constituirii unor stocuri publice pentru securitatea alimentară, dar își exprimă regretul față de nealinierea sa la pozițiile UE referitoare la moratoriul privind comerțul electronic, tratativele privind subvențiile pentru pescuit și înaintarea în general a negocierilor plurilaterale; invită India să permită altor membri ai OMC să facă progrese cu privire la toate aceste aspecte; regretă, în plus, că India s-a opus unui mandat OMC extins pentru a include noi aspecte privind clima, munca și dimensiunea de gen; invită Comisia să abordeze aceste aspecte și în acordul comercial încheiat recent între UE și India;
10. ia act de decizia Chinei de a nu mai invoca avantajele conferite de OMC sub forma unui tratament special și diferențiat în viitoarele acorduri ale organizației, urmând exemplul altor membri mari în curs de dezvoltare; invită China să se asigure că angajamentul respectiv se reflectă retroactiv și în punerea în aplicare a actualelor acorduri ale OMC;
11. reamintește că utilizarea pe scară largă de către China a întreprinderilor de stat, a subvențiilor netransparente și a politicilor industriale dirijate de stat continuă să genereze denaturări și supracapacități semnificative în comerțul mondial; regretă că China utilizează comerțul și dependențele economice ca armă, împreună cu sistemul său de control al exporturilor, care nu se justifică prin posibilități de dublă utilizare; solicită Chinei să își alinieze angajamentele asumate în OMC la ponderea sa economică și să ia măsuri pentru a asigura condiții de concurență echitabile, abordând aceste aspecte și contribuind la modernizarea OMC;
12. evidențiază necesitatea ca partenerii care împărtășesc aceeași viziune și se angajează să susțină și să consolideze ordinea comercială multilaterală bazată pe norme și construită în jurul OMC să colaboreze și mai strâns; insistă, în acest context dificil, că UE trebuie să își mențină angajamentul de a fi un partener de încredere și de a sprijini comerțul bazat pe norme;
13. invită membrii OMC să restabilească sistemul de soluționare a litigiilor ca pilon indispensabil al previzibilității pe deplin funcțional, independent, obligatoriu și pe două niveluri, garantând că normele sunt aplicate prin lege și nu prin acțiuni unilaterale, indiferent de dimensiunea sau puterea economică a membrilor;
14. constată cu satisfacție că 58 de membri ai OMC (reprezentând aproape 60 % din comerțul mondial) au aderat la procedura provizorie multipartită de arbitraj în apel (MPIA) ca măsură temporară până la restabilirea unui sistem al OMC de soluționare a litigiilor pe deplin funcțional; invită alți membri să se alăture MPIA pentru a-și demonstra angajamentul față de un sistem echitabil și funcțional de soluționare a litigiilor; subliniază că MPIA este o soluție temporară și voluntară și nu trebuie să devină un substitut permanent pentru un mecanism multilateral de apel aplicabil tuturor membrilor OMC;

Condiții de concurență echitabile

15. insistă că echitatea este piatra de temelie a unui sistem durabil și credibil; observă că intervențiile statale actuale cu efect de denaturare, inclusiv subvențiile industriale de mare amploare și practicile nebazate pe piață, care au condus la tensiuni între membri și

la curse costisitoare ale subvențiilor, au arătat că normele actuale privind subvențiile nu au fost adaptate la circumstanțele în schimbare din comerțul mondial; insistă că reforma normelor OMC privind subvențiile industriale și intervențiile statale trebuie să se bazeze pe trei piloni complementari: îmbunătățirea cerințelor de transparență și notificare, consolidarea și clarificarea regulilor și eficientizarea căilor de atac pentru a aborda efectele de propagare negative și supracapacitatea; solicită abordarea acestor aspecte ca element central al modernizării OMC, pe picior de egalitate cu alte chestiuni legate de modernizare; își exprimă sprijinul pentru procesul de deliberare informală ca mijloc de a consolida înțelegerea comună în rândul membrilor OMC și de a pregăti terenul pentru elaborarea normelor;

16. evidențiază că normele OMC și viitoarele discipline trebuie să fie compatibile cu obiectivele Acordului de la Paris și ale altor acorduri multilaterale de mediu pertinente, să sprijine tranziția către economii neutre din punct de vedere climatic și să abordeze în mod eficace efectele de propagare negative, cum ar fi supracapacitatea și lanțurile de aprovizionare cu emisii ridicate de dioxid de carbon, evitând, în același timp, restricțiile comerciale nejustificate;

Dimensiunea de dezvoltare

17. salută intrarea în vigoare, în septembrie 2025, a primului acord privind subvențiile pentru pescuit; reliefează că este extrem de important să se ajungă rapid la un acord și cu privire la disciplinele referitoare la subvențiile pentru pescuit care contribuie la supracapacitate și la pescuitul excesiv, subvenții care reprezintă mai mult de jumătate din totalul subvențiilor pentru pescuit, pentru a evita epuizarea resurselor biologice marine și a face posibilă gestionarea lor sustenabilă, respectând, în același timp, necesitatea unui tratament special și diferențiat în conformitate cu ținta 14.6 a ODD;
18. evidențiază necesitatea de a consolida și integra dimensiunea de dezvoltare a OMC, inclusiv prin procesul de modernizare a OMC, recunoscând diferitele situații economice ale țărilor în curs de dezvoltare, evitând aplicarea universală a unui tratament special și diferențiat și făcând ca dispozițiile privind tratamentul special și diferențiat să fie mai granulare și mai ancorate în dovezi și nevoi, sub rezerva unei revizuii periodice, inclusiv a unor mecanisme clare de evaluare a eligibilității, astfel încât acestea să poată răspunde mai bine nevoilor țărilor în curs de dezvoltare, inclusiv ale țărilor cel mai puțin dezvoltate; subliniază, în plus, că autodesemnarea de către membri a stadiului lor de dezvoltare nu poate rămâne singurul criteriu pentru acordarea tratamentului special și diferențiat și solicită criterii obiective, transparente și revizuite periodic, precum și asigurarea unei flexibilități adecvate pentru țările cele mai sărace și mai vulnerabile;
19. salută încheierea negocierilor privind Acordul de facilitare a investițiilor pentru dezvoltare în vederea creării unui mediu mai transparent, mai eficient și mai previzibil cu scopul de a facilita investițiile transfrontaliere și participarea țărilor în curs de dezvoltare la fluxurile globale de investiții; salută sprijinul exprimat de 128 de membri (din 166), inclusiv de 91 de economii în curs de dezvoltare (dintre care 27 sunt țări cel mai puțin dezvoltate), și îndeamnă restul membrilor să își retragă opoziția și să includă acordul în cadrul de reglementare al OMC, în anexa 4: Acorduri comerciale plurilaterale;
20. subliniază necesitatea de a înregistra progrese în negocierile privind agricultura pentru a obține rezultate credibile cu privire la aspecte precum deținerea de stocuri publice în

scopul securității alimentare, sprijinul intern, accesul pe piață, bumbacul, restricțiile la export și concurența la export, precum și întărirea sectorului agricol pentru a răspunde provocărilor actuale, inclusiv mijloacele de subsistență în mediul rural și sustenabilitatea mediului; reliefează că discuțiile nu ar trebui să se concentreze numai pe reducerea sprijinului intern care denaturează comerțul, ci și pe integrarea provocărilor globale pertinente, inclusiv securitatea alimentară și sustenabilitatea, în discuțiile privind agricultura;

Dimensiunea digitală

21. îndeamnă membrii OMC să reînnoiască, în cursul CM14, programul de lucru privind comerțul electronic și moratoriul privind taxele vamale pentru transmisiile electronice; consideră că găsirea unei soluții permanente pentru neimpunerea taxelor vamale pentru transmisiile electronice este esențială pentru întreprinderile din întreaga lume, inclusiv pentru cele din țările în curs de dezvoltare;
22. solicită membrilor OMC să sprijine, cu titlu prioritar, încorporarea Acordului privind comerțul electronic în cadrul OMC; precizează că acordul stabilește primele norme globale pentru comerțul digital, creând un cadru echitabil, previzibil și transparent care aduce beneficii consumatorilor și întreprinderilor prin facilitarea tranzacțiilor transfrontaliere, reducerea barierelor și promovarea inovării și a încrederii; evidențiază că acordul este conceput pentru a aduce beneficii atât țărilor în curs de dezvoltare și țărilor celor mai puțin dezvoltate, cât și economiilor avansate; salută inițiativele și programele de consolidare a capacităților prevăzute în acord pentru a sprijini demersurile țărilor în curs de dezvoltare și ale țărilor celor mai puțin dezvoltate de a valorifica șansele oferite de comerțul digital; reiterează importanța acordului pentru sprijinirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; sprijină eforturile coordonatorilor de a asigura punerea în aplicare promptă a acordului;
23. evidențiază importanța tot mai mare a sistemelor de inteligență artificială (IA) în comerțul internațional; solicită, în acest context, o mai mare cooperare internațională în ceea ce privește reglementările și politicile în domeniul IA, respectând, în același timp, dreptul de reglementare al membrilor OMC; subliniază că OMC ar trebui să contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea unui cadru solid, sigur, incluziv și fiabil de guvernare a IA pentru comerț, inclusiv prin instituirea unui grup de lucru specific al OMC privind inteligența artificială, care să faciliteze dialogul, schimbul de cunoștințe și cooperarea între membri cu privire la politicile și reglementările în domeniul IA;

Implicarea Parlamentului

24. invită Comisia și Consiliul să garanteze că Parlamentul va continua să fie implicat îndeaproape în pregătirea CM14 și va fi ținut la curent și consultat cu promptitudine pe perioada conferinței;
25. invită membrii OMC să asigure legitimitatea democratică și transparența prin întărirea dimensiunii parlamentare a OMC și a Conferinței parlamentare privind OMC; laudă activitatea importantă a Conferinței parlamentare comune a Parlamentului European și a Uniunii Interparlamentare privind OMC; subliniază că este necesar să se asigure un acces mai bun al parlamentarilor la toate negocierile comerciale și să se garanteze implicarea lor în elaborarea și punerea în aplicare a deciziilor OMC; încurajează liderii să sprijine un nou discurs privind comerțul, prin care comerțul să fie considerat un

factor favorizant pentru a asigura sustenabilitatea, securitatea și incluziunea, și nu un obstacol în calea lor;

26. invită membrii OMC să intensifice discuțiile cu toate părțile interesate, inclusiv cu societatea civilă, întreprinderile și sindicatele, și să consolideze cooperarea cu alte organizații internaționale, cum ar fi Camera Internațională de Comerț, Organizația Internațională a Muncii și sistemul ONU în sens mai larg; se așteaptă din partea liderilor să comunice mai mult la toate nivelurile cu privire la beneficiile comerțului bazat pe norme;

o

o o

27. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și directoarei generale a Organizației Mondiale a Comerțului și secretarului general al Uniunii Interparlamentare.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet